

Divemaster

Podręcznik kursanta

Kurs nurkowy .
Edycja 2005

Wstęp

Omówienie kursu

Jak korzystać z tej książki

Scenariusze

Sukces

Pogoda była piękna, a morze spokojne, ciepłe i przejrzyste. Gdy rzucono kotwicę i silnik zgasł, rozglądnąłeś się. Super! Warunki nie mogłyby być lepsze. Nurkowie, którzy są z tobą na łodzi będą mieć wspaniałą zabawę. Gdy spoglądasz na nich przelotnie, kiedy ubierają się w sprzęt, ich entuzjazm rzuca się w oczy. Skupiasz się na grafiku i innych potrzebnych rzeczach, by przygotować się do odprawy.

Gdy pracujesz, do twojej świadomości dociera rozmowa siedzącej blisko pary nurków.

„ @#%@!!! Jeśli ty też nie masz zapasowej, to jestem ugotowany. Nie nurkuję” mówi jeden z nich zalamany. Jedno spojrzenie i wszystko wiesz - zapomniał maski.

Widziałeś to już setki razy i jeszcze setki razy zobaczysz. To nieodłączna część tej zabawy. Wyjmujesz maskę ze skrzynki z zapasowym sprzętem.

”Czy ktoś potrzebuje maski?” przerywasz grzecznie.

„No... tak, masz jakąś?” - pyta nurek z błyskiem nadziei w głosie.

„Mhmm, zobacz czy pasuje.”

Nurek ubiera maskę i sprawdza czy się uszczelnia.

„Jest w porządku, dzięki. Bałem się, że będę musiał siedzieć na pokładzie.”

„ Nie ma problemu. Miło, że mogłem pomóc.”

Nim minie ranek, pomożesz rozwiązać podobne, typowe problemy czterem innym nurkom – zerwał się pasek maski, ktoś potrzebuje partnera, nurek fotograf zastanawia się gdzie bezpiecznie przechować aparat, trzeba krótko porozmawiać z nurkiem, który miał przerwę w nurkowaniu i chce upewnić się, że dzisiejsze nurkowanie leży w granicach jego możliwości. Zajmiesz się tym wszystkim, a potem poprowadzisz odprawę, która nie tylko dostarczy nurkom informacji, umożliwiających im zaplanowanie nurkowania, ale zapewni im dobrą zabawę i rozbudzi ich entuzjazm.

Następnie będziesz, jak zwykle, pomagał nurkom i odnotowywał ich wejścia do wody i powroty na łódź.

Po podniesieniu kotwicy, w powrotnej drodze, wszyscy będą rozmawiać, wymieniając się w podnieceniu uwagami na temat pięknego nurkowania. Mieli dobrą zabawę i będą chcieli to powtórzyć. To właśnie **ty** w dużym stopniu pomogłeś im zaplanować nurkowanie i dobrze się bawić. Bez **twojej pomocy** niektórzy nurkowie całkiem wypadliby z gry.

To tylko jeden przykład typowej roli Divemastera .. Po prostu: divemaster jest liderem - kimś, do którego nurkowie zwracają się o pomoc w rozwiązywaniu swoich problemów, proszą o radę, kto uczy ich jak zaplanować lepsze i sprawiające więcej przyjemności nurkowanie. Ale przykład ten pokazuje również, że podobnie jak inni liderzy rynku nurkowego, **divemaster jest osobą pracującą dla innych nurków.**

Już samo zakwalifikowanie się na kurs Divemastera . jest osiągnięciem, a fakt, że znalazłeś się w tym miejscu nie jest dziełem przypadku. Dużo się już nauczyłeś dzięki szkoleniom i praktyce. Zanim ukończysz kurs i zdobędziesz stopień Divemastera ., osiągniesz o wiele więcej i podejmiesz pierwsze poważne kroki na drodze awansu w rankingu nurkowych liderów. Stopień ten zdobywa mniej niż **jeden na dziesięciu** nurków na świecie. Przemyśl to - jest to wyróżnienie, ale wiąże się z nim odpowiedzialność.

Jedną z przyczyn tego, że znalazłeś się na kursie Divemastera . jest fakt, że twój instruktor dostrzegł u ciebie potencjalne zdolności kierownicze. Poprzez akceptację twojego uczestnictwa w kursie, twój instruktor zaprosił cię (w istocie rzeczy, chociaż formalnie nie) na wyższy poziom nurkowy. Odkryjesz, że podczas kursu Divemastera twoja relacja z instruktorem będzie się różnić w wielu aspektach od tej jaką miałeś w poprzednich kursach - prostej relacji kursant – nauczyciel. Instruktor będzie raczej przewodnikiem, trenerem i doradcą pomagającym ci rozwijać karierę (traktowaną czy to jako zawód, czy hobby) w przemyśle nurkowym. Prawdopodobnie przekonasz się, że ta szczególna relacja, jaką nawiążesz ze swoim instruktorem podczas kursu, będzie trwać przez lata, nawet gdy przejdziesz na wyższe poziomy szkolenia.

Omówienie kursu

Kurs Divemastera . składa się z trzech modułów: **Teorii, Sprawdzenia umiejętności wodnych i wytrzymałości** oraz **Umiejętności praktycznych**. Najprawdopodobniej moduły te będą realizowane równolegle, w oparciu o harmonogram kursu, który ustalicie wspólnie z instruktorem. Harmonogram zostanie opracowany w zależności od potrzeb twoich i instruktora, możliwości logistycznych oraz wymagań kursu (musisz zaliczyć pewne części kursu, aby móc uczestniczyć w następnych)

Teoria obejmuje dwanaście tematów, które możesz poznać poprzez naukę własną, wykłady i dyskusje. Nauka własna będzie polegać na czytaniu niniejszego podręcznika, wypełnianiu Sprawdzianów Wiedzy i pracy z takimi materiałami jak *Divemaster video*, *Encyklopedia Nurkowania Rekreacyjnego*, *Ćwiczenia* i innymi, które wymienia podręcznik lub zaleca instruktor.

Twój instruktor będzie również organizował spotkania - w celu przekazania większej ilości informacji, sprawdzenia twoich postępów, prowadzenia dyskusji, a także by dać ci możliwość zadawania pytań na tematy, których się uczysz. Spotkania te będą miały różnorodną formę - od typowych lekcji w sali wykładowej, poprzez spotkania w centrum nurkowym, na pokładzie łodzi lub na brzegu do rozmów w cztery oczy.

Na zakończenie części teoretycznej kursu przystąpisz do egzaminu na stopień Divemastera ., który ma formę pisemnego testu z tematów, które poznawałeś. Musisz uzyskać przynajmniej 75% poprawnych odpowiedzi z każdej części egzaminu. Jeżeli zdobędziesz mniej, będziesz mógł pisać poprawkę, po przerwie umożliwiającej ci powtórzenie materiału.

Moduł drugi, **Sprawdzian umiejętności wodnych i wytrzymałości**, ma dwa cele: rozwinięcie i ocenę twojej sprawności i kondycji oraz poprawienie jakości wykonania posiadanych już przez siebie umiejętności nurkowych. Przepłyniesz na basenie kilka dystansów w określonym czasie i udoskonalisz swoje podstawowe umiejętności nurkowe, abyś mógł pełnić rolę demonstratora dla początkujących nurków. Odświeżysz również i udoskonalisz swoje umiejętności ratownicze.

Moduł umiejętności praktycznych umożliwi ci nauczenie się i przećwiczenie umiejętności divemasterowskich poprzez zastosowanie w praktyce tego, czego uczysz się na zajęciach z teorii i umiejętności wodnych. Zaczнеш od zaliczenia czterech wymaganych ćwiczeń: wykonania mapki podwodnej, ćwiczenia z rozwiązywania problemów pod wodą, wprowadzenia do programów prowadzonych przez divemastera oraz zarządzania podczas wypadku nurkowego przedstawianego według określonego scenariusza.

Następnie będziesz mógł, pod nadzorem instruktora, doskonalić i ćwiczyć umiejętności divemastera z uczestnikami rzeczywistego kursu nurkowania i innymi nurkami podczas tzw. Praktyki Divemasterowskiej (Interny) lub będziesz mógł doskonalić i ćwiczyć te umiejętności z nurkami pełniącymi rolę kursantów podczas praktycznej sesji szkoleniowej, obejmującej cztery ćwiczenia. Aby uzyskać stopień, będziesz musiał zaliczyć albo całą praktykę divemasterowską, albo wszystkie ćwiczenia. Twój instruktor może również, jeśli to możliwe, polecić ci, abyś wziął udział w obu tych rodzajach zajęć.

Po spełnieniu tych wszystkich wymagań certyfikacyjnych, otrzymasz certyfikat Divemastera . i staniesz się członkiem . - największej i najbardziej poważanej na świecie organizacji zrzeszającej ludzi profesjonalnie zajmujących się nurkowaniem rekreacyjnym. W Rozdziale Pierwszym dowiesz się więcej na temat korzyści, przywilejów, prestiżu oraz odpowiedzialności i obowiązków wynikających z członkostwa w . i posiadania stopnia Divemastera ..

Jak korzystać z tej książki

Podręcznik „Divemaster .” jest interaktywnym podręcznikiem, ukierunkowującym i wspomagającym twoją naukę. Używając go właściwie, będziesz się uczył bardziej efektywnie i będziesz w stanie kontrolować swój postęp w zdobywaniu wiedzy. Powinieneś umieścić go w swojej profesjonalnej bibliotece, żeby zawsze móc sprawdzić potrzebne ci informacje.

Ucz się w takim miejscu, które pozwoli ci się skupić i nie będzie cię rozpraszać. Czytanie każdego rozdziału rozpoczynaj najpierw od pobieżnego przeglądu go, przeczytania podtytułów i oglądnięcia zdjęć lub rysunków. To da ci ogólne rozeznanie w tym, czego będziesz się uczył i w jakiej kolejności. Badania pokazują, że tworzy to „fundamenty” nauki, na których będziesz budował swoją wiedzę, więc sprawia, że twoje czytanie jest bardziej efektywne.

Podobnie jak w innych podręcznikach ., i w tym podręczniku Problemy kluczowe są podawane w formie pytań, by ukierunkować twoją naukę. Poszukaj odpowiedzi na każde przeczytane pytanie; gdy ją znajdziesz, zaznacz lub podkreśl ją bezpośrednio w książce. Wspomaga to proces nauki i pomaga zapamiętać przeczytane informacje. Ułatwia również dokonywanie powtórek przed egzaminem, a w przyszłości, po uzyskaniu certyfikatu, łatwiej ci będzie co jakiś czas odświeżać sobie wiadomości.

W podręczniku znajdziesz ćwiczenia, które pozwolą ci sprawdzić swoją wiedzę. Wypełnij każde, stawiając odpowiedzi bezpośrednio w książce. Ćwiczenia nie są trudne, ale ważne jest, byś napisał lub zaznaczył odpowiedź, a nie tylko odpowiedział na pytanie w myśli. Zapisywanie lub zaznaczanie odpowiedzi pomaga przenieść przedmiot nauki z pamięci krótkotrwałej do długoterminowej, będziesz więc pamiętał je podczas egzaminu i stosował podczas wykonywania obowiązków divemastera.

Na końcu każdego rozdziału znajdziesz Sprawdzian Wiedzy. Wypełnij każdy, wpisując odpowiedzi w odpowiednie miejsca. I znów: napisanie odpowiedzi pomoże ci ocenić siebie, a także zapamiętać daną informację. Po przeczytaniu każdego rozdziału z łatwością znajdziesz Sprawdzian Wiedzy, a gdy to potrzebne, przekartkuj rozdział, by znaleźć odpowiedzi których nie znasz. Jeśli jest cokolwiek, czego nie rozumiesz, nawet po powtórnym przeczytaniu materiału, twój instruktor bez wątpienia ci to wyjaśni.

Scenariusze

Każdy rozdział tego podręcznika zaczyna się scenariuszem – historyjką związaną z tematem danego rozdziału. Każdy scenariusz próbuje pokazać ci zachowanie divemastera z jego punktu widzenia lub z punktu widzenia kogoś, kto z divemasterem współdziała. Niekiedy spodoba ci się jego postępowanie, niekiedy możesz uznać, że scenariusz ukazuje traktowanie, którego wolałbyś uniknąć.

Po każdym scenariuszu znajdują się odnoszące się do niego pytania. Nie mają one ani dobrych ani złych odpowiedzi, ale ważne jest, abyś na nie odpowiedział - opierając się na wiadomościach przeczytanych w rozdziale, swoim doświadczeniu nurkowym i doświadczeniu zdobytym na tym kursie. Kiedy uzyskasz certyfikat divemastera przeglądaj jeszcze raz te scenariusze; możesz być zaskoczony jak doświadczenie i wiedza mogą w przeciągu jakiegoś czasu zmienić twój kąt widzenia i podsunąć nowe rozwiązania.

Sukces

Kurs . Divemaster, przygotowujący cię do pełnienia kierowniczej roli, stanowi rozległy program, obejmujący wiele umiejętności i wiele obszarów wiedzy potrzebnych divemasterowi. Nic, czego będziesz się uczył na kursie nie powinno przerastać twoich możliwości, ale w zależności od twojego podejścia, nauka może okazać się łatwiejsza lub trudniejsza.

Pierwszym krokiem na drodze sukcesu jest zdanie sobie sprawy, że wymaga on zaangażowania. Szeroki zakres kursu oznacza, że będziesz musiał poświęcić swój czas na naukę, pracować nad swoimi umiejętnościami i wykazać się cierpliwością, gdy napotkasz trudności. Sukces wymaga poważnego potraktowania kursu i podejmowania wysiłków od nowa, gdy coś ci się nie powiedzie.

Poniższa lista podaje zasady mogące przyczynić się do sukcesu kandydata na divemastera.

1. Zaczynj od razu aby uzupełnić braki w dotychczasowej wiedzy i umiejętnościach. Kandydaci zwykle popełniają omyłki, gdy zdobyte wcześniej umiejętności lub wiedza, które trzeba przywołać podczas tego kursu, zostały zapomniane lub „zardzewiały” z braku używania. Dobrym przykładem jest korzystanie z tabel nurkowych - jeżeli w krótkim czasie po uzyskaniu stopnia nurkowego zainwestowałeś w komputer nurkowy, to pewnie nie używałeś zbyt często tabeli RDP (Planera Nurkowania Rekreacyjnego). Jednak, jako Divemaster, musisz wiedzieć jak posługiwać się RDP zarówno w wersji kołowej, jak i prostokątnej.

Skorzystaj z filmu *. Open Water Diver* i/lub CD-ROMu, by powtórzyć i ocenić swoje podstawowe umiejętności nurkowe. Bądź uczciwy w stosunku do samego siebie – sam wiesz najlepiej czy poszczególne tematy i umiejętności są ci dobrze znane; pracuj nad tymi, które nie są. I nie zwlekaj. Zaczynj natychmiast.

2. Zapoznaj się z wymaganiami zaliczeniowymi kursu (zob. Aneks na końcu podręcznika) i upewnij się, że jesteś w stanie je spełnić. Czasami kandydatom wydaje się, że uczą się potrzebnych im rzeczy, pobieżnie przeglądając materiał, szczególnie tematy z teorii, bez sprawdzania swojej wiedzy w stosunku do wymagań zaliczeniowych. Wynikiem takiego działania może być niemiła niespodzianka podczas egzaminu lub w czasie ćwiczeń praktycznych.

Możesz tego uniknąć porównując swoje umiejętności z wymaganiami zaliczeniowymi. Na przykład, jeżeli na zaliczenie musisz umieć „Obliczyć ciśnienia parcjalne gazów tworzących mieszaninę oddechową, mając podany jej skład procentowy, dla dowolnej głębokości”, sprawdź czy rozumiesz zadanie i czy potrafisz je rozwiązać. Jeśli masz kłopoty, ćwicz do momentu, aż z łatwością spełnisz wymaganie. Jeśli potrzebujesz pomocy, poproś instruktora, członka kadry lub nawet kolegę z kursu.

3. Rozmawiaj i zadawaj pytania. Kandydaci czasami spodziewają się, że rozwiną umiejętności divemasterowskie w jednostronnym procesie słuchania wykładów instruktora. Nie możesz oczekiwać, że wiedza sama w ciebie „spłynie”, a takie podejście do nauki często powoduje trudności w czasie sesji praktycznych.

Twoja rola na kursie *. Divemaster* nie polega jedynie na zdobyciu wiadomości i umiejętności, ale na poznaniu opinii, sądów i punktów widzenia na różne sytuacje i problemy – krótko mówiąc masz nauczyć się *myśleć* jak lider. Nie osiągniesz tego tylko poprzez czytanie podręcznika, oglądanie kasety lub korzystanie z programu na CD-ROMie. Powinieneś słuchać i uczyć się, ale równie ważne jest współdziałanie z instruktorem i kolegami z kursu poprzez udział w dyskusjach, zadawanie pytań, wypowiedzanie swoich opinii oraz uważne słuchanie wypowiedzi innych. Twój instruktor na pewno zapewni ci możliwość takiego współdziałania.

Twój instruktor będzie się starał być dla ciebie mentorem, co pociąga za sobą potrzebę większego współdziałania niż w przypadku podstawowej relacji kursant – nauczyciel. Jako

mentor, twój instruktor spróbuje wprowadzić cię w społeczność nurkowych liderów dzieląc się z tobą swoim doświadczeniem, sposobem myślenia i poglądami. Jeśli nie zrozumiesz jakiegoś zalecenia lub jakiejś zasady, znajdź czas, by zapytać *dlaczego*. Zrozumienie *dlaczego* coś robimy, a nie tylko *co* robimy jest istotą kursu . Divemaster.

4. Postępuj tak, jak gdyby wszystko działało się naprawdę. Większą część ćwiczeń stanowią symulowane sytuacje pod nadzorem. Zaletą takich symulowanych ćwiczeń jest możliwość popełniania błędów i próbowania nowych technik bez obaw, że spowoduje to jakieś prawdziwe problemy.

Jednak, by jak najwięcej skorzystać z takich symulowanych ćwiczeń, staraj się „zapomnieć”, że są to sytuacje udawane. Jeśli tylko się da, wykonuj każde ćwiczenie, jak gdyby wszystko działało się naprawdę. Jest to łatwiejsze niż mogłoby się wydawać i dzięki temu dowiesz się wiele o sobie samym: co robisz dobrze, a co mógłbyś poprawić.

5. Korzystaj z wszystkich dostępnych ci materiałów szkoleniowych. System szkolenia nurków . jest najbardziej wszechstronnym systemem edukacyjnym jaki istnieje na rynku. Każdy poziom szkolenia posiada różnorodne pomoce szkoleniowe, obejmujące podręczniki, filmy video, prezentacje komputerowe, tablice itp., które ułatwiają naukę.

Możesz skorzystać z wielu materiałów szkoleniowych (do kursu Open Water Diver i innych) w celu robienia powtórek i zdobycia wiedzy na poziomie Divemastera .. Nie korzystanie z nich po prostu utrudnia naukę.

Rozdział pierwszy

Kto to jest Divemaster .?

Profesjonalizm

Wzór do naśladowania

Prawa i obowiązki Divemastera .

Rola i charakterystyka Divemastera .

Razem z mężem uzyskaliśmy niedawno certyfikat Open Water Diver. Na wakacjach zapisaliśmy się na nurkową wycieczkę, podobno dobrą dla takich początkujących nurków jak my.

Kiedy weszliśmy na pokład, od razu rozpoznaliśmy divemastera, ponieważ poprzedniej nocy bawił się w barze naszego hotelu. Stefan nie wyglądał najlepiej. Może wstał za późno, a sądząc po tym, że miał na sobie tę samą koszulkę, pewnie w ogóle nie kładł się spać. Napis na koszulce głosił: „Zabawa nie ma granic, lojalność ma”, a jej wygląd świadczył, że nie widziała pralki od środka za ludzkiej pamięci.

W każdym razie nie cechował go nadmiar energii i nie mówił zbyt wiele. Odpowiadał tylko na pytania i wskazywał przybywającym gdzie mogą złożyć sprzęt.

To była całkiem spora łódź, z mnóstwem nurków na pokładzie, ale każdy siedział cicho, odłożywszy swój sprzęt, czekając aż coś się zacznie dziać. Tak było dopóki na pokład nie wszedł drugi divemaster, Adam.

Adam wyglądał świeżo i schludnie, chociaż nie można by go nazwać elegantem. On również nosił podkoszulek, ale był on czysty i miał napis "Divemaster = szef (Z wyjątkiem domu)", co uznałam za zabawne. Wyglądał i zachowywał się jak zawodowiec.

Adam natychmiast rozruszał towarzystwo. Zaczął kolejno podchodzić do wszystkich, przedstawiał się i zagadywał, pomagając, odpowiadając na pytania i wywołując uśmiech na każdej twarzy. Widać było, że bawi się tym wszystkim tak jak my. Kiedy wszystko było gotowe, Adam dał sygnał kapitanowi i skierowaliśmy się na miejsce nurkowania. Przez całą drogę Adam był zajęty tym wszystkim, co, jak przypuszczam, divemaster musi robić, ale zawsze miał czas,

jeżeli ktoś miał jakiś problem. Stefan gdzieś zniknął, później mąż mi powiedział, że widział go pod pokładem jak spał.

Po przybyciu, kiedy byliśmy już gotowi, Adam opisał nam miejsce nurkowania, dorzucając kilka świetnych opowieści o tym skąd wzięła się jego nazwa "Znikający Punkt". Powiedział nam jak znaleźć najbardziej interesujące miejsca, tak, że nie mogłam doczekać się wejścia do wody. Kiedy planowaliśmy nasze nurkowanie, nie byliśmy pewni czy lepiej zanurzyć się od razu, czy dopłynąć do liny kotwicznej i opuszczać się przy niej. Postanowiliśmy poradzić się Adama.

Adam akurat był zajęty, pomagał komuś wymienić o-ring przy butli, ale Stefan siedział w pobliżu, więc zaproponowałam, żebyśmy zamiast Adama spytali jego.

„Nie śpieszy się nam aż tak bardzo” - odrzekł mój mąż - „Adam będzie wolny za parę minut. Wtedy go zapytamy”.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jakie trzy cechy, w szerokim rozumieniu, charakteryzują Divemastera .?
2. Jakie pięć kryteriów definiuje „profesjonalizm” w odniesieniu do Divemastera .?
3. Co to znaczy być wzorem?
4. Jakie cechy i umiejętności charakteryzują pozytywny wzorzec Divemastera .?
5. Jakie cechy i umiejętności charakteryzują negatywny wzorzec Divemastera .?
6. Jak sposób zachowania oddziałuje na innych nurków?
7. Jak sposób zachowania wpływa na twoją działalność jako divemastera?
8. Jakie korzyści daje kursantom twój dobry przykład w czasie szkolenia?
9. Jakie są prawa i obowiązki Divemastera .?

- ▶ Jak myślisz, dlaczego mąż wołał poczekać z pytaniem na Adama, chociaż Stefan był wolny?
- ▶ Wprawdzie nie masz żadnych przesłanek, ale gdybyś musiał zgadywać, to którego z divemasterów wskazałbyś jako tego, który wie więcej na taki temat jak np. teoria dekompresji? Jak myślisz, kogo by wskazała dziewczyna opowiadająca tę historię? Czy gdyby wiedziała, że Stefan wie więcej na temat teorii dekompresji, to jak sądzisz, czy wołałaby jako divemastera Stefana zamiast Adama? A czy ty byś wołał? Dlaczego tak, a dlaczego nie?
- ▶ Dziewczyna, która opowiedziała tę historię założyła z góry, że Stefan przesadził z zabawą. Ale prawda była inna. Poprzedniego wieczoru Stefan pił w barze tylko colę i wyszedł zaraz po małżeństwie nurków. Był zmęczony, ponieważ całą noc opiekował się chorym siostrzeńcem. Opiekunka przyszła dopiero tuż przed odpłynięciem łodzi, więc nie zdążył pójść do domu się przebrać i chcąc nie chcąc musiał być w koszulce, której nigdy nie nosił w pracy. Stefan jest najpopularniejszym i najlepszym Divemasterem w tej firmie nurkowej. Pomyśl, w jak dużym stopniu wrażenie, nawet błędne, wpływa na ocenę wiarygodności ludzi. Czy prawdą jest stwierdzenie, że „divemaster nie może mieć złego dnia”? Co zrobiłbyś na miejscu Stefana?

Kto to jest Divemaster .?

Przypomnij sobie swoje pierwsze zajęcia basenowe kursu Open Water Diver. Jesteś pod wodą. Instruktor pracuje z innym nurkiem, ale asystent – Asystent Instruktora lub Divemaster – obserwuje pozostałych, gotowy do pomocy tobie lub twoim kolegom. Wprawdzie woda była wystarczająco płytka, by można było po prostu stanąć, ale miałeś uspokajającą pewność, że w pobliżu jest ktoś, kto ci pomoże.

Co sadyłeś o tej osobie? Czego od niej oczekiwałeś? Cokolwiek odpowiesz, warto wiedzieć, że uczestnicy kursów nurkowania i nurkowie oczekują od Divemastera . trzech, szeroko rozumianych cech, z których każda przejawia się na różne sposoby: profesjonalizmu, bycia wzorem do naśladowania i umiejętności asystowania lub nadzorowania podczas szkolenia i działalności nurkowej.

Profesjonalizm

Profesjonalizm oznacza wiele rzeczy, w zależności od kontekstu lub sytuacji. W szerokim rozumieniu, „profesjonalizm” oznacza, że uczestnicy kursów nurkowania i nurkowie będą oczekiwali, że posiadasz 1) biegle opanowane umiejętności i wiedzę w zakresie teorii nurkowej, zarządzania i kierowania nurkowaniem. Będą oczekiwali, że posiadasz 2) umiejętność dobrej oceny sytuacji opartą na twoim wyszkoleniu i doświadczeniu, przejawiającą się w rozsądnym działaniu, prowadzeniu kursów . zgodnie ze standardami i dokonywaniu, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości, konserwatywnych wyborów, dotyczących warunków nurkowania lub innych czynników, które mogą wpływać na bezpieczeństwo. Będą oczekiwali, że twoje 3) ubranie i zachowywanie będzie godne profesjonalisty oraz że posiadasz 4) umiejętność współdziałania w grupie i organizowania dobrej zabawy. Będą także oczekiwali, że posiadasz 5) wzorcowe umiejętności ratownicze.

Wzór do naśladowania

Bycie wzorem do naśladowania oznacza, że jesteś osobą, od której inni nurkowie uczą się postępowania, ponieważ szanują ciebie i to co popierasz. Często, szacunek jakim cię darzą jest jedynym powodem, dla którego słuchają twoich rad. Dlatego, oprócz wielu innych umiejętności, powinieneś rozwinąć w sobie następujące cechy:

- umiejętności nurkowe na poziomie demonstracyjnym
- konsekwentne stosowanie się do zasad dobrej praktyki nurkowej i standardów .
- używanie dobrze utrzymanego i nowoczesnego sprzętu nurkowego
- dobre przygotowanie fizyczne do nurkowania i znajomość nurkowych trendów, teorii, sprzętu itp.
- akceptacja szkoleniowej filozofii . wyrażana poprzez stosowanie jej w praktyce podczas asystowania przy szkoleniu
- umiejętność wczuwania się w czyjąś sytuację (empatii) oraz akceptowania nurków i kursantów pozostających pod twoim nadzorem takimi, jakimi są

- umiejętność inspirowania innych nurków swoim przykładem, aby przejmowali od ciebie nurkowe zwyczaje
- rozumienie potrzeb i zasad działania firm nurkowych oraz umiejętność współpracy
- umiejętność łatwego budowania porozumienia z kursantami, nurkami i klientami
- umiejętność zdobywania i utrzymywania szacunku, zaufania i pewności siebie u kursantów, nurków i klientów

Musisz zdać sobie sprawę, że pełniąc funkcję lidera **będziesz** wzorem dla innych - czy tego chcesz czy nie. Jeżeli nie będziesz pozytywnym wzorem, to będziesz negatywnym. Szybko stracisz szacunek nurków, co bardzo utrudni twoją pracę divemastera. Cechy osoby dającej zły przykład, których powinieneś unikać, to:

- hipokryzja i brak przekonania do tego co robisz – polega to na nieprzekonywującym zalecaniu zasad dobrej praktyki nurkowej i standardów, stosowaniu się do nich jedynie w przypadku, gdy zostało to przez standardy lub pracodawcę wymuszone, a także lekceważenie ich, gdy tak jest wygodniej. Taka osoba nie popiera niczego, co w danym momencie komplikuje organizację i wyraża to swoim zachowaniem. Często ocenia swoje postępowanie słowami: „róbcie jak powiedziałem, a nie jak ja robię”
- lekceważenie dobrego przygotowania fizycznego do nurkowania i znajomości bieżących nurkowych trendów, teorii, sprzętu itp.
- brak troski o innych i lekceważąca postawa w stosunku do nurków i poziomu ich umiejętności; zachowanie prowadzące do braku wzajemnego szacunku wśród nurków – obejmuje to wygłaszanie poniżających komentarzy o zdolnościach nurka (nawet w jego obecności) oraz cyniczne podejście do klientów, wykazujących się nie zawsze doskonałymi umiejętnościami
- wyrażanie innego zdania lub zaprzeczanie instruktorowi w obecności kursantów lub innych asystentów
- „wyłamanie się z zespołu” i nielojalność w stosunku do firmy nurkowej – czego zakres rozciąga się od łamania wymagań regulaminu do braku poparcia dla sprzedaży sprzętu, którym handluje firma

Dobry przykład pozytywnie wpływa na innych nurków, a zły przykład ma negatywny wpływ zarówno na innych jak i na ciebie. Dawanie dobrego przykładu wspiera dobrą praktykę nurkową i może wzmocnić twoją wiarygodność. Ułatwia przekonanie innych nurków, by nurkowali odpowiedzialnie i stosowali się do twoich sugestii. Odpowiednio, dawanie złego przykładu może sprawić, że nurkowie zaczną kwestionować potrzebę stosowania się do zasad dobrej praktyki nurkowej. Może sprawić, że ci sami nurkowie zakwestionują zarówno **ciebie**, jak i twoje rady.

Będąc pozytywnym wzorem pełnisz ważną rolę edukacyjną przy kursach i szkoleniach. Zgodność w działaniu pomiędzy instruktorem i asystentem wspiera to, czego uczą się kursanci. Konsekwentne przestrzeganie dobrych zasad przez cały czas, a nie tylko podczas ćwiczeń lub szkolenia, stanowi jasny przekaz, że te zasady to coś rzeczywistego i potrzebnego, a nie coś, co można zapomnieć po ukończeniu kursu. Dzięki dawaniu dobrego przykładu zyskujesz szacunek

kursantów, co tobie ułatwia ich prowadzenie, a instruktorowi pomaga kierować grupą podczas szkolenia.

Prawa i obowiązki Divemastera .

Jako Divemaster ., stajesz się członkiem . (Professional Association of Diving Instructors) - największej na świecie nurkowej organizacji szkoleniowej, zrzeszającej ponad 90 000 członków w 175 krajach. Dziesięć regionalnych biur świadczy usługi i wspiera Członków . na całym świecie. Rozmiary ., poważanie, jakim cieszy się wewnątrz i poza rynkiem nurkowym sprawiają, że członkostwo w . jest bardzo doceniane w nurkowej społeczności. Wielkość organizacji i popyt na profesjonalistów z . oznaczają, że w przemyśle nurkowym otwiera się przed tobą wiele możliwości profesjonalnego rozwoju.

Jako członek . będziesz miał dostęp do oferowanych przez . usług. Regularnie będziesz otrzymywał „*The Undersea Journal*” oraz inne periodyki i wydawnictwa publikowane przez .. Dzięki nim będziesz na bieżąco z najnowszymi informacjami o nurkowym świecie, programach ., aspektach przemysłu nurkowego i innych tematach.

Jako Divemaster . będziesz miał prawo do kupowania materiałów bezpośrednio z . po specjalnych cenach. W zależności od miejsca zamieszkania i działania jako divemaster, będziesz miał dostęp do profesjonalnego ubezpieczenia i pomocy prawnej, która, jak dowiesz się z późniejszych rozdziałów, może okazać się bardzo ważna w twojej działalności nurkowej. Możesz asystować przy kursach . oraz samodzielnie prowadzić niektóre programy.

Zakres usług oferowanych przez poszczególne biura . jest różny, z uwagi na lokalne potrzeby członków .. Będziesz jednak regularnie otrzymywał zawiadomienia zawierające informacje o przemyśle nurkowym, zmianach w standardach, wydarzeniach rynkowych i innych nowościach. Jeśli będziesz miał jakiegokolwiek pytania dotyczące prowadzenia lub asystowania podczas programów, będziesz mógł konsultować się ze swoim biurem . telefonicznie, listownie, faksem lub mailem.

Bycie Divemasterem . pociąga za sobą różnorakie obowiązki. Przede wszystkim, jesteś odpowiedzialny za stosowanie się do standardów . podanych w *Manuale Instruktorskim* ., gdy asystujesz przy i/lub prowadzisz jakiś program .. Duża część kursu Divemastera związana jest z tym obowiązkiem i zalecane jest posiadanie własnego *Manuala Instruktorskiego*.

Kolejnym obowiązkiem jest pozostawanie na bieżąco ze zmianami w standardach. Standardy ewoluują wraz ze zmianami jakie zachodzą w technikach nurkowych, sprzęcie i metodach szkoleniowych. Kwartalnik *Training Bulletin* podaje, które standardy zostały zmienione, usunięte bądź dodane i twoim obowiązkiem jest stosować się do tych zmian. Ponieważ otrzymujesz od . informacje, których znajomość jest wymagana od członków ., masz również obowiązek odnawiać corocznie swoje członkostwo. Jeśli pozwolisz, by twoje członkostwo wygasło, stracisz wszystkie wyżej wymienione prawa i nie będziesz mógł działać jako divemaster .. Twoje biuro . każdego roku przyśle ci zawiadomienie przypominające o odnowieniu członkostwa. Z drugiej strony, powinieneś zawiadamiać swoje biuro . o zmianie swojego adresu, nie tylko w celu dalszego otrzymywania informacji i korespondencji z ., ale by swoją opieką objęło cię właściwe biuro.

Ogólnie rzecz biorąc, masz również obowiązek pozytywnie reprezentować . jako organizację. Będąc nurkowym liderem, twoje nieetyczne i nieprofesjonalne zachowanie nie tylko świadczy źle o tobie, ale również rzutuje niekorzystnie na opinię o twoich kolegach; innych członkach ..

Podobnie, niekorzystne wrażenie wywołują niepochlebne uwagi o . lub innych organizacjach nurkowych.

Twój instruktor opisze ci prawa i obowiązki divemastera oraz usługi oferowane przez lokalne biuro ..

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 1

1. Jakie trzy cechy, w szerokim rozumieniu, charakteryzują Divemastera .?

1 _____
2 _____
3 _____

2. Wymień pięć kryteriów, które definiują „profesjonalizm” w odniesieniu do Divemastera ..

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____

3. Wyjaśnij, co to znaczy być wzorem.

4. Opisz pozytywny wzorzec Divemastera ..

5. Opisz cechy i umiejętności, które charakteryzują negatywny wzorzec Divemastera ..

6. Wyjaśnij, jak sposób zachowania oddziałuje na innych nurków zarówno pozytywnie, jak i negatywnie.

7. Wyjaśnij, jak sposób zachowania wpływa na twoją działalność jako divemastera.

8. Wyjaśnij, jakie korzyści daje kursantom twój dobry przykład w czasie szkolenia.

9. Wymień pięć praw i pięć obowiązków wynikających z bycia Divemasterem ..

Prawa

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

Obowiązki

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział drugi

Planowanie nurkowania

Zarządzanie nurkowaniem

Pomaganie nurkom w przełamaniu stresu przed nurkowaniem

Mapki miejsc nurkowych

Odprawa nurkowa

Podejmowanie decyzji i zarządzanie w obliczu problemów

Rola Divemastera podczas wypadku nurkowego

Nadzór podczas nurkowań specjalizacyjnych

Nadzorowanie certyfikowanych nurków podczas nurkowań

„Przypomnij nam, w którą stronę mamy płynąć, gdy się już zanurzymy?” nurek zapytał Sabinę, jedną z dwóch divemasterek pracujących na mojej łodzi.

„Pod prąd” odpowiedziała krótko. Nurek skinął głową i następnie wykrokiem skoczył do wody, aby dołączyć do partnera. To był ostatni zespół w wodzie.

„Co z tobą?” zapytała Ewa, druga divemasterka, jak tylko para nurków zniknęła pod powierzchnią.

„Ze mną? Niedobrze mi się już robi od ciągłego powtarzania im tego, co już słyszeli. Połowie ludzi musiałam dzisiaj powtórzyć, że najczęściej lepiej zaczynać nurkowanie pod prąd. To są przecież podstawy. To, że nie chce im się od czasu do czasu odświeżyć sobie swojej wiedzy nie powinno być naszym problemem”

„Masz rację. Powinni to wiedzieć, ale nie można tego nazwać naszym »problemem«” powiedziała Ewa obserwując jak Sabina klaruje porzucone torby i sprzęt na pokładzie, „Jesteśmy tutaj, aby im przypominać o zasadach bezpiecznego nurkowania. Nurkowie przychodzą do nas, ponieważ my znamy reguły. Znamy dobre miejsca nurkowe. Wiemy, jakie techniki nurkowe stosować. Pomagamy im przypomnieć sobie zasady nurkowania, kiedy o nie pytają. Dzięki naszej wiedzy mają z nurkowania więcej przyjemności. Zgadnij, co by się stało, gdyby każdy przychodzący na pokład był atletą wiedzącym wszystko o nurkowaniu w każdych warunkach”.

„Nasza praca byłaby lekka jak piórko”

„Nie, nas by tu po prostu nie było. Tacy nurkowie nie potrzebują ani przewodników ani nauczycieli. Wystarczyłaby im ona”, Ewa wskazała na mnie „Kapitan. Do prowadzenia łodzi”.

Sabina nic nie odpowiedziała.

„Czy powiedziałaś im, dlaczego mają zaczynać nurkowanie pod prąd?”

„Nie, nie pytali o to”

„No cóż”, powiedziała Ewa, „w takim razie pewnie ci sami nurkowie znowu nas zapytają przed następnym nurkowaniem, w którym kierunku mają płynąć”.

Uznałam, że po powrocie muszę z Sabiną pomówić o jej dalszej karierze nurkowej.

- ▶ Co sądzisz o podejściu Sabiny, w porównaniu do podejścia Ewy?
- ▶ Gdybyś był nurkiem na pokładzie tej łodzi, którą z divemasterek byś wołał?
- ▶ Gdybyś był jednym z nurków, który zapytał Sabinę o kierunek, jak byś się czuł słysząc jej późniejsze uwagi?
- ▶ Sabina zaczekała ze swoim komentarzem, aż wszyscy znaleźli się pod wodą. Jak sądzisz, czy nurkowie mogli zdawać sobie sprawę z jej prawdziwych odczuć? Dlaczego tak, a dlaczego nie?
- ▶ Wyobraź sobie rozmowę pani kapitan z Sabiną. Gdybyś ty był kapitanem, co byś powiedział? Co byś powiedział, gdybyś był na miejscu Sabiny?

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

- 1. Dlaczego certyfikowani nurkowie chcą pomocy divemastera?**
- 2. Na jakie indywidualne różnice pomiędzy nurkami divemaster musi być przygotowany?**
- 3. Jakie sześć cech charakteryzuje zachowanie odpowiedzialnych nurków?**
- 4. Jakie są cztery sposoby promowania odpowiedzialnego nurkowania?**

Nurkowie po uzyskaniu stopnia Open Water Diver posiadają wyszkolenie pozwalające na nurkowanie bez nadzoru, zgodnie z limitami szkolenia i swoim doświadczeniem. Oznacza to, że wprawdzie mają ograniczoną swobodę w wyborze miejsc i warunków nurkowania, w porównaniu do bardziej doświadczonych nurków, ale istnieje wiele odpowiednich miejsc, które początkujący nurkowie mogą sami odwiedzać. Niemniej jednak, nurkowie, nawet ci z większym stażem, zazwyczaj **wolą** nurkować w towarzystwie divemastera. Są oczywiście okoliczności, w których nurkowie mogą potrzebować nadzoru, ale najczęściej nurkowie wybierają towarzystwo divemastera, ponieważ tak **chcą**.

Zadaj sobie pytanie dlaczego. Prawdopodobnie przyjdzie ci na myśl kilka odpowiedzi – divemaster zna najlepsze miejsca nurkowe; divemaster zajmuje się organizacją nurkowania, co pozwala nurkom skupić się tylko na przyjemnościach wyjazdu; divemaster wie jakie zastosować techniki w lokalnym środowisku, a także może pomóc nurkom ocenić warunki i miejsce nurkowe w odniesieniu do ich umiejętności i doświadczenia, by byli pewni, że nurkowanie leży w granicach ich możliwości. Divemaster pomaga radzić sobie z problemami, większymi lub mniejszymi, gdy jakieś zaistnieją.

W skrócie: certyfikowani nurkowie chcą opieki divemastera, ponieważ jego obecność umożliwia im lepszą zabawę oraz dostarcza im on informacji, które pomagają zwiększyć bezpieczeństwo.

Twoim zadaniem, jako divemastera, jest pomóc certyfikowanym nurkom zrealizować ich główny cel - przyjemne i bezpieczne nurkowanie, odpowiednio ich nadzorując. To oznacza, że rady, które dajesz i procedury, które zalecasz powinny być różne w zależności od wyszkolenia i doświadczenia nurków oraz lokalnych warunków. Powinieneś być elastyczny i umieć dostosować zakres swojego nadzoru do lokalnych standardów i praktyk, które często bardzo się od siebie różnią. Jeśli podczas swej nurkowej kariery będziesz się przemieszczać z miejsca na miejsce, musisz zdać sobie sprawę, że istnieje niewiele niepodważalnych dogmatów. Standardy i procedury przydatne w jednym miejscu niekoniecznie można zastosować gdzie indziej. Powinieneś nauczyć się stosować różne warianty lub nawet całkowicie różne techniki.

Niezależnie od miejscowych procedur i technik, jedną z najważniejszych cech, którą powinieneś się charakteryzować jest „bycie przyjacielskim”; powinieneś być osobą, w której towarzystwie lubią przebywać inni ludzie. Jesteś częścią całej tej zabawy, w której uczestniczą nurkowie; powinieneś starać się być kimś, kto rozwiązuje problemy w konstruktywny sposób, ale z humorem, kto przykładą wielką wagę do bezpieczeństwa nurków, nie tracąc jednocześnie ducha zabawy. To właśnie przyczynia się w wielkiej mierze do sukcesu firmy nurkowej.

Równie ważne jest to, że musisz tak postępować stale, niezależnie od tego jak się czujesz w danej chwili. Zasada, że nie wolno ci mieć złych dni może wydawać się nie w porządku, ale prawda jest taka, że możesz najbardziej odpowiedzialnie poprowadzić najbezpieczniejszą wycieczkę, ale jeżeli nurkowie nie będą się wtedy dobrze bawić, to szansa, że ty i twoja firma nurkowa zobaczycie ich znowu jest niewielka. A drugą szansę dostaje się bardzo rzadko.

Nurkowie pod twoim nadzorem

Jedną z pierwszych zasad, których musisz się nauczyć, aby odnieść sukces jako divemaster, jest akceptowanie nurków takimi, jakimi są i odpowiednie do tego dostosowywanie swoich technik nadzoru. Nurkowie mogą się różnić w oparciu o różne kryteria:

Poziom umiejętności – oczywistym jest, że twoje postępowanie będzie zależało od doświadczenia i wyszkolenia nurków. Te czynniki będą decydowały gdzie zdecydujesz się popłynąć łodzią lub jak wiele informacji podasz w czasie odprawy. Umiejętności mogą być nawet związane z określonym miejscem; bardzo doświadczony nurek, nie znający lokalnych warunków, może w niektórych przypadkach wykazywać się mniejszym poziomem umiejętności niż nurek mniej doświadczony, ale mający za sobą kilka nurkowań w danych warunkach. Powinieneś być elastyczny, jeśli chodzi o styl swojego nadzoru, podejmując bardziej konserwatywne niż odważne decyzje, kiedy zachodzi taka potrzeba.

Fizyczna lub intelektualna niepełnosprawność – wraz z rozwojem nurkowania zwiększa się różnorodność ludzi, którzy znajdują w nim radość. Nie jest niczym niezwykłym, gdy na łodzi znajdzie się osoba z porażeniem nóg lub głucha, chociaż często można spotkać mniej dramatyczne przypadki, jak np. kogoś z urazem kolana, który musi wchodzić do wody przewrotem do tyłu zamiast wykrokiem. Dla potrzeb takich osób będziesz musiał dostosować lub zmienić niektóre techniki, tak by osoby te mogły spełnić wymagania nurkowania w dogodny im sposób. Niektóre firmy nurkowe posiadają odpowiednie udogodnienia, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, takie jak windy do wciągania wózków na pokład łodzi i pochylnie ułatwiające dostęp do wody z łodzi.

Dostosowanie – istnieje więcej niż jeden prawidłowy sposób wykonania większości rzeczy. Osoby o specyficznych potrzebach mogą zaskoczyć cię wytrwałością, z jaką pokonują swoje wyzwania. Na przykład: nurkowie o ograniczonej sprawności nóg starają się doskonale opanować kontrolę pływalności, ponieważ nie mogą utrzymywać głębokości pracując nogami; głusi nurkowie mogą wymagać większej cierpliwości na powierzchni, gdy chce się z nimi porozumieć, za to pod wodą, ich mistrzostwo w opanowaniu języka migowego spowoduje, że to oni będą musieli wykazać się cierpliwością w stosunku do ciebie (oczywiście, jeżeli nie znasz języka migowego).

Kultura – różne kultury charakteryzują się różnymi zachowaniami społecznymi i dotyczyć to może również zachowania na łodzi lub w miejscu nurkowym. To ważne, aby być wrażliwym na potrzeby kulturowe ludzi, którzy cię otaczają. Jest to szczególnie ważne, jeśli znajdziesz się w kraju o innej kulturze niż twoja.

Odpowiedzialne zachowanie – Jako divemaster . powinieneś **promować** odpowiedzialne zachowanie wśród nurków i kursantów. Ale chociaż powinieneś być wyczulony na obecność lub brak oznak charakteryzujących odpowiedzialne zachowanie nurków, to nie jesteś odpowiedzialny za zachowanie wyszkolonych i certyfikowanych nurków. Nie było by to ani właściwe, ani rzeczowe, ponieważ certyfikowani nurkowie znają zasady i muszą sami odpowiadać za decyzje, które podejmują.

Oznaki charakteryzujące odpowiedzialne zachowanie nurków to:

- Pilnowanie własnych limitów – planowanie nurkowania zgodnie z ograniczeniami narzuconymi przez poziom wyszkolenia i doświadczenie swoje i partnera.

- Nurkowanie z odpowiednim wyposażeniem – używanie sprzętu ogólnie uznanego za wymagany podczas nurkowania.
- Dbłość o sprzęt – utrzymywanie sprzętu w odpowiednim stanie i sprawdzanie go przed nurkowaniem.
- Konserwatywne zarządzanie powietrzem – częste sprawdzanie zapasu powietrza i kończenie nurkowania z odpowiednią rezerwą.
- Konserwatywne korzystanie z tablic i komputerów – pozostawanie z zapasem w limitach bezdekompresyjnych, unikanie profili typu „zęby piły” oraz wykonywanie przystanków bezpieczeństwa.
- Troska o środowisko – unikanie kontaktu z delikatnym podwodnym życiem oraz nurkowanie w nie niszczący środowiska sposób.

Chociaż certyfikowani nurkowie sami odpowiadają za swoje decyzje i zachowanie, istnieją cztery techniki, które można wykorzystać do promowania odpowiedzialnych zachowań. Po pierwsze: dawaj dobry przykład poprzez własne odpowiedzialne zachowanie. Dobry przykład, dawany przez osobę darzoną szacunkiem, może mieć olbrzymi wpływ na postawę i działanie nurków. Po drugie: podczas odpraw możesz pomóc nurkom przypomnieć sobie odpowiedzialne zachowania, omawiając ich zastosowanie podczas danego nurkowania. Po trzecie: wspieraj odpowiedzialne zachowanie, ułatwiając wypełnianie jego zasad. Na przykład: ułatw wykonywanie przystanku bezpieczeństwa na 5 metrach (i tak niezbyt trudnego), podwieszając tam np. drążek. Na koniec: wspieraj odpowiedzialne zachowania i postawy poprzez nagradzanie. Ta metoda jest szczególnie efektywna przy promowaniu dbłości o środowisko. Na przykład pochwal nurków po nurkowaniu, że dobrze starali się unikać kontaktu z rafą koralową.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-1

1. Podstawowym powodem, dla którego certyfikowani nurkowie szukają pomocy divemastera jest

2. Indywidualne różnice wśród nurków, do których powinieneś się dostosowywać, obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. różnice kulturowe
 - b. różnice w umiejętnościach
 - c. fizyczna niepełnosprawność
 - d. odpowiedzialne zachowanie
3. Odpowiedzialne zachowanie nurka cechuje (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. dbałość o sprzęt
 - b. troska o środowisko
 - c. sterowanie łodzią w razie potrzeby
 - d. konserwatywne zarządzanie powietrzem
 - e. konserwatywne korzystanie z tablic nurkowych
 - f. posiadanie odpowiedniego wyposażenia do nurkowania
4. Odpowiedzialne zachowanie można promować poprzez dawanie dobrego przykładu własnym zachowaniem, przypominanie nurkom o odpowiedzialnych zachowaniach, ułatwiając je, gdy to możliwe oraz nagradzając.
 - Prawda**
 - Falsz**

Jak ci poszło?

1. obecność divemastera zwiększa bezpieczeństwo i umożliwia lepszą zabawę. 2. a, b, c, d. 3. a, b, d, e, f. c nie jest poprawne, ponieważ sterowanie łodzią nie odnosi się do zachowań nurkowych. 4. Prawda

Planowanie nurkowania

Twoim zadaniem jako divemastera często będzie zaplanowanie nurkowania dla jednej lub wielu grup nurków. Najczęściej będzie to polegało na opracowaniu **ogólnego** planu obejmującego całą organizację oraz przygotowania i zabezpieczenia na wypadek sytuacji awaryjnych. Wiele z tego, czego nauczysz się na kursie Divemastera będziesz później wykorzystywał do tego zadania.

Jednym z najłatwiejszych sposobów przygotowania takiego planu dla grupy nurków jest przemyślenie całego nurkowania, począwszy od momentu, gdy wstajesz rano, aż do czasu, gdy po nurkowaniu zakończywszy wszystkie związane z nim sprawy wrócisz do domu. Przemyśl wszystko, co potrzebujesz zrobić i do czego musisz się przygotować, łącznie ze sprzętem, dokumentacją itp., a co jest niezbędne, aby przeprowadzić przyjemne nurkowanie. Jeżeli jest tego sporo, możesz przygotować sobie wykaz - listę czynności i sprzętu. W czasie przygotowań notuj sobie też informacje, które bierzesz pod uwagę przy ogólnym planowaniu, a które mogą okazać się użyteczne dla nurków, gdy będą planowali swoje nurkowania, takie jak wpływ pogody czy warunki nurkowe.

Gdy prześledzisz już w myślach całe nurkowanie, przemyśl je jeszcze raz od początku, zadając sobie pytanie „co będzie jeśli?” – co będzie jeśli nurek zapomni czegoś ze sprzętu lub coś nie będzie działało? Zanotuj, żeby zabrać z centrum zapasowy sprzęt. Co będzie, jeśli nurek dostanie choroby dekompresyjnej lub znajdzie się w niebezpieczeństwie? Zanotuj, żeby zabrać tlen, apteczkę oraz informacje kontaktowe na wypadek niebezpieczeństwa lub upewnij się, że to wszystko znajduje się na łodzi. Pomyśl o problemach i niebezpiecznych sytuacjach, które prawdopodobnie mogłyby wystąpić i uwzględnij w swoim planie odpowiednie przygotowania, które umieść też na swojej liście „rzeczy do zrobienia” – ale kluczowym słowem jest **prawdopodobnie**. Nie pozwól swojej wyobraźni szaleć i nie trać swojej energii na zapobieganie i przygotowywanie się na ewentualności tak często spotykane, jak granica nieskończoności.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

5. Jaka jest rola divemastera w planowaniu nurkowania dla grupy certyfikowanych nurków?
6. Jak zaplanować nurkowanie wg zasady „przemyśl całe nurkowanie”?
7. Za jakie aspekty planowania nurkowania divemaster jest odpowiedzialny, a za jakie nie jest?
8. Za jakie aspekty planowania nurkowania i samego nurkowania każdy nurek musi sam wziąć odpowiedzialność?
9. W jaki sposób ocenisz nurków przed nurkowaniem pod kątem ich doświadczenia, poziomu stresu oraz ewentualnych problemów ze sprzętem?
10. Czym jest *omówienie środowiska* i dla kogo jest ono przeznaczone?
11. Jak ocenisz ogólne warunki nurkowania i jaki wpływ mają te warunki na nurkowanie?
12. Jakie są trzy aspekty planowania nurkowania w rejonach odosobnionych?

Odpowiedzialność nurków podczas planowania nurkowania

Pamiętaj, że do obowiązków divemastera zazwyczaj *nie* należy planowanie **indywidualnych** nurkowań każdego nurka i zespołu nurków w grupie certyfikowanych nurków. Twoimi obowiązkami są: stworzenie szerokiego planu, w oparciu o który nurkowie zaplanują swoje własne nurkowania, poczynienie przygotowań na wypadek realnych i przewidywalnych niebezpieczeństw oraz zapoznanie nurków z danym miejscem nurkowym.

Nurkowie muszą odpowiadać za zaplanowanie i przeprowadzenie zgodnie z tym planem swojego własnego nurkowania z kilku powodów. Po pierwsze: to oni poniosą konsekwencje tego planu, muszą więc wziąć za niego odpowiedzialność. Po drugie: podczas nurkowania okoliczności mogą ulec zmianie i nurkowie muszą opracować plan zgodnie z własnymi limitami. Po trzecie: nie znasz doświadczenia, biegłości i poziomu umiejętności nurków w takim stopniu, jak oni sami, więc to sami nurkowie muszą ustalić plan w oparciu o te warunki. Na koniec: rzadko znajdujesz się w miejscu, umożliwiającym ci bezpośrednią kontrolę nurków, szczególnie w przypadku, gdy prowadzisz nadzór z powierzchni; nie jesteś zresztą do tego zobligowany. Nurkowie muszą sami wziąć odpowiedzialność za własne działania.

Oczywiście, spoczywa na tobie odpowiedzialność, kiedy nadzorujesz certyfikowanych nurków, ale poznanie zakresu swojej odpowiedzialności w odróżnieniu od zakresu odpowiedzialności nurków pozwoli ci skupić się na swoich obowiązkach. Nurkowie mogą przychodzić do ciebie po rady i zalecenia dotyczące ich indywidualnych planów nurkowych, które mają być tworzone w oparciu o własne umiejętności, doświadczenie, kondycję itp. To jest w porządku, ale ci nurkowie sami muszą w końcu podjąć rozsądne decyzje – jak nurkować lub **czy** nurkować – nawet, gdy udzieliłeś im rad i zaleceń.

Ocena certyfikowanych nurków

Ponieważ często nie jest ani możliwe, ani realne wymagać od ciebie, abyś ocenił każdego nurka w grupie, którą nadzorujesz, powinieneś nauczyć się wyławiać informacje o ewentualnych problemach związanych z doświadczeniem, sprzętem, umiejętnościami lub stresem, obserwując nurków podczas normalnej współpracy. Powtórzmy jeszcze raz: certyfikowani nurkowie sami odpowiadają za swój plan nurkowania, ale dzięki swojej czujności pomożesz im uwzględnić ewentualne problemy w ich własnych planach. Poza tym, informacje, zdobyte podczas normalnej współpracy mogą okazać się dla ciebie użytecznymi wskazówkami, które będziesz mógł wykorzystać do planowania nurkowań i na odprawach.

Ocena niebezpośrednia to proces polegający na czujnej obserwacji, pomagającej rozpoznać mogące mieć znaczenie działania lub cechy nurków danej grupy. W dużym stopniu nauczysz się tej umiejętności wraz z doświadczeniem i praktyką, którą zdobędziesz podczas modułu Umiejętności Praktycznych tego kursu.

Podczas oceny niebezpośredniej, konfiguracja i wiek sprzętu mogą czasami nasunąć sugestie co do cech nurka. Na przykład: sprzęt w całości pożyczony może wskazywać na nowicjusza lub nurka okazjonalnego, sprzęt nieodpowiedni lub niekompletny może oznaczać nurka nie zaznajomionego ze środowiskiem lub technikami właściwymi dla danego nurkowania. Sprzęt starszy, przestarzały może wskazywać nurka, który wrócił do nurkowania po długiej przerwie, a sprzęt nie posiadający mocowań i zawieszek dla różnego wyposażenia może oznaczać brak doświadczenia lub/i nieznaną technikami właściwymi dla nurkowania w delikatnym środowisku podwodnym. Nowoczesny, dobrze utrzymany sprzęt, który nosi ślady częstego używania sugeruje doświadczonego i aktywnego nurka, a podobny zestaw w połączeniu z jednym czy

dwoma elementami wyraźnie starszymi (jak np. płetwy) sugeruje aktywnego nurka z wieloletnim doświadczeniem.

Jak pamiętasz z kursu Rescue Diver., zachowanie może świadczyć o stanie umysłu. Zbytńia rozmowność lub zadawanie mnóstwa pytań, nietypowe milczenie lub nadmierne zwlekanie podczas przygotowań mogą oznaczać stres i poczucie niepewności co do nurkowania. Nurek, któremu partner przygotowuje cały sprzęt może charakteryzować się brakiem samodzielności. Widoczne oznaki choroby, zranienia lub fizycznego stresu, począwszy od wypieków lub dreszczy, aż do wymiotów, również oznaczają czynniki mogące skomplikować nurkowanie.

Sposób twojej reakcji na powyższe sygnały zależy od sytuacji. Certyfikowani nurkowie sami odpowiadają za decyzję, czy chcą, czy nie chcą nurkować, ale niestety nacisk grupy lub partnera może przeszkodzić im właściwie ocenić sytuację. Jednym ze sposobów radzenia sobie z oznakami stresu jest więc chętnie i cierpliwie odpowiadanie na pytania dotyczące nurkowania, aby wszyscy, którzy mają jakieś obawy nie wahali się ich wypowiedzieć. Inny sposób, to omówienie ewentualnych problemów podczas odprawy, np. podając listę wymaganego specjalistycznego sprzętu. Jeżeli zaobserwujesz oznaki stresu u wielu nurków, możesz zmienić miejsce nurkowe na łatwiejsze (jeżeli to możliwe).

Czasami będziesz musiał potwierdzić swoje podejrzenia – małowówny nurek może nie być wcale zestresowany, tylko po prostu małowówny. W takich wypadkach dokonaj **oceny bezpośredniej**. Ocena bezpośrednia to proces, polegający na pytaniu nurków o ich doświadczenie, umiejętności, itp. Do technik oceny bezpośredniej zalicza się sprawdzenie logbooków i certyfikatów lub danie nurkom do wypełnienia krótkiej ankiety. Decyzja, jaka technika oceny bezpośredniej jest odpowiednia lub czy w ogóle ją zastosować, zależy od rodzaju nurkowania, lokalnej praktyki i innych czynników.

Techniką oceny bezpośredniej, którą będziesz wykorzystywał prawdopodobnie najczęściej, chcąc potwierdzić to, co zaobserwowałeś niebezpośrednio, będzie wywiad, czyli mówiąc prościej, rozmowa z nurkiem o tym, co zauważyłeś. Jak może pamiętasz z kursu Rescue Diver, taką rozmowę najlepiej przeprowadzić na osobności, w pozytywny, rzeczowy i spokojny sposób, by nie wywołać zakłopotania nurka lub nie sprawić mu przykrości.

Omówienie środowiska

Omówienie środowiska, to rodzaj odprawy, podczas której omawiasz specyficzne aspekty danego środowiska, aby nurkowie mogli je uwzględnić w swoich planach nurkowań. Jest ono przeznaczone dla tych certyfikowanych nurków, którzy mają małe doświadczenie w lokalnym środowisku lub nie znają go w ogóle, ale nie oznacza to, że nie mogą w nim uczestniczyć nurkowie mający już za sobą nurkowania w danym rejonie. Wprowadzaj omówienie środowiska do swoich odpraw, jeśli z twojej oceny wynika, że nurkowie mogą na tym skorzystać lub kiedy zostaniesz o to poproszony. Discover Local Diving jest programem . zapoznającym z lokalnym środowiskiem, o którym więcej dowiesz się w następnym rozdziale. Nurkowie, posiadający doświadczenie nurkowe w lokalnym środowisku na ogół nie muszą uczestniczyć w kompletnych omówieniach środowiska.

Ocena warunków

Jak wiesz, warunki nurkowania mogą wpłynąć na technikę nurkowania, a nawet nurkowanie uniemożliwić; dlatego zawsze uwzględniasz warunki nurkowania w swoim planie ogólnym i zawsze przedstawiasz je na odprawach, aby nurkowie mogli je uwzględnić w swoich indywidualnych planach. Określenie, jakie warunki można uznać za „akceptowalne” może

częściowo zależeć od poziomu umiejętności i doświadczenia nurków, którzy na podstawie ich opisu muszą podjąć decyzję o nurkowaniu.

Szybko zauważysz, że oprócz prostego przedstawienia warunków, bardzo pomocne w planowaniu nurkowań jest podanie nurkom dodatkowo twoich wniosków na temat nurkowania w takich okolicznościach. Ma to edukacyjną wartość, gdyż uczy mniej doświadczonych nurków dokonywania oceny warunków.

To, co uznaje się za warunki „akceptowalne” zależy nie tylko od samych warunków, ale również od nurków. Nurkowanie, które dla jednych może być trudne lub stresujące, dla innych będzie łatwe, w zależności od doświadczenia, umiejętności i wyszkolenia. Tak jak podczas innych aspektów planowania, twoim zadaniem jest doradzenie nurkom odnośnie warunków, a oni sami muszą ocenić swoje umiejętności i zdecydować, czy nurkują, czy nie. Ostatecznie, każdy nurek sam ponosi odpowiedzialność za swoją decyzję o nurkowaniu.

Na twoim poziomie wyszkolenia i doświadczenia posiadasz już przynajmniej podstawową umiejętność oceny warunków nurkowania. Wraz z treningiem odnowisz i rozwiniesz tę umiejętność. Nauczysz się zwłaszcza uwzględniać trzy najważniejsze aspekty warunków.

Pogoda prawdopodobnie ma największy wpływ na zmiany warunków nurkowania. W niektórych regionach za całą prognozę pogody wystarczy spojrzenie za okno, w innych będziesz musiał sprawdzić prognozę w prasie, radiu lub telewizji. W wielu rejonach prognozę pogody podają rządowe stacje radiowe. Społeczności nadmorskie często posiadają specjalne linie telefoniczne, gdzie można poznać prognozę lub stan wody i wiatru, niektóre są przeznaczone specjalnie dla nurków. Jednakże, w niektórych regionach dostępność informacji o pogodzie może być stosunkowo ograniczona.

Jeśli często nurkujesz w jakimś rejonie, przez doświadczenie uczysz się oceniać, jak dana pogoda wpływa na warunki nurkowania. Istnieje jednak kilka ogólnych zasad przyczynowo-skutkowych, którymi możesz się wesprzeć, planując nurkowanie w nieznanym ci miejscu.

Długotrwały wiatr może powodować fale, przybój, podwodne falowanie i prądy, co sprawia, że trudniejsze staje się wchodzenie i wychodzenie z wody oraz płynięcie. Ruchy wody mogą również zmącić wodę, zmniejszając widoczność. Chociaż jest to typowe dla oceanu, można się z tym spotkać na każdym większym akwenie, z jeziorami włącznie. Wiatr od brzegu może poprawić warunki nurkowe, uspakajając przybój i wypychając na powierzchnię chłodniejszą i czystsza wodę z głębin. Opady deszczu zazwyczaj powodują pogorszenie widoczności, ponieważ spłukują do wody pył i osady, zarówno w oceanie, jak i w jeziorze, strumieniu lub rzece. Jednak w rejonach o małych opadach deszczu, jak np. wyspy koralowe, deszcz nie zawsze powoduje zauważalne zmiany widoczności.

Temperatura powietrza ma oddziaływanie zarówno krótko- jak i długoterminowe. Temperatura wpływa na poczucie komfortu przed i po nurkowaniu, a doświadczenie uczy, że czym większa różnica pomiędzy temperaturą wody i powietrza, tym większy dyskomfort przed i po nurkowaniu (np. gdy trzeba ubrać suchy skafander przy temp. powietrza 29°C, aby zanurkować w wodzie o temp. 10°C). Długoterminowo, temperatura powietrza wpływa na temperaturę wody. Znaczące zmiany temperatury powietrza, zwykle przewidywalne, gdy związane są z porami roku, mogą na tyle zmienić temperaturę wody, że koniecznym stanie się dobranie odpowiednich skafandrów.

Prądy i pływy mają wpływ na widoczność, temperaturę, wybór techniki nurkowania i inne czynniki. Występowanie pływów jest przewidywalne, można w tym celu korzystać z tabel pływów oraz lokalnych raportów pogodowych dla żeglarzy. Praktyka pokazuje, że najlepiej nurkować przy wysokiej wodzie niskiego pływu, ale w wielu rejonach pływy mają niewielki wpływ na warunki nurkowania. Jeżeli w twoim regionie pływy w dużym stopniu oddziałują na warunki nurkowania, zainwestuj w specjalistyczny zegarek, pokazujący terminy pływów.

Te same raporty mogą również opisywać prądy. W niektórych rejonach występują stałe prądy, które praktycznie nigdy nie zanikają, chociaż ich siła może się zmieniać. Szczególnie w ujściach zatok, pływy mogą wywoływać silne prądy wpływające i wypływające, zmieniające swój kierunek w ciągu dnia.

Twoje doświadczenie zdobyte w lokalnych warunkach również pomoże ci rozpoznać prąd. Na przykład, poprzez obserwację dryfujących przedmiotów lub stojących na kotwicy jachtów możesz określić siłę i kierunek prądu, jednak kiedy prąd i wiatr nadchodzą z różnych kierunków, łódzie mogą się nie ustawić ani z wiatrem, ani z prądem. Twoje doświadczenie zdobyte w lokalnych warunkach odgrywa ważną rolę przy ocenie prądów, ponieważ prądy bardzo się różnią w zależności od regionu. W niektórych miejscach większe prądy mogą zawirowywać i płynąć w odwrotnym niż stałe kierunku. Wiatr może spowodować powstanie długiego prądu płynącego wzdłuż brzegu.

Widoczność zmienia się w zależności od wielu czynników. Jak omawialiśmy, pogoda, opady deszczu, wiatr i falowanie mogą zmniejszać widoczność. Sezonowe zmiany widoczności powoduje plankton. Rodzaj dna natomiast decyduje o tym, czy nurkowie będą mieli duży wpływ na widoczność poprzez mącenie wody. Zazwyczaj im miększe dno, tym łatwiej woda ulega zmąceniu i tym dłużej trzeba czekać na wyklarowanie się jej. Pora dnia wpływa na to, jak wiele światła dociera pod wodę (stosunkowo mało wczesnym rankiem i późnym wieczorem, kiedy słońce jest nisko). Oceaniczne prądy mogą dostarczać substancji odżywczych, powodujących rozwój planktonu, a w wielu rejonach, odpływy zabierają ze sobą osad, z czym wiąże się zła widoczność. Często lokalizacja miejsca nurkowego – w czystym jeziorze, blisko ujścia mulistej rzeki, w ciepłym, czystym prądzie – decyduje o panujących w nim stałe warunkach.

Planowanie nurkowania w terenach odosobnionych

Nurkowanie w miejscu odosobnionym – takim, które dzielą godziny jazdy od nurkowej bazy, punktu medycznego, itp. – wymaga gruntowniejszego zaplanowania. Możesz wykorzystać tę samą strategię przemyślenia całego nurkowania i przewidywania problemów, ale powinieneś uwzględnić przy tym dodatkowe czynniki: czas i odległość. Po pierwsze, trzeba się będzie zająć dodatkowymi sprawami organizacyjnymi – jedzeniem, spaniem, napełnianiem butli. Po drugie, przemyśleć problem bezpieczeństwa. Planując takie nurkowanie, musisz wziąć pod uwagę, że prawdopodobnie będziesz potrzebował lepszego wyposażenia medycznego i osoby umiejacej się nim posługiwać oraz/lub będziesz musiał zapewnić sobie większy zapas tlenu, wystarczający na dłuższy transport uszkodzonego nurka do punktu pomocy medycznej.

Na koniec, planując nurkowania na terenach odosobnionych, jako główne kryterium przyjmij samowystarczalność. W takim kontekście przemyśl „co będzie, jeśli?”, biorąc pod uwagę problemy typu awaria silnika łodzi z dala od natychmiastowej pomocy, a nawet problemy komunikacyjne – czy zasięg radia lub telefonu komórkowego jest wystarczający.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-2

1. Rolą divemastera w planowaniu nurkowania dla grupy certyfikowanych nurków jest:
 - a. dostarczanie informacji, na podstawie których poszczególni nurkowie planują indywidualne nurkowania
 - b. dostarczenie szczegółowego, indywidualnego planu dla każdego nurka
2. „Przemysł całe nurkowanie” to technika planowania nurkowania polegająca na wyobrażeniu sobie jego przebiegu krok za krokiem.
 - Prawda
 - Fałsz
3. Divemaster odpowiada za następujące aspekty planowania nurkowania (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. ocena warunków nurkowania
 - b. przygotowania na wypadek niebezpieczeństwa
 - c. zaplanowanie indywidualnych limitów powietrza
 - d. zapoznanie nurków z miejscem nurkowym
4. Nurkowie, których nadzorujesz biorą odpowiedzialność za (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. planowanie swoich nurkowań zgodnie z własnymi limitami
 - b. przestrzeganie swoich planów nurkowań
5. Techniki oceny nurków podczas typowej współpracy mogą obejmować (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. obserwację ich sprzętu
 - b. zwrócenie uwagi na nietypowe zachowanie
 - c. przeglądnięcie logbooków
 - d. rozmowę z instruktorem, który ich certyfikował
6. Omówienie środowiska to rodzaj odprawy, na której podawane są informacje o zniszczeniach dokonanych w lokalnym ekosystemie i jest przeznaczone dla nurków prowadzących badania.
 - Prawda
 - Fałsz

7. W ocenie warunków nurkowania mogą ci pomóc (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. tabele pływów
- b. własne doświadczenie
- c. prognozy pogody
- d. informacje telefoniczne

8. Zaplanowanie nurkowania w rejonie odosobnionym wymaga (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. uwzględnienia dodatkowych spraw organizacyjnych
- b. przygotowania się na wypadek długotrwałego transportu do punktu medycznego
- c. myślenia w kategoriach samowystarczalności

Jak ci poszło?

1. a. 2. Prawda 3. a, b, d. c nie jest poprawna, ponieważ każdy nurek sam planuje indywidualne limity powietrza; jednakże divemaster może zasugerować minimalny limit dla grupy, jeśli uważa to za potrzebne.

4. a, b. 5. a, b, c. d nie jest poprawna, ponieważ takiej techniki oceny na ogół nie stosuje się w praktyce.

6. Fałsz. Omówienie środowiska to rodzaj odprawy, na której podaje się specyficzne cechy danego miejsca nurkowego i przeznaczone jest przede wszystkim dla nurków nie znających lokalnego środowiska.

7. a, b, c, d. 8. a, b, c.

Zarządzanie nurkowaniem

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

13. Jakie są cztery aspekty nadzoru podczas nurkowania?
14. Jakie zalety i wady ma nadzór z powierzchni, a jakie nadzór z wody oraz jakie zalety i wady ma punkt obserwacyjny w wodzie, a jakie punkt obserwacyjny na powierzchni?
15. Jakie osiem rodzajów wyposażenia pomaga nadzorować certyfikowanych nurków?
16. Jaki jest podstawowy cel procedury liczenia nurków?

Zarządzanie nurkowaniem w przypadku divemastera oznacza nadzorowanie certyfikowanych nurków. Ponieważ bezpośrednio, fizyczne kontrolowanie nurków jest trudne lub niewykonalne (choć możliwe podczas szkolenia – więcej o tym później), twój nadzór będzie polegał na oddziaływaniu nie-fizycznym, które jest możliwe dzięki przekazaniu nurkom odpowiednich i prawidłowych informacji oraz porad.

Zarządzanie nurkowaniem można z grubsza podzielić na cztery obszary: przygotowanie, komunikacja, rozpoznanie i punkt obserwacji. Przygotowanie obejmuje planowanie nurkowania, o czym przed chwilą czytałeś, zapewnienie odpowiedniego sprzętu oraz gotowość do reagowania na problemy i potrzeby. Komunikacja to etap, podczas którego przedstawiasz nurkom procedury, plan nurkowania i inne potrzebne informacje, zazwyczaj ma to miejsce podczas odprawy. Więcej o odprawach dowiesz się za chwilę. Rozpoznanie to przewidywanie i określanie możliwych problemów, by można było im zapobiec, skorygować je lub na nie zareagować. Z grubsza uczysz się tego wszystkiego począwszy od kursu Open Water Diver, a podczas części

praktycznej kursu Divemastera . rozwiniesz swoje umiejętności w tym zakresie. Etap czwarty, punkt obserwacji, ma duży wpływ na rozpoznanie i polega na wyborze miejsca, z którego będziesz nadzorować grupę. Wybór punktu obserwacji w dużym stopniu określa twoją rolę i odwrotnie.

Wybór punktu obserwacji

Jednym z czynników, który należy wziąć pod uwagę podczas wyboru punktu obserwacji jest to, czy miejsce daje możliwość zauważenia ewentualnych problemów i zareagowania na nie. Miejsce idealne to takie, z którego mógłbyś widzieć gdzie znajdują się nurkowie (gdy pozwalają na to warunki). Powinno to być również miejsce, z którego możesz szybko zareagować, wzięwszy pod uwagę najczęściej pojawiające się problemy.

W rzeczywistości, rzadko można znaleźć jedno idealne miejsce – najlepsze miejsce do obserwacji może się okazać nie najlepszym miejscem do reagowania. W niektórych przypadkach będziesz musiał szybko i łatwo przemieszczać się z miejsca dobrego do obserwacji na miejsce najlepsze do udzielania pomocy, tak jak np. na łodzi - z mostka do trapu. W innych wypadkach te dwa miejsca mogą być znacznie od siebie oddalone, tak jak np. punkt obserwacji na wysokim brzegu może wymagać wspinaczki i pokonania pewnej odległości od wody. W takich

przypadkach będziesz musiał podjąć jak najlepszą decyzję, wybierając najbardziej uniwersalne, najkorzystniejsze miejsce. Na wybór punktu obserwacyjnego będą miały również wpływ umiejętności i doświadczenie nurków, których nadzorujesz. W tym samym rejonie, mając pod opieką doświadczonych nurków, możesz wybrać bardziej odległy, wyżej umieszczony punkt obserwacji, natomiast mając nurków początkujących, możesz stwierdzić, że lepiej poświęcić niewątpliwą zaletę, jaką jest wysokość i wybrać miejsce znajdujące się jak najbliżej nurków, abyś był pod ręką, kiedy trzeba będzie służyć im pomocą. Znaczenie ma również liczba nurków lub zespołów; np. jeśli jakaś grupa chce nurkować razem, możesz zdecydować się na nadzór z wody i wspólne nurkowanie. Ważne mogą też okazać się warunki nurkowe. Gdy na przykład nadzorujesz nurkowanie z brzegu, gdzie jest przybój, możesz uznać, że najlepsze dla ciebie będzie miejsce na granicy wody, gdzie będziesz mógł pomagać podczas wchodzenia i wychodzenia osobom mającym problemy z przybojem.

Nadzór z wody to technika, polegająca na nurkowaniu razem z nurkami, zwykle w grupie lub czasami na ubezpieczeniu ich z powierzchni, oddychając przez fajkę. Nadzór z wody ma kilka zalet. Jesteś blisko nurków, więc możesz zapobiegać problemom lub szybko na nie reagować. Nadzorowanie z wody może zapobiec takim problemom jak: przypadkowe przekroczenie maksymalnej głębokości, błąd w nawigacji lub nadmierne zużycie powietrza, ponieważ jesteś na miejscu i możesz kierować nurkami i przypominać im odpowiednie zasady. Dodatkową zaletą jest to, że nurkując z grupą możesz pokazać nurkom najbardziej interesujące miejsca.

Nadzór z wody ma kilka wad: jedną z nich jest to, że nurkując z jakąś grupą, tylko tę grupę jesteś w stanie obserwować. Jeżeli pod swoją opieką masz kilka grup, to w zależności od doświadczenia nurków, nadzorowanie z wody może okazać się metodą nieodpowiednią, chyba że na powierzchni znajduje się dodatkowa osoba nadzorująca. Kolejna niedogodność wynika z faktu, że niektórzy nurkowie *nie lubią* nurkować w grupie. Preferują oni nurkowanie w parach i chcą oglądać podwodny świat na własną rękę i we własnym tempie – odnosi się to szczególnie do zapalonych podwodnych fotografów, którzy mogą mieć problemy jednocześnie robiąc zdjęcia i próbując trzymać się grupy. W takim przypadku, jeśli nie narzucają go względy bezpieczeństwa lub korzyści organizacyjne (o czym dobrze jest poinformować nurków) nadzór z wody może skutkować złą obsługą klientów.

Chociaż, jak już to zostało wspomniane, możesz prowadzić nadzór z wody, pływając za grupą po powierzchni w sprzęcie ABC, najpowszechniejszą procedurą jest towarzyszenie grupie. Gdzie i jak towarzyszyć grupie – jako przewodnik czy pilnujący, będąc z przodu, z tyłu, nad nią czy pod nią – zależy od środowiska, nurków i ich oczekiwań w stosunku do ciebie. Jeżeli jesteś przewodnikiem, zazwyczaj będziesz płynął z przodu grupy. Jeżeli pilnujesz, może będziesz wolał płynąć z tyłu i trochę wyżej, aby dokładnie widzieć wszystkich nurków. Jeżeli w grupie jest znacznie mniej doświadczony nurek lub podejrzewasz, że jakiś nurek może mieć trudności, może będziesz wolał towarzyszyć grupie, pozostając blisko tego nurka. Jeżeli nurkujesz przy ścianie, może będziesz wolał znajdować się trochę poniżej grupy, gdzie łatwiej ci przyjdzie powstrzymać nurków przed przypadkowym opadnięciem zbyt głęboko.

Nie ma jednego „prawidłowego” miejsca do nadzorowania grupy pod wodą; musisz raczej dostosować swoją technikę do nurków i środowiska. Nie jest niczym niezwykłym zmiana swojej pozycji podczas nurkowania. Należy jednak poinformować nurków na odprawie, jaką rolę będziesz pełnił. Dzięki temu będą wiedzieli, gdzie mają cię szukać (szczególnie, gdy nie będziesz płynął z przodu), zapobiegnie to również nieporozumieniom, gdzie i za kim mają płynąć.

Nadzór z powierzchni oznacza zarządzanie nurkowaniem z łodzi lub z brzegu. Jest to najczęściej stosowana metoda nadzorowania certyfikowanych nurków.

Nadzór z powierzchni jest zazwyczaj najłatwiejszym sposobem nadzorowania wielu zespołów nurków lub grup naraz. Masz wtedy pod ręką sprzęt ratowniczy, taki jak tlen, apteczka, radio lub telefon, co może przyspieszyć udzielenie pomocy medycznej w razie wypadku. Inną zaletą nadzoru z powierzchni jest to, że w wielu miejscach nurkowych pozwala on zespołom nurków na większą dowolność w tym, co będą robić i gdzie się skierują podczas nurkowania.

Największymi wadami nadzorowania z powierzchni jest to, że nie będąc w bezpośredniej bliskości, nie możesz nurkom od razu przypominać, by nurkowali odpowiedzialnie, tzn. przestrzegali swoich limitów, stosowali odpowiednie procedury, trzymali się planu nurkowania, itp., oraz to, że nie możesz pokazać im najbardziej interesujących miejsc. Jest to jednak oczywiste ryzyko i odpowiedzialność, które nurkowie muszą przejąć na siebie podczas swojej działalności nurkowej.

Kiedy nadzorujesz nurków z powierzchni, powinieneś wybrać wspomniany już punkt obserwacji, mając na względzie dobry widok i możliwość reagowania. Powtórzmy znów: może nie być jednego idealnego miejsca i może będziesz musiał przemieszczać się z miejsca na miejsce podczas różnych etapów nurkowania. Dobrze jest mieć pod ręką odpowiedni sprzęt ratowniczy i do udzielania pierwszej pomocy. Podczas odprawy powiedz nurkom, skąd będziesz ich nadzorował, jakich znaków będziecie używać na powierzchni, omów procedury przywoławcze oraz podaj inne związane z nadzorem informacje, które poznasz za chwilę.

Sprzęt do zarządzania nurkowaniem i udzielania pomocy

Nadzorowanie nurkowania jest dużo łatwiejsze, kiedy ma się pod ręką odpowiednie narzędzia, a jak dowiedziałeś się podczas kursu . Rescue Diver, akcja ratownicza podczas wypadku jest najbardziej efektywna, gdy posiada się odpowiedni sprzęt.

Aby orientować się w tym, który z nurków jest pod wodą, a który na powierzchni, używamy zwykle tabliczki z listą nurków. Lornetka może być użyteczna przy nadzorowaniu z powierzchni, zarówno na łodzi, jak i na brzegu, gdyż pomaga wypatrzeć bąble, zidentyfikować nurków oraz rozpoznać, czy nurkowie znajdujący się na powierzchni nie mają jakiś problemów. Mapki miejsc nurkowych przydają się na odprawach, ułatwiając pokazywanie charakterystycznych miejsc i kierunku płynięcia. Prowadząc nadzór z powierzchni, odkryjesz również, że dobra mapa może pomóc ci w określeniu miejsca gdzie znajdują się nurkowie, w oparciu o rozmieszczenie bąbli. Mapy lądowe oraz mapy morskie mogą być przydatne, ale najlepsze są mapy wykonane przez nurków. Podczas tego kursu nauczycie się, jak wykonać mapę miejsca nurkowego.

Plan Ratowniczy

Jednym z twoich zadań jako kandydata na Divemastera PADI jest przygotowanie planu ratunkowego dla miejsca lub rejonu nurkowego wyznaczonego przez twojego instruktora. Jak może pamiętać z kursu PADI Rescue Diver, plan ten ma zawierać informacje, których możesz potrzebować w razie wypadku.

Jak szczegółowy powinien być ten plan, będzie zależało od tego, jak daleko znajdujesz się od pomocy, od dostępności służb medycznych na danym obszarze i innych czynników, jak np. czy nurkujesz z łodzi, czy z brzegu. Celem planu jest zebranie wszystkich informacji, których możesz potrzebować, by radzić sobie podczas wypadku – może więc on przybierać skrajne formy, od jednego zdania „zadzwoń pod nr 112” do wyczerpującej listy, zawierającej informacje kontaktowe, procedury ewakuacyjne i mapki dojazdów. Opracowując swój plan, weź pod uwagę następujące punkty i postaraj się na nie odpowiedzieć:

- Jak skontaktujesz się lokalnym pogotowiem medycznym?
- Jak przetransportujesz pacjenta do punktu opieki medycznej? (Zadzwońisz do jednostki ratownictwa, czy na pogotowie? Własny transport?)
- Jakie podasz informacje odnośnie komory dekompresyjnej i innych specyficznie nurkowych aspektów medycznych? (DAN, Krajowy Ośrodek Hiperbaryczny, lokalna komora dekompresyjna, itp.)
- Co lokalne pogotowie może zapewnić, a czego nie? (brak komory dekompresyjnej, ewakuacja tylko w przypadkach zagrożenia życia, itp.)
- Jakie specjalne informacje będą potrzebne w razie wypadku (numery telefoniczne, częstotliwości radiowe, itp.)?
- Gdzie znajduje się najbliższy środek komunikacji (telefon, radio), jeśli nie jest dostępny na miejscu nurkowania?
- Jaką drogę wybierzesz, gdy będziesz musiał samodzielnie dokonać ewakuacji pacjenta (np. w rejonach, gdzie nie działa pogotowie)?

Sprzęt do udzielania pierwszej pomocy stanowi to samo wyposażenie, które już poznałeś wcześniej i obejmuje zestaw do podawania tlenu, apteczkę, maskę i rękawiczki. W zależności od środowiska i okoliczności odpowiednie mogą być: bojka ratownicza, koło ratunkowe czy inny środek ułatwiający utrzymanie się na powierzchni, wraz z radiem morskim, telefonem komórkowym lub inną metodą kontaktu z pomocą medyczną. Różny sprzęt jest odpowiedni w różnych sytuacjach awaryjnych i jak już wiesz po kursie Rescue Diver, posiadanie sprzętu ratowniczego (jak np. środków utrzymujących na powierzchni) nie oznacza, że użycie go będzie najlepszym rozwiązaniem w każdych okolicznościach. Na kursie Rescue dowiedziałeś się, że sprzęt ratunkowy jest dostępny na miejscu nurkowym lub na łodzi, ale jako nurek ze stopniem Rescue nie musisz sam go zapewnić. Jako Divemaster . będziesz jednakże należał do osób, które są odpowiedzialne za skompletowanie i zabranie tego sprzętu na miejsce nurkowania lub łódź.

Ponieważ dużą część twojej pracy jako Divemaster . będzie stanowić obsługa innych nurków, na miejscu nurkowym przyda ci się również innego rodzaju sprzęt. Zalicza się do niego zestaw narzędzi wraz z częściami zapasowymi takimi jak o-ringi, klamry do pasa balastowego, paski do

pletw i inne przedmioty umożliwiające szybką naprawę i wymianę czegoś „w ostatniej chwili”. Dobrym zwyczajem, szczególnie podczas nurkowań rozpoczynających się z brzegu, jest korzystanie z flag i bojek nurkowych. Aby poradzić sobie w wypadku awarii, zapomnienia lub zgubienia sprzętu, możesz zabierać ze sobą zapasowe elementy sprzętu nurkowego (automat, jacket, itp. - pożyczając go np. w firmie nurkowej, z którą współpracujesz), włącznie ze sprzętem specyficznym dla danego nurkowania czy środowiska (latarki na nurkowanie nocne, bojki sygnałowe do nurkowania w prądach, itp.), aby nikt nie stracił nurkowania z powodu braku odpowiedniego sprzętu.

Procedura liczenia

Kiedy nadzorujesz nurków, podstawowym celem procedury liczenia jest sprawdzenie, czy wszyscy nurkowie wrócili na łódź przed jej odpłynięciem lub na brzeg po nurkowaniu. Raporty pokazują, że przyczyną niektórych wypadków, kiedy nurkowie zostali przypadkowo zostawieni na miejscu nurkowania nie były błędy podczas procedury liczenia, ale raczej **jej zaniechanie**. Przy garstce nurków nie jest trudno zauważyć powrót każdego z nich, ale przy większej ilości nurków potrzebna staje się bardziej formalna procedura. Wiele firm nurkowych stosuje procedury formalne jako stałą praktykę, niezależnie czy nurków jest dużo, czy mało. Najpopularniejszą metodą jest zanotowanie imion i nazwisk wszystkich nurków, którzy przyszedli na łódź lub na brzeg. Jeśli to potrzebne, możesz odczytać tę listę przed wypłynięciem z portu lub przed nurkowaniem z brzegu dla podwójnego sprawdzenia, czy nikt nie został pominięty.

Podczas nurkowania sprawdzasz nazwiska wchodzących i wychodzących nurków, a na koniec sprawdzasz całą listę, zanim opuścicie miejsce nurkowania. W niektórych przypadkach, końcowe odczytywanie listy obecności będzie w zupełności wystarczające. Następujące zasady zwiększają efektywność procedury liczenia:

- Zawsze stosuj jedną i tę samą procedurę liczenia, niezależnie od okoliczności - większość problemów powstaje na skutek zaniechania odpowiedniej procedury liczenia.
- Kiedy odczytujesz listę, poproś nurków, żeby ci się pokazywali i nie odpowiadali za innych. Dzięki temu unikniesz sytuacji, kiedy jakiś nurek w dobrej wierze odpowie za kogoś, kogo w rzeczywistości nie ma na pokładzie.
- Jeżeli na łodzi są osoby nie nurkujące, wpisz je również na listę, na wypadek gdyby poszły popływać lub zdecydowały się mimo wszystko zanurkować.

W niektórych przypadkach możesz uznać za przydatne zapisywanie dodatkowych informacji oprócz listy nazwisk potrzebnej do procedury liczenia, w niektórych rejonach prawo może tego wymagać. Chociaż certyfikowani nurkowie sami odpowiadają za kontrolę swoich profili nurkowych, możesz notować czas wejścia i wyjścia nurków z wody. Może to na przykład okazać się pomocne jakiemuś nurkowi przy korzystaniu z tabel po awarii komputera. Możesz również zbierać te dane, aby dokonać wyboru następnego miejsca nurkowego w oparciu o czas nurkowania i swoją znajomość tego miejsca.

Łączenie obsługi klientów z zarządzaniem nurkowaniem

Bezpieczeństwo ma fundamentalne znaczenie w nurkowaniu, ale dobra zabawa i miłe spędzanie czasu jest zaraz na drugim miejscu. Przecież nawet najbezpieczniejsze nurkowanie na świecie nie jest warte zachodu, jeżeli nie będziesz miał z niego przyjemności. Przygoda, dreszczyk emocji, zabawa - to powody, dla których ludzie nurkują.

Dlatego, gdy nadzorujesz certyfikowanych nurków, musisz zrozumieć, że jesteś z nimi dla ich wygody i że na równi z bezpieczeństwem powinieneś zapewnić im dobrą zabawę. To oznacza, że swoje zalecenia, instrukcje i rady powinieneś przedstawiać w takiej formie, aby twoi klienci czuli, że to ty jesteś dla nich, a nie odwrotnie.

W celu zapewnienia lepszej obsługi, dobrym zwyczajem jest objaśnianie klientom podstaw podawanych przez siebie zaleceń i procedur. Po pierwsze, nie będziesz wydawał się arbitralny, a po drugie, jeśli nurkowie poznają przyczyny, będą też wiedzieć, kiedy zastosować alternatywne procedury, gdy warunki ulegną zmianie. Bądź otwarty na różne procedury i techniki, które mogą spełnić oczekiwania i potrzeby klientów. Na przykład większość nurków preferuje wejście do wody wy krokiem z odpowiedniego miejsca na łodzi, ale jeżeli ktoś chce uniknąć chodzenia z pełnym sprzętem na sobie i woli przewrót do tyłu z pozycji siedzącej, to dlaczego nie miałbyś się zgodzić, jeśli nie ma przeciwwskazań związanych z bezpieczeństwem? Bądź również elastyczny w swoich zaleceniach i procedurach nadzoru odnośnie limitów odpowiedzialnego nurkowania. Np. procedury nadzoru, które zastosujesz do nowicjuszy mogą nie być odpowiednie dla nurków ze stopniem Rescue Diver i Master Scuba Diver.

Ponieważ doradzasz nurkom i uczysz ich, by nurkowali bezpiecznie i odpowiedzialnie, powinieneś poświęcać tyle samo uwagi staraniom o ich wygodę, przyjemność i wrażenia, co bezpieczeństwu. To właśnie stanowi różnicę pomiędzy właściwą obsługą, a sztywnymi regułami.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-3

1. Cztery aspekty nadzoru podczas nurkowania, to (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. komunikacja
 - b. separacja
 - c. przygotowanie
 - d. rozpoznanie problemów
 - e. punkt obserwacji
2. Nadzór w wodzie ułatwia ci pokazanie nurkom ciekawych miejsc, ale może ograniczać swobodę nurków w eksploracji na własną rękę.
 - Prawda
 - Fałsz
3. Nadzorowanie więcej niż jednego zespołu nurków jest często łatwiejsze _____
 - a. z wody
 - b. z powierzchni
4. Rodzaj wyposażenia, który może być przydatny podczas nadzorowania nurków, to (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. apteczka
 - b. lornetka
 - c. flaga/boja nurkowa
 - d. kamera do zdjęć podwodnych
 - e. zestaw narzędzi
 - f. zapasowy sprzęt nurkowy
5. Podstawowym celem procedury liczenia nurków jest _____

Jak ci poszło?

1. a, c, d, e. 2. Prawda 3. b. 4. a, b, c, e, f. d nie jest poprawna, ponieważ kamera, choć może być użytecznym i przyjemnym dodatkiem podczas nurkowania, zazwyczaj nie ma nic wspólnego z nadzorem. 5. sprawdzenie, czy wszyscy nurkowie wrócili na łódź przed jej odpłynięciem lub na brzeg po nurkowaniu.

Pomaganie nurkom w przełamywaniu stresu przed nurkowaniem

Podczas kursu . Rescue Diver, czytając podręcznik lub oglądając film, uczyłeś się o podstawowych cechach fizycznego i psychicznego stresu u nurków. Oznaki i symptomy stresu mogą ci dużo powiedzieć o nurkach, których nadzorujesz, warto więc, tym razem z perspektywy Divemastera ., powtórzyć sobie jak wyglądają i jak z nimi postępować.

Oznaki i symptomy stresu

Jak sobie przypominasz, stres fizyczny to stres wywołany udarem cieplnym, przemęczeniem, odwodnieniem i innym czynnikami, z którymi musi radzić sobie organizm. Stres psychiczny jest spowodowany presją umysłową. Czynnikiem stresogennym mogą być: stres fizyczny, presja otoczenia, obawy dotyczące nurkowania (prawdziwe lub wyimaginowane) oraz problemy osobiste nie związane z nurkowaniem, ale zaprzatające nurka. Istotną różnicą pomiędzy stresem fizycznym i psychicznym jest to, że stres fizyczny jest reakcją organizmu na dany czynnik stresogeny, podczas gdy stres psychiczny jest wynikiem dostrzeżenia przez nurka zagrożenia – życia, zdrowia, jego pozycji społecznej (własnego „ja” i wyobrażenia o sobie) lub pozycji ekonomicznej. Reakcja na stres psychiczny może prowadzić do przyspieszenia pulsu, wzrostu ciśnienia krwi i innych reakcji, które mogą nakładać się na stres fizyczny.

Stres fizyczny może zostać zlikwidowany jedynie poprzez usunięcie fizycznego czynnika stresogenego, podczas gdy stres psychiczny może zostać zlikwidowany przez usunięcie czynnika stresogenego, a także wtedy, gdy zmieni się odbiór przez nurka tego czynnika i nurek przestanie uważać go za zagrożenie.

Oznaki i symptomy stresu są różne u różnych osób. Stres fizyczny jest z reguły bardziej widoczny i przejawia się takimi oznakami i symptomami jak: obfite pocenie się, dreszcze, nudności, ciężki oddech, wymioty, przyspieszony puls i inne fizyczne objawy.

Oznaki i symptomy stresu psychicznego obejmują zmiany w zachowaniu, kiedy to nurek staje się inaczej niż zwykle zamknięty w sobie, zirytowany, gadatliwy lub rozproszony. Kolejną oznaką jest zawężenie percepcji, które powoduje, że nurek skupia się na jakimś zadaniu lub działaniu do tego stopnia, że nie dopuszcza do siebie innych opcji albo niepokojów. Zawężenie percepcji jest często powiązane ze zdenerwowaniem i rozproszeniem uwagi. Oznaki i symptomy stresu fizycznego mogą wskazywać na związany z nim stres psychiczny; czasami nurkowie przejawiają stres zadawaniem pytań na temat nurkowania lub wyrażaniem obaw. Nurkowie mogą również zgłaszać ci, że zauważyli stres u innego nurka.

Konsekwencje stresu

Kiedy pojawia się stres, nurek - świadomie lub nieświadomie - reaguje na niego, starając się go zredukować. Kiedy nurek uświadomi sobie, że jest zestresowany i określi źródło swojego stresu,

Główne cele

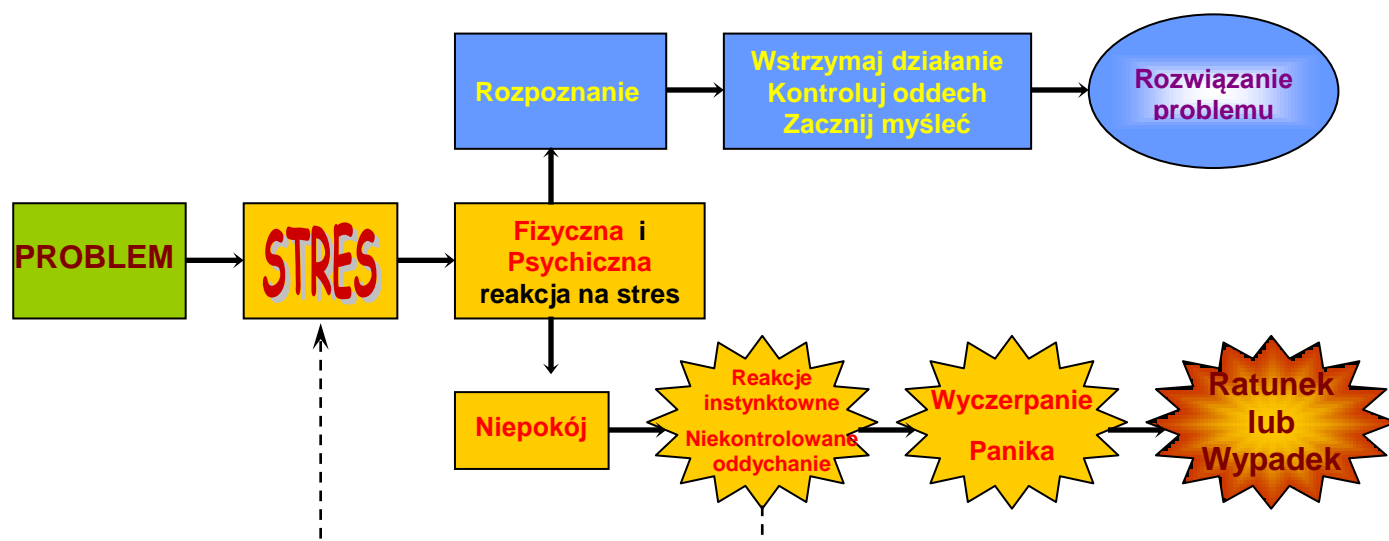
Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedź na następujące pytanie:

17. Jakie są charakterystyczne cechy stresu przed nurkowaniem i jak można pomóc nurkom radzić sobie z nim?

najprawdopodobniej wstrzyma swoje działanie (jeśli to potrzebne) i zacznie myśleć o sposobach usunięcia stresu. Zwykle prowadzi to do rozwiązania problemu i zlikwidowania stresu.

Jeżeli nurek nie uświadamia sobie, że jest zestresowany lub błędnie określi przyczynę swojego stresu, może odczuwać silny niepokój. Nurek może podejmować próby rozwiązania problemu, ale błędne lub niepełne rozpoznanie przyczyn stresu może spowodować, że jego wysiłki pójdą na marne. Nurek może się np. skupiać na jednym, ale nieodpowiednim rozwiązaniu (zawężenie percepcji). Niepokój wywołuje fizyczną reakcję, prowadzącą do fizycznego stresu, który nakłada się na stres psychiczny i pogłębia ogólny stan zestresowania. Rozpoczyna się błędne koło niekontrolowanego wzrostu stresu, aż stanie się on nie do opanowania.

Koniec końców, bez jakiegś lub czyjegś interwencji stres może pozbawić nurka umiejętności kontroli własnych emocji i wywołać u niego instynktowne reakcje oraz niekontrolowane zachowanie (panikę). Kiedy zdarzy się to w wodzie, co jest bardzo prawdopodobnym miejscem w przypadku nurkowania, ktoś będzie musiał ratować nurka. Oczywiście wydaje się więc rada, że jeśli jest to możliwe, ze stresem najlepiej poradzić sobie przed nurkowaniem.

Rozpoznawanie i likwidowanie stresu

Stres sam w sobie nie jest czymś złym. W ten sposób ciało i umysł uaktywniają mechanizmy, służące do radzenia sobie z dostrzeżonym zagrożeniem i zapewniające przetrwanie. Problemem jest **nadmierny**, stały stres. Umiarkowany poziom stresu ma pewne zalety. Pomaga nurkom skupić się na przygotowaniu sprzętu, planowaniu nurkowania i innych czynnościach, mających znaczenie dla bezpieczeństwa. Niewielki stres jest nawet niezbędny, by odczuć przyjemność z nurkowania; gdy podejmuje się wyzwanie, trzeba zmobilizować swoje siły fizyczne i umysłowe. Dla większości ludzi przyjemnym i satysfakcjonującym wyzwaniem jest takie, którego spełnienie pozostaje w granicach ich możliwości, ale które wymaga od nich włożenia pewnego, większego niż zazwyczaj, wysiłku. W takim aktywnym i dostarczającym wrażeń sporcie jak nurkowanie,

nurkowie mogą się czasami poczuć **rozczarowani** nurkowaniem zbyt łatwym i pozbawionym wyzwań (choć wielu ludzi ceni również łatwe, odprężające nurkowania). Wyzwanie staje się **nieprzyjemne** kiedy ludzie mają wątpliwości, czy sobie z nim poradzą; wątpliwości rodzą niepokój, a efektem może być opisany powyżej wzrost stresu, gdy czynnik wywołujący go trwa, a próby rozwiązania problemu nie dają rezultatu.

Certyfikowani nurkowie są odpowiedzialni za monitorowanie swojego samopoczucia i swojej gotowości do nurkowania; powinni zadawać pytania lub zrezygnować z nurkowania w razie jakichkolwiek wątpliwości. Jednakże presja otoczenia, czas i wysiłek włożony w dotarcie na miejsce nurkowania, lęk przed „zostaniem w tyle” i podobne emocjonalne czynniki mogą czasami sprawić, że nurkom ciężko będzie zaakceptować tę odpowiedzialność.

Jeżeli zaobserwujesz oznaki nadmiernego stresu, możesz pomóc nurkowi w odpowiedzialnym stawieniu mu czoła. Spróbuj upewnić się, czy nurek odczuwa stres, najprościej pytając go o to, co zauważyłeś. Poszukaj przyczyn stresu, które mogą być oczywiste, jak przegrzanie wywołujące stres fizyczny oraz subtelne, jak presja otoczenia. Nurek, jeśli będzie chciał, może opowiedzieć ci o swoim problemie, ale może nie chcieć. W niektórych przypadkach możesz nie rozpoznać czynnika wywołującego stres, a nurek nie powie ci prawdy, ponieważ albo nie uświadamia sobie swojego stresu, albo takie wyznanie jest związane z jego poczuciem własnego „ja” i nurek myśli, że przyznanie się do problemu spowodowałoby „utrąę twarzy”.

Stres można zlikwidować na trzy sposoby: usuwając czynnik stresujący, zmieniając postrzeganie tego czynnika, by nie wywoływał już poczucia zagrożenia lub zmieniając postrzeganie przez nurka własnych możliwości radzenia sobie z czynnikiem stresującym.

Usuwanie czynnika stresującego jest bardzo proste w przypadku stresu fizycznego – np. przegrzanemu nurkowi, czekającemu na wejście do wody zaproponuj spryskanie zimną wodą, zmęczonemu nurkowi - „zwolnienie obrotów”, nurkowi wyczerpanemu wnoszeniem na siebie sprzętu - poniesienie pasa balastowego. Przy stresie psychicznym usunięcie czynnika stresującego jest również możliwe. Na przykład, jeśli przewidziałeś nurkowanie w miejscu, gdzie płynie prąd o średniej sile i nurkowie martwią się, czy będą w stanie tam nurkować, możesz usunąć ten czynnik stresujący, zmieniając miejsce nurkowania na takie, w którym prąd jest słaby lub nie ma go wcale.

Podanie odpowiednich informacji pozwala zmienić postrzeganie przez nurka czynnika stresującego. Na przykład, jeżeli nurek słyszał, że w miejscu, gdzie macie nurkować często widuje się rekiny i odczuwa stres wywołany lękiem przed atakiem rekina, to poinformowanie nurka, że te rekiny są łagodne i nie atakują, jeśli nie są zaczepiane może w dużym stopniu zmniejszyć stres.

Objaśnienie procedur może zmienić opinię nurka na temat własnych możliwości radzenia sobie z dostrzeżonym zagrożeniem. Jeżeli nurek będzie myślał: „dam sobie radę”, wtedy prawdopodobnie poradzi sobie z czynnikiem stresującym i przestanie go odbierać jako zagrożenie. W poprzednim przykładzie o nurkowaniu w prądzie, omówienie na odprawie tematów typu: jak używać liny prądowej, co robić jeżeli prąd zniesie nas od łodzi może okazać się wszystkim, czego nurkowie potrzebują, by zmniejszyć stres.

Nurkowi, który wydaje się nie mieć pewności w stosunku do czegoś, powinieneś **zaoferować możliwość wyboru**. Przykładem może być para nurków niepewna co do swoich umiejętności nawigacyjnych - czy powrócą do punktu wyjścia po przepłynięciu stosunkowo długiego

dystansu. Możesz zaproponować, że będziesz im towarzyszył (jeśli nie ma przeciwwskazań) lub zaoferować odwiedzenie innego, równie interesującego terenu, który znajduje się bliżej miejsca wejścia do wody, tak że nie będą musieli kłopotać się nawigacją.

Czasami najlepszym sposobem nauczania nurków jak radzić sobie ze stresem jest „**posłanie ich do jaskini lwa**”. Tak można postąpić, jeżeli zagrożenie jest realne, nurkowie mają zbyt małe doświadczenie lub wyszkolenie, aby poradzić sobie z przyczyną stresu lub nie ma jak tej przyczyny usunąć. Na przykład pojedź na miejsce nurkowania z brzegu z grupą nowo certyfikowanych i trochę bardziej doświadczonych nurków tylko po to, aby mogli przekonać się na własnej skórze czym jest umiarkowany przybój.

Fakt, że nurkowie odczuwają stres w takiej sytuacji jest czymś normalnym, ponieważ stratę nurkowania uważają za zagrożenie własnego „ja”. W takiej sytuacji, poczucie zagrożenia własnego „ja” możesz zlikwidować, przekonując nurków, że każdy może przełożyć nurkowanie na później lub zrezygnować z niego z jakiegokolwiek powodu i rezygnacja z nurkowania, gdy nie czujemy się na siłach, jest przejawem dojrzałości. Pomocny może być też twój własny przykład – gdy zrezygnujesz z nurkowania (jeżeli to możliwe) lub opowiesz, jak kiedyś z jakiegoś powodu przesiedziałeś całe nurkowanie, podczas gdy inni byli pod wodą. Jeżeli tylko jeden lub dwóch nurków w grupie ma ochotę zanurkować, najlepiej będzie w ogóle zrezygnować z nurkowania.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-4

1. Stres likwiduje się poprzez _____ czynnika stresującego, zmianę _____ czynnika stresującego przez nurka lub zmianę postrzegania przez nurka własnych możliwości _____ z czynnikiem stresującym.
2. Techniki pomagania nurkom w radzeniu sobie ze stresem, obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. usunięcie czynnika stresującego
 - b. podawanie odpowiednich informacji
 - c. wyznaczenie nowego partnera
 - d. „zaprowadzenie do jaskini lwa”

Jak ci poszło?

1. usunięcie, postrzeganie, radzenia sobie. 2. a, b, d. c nie jest poprawna, ponieważ nie dotyczy czynnika stresującego (z wyjątkiem sytuacji, gdy czynnikiem stresującym był partner).

Mapy miejsc nurkowych

Ponieważ podczas nadzorowania certyfikowanych nurków dużo czasu przeznaczają się na dostarczenie im informacji na temat miejsca nurkowego, ważną umiejętnością divemastera jest umiejętność wykonania mapy miejsca nurkowego. Dlatego, jako część tego kursu, ty i inni kandydaci na Divemastera będziecie rysować mapę miejsca nurkowego wyznaczonego przez waszego instruktora. Jako Divemaster odkryjesz, że mapy, które stworzyliście stanowią doskonałe narzędzia, z wielu przyczyn. Możesz używać ich podczas odpraw zapewniając nurkom dodatkowe źródło informacji, potrzebnych do planowania nurkowań. Możesz używać ich do nawigacji, kiedy prowadzisz wycieczki lub możesz udostępniać je jako pomoc nawigacyjną nurkom, których nadzorujesz. Mapy ułatwiają wskazanie interesujących miejsc, a przy nurkowaniach z brzegu pokazują, gdzie znajduje się zaplecze, miejsca wejścia i wyjścia. Mapa stanowi obraz tego miejsca w danym momencie; porównując miejsce nurkowe z mapą (lub wykonując ją od nowa) możesz rejestrować zmiany jakie zachodzą w nim w przeciągu czasu.

Narzędzia do wykonywania map

Istnieje kilka narzędzi, które ułatwiają i usprawniają wykonywanie map, chociaż niektórzy potrafią narysować bardzo użyteczną mapę, posługując się tylko kartką papieru, ołówkiem i własną pamięcią. Jednakże chcąc wykonać mapę z większą dokładnością i precyzją, niż umożliwi to pamięć, wykorzystaj kilka lub wszystkie z niżej opisanych narzędzi.

Po pierwsze będziesz potrzebował kompasu; wystarczy ten, którego zwykle używasz podczas nawigacji. Potrzebujesz również dużej tabliczki i ołówka. I to jest wszystko czego ci trzeba, jeśli chodzi o podwodną część pracy nad mapą, która to część polega na zbieraniu informacji potrzebnych do wykonania mapy. Możesz jednak uznać, że boje i znaczniki pomogą ci odróżnić obszary już przez siebie zbadane od tych nie zbadanych. Jest to szczególnie użyteczne przy zespołowym wykonywaniu mapy, gdy kilka zespołów bada poszczególne odcinki miejsca nurkowego.

30 metrowa (lub dłuższa) taśma miernicza nie jest niezbędna, ale przydaje się do wykonania pomiarów w bardziej dokładny sposób niż za pomocą liczenia ilości machnięć płetwami. Przyrząd nawigacyjny Nav-Finder umożliwi ci wykorzystanie różnorodnych metod poszukiwawczych lub ułatwi pływanie po różnych kursach bez utraty orientacji. Może to być użyteczne, gdy masz wykonać mapę miejsca obfitującego we wzniesienia i przeszkody, które utrudniają pomiary.

Kiedy siądziesz do rysowania mapy będziesz potrzebował ołówka, pisaka i papieru w kratkę. Dla większej dokładności możesz wykorzystać linijkę i kątomierz.

Kolejne kroki tworzenia mapy

Poniższe kroki opisują jeden z praktycznych sposobów stworzenia nadającej się do użytku mapy większości miejsc nurkowych. Istnieje oczywiście wiele innych sposobów. Każda metoda jest

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedź na następujące pytanie:

18. Jakie są główne etapy wykonywania mapy miejsca nurkowego i jakie elementy powinna zawierać taka mapa?

dobra, jeśli tylko dzięki niej bezpiecznie osiągniesz cel jakim jest szczegółowa i dokładna mapa, dobrze spełniająca swoje zadanie.

1. Zaznacz centralny punkt lub oznacz boją miejsce, od którego zaczniesz zbierać dane oraz określ granice mapy. Będziesz używał tego punktu jako stałego odniesienia i od niego zaczniesz rysować mapę.
2. Przepłyn począwszy od tego punktu cały obszar, którego mapę wykonujesz, wykorzystując jakiś model nawigacyjny lub ich serię (U-kształtny będzie bardzo wygodny do tego celu)
3. Podczas pływnięcia po modelu nawigacyjnym zapisuj dane na tabliczce. Notuj kursy kompasowe każdego odcinka i mierz odległość. Najczęściej, wystarczy jak będziesz liczył cykle machnięć płetwami. Zapisuj na jakiej głębokości i w jakiej odległości na odcinku modelu znajdują się wszystkie napotkane obiekty. Jeśli jest to możliwe, określ również kursy i odległości pomiędzy kluczowymi obiektami.
4. Na każdym odcinku modelu nawigacyjnego zapisuj odległości, gdzie osiągasz określone zmiany głębokości (np. wzrost głębokości o 3 metry). Wykorzystasz te głębokości do narysowania linii konturowych (izobat) podczas wykreślenia mapy.

Jedną z metod wykonania tego zadania polega na tym, że jeden z partnerów kontroluje nawigację, a drugi liczy cykle machnięć płetwami i notuje. Notujący dostaje namiary od partnera, a sam liczy cykle i zapisuje odległości do napotkanych obiektów i do określonych zmian głębokości.

Po zbadaniu całego obszaru jesteś gotowy do narysowania mapy. Zwykle wykonuje się to po zakończeniu pomiarów na całym obszarze, który ma pokryć mapa, ale jeżeli obszar ten jest bardzo duży, możesz przelewać dane na papier po zmierzeniu każdego odcinka, dopóki masz te dane na świeżo w pamięci.

5. Narysuj model nawigacyjny ołówkiem na papierze w kratkę. Wykorzystaj kątomierz, aby dokładnie wyznaczyć kursy oraz linijkę i kratki, aby zachować skalę. Zaznacz długość każdego odcinka oraz odległości między odcinkami w oparciu o przeliczone na metry cykle machnięć płetwami. Korzystając z notatek, zaznacz na linii modelu nawigacyjnego każde miejsce, gdzie osiągnąłeś określoną zmianę głębokości oraz obiekty, które chcesz umieścić na mapie.
6. Połącz punkty o tej samej głębokości tworząc linie przedstawiające kontur dna. Możesz wykorzystać kształt linii brzegowej (w przypadku miejsca nurkowego dostępnego z brzegu), która może dać pewne wyobrażenie konturu dna. Korzystając z kątomierza i linijki dla zachowania skali, nanieś bezpośrednio kursy i odległości pomiędzy obiektami. Jeżeli miejsca położenia obiektów nie pokrywają się teraz z ich położeniem zaznaczonym na odcinkach modelu nawigacyjnego, będziesz wiedział, że nastąpił błąd dokładności pomiaru; może zaistnieć potrzeba powtórnego zbadania jakiejś części obszaru.
7. W przypadku miejsc nurkowych dostępnych z brzegu narysuj linię brzegową, zaznacz budynki zaplecza i inne udogodnienia, takie jak parking, ścieżki, schody itp.
8. Na koniec użyj pisaka, by utrwalić znaki, które chcesz pozostawić – kontury dna, obiekty, głębokości itp. – a następnie wymaż resztki ołówka. Możesz również użyć niebieskiego

ołówka do szkicowania mapy, a czarnego pisaka do wersji ostatecznej. Niebieska kratka i niebieski ołówek powinny zniknąć, gdy skserujesz mapę, gdyż kolor niebieski źle się kopiuje, zostaną więc tylko fragmenty pokryte na czarno.

Inne metody wykonywania map

Istnieje wiele sposobów wykonywania map, różnią się od siebie stopniem dokładności i ilością włożonego wysiłku. Niektóre metody są czasochłonne, ale gwarantują dokładność i precyzję podwodnych badań. Inne metody są z góry narzucane przez warunki środowiska, a jeszcze inne wykorzystują zdobycze techniki, by zredukować ilość ręcznego mierzenia i zapisywania.

Siatka

Wykonujący mapę pokrywają dno mierzonego obszaru siatką z lin. Oznakowują rzędy poziome i pionowe, by każdy kwadrat siatki posiadał swoje współrzędne. Jest to metoda bardzo czasochłonna, ale bardzo dokładna i jest wykorzystywana przez podwodnych archeologów i innych naukowców prowadzących podwodne badania. Poszukiwacze tworzą mapę szkicując lub fotografując przedmioty znajdujące się w każdym kwadracie siatki. Chociaż rozłożenie całej siatki zabiera dużo czasu, tego rodzaju badania zwykle trwają kilka tygodni lub dłużej, a siatkę trzeba rozłożyć tylko raz. Pozostaje ona na dnie aż do zakończenia całego projektu, dzięki czemu naukowcy mogą zapisywać miejsce znalezienia każdego obiektu jeszcze przed jego wydobyciem.

Triangulacja

Metoda ta polega na zamocowaniu dwóch stałych lin bazowych ułożonych do siebie pod kątem prostym, zwykle wzdłuż dwóch brzegów mierzonego obszaru, ale czasami przez jego środek. Obiekty i nierówności terenu nanosi się na mapę mierząc odległości, w jakiej te obiekty lub nierówności znajdują się od obu lin bazowych. Po zanotowaniu odległości i miejsca na linach bazowych można później zlokalizować dany obiekt na mapie. Metoda ta jest czasami wykorzystywana w podwodnej archeologii i ma te zaletę, że nie wymaga rozłożenia całej siatki. Jej wadą jest to, że zlokalizowanie każdego obiektu jest bardziej czasochłonne niż przy użyciu siatki.

Nav-Finder

Przyrząd nawigacyjny Nav-Finder pozwala określić swoje położenie w każdym momencie nurkowania. Notując dane na Nav-Finderze podczas kilku nurkowań w danym miejscu nurkowym, nurek może gromadzić dane i informacje, przenosząc je potem na mapę po każdym nurkowaniu. Zaletą tej metody jest to, że pozwala opracowywać dokładne mapy miejsc nurkowych bez potrzeby wykonywania nurkowań specjalnie w tym celu. Jej wadą natomiast jest to, że wymaga wykonania większej liczby nurkowań, a poza tym, jeśli nie nurkujesz w oparciu o jakiś model nawigacyjny, mapa może zawierać puste miejsca i pomijać niektóre ciekawe obiekty.

Stanowiska pomiarowe

Nurkowie jaskiniowi wykonują mapy zakładając stanowiska pomiarowe. Zapisują głębokość każdego stanowiska oraz kursy kompasu i odległości pomiędzy stanowiskami. W ten sposób powstaje podstawowa linia badawcza, wokół której zaznaczane są różne szczegóły – z pamięci lub w oparciu o dodatkowe badania, w zależności od trudności jaskini i pożądanej dokładności. Chociaż ta metoda badawcza jest wykorzystywana przede wszystkim w jaskiniach, znajduje również zastosowanie przy wykonywaniu map poprzecinanych wąwozami raf koralowych i skał oraz innych częściowo zamkniętych przestrzeni.

Metoda elektroniczna

Istnieje wiele nowoczesnych technologii wykonywania podwodnych map, które to technologie albo pomagają nurkom dokonywanie pomiarów, albo umożliwiają pomiary automatyczne za pomocą przyrządu, z którym nurek przepływa nad wymierzonym terenem. Ich zakres rozciąga się od prostych przyrządów elektronicznych, podających nurkowi dane o jego położeniu w danym momencie i ułatwiających oznaczenie obiektów do wyrafinowanych urządzeń – połączenia sonara i komputera – tworzących trójwymiarowe mapy podczas pracy nurka. Na dzień dzisiejszy urządzenia te są zbyt drogie i stosunkowo zbyt skomplikowane, by wykorzystywać je na potrzeby nurkowań rekreacyjnych, ale rozwój elektroniki może w przyszłości sprawić, że staną się one dostępne i przydatne dla szerokich rzesz nurków.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-5

1. Ponumeruj następujące etapy wykonywania mapy, według ich kolejności w procesie jej tworzenia:
 - ___ Użyj czarnego pisaka, by utrwalić kontury dna i obiekty na ukończonej mapie
 - ___ Płyn, wykorzystując model nawigacyjny i zapisując głębokości, odległości między obiektami i kursy kompasu
 - ___ Zaznacz punkt stały
 - ___ Nanieś wzór modelu nawigacyjnego i dane na papier w kratkę
2. Dane, które zaznaczysz na mapie mogą obejmować (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. punkty zmiany głębokości
 - b. interesujące miejsca
 - c. miejsca wejścia i wyjścia
 - d. obiekty zaplecza

Jak ci poszło?

1. 4, 2, 1, 3. 2. a, b, c, d.

Odprawa nurkowa

Nadzorując certyfikowanych nurków, w większości przypadków będziesz prowadził przed nurkowaniem odprawę. Odprawa może dotyczyć różnych tematów i aspektów nurkowania, ale ma dwa główne cele: sprawić, by nurkowanie było bezpieczniejsze oraz żeby dostarczało przyjemności.

Ogólnie rzecz biorąc, traktuj odprawę przed nurkowaniem jako przedstawienie swoich przemyśleń, które nasunęły ci się podczas tworzenia ogólnego planu nurkowania. Wyjaśnij powody, dla których w ten właśnie sposób opracowałeś kolejne punkty planu, co nie tylko zwiększy wiarygodność twoich zaleceń, ale również da nurkom wskazówkę, jak się dostosować, gdy zmieniają się warunki, na których oparte były twoje zalecenia. Stanowi to również racjonalne uzasadnienie dla alternatywnych zaleceń, jeżeli okazałyby się potrzebne.

Kiedy nadzorujesz nurkowanie z łodzi, podczas odprawy należy podać informacje specyficzne dla danego rodzaju nurkowania, jeżeli nie były przedstawiane uprzednio. Chociaż nie dotyczy to techniki nurkowania, nurkowie będą ci wdzięczni, gdy poznają zasady zachowania się na łodzi, dowiedzą się, do jakich pomieszczeń wstęp jest wzbroniony, gdzie znajdują się środki ratunkowe, jak znaleźć toaletę, itp.

Podczas odprawy należy omówić 10 punktów dotyczących nurkowania. Ich kolejność może się zmieniać, możesz również, gdy zajdzie taka potrzeba, wprowadzać dodatkowe informacje lub nie omawiać niektórych punktów. Oczywiście, nie musisz powtórnie omawiać wszystkich punktów, jeżeli np. nurkujecie z łodzi i robisz odprawę przed **drugim** nurkowaniem dla tych samych nurków, którzy słyszeli już wszystkie informacje przed pierwszym nurkowaniem.

1. Nazwa miejsca nurkowego

Zazwyczaj każde miejsce nurkowe posiada nazwę, częściowo dla zabawy, ale przede wszystkim dlatego, że nazwy ułatwiają nurkom rozmowę na temat różnych miejsc nurkowych. Większość nurków zapisuje nazwy miejsc nurkowych w swoich logbookach i jeżeli miejsce im się spodoba, to dzięki nazwie mogą o nie zapytać przy powtórnej wizycie. Jeżeli miejsce ma niezwykłą nazwę np. „Wpadka Jerry’ego”, nurkowie będą chcieli poznać historię tej nazwy. W podanym przykładzie, rafa „Wpadka Jerry’ego” w Bonaire na Antylach Holenderskich została tak nazwana, ponieważ pionierowi fotografii podwodnej Jerry’emu Greenbergowi tam właśnie zacięła się kamera.

2. Opis miejsca

W punkcie tym opisujesz topografię miejsca, interesujące punkty, głębokość, rodzaj dna, prądy lub ruchy wody, temperaturę, nietypowe niebezpieczeństwa (jeżeli występują), możesz także opisać dostępne zaplecze (w przypadku nurkowania z brzegu lub jeśli nie było omówione oddzielnie wcześniej w przypadku nurkowania z łodzi), powiedzieć, gdzie umieścić sprzęt ratowniczy i pierwszej pomocy oraz podać inne informacje. Omawianie miejsca nurkowego może usprawnić mapę. Wielu divemasterów szkicuje plan miejsca na białej tablicy, podczas jego

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

19. Jakich dziesięć punktów zawiera zwykle odprawa?
20. Jakich sugestii udzielisz nurkom przed nurkowaniem, by pomóc im odpowiedzialnie traktować środowisko i podwodne życie?

omawiania. W innych rejonach divemasterzy mają przygotowane gotowe mapy, a jeszcze gdzie indziej mapy nie pomogłyby zbyt w opisie miejsca nurkowania i nie są popularne. Często łączy się opis miejsca z innymi punktami odprawy, np. z opisem technik wejścia i wyjścia oraz z opisem procedur.

3. Twoja rola

Rola divemastera może być bardzo różna w zależności od lokalizacji, okoliczności i wyszkolenia nurków, więc jeśli nie jest oczywista, możesz objaśnić ją lepiej, jeżeli dokładnie przedstawiś, gdzie będziesz się znajdował i co będziesz robił asystując nurkom w czasie nurkowania. Jeżeli będziesz towarzyszył nurkom pod wodą, możesz wskazać im jakiś wyróżniający się element twojego wyposażenia (jasne płetwy, nietypowy kaptur, itp.), który pozwoli nurkom łatwiej cię rozpoznać.

4. Techniki wchodzenia i wychodzenia

W wielu wypadkach, kiedy nadzorujesz certyfikowanych nurków, techniki wchodzenia i wychodzenia z wody są rutynowe i będą wymagały tylko krótkiego omówienia lub nie będą wymagały go wcale. Z drugiej strony, nurkowie zazwyczaj oczekują omówienia, przypomnienia bądź podania zaleceń odnośnie nietypowych lub skomplikowanych, w porównaniu z innymi, technik, takich jak wykorzystywanie liny prądowej lub wchodzenie i wychodzenie przez przybój. Ideą tego omówienia jest podanie odpowiednich informacji, które ułatwią wchodzenie i wychodzenie z wody. Oprócz opisywania technik, dobrze jest powiedzieć nurkom **dłaczego** właśnie te techniki zalecasz, aby mogli się odpowiednio dostosować, gdy zmienią się okoliczności.

5. Procedury nurkowe

Podobnie, procedury nurkowe, które omawiasz mogą mieć zakres od prostych do bardzo skomplikowanych; zwykle łączy się opisy technik wejścia i wyjścia z opisami procedur. Typowe procedury obejmują: kurs czy kierunek płynięcia, sposoby uniknięcia najczęstszych problemów, przypomnienie o wykonywaniu przystanków bezpieczeństwa, zalecenia co do rezerwy powietrza, maksymalnej głębokości i maksymalnego czasu nurkowania.

Tak jak przy omawianiu technik wejścia i wyjścia, przedstawienie powodów, dla których zalecasz te właśnie procedury pozwoli nurkom zmodyfikować je lub zastosować inne, jeżeli podczas nurkowania zmienią się okoliczności. Na przykład, przypuśćmy, że mówisz: „Radzę wam płynąć w kierunku zachodnim na początku nurkowania, ponieważ dzięki temu będziecie płynąć w przeciwnym kierunku niż główny prąd. W ten sposób, pod koniec nurkowania będziecie płynęli z prądem i nie będziecie musieli z nim walczyć, aby wrócić do łodzi”. Jeżeli po wejściu do wody nurkowie stwierdzą, że kierunek prądu się zmienił, będą wiedzieli, że mają się skierować pod prąd, chociaż płynie on w innym kierunku.

6. Procedury ratownicze

Na odprawie zwykle omawia się podstawowe procedury ratownicze stosowane na danej łodzi lub miejscu nurkowym. Należy omówić: charakterystyczne problemy danego miejsca nurkowego wraz z radami jak je rozwiązywać, procedury w przypadku zgubienia partnera i końca lub braku powietrza oraz metody przywoływania nurków, jeśli są odpowiednie dla lokalnej praktyki.

7. Powtórka znaków

Zazwyczaj robi się powtórkę podwodnych lub powierzchniowych znaków, których będziesz używał jako divemaster (w zależności od tego, czy nadzorujesz z wody, czy z powierzchni),

możesz także przypomnieć nurkom, aby powtórzyli sobie znaki, których będą używać między sobą.

8. Lista nurków i sprawdzenie par

Chociaż sporządzić listę nurków i sprawdzić pary można w każdym odpowiednim momencie, niekoniecznie podczas odprawy, możesz uznać, że najwygodniej będzie to zrobić na początku lub na końcu odprawy, gdy i tak wszyscy są razem zebrani w jednym miejscu. Należy odczytać listę, aby przed rozpoczęciem nurkowania upewnić się, że wszyscy nurkowie są obecni oraz zorientować się kto nie ma partnera, aby te osoby mogły dobrać się między sobą.

9. Sugestie dotyczące wpływu na środowisko

Kiedy środowisko nurkowe stało się bardziej świadome faktu, że pełni rolę ambasadora podwodnego świata, w przeważającym stopniu to właśnie divemasterzy wzięli na siebie obowiązek przypominania nurkom, aby nurkowali w sposób minimalizujący swój wpływ na środowisko. Przedstawienie tego zagadnienia w pozytywnym świetle (nie strasząc karami) zazwyczaj motywuje nurków do nurkowania w przyjazny dla środowiska sposób. Sugestie dotyczące środowiska obejmują:

- ❁ Opisanie organizmów, które nurkowie powinni chronić i na które powinni uważać w danym środowisku.
- ❁ Przypominanie nurkom jak unikać niszczenia delikatnych organizmów – poprzez kontrolę pływalności oraz unikanie kopania i chwytania się delikatnych części rafy.
- ❁ Sprawdzenie, czy nurkowie zamierzający polować mają odpowiednie licencje, zgodne z lokalnym prawem i poproszenie nurków, aby wyciągali tylko tyle, ile będą w stanie zjeść.
- ❁ Nie pochwalanie karmienia ryb zabijanymi w tym celu organizmami (np. krojenia jeżowców). Należy podkreślać, że wszystkie organizmy mają znaczenie w utrzymaniu równowagi ekologicznej.
- ❁ Zachęcanie nurków, aby pozostawiali po sobie środowisko w takim stanie, w jakim je zastali – nie zabierali niczego oprócz zdjęć, nie zostawiali niczego poza bąblami, nie przemieszczali niczego poza sobą.

10. Kontrola sprzętu przed nurkowaniem

Dobrym zwyczajem jest przypomnienie nurkom, że są odpowiedzialni za kontrolne sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem. Kiedy nurkowie ubiorą się i wejdą do wody, powinni sprawdzić, czy mają wystarczającą ilość powietrza do nurkowania. Jednakże certyfikowani nurkowie sami odpowiadają za swoje własne bezpieczeństwo i często kontrola osobistego sprzętu wszystkich nurków w grupie nie jest ani potrzebna ani możliwa do zastosowania w praktyce.

Pomimo, iż każdy nurek jest odpowiedzialny za swoje osobiste bezpieczeństwo, bądź czujny na możliwe nieprawidłowości - prawdopodobnie szybko przywykniesz do tego, że będziesz stanowił dodatkową parę oczu. Zwracając swoją uwagę na takie rzeczy jak: nie przyłączone inflatory, nie napompowane kamizelki, przeważenie lub niedoważenie, poodpinane klamry, system balastowy nie dający się zrzucić lub elementy sprzętu nie znajdujące się na swoim miejscu, możesz zapobiec jakiejś niewygodnej lub nawet ryzykownej sytuacji.

To ma być przyjemność

Odprawa ma swoje praktyczne cele, ale nie znaczy to, że musi mieć formę suchej, poważnej przemowy. Ludzie są tu dla zabawy, więc zrób co możesz, by w zgodny z twoją osobowością sposób jak najbardziej ją uprzyjemnić. Odnoś każdy temat do potrzeb, zakresu doświadczenia i zainteresowań nurków i bądź wesoły wtedy, gdy jest to odpowiednie. Dzięki domieszce humoru

odprawy nie tylko będą przyjemniejsze, ale nurkowie będą bardziej uważać, szybciej zapamiętywać informacje i lepiej reagować.

Jak powiedziano wcześniej, twoja odprawa i ogólny plan nurkowania nie mają na celu zastąpienia indywidualnych planów zespołów nurków. Dobrze jest więc przypomnieć nurkom, żeby zaplanowali swoje nurkowania w oparciu o podane przez ciebie informacje i limity oraz by stosowali odpowiedzialne praktyki nurkowe.

Czego unikać

Jest kilka rzeczy, których należy się wystrzegać podczas odprawy. Po pierwsze, nie powinieneś być negatywnie nastawiony, co odbiera nurkownikowi całą jego przyjemność. Jeżeli masz zły dzień, to twój problem, a nie nurków, więc uśmiechaj się i ukrywaj ten fakt tak dobrze, żeby pomyśleli, że to jest dzień twoich urodzin.

Następną rzeczą, której trzeba unikać jest **nadmierne podkreślanie** niebezpieczeństw. Realistycznie oceniaj możliwe niebezpieczeństwa, aby nurkowie mogli uwzględnić je w swoich planach i ich uniknąć. Jak będziesz robił z igły widły, to albo niepotrzebnie zestresujesz nurków, albo stracisz wiarygodność.

Po trzecie, unikaj pokusy niekończących się monologów. Nurkowie przyjechali nurkować, a nie wysłuchiwać kombatanckich wspomnień lub oderwanych od tematu anegdot. Powiedz co trzeba powiedzieć, staraj się być zabawny, ale pamiętaj, że przedłużająca się odprawa, podczas której dasz upust własnym słabościom, może zniszczyć całą zabawę z nurkowania zanim się jeszcze zaczęło. Nurkowie powinni palić się do wejścia do wody ze względu na nurkowanie, a nie dlatego, że pod wodą przestaniesz gadać.

Pamiętaj o tym, że definicja odprawy to „krótkie omówienie”, a kluczowym słowem jest „krótkie”. Długie, przeładowane odprawy są nudne i mogą być nieprzyjemne dla nurków, którzy nie czują się dobrze na kiwającej się łodzi. Miej na względzie wygodę nurków i poprowadź odprawę zanim nurkowie ubiorą się w skafandry.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-6

1. 10 punktów, które zazwyczaj obejmuje odprawa, to:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

2. Sugestie przedstawione na odprawie, które pomagają nurkom odpowiedzialnie traktować środowisko obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. utrzymuj poprawną pływalność
- b. stosuj się do lokalnych przepisów dotyczących łowiectwa podwodnego
- c. pozostaw środowisko w stanie, w jakim je zastałeś
- d. karm ryby tylko naturalnym pokarmem, wziętym ze środowiska

Jak ci poszło?

1. Nazwa miejsca nurkowego, opis miejsca, twoja rola, techniki wchodzenia i wychodzenia, procedury nurkowe, procedury ratownicze, powtórka znaków, lista nurków i sprawdzenie par, sugestie dotyczące wpływu na środowisko, kontrola sprzętu przed nurkowaniem. 2. a, b, c, d nie jest poprawna, ponieważ nurkowie nie powinni zabijać żadnych zwierząt, by karmić nimi inne.

Podejmowanie decyzji i zarządzanie w obliczu problemów

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

21. Jak się przygotować, by poradzić sobie z problemami, które mogą pojawić się na miejscu nurkowania ?
22. Jakie ogólne zasady pomagają radzić sobie z nietypowymi problemami?
23. Kiedy nadzorowanie nurkowania i zarządzanie w obliczu problemów wymagają twojej decyzji i jak rozwinąć umiejętność podejmowania właściwej decyzji?

Z tego, co przeczytałeś do tej pory nasuwa się prosty wniosek, że stwierdzenie „kłopoty to moja specjalność” dobrze oddaje twoją rolę jako divemastera .. Zakres tych problemów jest szeroki - od drobnych niedogodności jak brak elementu sprzętu czy pęknięcie paska po udzielanie pomocy nurkom w wodzie lub zarządzanie podczas niebezpieczeństwa. Chociaż problemy różnią się pod względem „ważności” i możliwych konsekwencji, dla ciebie będą się dzieliły na dwie główne grupy – problemy, których rozwiązanie znasz oraz problemy nietypowe, dla których musisz znaleźć rozwiązanie na miejscu. Czasami jakiś problem może łączyć w sobie zarówno elementy, których już wcześniej doświadczyłeś oraz elementy nowe.

Zazwyczaj znasz już gotowe rozwiązania dla problemów, z którymi zetknąłeś się bezpośrednio w czasie szkolenia lub poprzez własne przemyślenia i planowanie. Do tych rozwiązań należy na przykład zapewnienie zapasowej butli na wypadek, gdy jeden z nurków

wźmie ze sobą na nurkowanie pustą lub posiadanie pod ręką planu ewakuacyjnego na wypadek konieczności udzielania pomocy poszkodowanemu nurkowi. Wiedząc, że posiadasz, w mniejszym lub większym zakresie, potrzebne środki, jesteś w stanie odpowiednio zareagować na problemy, które można określić jako „rutynowe” w tym sensie, że jesteś rutynowo przygotowany do radzenia sobie z nimi (a nie że się rutynowo przytrafiają).

Natomiast **nietypowe** problemy to niezwykle sytuacje, których nie można logicznie przewidzieć, takie jak niebezpieczeństwo spowodowane przez katastrofę samolotu niedaleko łodzi. Nietypowym problemem może okazać się również problem rutynowy, gdy okoliczności uniemożliwią skorzystanie z przygotowanych rozwiązań - na przykład sięgając po zapasowy pasek od maski stwierdzisz, że puszka kleju do neoprenu otworzyła się i posklejała ci całą zawartość skrzynki z częściami zapasowymi. W takich sytuacjach będziesz musiał wymyślić rozwiązanie na miejscu.

Gdy już raz rozwiążesz jakiś nietypowy problem, to gdy przytrafi ci się on następnym razem, będziesz w stanie rozwiązać go z większą łatwością – stanie się częścią twojego „zbioru problemów rutynowych”. Jest to jedną z przyczyn, dla których musisz mieć przynajmniej 60 nurkowań, aby zostać Divemasterem . – ma to poświadczyć, że posiadasz pewną bazę doświadczeń, z których możesz korzystać przy rozwiązywaniu problemów. Jednak w przypadku wielu problemów, jedynym „doświadczeniem”, którego będziesz potrzebował jest umiejętność przewidzenia ich i przygotowania rozwiązania. Jeśli wozisz ze sobą zapasowy pasek do maski to

masz rozwiązanie rutynowego problemu, nawet jeśli nigdy nie przydarzyło ci się wcześniej, żeby taki pasek pękł. Przemyslenie możliwych problemów i wyobrażenie sobie sposobów ich rozwiązania redukuje ich nietypowość – w tym większym stopniu, im więcej wysiłku włożyłeś do tych przemyśleń i wcześniejszych przygotowań.

Niektóre sytuacje mogą obejmować kilka wzajemnie powiązanych ze sobą problemów, z których pewne są rutynowe, a z innymi nigdy się wcześniej nie zetknąłeś. Dobrym przykładem jest scenariusz wypadku, który ćwiczyłeś podczas kursu . Rescue Diver: wiesz już jak poradzić sobie ze zdejmowaniem sprzętu z ofiary wypadku podczas wykonywania jej sztucznego oddychania w wodzie, ale zablokowanie się w takiej sytuacji sprzączki jacketu mogłoby być czymś niespodziewanym.

Przygotowywanie się do radzenia sobie z problemami na miejscu nurkowym

Chociaż to divemaster jest tym, kto rozwiązuje problemy, ty również zacząłeś rozwijać umiejętność rozwiązywania problemów w czasie szkolenia na różne stopnie nurkowe. Podczas kursu Divemastera będziesz poszerzał tę umiejętność, szczególnie dzięki dwóm ćwiczeniom - wykonaniu mapki podwodnej oraz wymianie sprzętu pod wodą. Odpowiednie przygotowania, określone umiejętności i postępowanie zgodne z podstawowymi zasadami rozwiązywania problemów – to wszystko zwiększy twoją umiejętność radzenia sobie z problemami, zarówno tymi niespodziewanymi jak i rutynowymi.

Przygotowania

Chociaż z definicji problemy nietypowe to te, których nie jesteś w stanie przewidzieć, możesz jednak poczynić pewne przygotowania, by ułatwić sobie rozwiązywanie tych problemów. Pierwszym krokiem jest posiadanie rozległej wiedzy teoretycznej. Osobą, która dobrze radzi sobie z różnego rodzaju problemami jest zazwyczaj ktoś, kto posiada szeroką wiedzę w wielu dziedzinach, którą może wykorzystać. Kiedy znajdziesz się w nieoczekiwanej sytuacji, im więcej wiesz, tym większe jest prawdopodobieństwo, że szybko znajdziesz właściwe rozwiązanie.

W nurkowaniu, przy rozwiązywaniu problemów pomaga również posiadanie fizycznego zabezpieczenia. Wprawdzie musisz być rozsądny podejmując decyzję ile sprzętu zabierzesz ze sobą na miejsce nurkowe, ale z drugiej strony, im więcej sprzętu nurkowego i ratowniczego posiadasz, tym masz więcej narzędzi do rozwiązywania problemów. Zabieranie ze sobą zapasowego sprzętu, apteczki, tlenu i skrzynki z narzędziami to bardzo dobra zasada. Kiedy będziesz musiał improwizować, przydadzą ci się również plastikowe zaciski, linki, taśma samoprzylepna, taśma izolacyjna, szybko schnący klej i gumki chirurgiczne. Idea polega na tym, aby mieć pod ręką materiały, które można kreatywnie wykorzystać na wiele różnych sposobów.

Twoją umiejętność rozwiązywania problemów rozwija kontynuacja swojej edukacji poprzez udział w nurkowych i nie-nurkowych kursach (Asystent Instruktora ., specjalizacje ., serwisant sprzętu, kursy żeglarskie, itp.). Nowe szkolenia i doświadczenia sprawią, że pewne nietypowe problemy staną się rutynowe, ponieważ nauczysz się jak sobie z nimi radzić. Poza tym umysł jest jak mięśnie – nie trenowany słabnie; uczenie się **czegokolwiek** ćwiczy umysł i rozwija umiejętności logicznego myślenia i rozwiązywania problemów.

Umiejętność rozwiązywania problemów

Rozwiązywanie problemów to umiejętność, a umiejętności możesz zdobywać i rozwijać. Chociaż na co dzień rozwiązujesz problemy nie zastanawiając się nad kolejnymi etapami tego

procesu, uświadomienie sobie tych etapów może pomóc ci udoskonalić tę umiejętność. Czasami trudność w rozwiązaniu jakiegoś problemu pojawia ci się dlatego, że omijasz jeden z następujących etapów:

1. Precyzyjnie określ problem

Im bardziej dokładnie określisz problem i lepiej go zrozumiesz, tym łatwiej znajdziesz najwłaściwsze rozwiązanie. Bardzo często cały problem polega na określeniu problemu.

Przykład: Próbujesz zdjąć sprzęt z nieprzytomnego nurka, ale nie możesz rozpiąć klamry jacketu. Patrzysz z bliska i stwierdzasz, że klamra wcale się nie zacięła jak przypuszczałeś, tylko specjalnie została zabezpieczona przed rozpięciem plastikowym zaciskiem.

2. Przeglądaj posiadane środki

Pomyśl o wszystkim co masz do swojej dyspozycji, a co może okazać się przydatne, biorąc pod uwagę narzędzia, sprzęt, umiejętności i wiedzę oraz inne pomocne osoby. Ważne jest również, aby uświadomić sobie czego **nie masz**.

Przykład: Do przecięcia plastikowego zacisku możesz wykorzystać nóż nurkowy, ale nie masz żadnego innego narzędzia, które lepiej by się do tego nadawało.

3. Wymyśl kilka rozwiązań alternatywnych

Wymyśl kilka sposobów, w jakie możesz rozwiązać dany problem, najlepiej tak różnych jak to możliwe. Ma to na celu stworzenie kilku opcji - dzięki analizowaniu różnych rozwiązań problemu.

Przykład: Zastanów się czy przeciąć zacisk, czy zdjąć jacket bez rozpinania klamry lub kontynuować holowanie w sprzęcie i uzyskać pomoc innych nurków po dopłynięciu do brzegu.

4. Wybierz najlepsze

Spośród wymyślonych przez siebie rozwiązań wybierz to, które wydaje się najłatwiejsze do przeprowadzenia i dające największe nadzieje na sukces i skieruj swoje wysiłki w tym kierunku. Całkiem często stwierdzisz, że możesz połączyć elementy kilku opcji, o których pomyślałeś, w jedno najlepsze rozwiązanie.

Przykład: Nurek ma na sobie suchy skafander, co znacznie utrudnia zdjęcie jacketu bez rozpięcia klamry. Do brzegu jest daleko i zdjęcie sprzętu znacznie przyspieszy holowanie i udzielenie pomocy nurkowi. Decydujesz, że przecięcie zacisku jest najlepszym rozwiązaniem.

5. Oceń i zmień

Stosując swoje rozwiązanie możesz nie od razu rozwiązać problem, ale uzyskasz nowe informacje, które pomogą ci zmodyfikować rozwiązanie lub przejść do bardziej obiecującego.

Przykład: Twój nóż jest za gruby, aby wsunąć się pod zacisk, ale zauważasz, że nóż jest wystarczająco ostry, aby przeciąć nylonową taśmę. Rezygnujesz z przecięcia zacisku i rozwiązujesz problem przecinając pasek.

Podejmowanie decyzji

Podejmowanie decyzji jest nieodłącznie związane z rozwiązywaniem problemów. Najlepiej można to zdefiniować jako umiejętność dokonywania najlepszego wyboru w sytuacji, gdy musisz podjąć decyzję nie mając wszystkich potrzebnych informacji lub kiedy posiadane przez

ciebie informacje nie prowadzą do jednoznacznej decyzji. Podczas rozwiązywania problemów, wybór najlepszego rozwiązania nie zawsze oznacza wybór najbardziej logiczny, ale wybór oparty na twojej ocenie. Podejmujesz swoją decyzję podczas wielu aspektów nadzoru nad nurkami – oceniając, czy warunki nurkowe są odpowiednie, zalecając daną technikę nurkowania, wybierając punkt obserwacyjny i tym podobne niezliczone czynniki.

Umiejętność podejmowania właściwej decyzji udoskonalasz poprzez doświadczenie. Jeśli zdobywasz to doświadczenie przy boku profesjonalistów, nauka pójdzie ci szybciej, ponieważ mogą ci oni tłumaczyć przyczyny podejmowania takich a nie innych decyzji. Podczas kursu Divemastera . będziesz miał niejedną okazję do doskonalenia tej umiejętności – poprzez współpracę ze swoim instruktorem i członkami kadry. Kiedy podejmujesz decyzję mając jakies wątpliwości lub podejmujesz decyzję w dziedzinie, w której masz mniejsze doświadczenie bądź raczej za bardzo niż za mało konserwatywny. Nadmierna ostrożność jest zazwyczaj lepsza niż ostrożność niewystarczająca; wraz z doświadczeniem nauczysz się podejmować mniej konserwatywne decyzje, chociaż na początku twoje decyzje będą przesadnie konserwatywne. Tak samo kontynuacja edukacji nurkowej poszerza twoje doświadczenie i wiedzę o nurkowaniu; im więcej wiesz, tym więcej możesz wykorzystać przy podejmowaniu decyzji.

Ponieważ często podejmujesz decyzje w sytuacjach, kiedy nie masz wszystkich potrzebnych ci danych, rzeczą ludzką jest, że emocje i niezwiązane z nurkowaniem czynniki mogą mieć wpływ na twoją decyzję. Na przykład możesz odczuwać pewnego rodzaju presję, obawę przed rozczarowaniem nurków, gdy chcesz odwołać nurkowanie ze względu na złe warunki. Nikt nie lubi być zwiastunem złych wieści, ale – jest to ważne - nie można pozwolić, by emocje lub pragnienia wywierały niewłaściwy wpływ na twoje decyzje.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-7

1. Jak się przygotować, by poradzić sobie z problemami, które mogą pojawić się na miejscu nurkowania (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. posiadać szeroką wiedzę na temat nurkowania
- b. posiadać narzędzia i materiały, które można kreatywnie wykorzystać do rozwiązywania problemów
- c. kontynuować swoją edukację
- d. zdobywać doświadczenie nurkowe

2. Ogólne zasady, które pomagają radzić sobie z nietypowymi problemami, to:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

3. Nadzorowanie nurkowania i zarządzanie w obliczu problemów wymagają podejmowania decyzji w sytuacjach, gdy (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. nie posiadasz wszystkich informacji, których potrzebujesz do podjęcia decyzji
- b. posiadasz wszystkie informacje, ale nie prowadzą one do jednoznacznej decyzji

4. Umiejętność podejmowania właściwej decyzji doskonalisz poprzez (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. doświadczenie
- b. kontynuowanie własnej edukacji
- c. postawę konserwatywną w przypadku gdy masz wątpliwości
- d. nie uleganie emocjom lub innym czynnikom nie mającym związku z danym problemem

Jak ci poszło?

1. a, b, c, d. 2. Precyzyjnie określ problem, przeglądaj posiadane środki, wymyśl kilka rozwiązań alternatywnych, wybierz najlepsze, oceń i zmień. 3. a, b. 4. a, b, c, d.

Rola divemastera podczas wypadku nurkowego

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedź na następujące pytanie:

24. Jakie dwie role może pełnić divemaster podczas wypadku nurkowego?

Na kursie Rescue Diver nauczyłeś się, że podczas wypadku nurkowego możesz pełnić dwie role – zarządzającego, jeśli jesteś osobą o najwyższym wyszkoleniu lub asystenta kogoś, kto posiada wyższe kwalifikacje. Również jako divemaster „, podczas wypadku będziesz prawdopodobnie pełnił jedną z tych ról.

Jedyną różnicą będzie to, że gdy nadzorujesz certyfikowanych nurków, najprawdopodobniej to ty będziesz osobą o najwyższych kwalifikacjach w grupie i inni będą oczekiwać, że pokierujesz wszystkim. W większości przypadków, za oczywistą zasadę praktyki nurkowej uważa się

posiadanie Planu Ratowniczego dla danego miejsca nurkowania, co jest jedną z przyczyn, dla których opracowujesz taki plan na kursie divemastera. Twoje przygotowanie do radzenia sobie z większym lub mniejszym niebezpieczeństwem jest również jedną z przyczyn, dla których certyfikowani nurkowie chcą nurkować pod nadzorem divemastera.

Kiedy zajmujesz się kursantami podczas szkoleń, osobą posiadającą najwyższe kwalifikacje w razie niebezpieczeństwa będzie najprawdopodobniej Instruktor „. W takim przypadku, najczęściej instruktor będzie zarządzał akcją, polegając na twoich umiejętnościach i wyszkoleniu jako ważnych źródłach wsparcia. W następnym rozdziale przeczytasz, że gdy wystąpi problem w czasie szkolenia, jednym z najważniejszych zadań jakie możesz spełniać jest opieka nad pozostałymi kursantami, tymi, których nie objęła niebezpieczna sytuacja – aby instruktor mógł skierować całą swoją uwagę na kierowanie akcją.

Etapy zarządzania akcją ratowniczą

Prawdopodobnie poznałeś już wcześniej przedstawione poniżej etapy zarządzania akcją ratowniczą. Są to te same punkty, które znasz z kursu „ Rescue Diver, ale nie zaszkodzi powtórzyć je z pozycji **divemastera**. Na obecnym kursie przeciwicysz te etapy pełniąc rolę divemastera.

1. Oceń sytuację

Kiedy zdarza się jakiś problem, po pierwsze przemyśl jakimi środkami dysponujesz oraz rozważ możliwe plany działania, a następnie wybierz ten plan, który wydaje się mieć największe szanse na sukces. Nie musi to zająć dużo czasu – wystarczy kilka sekund - ale musisz pomyśleć przed rozpoczęciem akcji.

2. Działaj według planu

Obejmij kontrolę nad sytuacją i zacznij działać. Ważne jest, abyś jako divemaster reagował jak najbardziej spokojnie i stanowczo potrafisz. Oczywiście jak najbardziej właściwe jest okazanie swojego zaangażowania, współczucia lub pośpiechu – nawiasem mówiąc, najprawdopodobniej

nie byłbyś w stanie pozostać chłodnym i niezaangażowanym – ale pozbawione paniki, racjonalne działanie pomoże innym utrzymać „zimną krew” i pozwoli uzyskać od nich wsparcie i pomoc.

3. Rozdziel zadania

Naturalną tendencją jest chęć zrobienia wszystkiego samemu. Gdy jednak posiadasz wykwalifikowane osoby do pomocy, możesz często zrobić więcej i w krótszym czasie, jeśli przydzielisz im zadania. Oczywiście, gdy nie będziesz miał do pomocy nikogo odpowiedniego będziesz musiał sam sobie z wszystkim poradzić, ale nawet osoby nie posiadające specjalistycznego wykształcenia mogą okazać się pomocne, jeśli nimi pokierujesz. Mogą one wezwać pogotowie, przynosić lub podawać sprzęt ratowniczy, zająć się postronnymi obserwatorami itp. Nie należy jednak prosić o pomoc w wykonaniu czegoś osoby, która nie ma do tego odpowiedniego wykształcenia lub kwalifikacji, jeśli to zadanie mogłoby narazić ją na jakieś niebezpieczeństwo. Jako divemaster, podczas niebezpiecznej sytuacji masz jednak pewną przewagę – większość ludzi będzie **oczekiwać**, że przydzielisz im zadania i większość wykona to, o co prosisz, jeśli tylko będzie w stanie.

4. Udziel pierwszej pomocy pacjentowi oraz prowadź reanimację, gdy zachodzi taka potrzeba

Użyj środków ochronnych, by zabezpieczyć siebie i poszkodowanego. Wezwij pogotowie, jeśli jeszcze tego nie zrobiono. Jeśli w twoim otoczeniu są osoby szkolone w udzielaniu pierwszej pomocy, prowadzeniu reanimacji i resuscytacji i/lub podawaniu tlenu, mogą ci pomóc w wykonaniu tych czynności, kiedy ty musisz panować nad całą sytuacją.

5. Kontroluj całą sytuację

Utrzymuj pod kontrolą osoby postronne i pilnuj, by pierwsza pomoc i reanimacja prowadzone były do przyjazdu służb medycznych. Jeśli to możliwe zapisz nazwiska i informacje kontaktowe świadków zajścia, ale **nie** prowadź rozważań i **nie** wyciągaj wniosków na temat przyczyn lub osób, które spowodowały wypadek. Takie spekulacje nie tylko często okazują się całkiem błędne na skutek posiadania niekompletnych informacji, ale również mogą stać się przyczyną nowych problemów, jeśli w grę wchodzi kwestia odpowiedzialności.

6. Ewakuuj poszkodowanego

Gdy wypadek okaże się poważny będziesz musiał zawieźć poszkodowanego do najbliższego szpitala lub odpowiedniego ośrodka medycznego. Oprócz zawiadomienia lokalnych służb medycznych, skontaktuj się również z odpowiednim ośrodkiem na wypadek wystąpienia choroby dekompresyjnej (Ośrodek Medycyny Hiperbarycznej w Gdyni, DAN). Najlepiej, jak na swoim Planie Ratowniczym dla danego miejsca nurkowania zamieścisz wszystkie odpowiednie informacje i telefony do służb medycznych.

Podawanie tlenu

Jak już wiesz, podanie tlenu (najlepiej czystego, w stężeniu 100%) do oddychania osobie poszkodowanej należy do podstawowej pierwszej pomocy w przypadku choroby dekompresyjnej i przytopienia. W większości miejsc, gdzie prawo na to zezwala, posiadanie zestawu do oddychania czystym tlenem jest standardową praktyką wśród nurków. Dlatego, od ciebie jako divemastera nadzorującego certyfikowanych nurków, wszyscy będą oczekiwali, że na miejscu nurkowania będziesz posiadał tlen.

Mając to na względzie, dobrą zasadą jest znajomość odpowiednich standardów podawania tlenu i pozostawanie na bieżąco z zaleceniami co do jego podawania. Zestawy do podawania czystego

tlenu powinny być regularnie sprawdzane w celu ich właściwego funkcjonowania i uzupełnienia zapasu gazu w butli.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-8

3. Divemaster podczas wypadku nurkowego zawsze jest odpowiedzialny za zarządzanie akcją.

Prawda

Fałsz

Jak ci poszło?

1. Fałsz. Divemaster może zarządzać w czasie wypadku, ale może również wspierać jakąś inną, bardziej wykwalifikowaną osobę, która zarządza całą akcją.

Nadzór podczas nurkowań specjalizacyjnych

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedź na następujące pytanie:

25. Jaki sprzęt, ewentualne problemy i procedury dotyczą nadzorowania następujących nurkowań:

- nurkowanie głębokie
- nurkowanie z łodzi
- nurkowanie w górach
- nurkowanie w prądzie
- nurkowanie z brzegu / w przyboju
- nurkowanie nocne
- nurkowanie w zimnej wodzie
- nurkowanie nitroksowe i techniczne

Nurkowania specjalistyczne wymagają zastosowania specyficznego sprzętu, technik i innych czynników, które mogą mieć wpływ na twoją rolę w nadzorowaniu certyfikowanych nurków. Poniższe opisy podają niektóre z tych czynników i zasad, które możesz zastosować podczas nadzorowania kilku najpopularniejszych rodzajów nurkowań specjalistycznych, ale szczegółowy opis wszystkich nurkowań specjalistycznych pozostaje poza zakresem tego kursu. Poza materiałem przedstawionym tutaj, więcej wiadomości i doświadczenia na temat nurkowań specjalistycznych możesz zdobyć na kursach odpowiednich specjalizacji. Dobrym pomysłem może być częste nadzorowanie przez siebie takich nurkowań, a jak już wspomniano wcześniej, poszerzy to również twoje umiejętności i doświadczenie w kierowaniu nurkami.

Nurkowanie głębokie

Większość nurków uważa głębokie nurkowanie za ekscytujące i dające dużo przyjemności. Poprawnie przeprowadzone stanowi satysfakcjonującą przygodę, ale - w porównaniu do płytszego nurkowania wykonanego w tym samym środowisku - naprawdę zawiera w sobie dodatkowe ryzyko.

Czasami pierwszym pytaniem, na które będziesz musiał odpowiedzieć podczas nadzorowania głębokich nurkowań będzie „co to jest nurkowanie głębokie?” Rozwój nurkowania technicznego wprowadził pewne zamieszanie jeśli o to chodzi i niektórzy nurkowie mylnie sądzą, że „stare” reguły już nie obowiązują.

Dla potrzeb głównego nurtu nurkowania rekreacyjnego definicja głębokiego nurkowania nie zmieniła się: ogólnie definiuje się je jako nurkowanie głębsze niż 18 metrów, do maksymalnej głębokości 40 metrów. Limit ten wypływa z praktycznych limitów bezdekompresyjnego nurkowania z pojedynczą butlą wypełnioną powietrzem lub nitroksen, przy użyciu typowego rekreacyjnego sprzętu nurkowego. Nie można zaprzeczyć, że nurkowie techniczni często przekraczają 40 metrów, ale takie nurkowanie wymaga zastosowania o wiele bardziej skomplikowanych technik, użycia większej ilości sprzętu i zaakceptowania większego ryzyka. Ważne jest, aby nurkowie rekreacyjni rozumieli, że nurkowie techniczni nie łamią reguł, ale podlegają innym regułom. (Rozdział ten skrótowo omawia nadzorowanie nurków technicznych.)

Sprzęt

- **Automat** — większe głębokości wymagają większego przepływu powietrza w automacie, dlatego powinien być on w dobrym stanie, odpowiednio serwisowany, zgodnie z zaleceniami producenta.

- **Butla** — butla powinna mieć wystarczającą pojemność do wykonania zaplanowanego nurkowania i przystanku bezpieczeństwa z odpowiednim zapasem
- **Skafander** — na dużej głębokości jest zazwyczaj zimniejsza woda, a pod wpływem ciśnienia neopren i warstwa izolacyjna ulegają ściśnięciu. Wybierz skafander odpowiedni do temperatury i głębokości, pamiętając o zmniejszaniu się warstwy izolacyjnej.
- **Alternatywne źródło powietrza** — podczas nurkowania z łodzi, zwykle posiada się zapasową butlę z automatem lub automat powieszony z powierzchni, by zapewnić wystarczający zapas powietrza na wykonanie przystanku bezpieczeństwa i / lub przystanków dekompresyjnych. Nie jest to zawsze praktykowane i niezbędne, ale stanowi dodatkowe zabezpieczenie na wypadek, gdyby okazało się konieczne.
- **Tabele dekompresyjne** — zaleca się, by nurkowie zabierali ze sobą tabele dekompresyjne, aby mogli przeprowadzić obliczenia, jeśli przypadkowo przekroczą zaplanowane przez siebie czas lub głębokość lub jeśli zepsuje się ich komputer nurkowy. Posiadanie dodatkowego Planera Nurkowań Rekreacyjnych RDP na pewno docenią nurkowie, którzy zapomnieli wziąć swojego.
- **Lina opustowa** — jeśli nurkowanie odbywa się w pewnej odległości od brzegu, zazwyczaj łatwiejsze i bardziej bezpieczne dla nurków będzie schodzenie i wychodzenie z wody przy linie. Może to być lina obciążona „prosiakiem” i przywiązana do rufy lub lina kotwiczna.
- **Urządzenia pomiarowe** — zaleca się, by nurkowie używający komputerów nurkowych nurkowali z własnymi komputerami — pożyczanie nie jest zalecane. Jeśli nurek nie używa komputera, podczas nurkowania głębokiego powinien mieć zegarek (timer) oraz głębokościomierz. Umożliwi to każdemu nurkowi przestrzeganie limitów czasu i głębokości, nawet w przypadku rozdzielenia się z partnerem.
- **Nitroks wraz z odpowiednim sprzętem** — nitroks posiada niewątpliwą zaletę jeśli chodzi o nurkowania głębokie, ponieważ umożliwia nurkom, posiadającym certyfikat nurka nitroksowego, wykonywanie dłuższych nurkowań bezdekompresyjnych, szczególnie w przedziale głębokości 18 – 30 metrów. Nurkowie nitroksowi powinni posiadać własny odpowiedni sprzęt i tabele do nurkowań nitroksowych, ale jeśli często zajmujesz się nurkami nitroksowymi, to może powinieneś zastanowić się nad posiadaniem dodatkowego sprzętu, aby lepiej dostosować się do potrzeb takich nurków. Posiadanie tego rodzaju sprzętu nie jest standardową praktyką, ale analizator tlenowy, dodatkowe Tabele Ekspozycji Tlenowej DSAT, Tabele Głębokości Równoważnych i nitroksowy Planer Nurkowania Rekreacyjnego RDP mogą od czasu do czasu się przydać. (Więcej o nadzorowaniu nurkowań nitroksowych wkrótce.)

Ewentualne problemy

- W niektórych sytuacjach kwalifikacje nurka mogą okazać się kwestią sporną. Przypominaj nurkom, że sami odpowiadają za nurkowanie w ramach limitów wyznaczonych przez ich wyszkolenie lub doświadczenie i że powinni zdobywać doświadczenie pod odpowiednim nadzorem. Czasami będziesz musiał zorganizować nadzorowane w wodzie nurkowanie głębokie dla nurków, którzy tego potrzebują.

- Miejsca, gdzie można wykonać głębokie nurkowania znajdują się często daleko od brzegu. W takich miejscach może wystąpić prąd, co należy uwzględnić w planie nurkowania. Nurkowanie wzdłuż ścian „niknących w bezdennej głębi” niesie ryzyko przypadkowego przekroczenia zaplanowanej głębokości i podczas takich nurkowań konieczny może okazać się nadzór w wodzie. Jeśli jest to możliwe należy wybrać takie miejsce nurkowe, które umożliwi dostosowanie się nurków o różnych poziomach umiejętności. Na przykład w niektórych miejscach mniej doświadczeni nurkowie mogą nurkować płytko, wzdłuż górnej krawędzi ściany lub zbocza, podczas gdy bardziej doświadczeni nurkowie będą nurkować głębiej.
- Podczas głębokiego nurkowania nurkom może grozić choroba dekompresyjna, ponieważ łatwiej im wtedy zbliżyć się do limitów bezdekompresyjnych. Jednym ze sposobów, by nurkowie mieli więcej czasu nurkowania (czasu pobytu na dnie) bez naciągania limitów jest planowanie nurkowań wielopoziomowych przy użyciu Koła lub komputera nurkowego. Jak już to było wspomniane, nie zaszkodzi przypomnieć nurkom, że są odpowiedzialni za przestrzeganie konserwatywnych zasad praktyki nurkowej.
- W czasie głębokiego nurkowania potencjalnym zagrożeniem może być narkoza azotowa. Należy przypomnieć nurkom, by obserwowali u siebie i partnera objawy narkozy i by podczas nurkowania nie zmieniali jego planu na mniej konserwatywny.

Procedury

- Przy wyborze punktu obserwacyjnego dobrą decyzją może okazać się nadzór w wodzie (miejsce nurkowe oraz wyszkolenie lub doświadczenie nurków są często najważniejszymi czynnikami), ponieważ najłatwiej wtedy pilnować nurków, by nie przekraczali zaplanowanej maksymalnej głębokości, szczególnie podczas nurkowania przy ścianie. Poza tym będziesz na miejscu, jeśli u kogoś wystąpi narkoza azotowa i będziesz mógł przypominać nurkom w odpowiednich odstępach czasu, by sprawdzali zapas powietrza, głębokość, czas itp.
- Dobrą zasadą jest przedstawienie podczas odprawy zaleceń na wypadek nieprzewidzianych okoliczności, by nurkowie mogli uwzględnić je w swoich własnych planach dotyczących przypadkowego przekroczenia zaplanowanych głębokości i czasu.
- Zachęcaj nurków do zadawania pytań zarówno dotyczących planu nurkowania, jak i korzystania z tabel.
- Przypominaj i zachęcaj nurków, by postępowali zgodnie z zasadami minimalizującymi ryzyko wystąpienia choroby dekompresyjnej. Obejmuje to wykonywanie przystanków bezpieczeństwa pod koniec każdego nurkowania, nie dopuszczanie do odwodnienia organizmu, unikanie alkoholu i kofeiny, unikanie ciężkiego wysiłku tuż przed i zaraz po nurkowaniu. Nurkowania należy wykonywać począwszy od najgłębszego do coraz płytszych, a każde nurkowanie zaczynać od najgłębszego miejsca i stopniowo przepływać coraz płycej (unikać profili typu „zęby piły”). Uniknąć choroby dekompresyjnej pomaga również zachowywanie tempa wynurzania 18 metrów / minutę (lub wolniej, jeśli tak zaleca komputer nurkowy), a monitorowanie zapasu powietrza znacznie zmniejsza prawdopodobieństwo przymusowego wykonania wyjścia awaryjnego.

- Jak już to zasugerowano wcześniej, dobrą zasadą jest posiadanie liny opustowej oraz zapasowej butli z automatem podwieszanej na 5 metrach, jeśli ma to praktyczne uzasadnienie i jest odpowiednie dla danego nurkowania głębokiego.

Nurkowanie z łodzi

W pewnym sensie nurkowanie z łodzi nie jest jakimś „specjalistycznym” nurkowaniem, gdyż jako podstawa przemysłu nurkowego staje się udziałem tysięcy nurków każdego roku. Jest tu jednak opisane pod kątem niektórych aspektów nadzoru, które sprawiają, że nurkowanie z łodzi różni się od nurkowania z brzegu.

Sprzęt

- Nurkowanie z łodzi o tyle wpływa na dobór sprzętu, iż od rodzaju łodzi zależy wybór techniki nurkowania, ilość nurków, która się na niej zmieści, a także warunki, w których łódź może pracować. W niektórych firmach nurkowych będziesz mógł wybrać odpowiednią łódź spośród kilku, w zależności od warunków, liczby nurków itp. W innych firmach możesz nie mieć możliwości wyboru łodzi i w niektórych sytuacjach będziesz musiał po prostu odwołać nurkowanie, ponieważ łódź nie będzie mogła wypłynąć w określonych warunkach. Zawsze jednak będziesz musiał zalecić odpowiednią technikę wejścia i wyjścia z wody, uzależnioną od rodzaju łodzi.
- Nurkowanie z łodzi wymaga zazwyczaj posiadania różnego rodzaju lin, zarówno tych użytkowanych na łodzi - lina kotwiczna, cumownicza itp., jak i tych używanych przez nurków - lina do trzymania się, do podczepiania sprzętu, lina opustowa, prądowa lub do podczepienia zapasowej butli na przystanku bezpieczeństwa, itp.
- Na wielu obszarach prawo wymaga, by na łodzi znajdował się podstawowy sprzęt ratowniczy, a w stosunku do łodzi użytkowanej komercyjnie wymagania są często wyższe niż określone minimum. Sprzęt ten obejmuje osobiste środki ratunkowe do utrzymywania na powierzchni wody (przynajmniej po jednym na osobę), środki gaśnicze, urządzenia sygnałowe (trąbki, latarki, flary) oraz radio pokładowe.
- Większość łodzi nurkowych posiada specjalistyczne, nurkowe wyposażenie ratownicze: flagi nurkowe, tlen, apteczkę, koła ratunkowe itp. i inny sprzęt wykorzystywany w lokalnej praktyce nurkowej.

Ewentualne problemy

- Najprawdopodobniej najczęstszym zadaniem podczas nadzorowania nurkowań z łodzi jest asystowanie nurkom, którzy nigdy wcześniej nie nurkowali z łodzi lub którzy nie znają lokalnych procedur stosowanych podczas takich nurkowań. Zazwyczaj omawiasz te zagadnienia podczas specjalnego omówienia przed wypłynięciem z portu oraz na odprawie przed nurkowaniem.
- Na łodzi nie ma zazwyczaj nadmiaru wolnej przestrzeni, co uzasadnia procedury takiego umieszczania i przechowywania sprzętu, by zachować jak najwięcej wolnego miejsca. Wszystkim nurkom będzie wygodniej, jeśli każdemu z nich przypomni się, by ograniczył ilość własnego bagażu jak najbardziej się da.
- Od charakterystyki łodzi (wysokość pokładu, czy jest drabinka lub podest ułatwiający wejście do wody, itp.) zależy wybór odpowiednich metod wchodzenia i wychodzenia oraz

rozmieszczenie sprzętu i ludzi na łodzi. Zazwyczaj informacje te podajesz podczas omówienia zasad korzystania z łodzi lub odprawy przed nurkowaniem.

- Choroba morska może popsuć najwspanialszy wyjazd. Najlepszym lekarstwem jest prewencja – jeśli warunki mogą okazać się trudne, przypomnij nurkom podatnym na chorobę morską, by przebywali na pokładzie w środkowej części łodzi, z dala od wydmuchu spalin, unikali tłustego jedzenia i przed wypłynięciem zażyli odpowiednie lekarstwo, zgodnie z ulotką informacyjną lub zaleceniami lekarza. Nurkowi, który ma objawy choroby morskiej poradź, by wymiotował z burty zawietrznej, na której wiatr wieje w kierunku od łodzi.

Procedury

To, jakie procedury będziesz stosował jako divemaster, może zależeć od tego, czy pełnisz tylko rolę divemastera, czy też jednocześnie jesteś członkiem załogi. Jeśli prowadzisz grupę jako divemaster i nie jesteś członkiem obsługi łodzi, zazwyczaj **nie** będziesz uważany za członka załogi. W takim przypadku, do twoich zadań należą czynności związane tylko z nurkowaniem (chyba że wymagają one uczestnictwa w pracach załogi). Jeśli jednak zostałeś zatrudniony na łodzi przez firmę nurkową, zwykle będziesz uważany zarówno za divemastera, jak i członka załogi. Zauważ, że najczęściej divemasterom proponuje się stanowisko łączące w sobie obowiązki członka załogi i divemastera, dlatego kursy żeglarskie, patent sternika jachtowego lub motorowodnego poszerzają twoje możliwości znalezienia pracy. Poniższe punkty opisują ogólne procedury związane z nurkowaniem (a nie z obsługą łodzi). Oczywiście mogą one się zmieniać w zależności od łodzi, nurków i środowiska.

- Powitaj nurków na pokładzie. Przed wypłynięciem poproś ich o podpisanie listy obecności, podanie informacji o posiadanym stopniu, podpisanie zwolnienia z odpowiedzialności oraz o odpowiednie złożenie i zabezpieczenie sprzętu. (Bardzo ważne jest, by nurkowie podpisali formularz zwolnienia z odpowiedzialności **przed** wypłynięciem łodzi.) Przed wypłynięciem upewnij się, odczytując listę obecności, że wszyscy są na pokładzie i nikt nie został pominięty.
- Podaj nurkom informacje na temat wyposażenia łodzi i obowiązujących na niej reguł. Wskaż miejsca, gdzie nie można wchodzić, gdzie można przechowywać aparaty fotograficzne, gdzie znajduje się sprzęt ratowniczy, podaj przybliżony czas płynięcia na miejsce nurkowania, itp. Jeśli nie jesteś członkiem załogi, ktoś z obsługi może za ciebie poprowadzić część lub całość takiego omówienia.
- Sprzęt może zostać zmontowany jeszcze przed wypłynięciem, jeśli łódź jest mała, a podróż krótka. Na większych łodziach i gdy czas dotarcia na miejsce nurkowania jest dłuższy, sprzęt może być montowany w czasie drogi. Jeśli podróż na miejsce zajmie trochę czasu, należy powiadomić nurków kiedy mają zacząć przygotowywać się do nurkowania, aby byli gotowi do wejścia do wody zaraz po dopłynięciu na miejsce.
- Kotwiczeniem lub cumowaniem zajmie się załoga łodzi (jeśli jesteś członkiem załogi, prawdopodobnie będziesz w tym pomagał), a kapitan zdecyduje kiedy łódź jest już dobrze zakotwiczona lub przycumowana. Jako divemaster będziesz decydował o tym, czy warunki są odpowiednie do nurkowania.
- Jak już wspomniano, podczas odprawy powinieneś omówić techniki wchodzenia i wychodzenia z wody, zasady korzystania z lin prądowych / opustowych, podać zalecany kierunek płynięcia, zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby morskiej i

omówić inne punkty odprawy, które według ciebie przydadzą się podczas nurkowania z łodzi.

- Zaleć nurkom, by przed rozpoczęciem nurkowania przeprowadzili kontrolne sprawdzenie sprzętu w parach; zasugeruj, by unikali chodzenia po pokładzie w płetwach.
- Po nurkowaniu może będziesz musiał przypomnieć niektórym nurkom procedury wychodzenia z wody (np. nie czekaj bezpośrednio pod drabinką, gdy jakiś nurek właśnie się po niej wspina, itp.). Zazwyczaj potem zaznaczysz nurków na liście i sprawdzisz, czy na pokładzie nie został jakiś sprzęt. Gdy wszyscy skończą już nurkowanie możesz odczytać listę obecności, sprawdzając „na własne oczy” każdego nurka, by nikt nie został pominięty.
- Chociaż poszczególni nurkowie sami odpowiadają za plany swoich nurkowań powtórzeniowych, możesz zalecić czas lub głębokość nurkowania powtórzeniowego dla grupy w oparciu o największą głębokość, najdłuższy czas lub najkrótszą przerwę powierzchniową osiągnięte przez nurków w grupie. Każda para nurków na ogół zaplanuje swoje nurkowanie w ramach tych limitów.
- Zanim łódź opuści miejsce nurkowania upewnij się, że sprzęt został właściwie zabezpieczony, w sposób uniemożliwiający jego przewrócenie się lub przemieszczenie, gdy łódź będzie płynąć. Jeśli do tej pory tego nie zrobiłeś, odczytaj listę obecności wizualnie sprawdzając każdego nurka.

Nurkowanie w górach

Dla wielu nurków góry stanowią najbliższe miejsca nurkowe, dzięki którym mogą często nurkować. Poza tym nurkowanie w górach umożliwia poznanie najpiękniejszych słodkowodnych jezior na świecie. Chociaż więc większość nurkowań odbywa się na poziomie morza, dla wielu nurków nurkowanie w górach ma wielkie znaczenie.

Podstawową przyczyną istnienia specjalnych procedur dla nurkowania w górach jest fakt, że większość modeli dekompresyjnych używanych do opracowywania tabel nurkowych i algorytmów komputerów nurkowych jest przeznaczona do planowania nurkowań na poziomie morza. W górach ciśnienie atmosferyczne jest niższe niż na poziomie morza, co oznacza, że dla danego nurkowania, po osiągnięciu powierzchni, różnica pomiędzy ciśnieniem atmosferycznym i ciśnieniem azotu rozpuszczonego w organizmie jest większa. Jeśli ta różnica nie zostanie zrekompensowana, może się to wiązać ze zwiększonym zagrożeniem wystąpienia choroby dekompresyjnej. Nurkowanie przeprowadzane na wysokości powyżej 300 metrów n.p.m. do wysokości 3000 metrów n.p.m. jest określane jako nurkowanie w górach i jako takie wymaga specjalnych procedur. Jeśli masz zamiar często nurkować i / lub nadzorować nurkowania w górach powinieneś ukończyć specjalistyczny kurs . – Nurkowanie w Górach.

Sprzęt

- Podczas nurkowania w górach zawsze potrzebny będzie skafander, ponieważ woda na wyższych wysokościach n.p.m. jest zazwyczaj zimniejsza. Jeśli będziesz nadzorował nurków nie znających lokalnych warunków, dobrą zasadą jest powiadamianie ich z wyprzedzeniem jakiej spodziewasz się temperatury. Uwagi dotyczące nurkowania w zimnej wodzie (o tym niedługo) zazwyczaj odnoszą się również do nurkowania w górach.
- Głębokościomierze i komputery nurkowe są przeznaczone do planowania nurkowań na poziomie morza i ich odczyty i wyliczenia mogą nie być poprawne na wyższej wysokości n.p.m. Niektóre modele, zwłaszcza te najnowsze, posiadają odpowiednie ustawienia

umożliwiający dokonywanie poprawnych odczytów i wyliczeń w górach. Głębościomierze kapilarne będą wskazywać większą głębokość od faktycznej, ale ich wskazania oznaczają głębokość teoretyczną, którą wykorzystuje się wykonując obliczenia za pomocą tabel.

- Tabele Głębokości Teoretycznych dla Obszarów Górskich przeliczają faktyczną głębokość na wysokości na głębokość teoretyczną, której używa się podczas planowania nurkowania z planerem RDP (który jest przeznaczony dla nurkowań na poziomie morza). Jak już wspomnieliśmy głębościomierze kapilarne wskazują w górach głębokość teoretyczną, która nie wymaga już dalszego przeliczania. Tabele Głębokości Teoretycznych dla Obszarów Górskich możesz znaleźć w podręczniku *Nurkowanie z przygodą* oraz *Specjalizacja Nurkowanie w Górach – podręcznik dla instruktorów*.

Ewentualne problemy

- W przypadku osób, które nie znają procedur stosowanych podczas nurkowania w górach lub osób, które mogą nie zadawać sobie sprawy, że dany zbiornik wodny znajduje się na wyższej wysokości n.p.m. ważnymi czynnikami są wyszkolenie i doświadczenie.
- Przyjazd w góry oznacza „wynurzenie się” z obszaru wyższego ciśnienia panującego na poziomie morza, co musi zostać uwzględnione – albo poprzez odczekanie 6 godzin przed rozpoczęciem nurkowania albo poprzez określenie grupy ciśnieniowej, z którą zaczniesz planować nurkowanie przy użyciu planera RDP (zob. *Nurkowanie z przygodą* lub *Specjalizacja Nurkowanie w Górach – podręcznik dla instruktorów*). Wiele komputerów nurkowych automatycznie dostosowuje się do zmienionej wysokości n.p.m., niektóre trzeba nastawić manualnie, a jeszcze inne nie mogą być używane na wyższych wysokościach – sprawdź w instrukcji obsługi od producenta.
- Rzadsze powietrze, jakie jest w górach może stanowić dodatkową trudność dla nurków, którzy nie mieszkają na wyższych wysokościach n.p.m. i nie są przystosowani do warunków tam panujących. Niezaaklimatyzowani nurkowie męczą się dużo szybciej, co może objawić się podczas wchodzenia lub wychodzenia z wody, płyniecia po powierzchni, ale zazwyczaj czują natychmiastową ulgę, jeśli tylko zanurzą się pod wodę, gdzie panuje większe ciśnienie. Bądź świadomy, że niezaaklimatyzowani nurkowie będą potrzebowali więcej odpoczynku i ograniczenia wysiłku fizycznego na powierzchni.

Procedury

- Kiedy nadzorujesz nurkowanie w górach powinieneś sprawdzić, czy nurkowie znają odpowiednie procedury. Tym, którzy nie znają tych procedur i nie są odpowiednio wyszkoleni do takiego nurkowania będziesz musiał bezpośrednio pomóc w jego zaplanowaniu przy użyciu tabeli lub komputera, by uwzględnili wszystkie wymagania związane z wyższą wysokością n.p.m. Zaznacz, że twoje wskazówki nie stanowią kursu szkoleniowego i poradź im, by ukończyli specjalizację. Nurkowanie w Górach, jeśli zamierzają często nurkować na wyższej wysokości.
- Potrzebne może się okazać dwukrotne sprawdzenie, czy nurkowie używają odpowiednich tabel, komputerów, skafandrów itp., chociaż najprawdopodobniej nie będzie to najważniejsze w przypadku nurków posiadających doświadczenie w nurkowaniu w górach.
- Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia osłabienia wywołanego rozrzedzonym powietrzem poradź nurkom, aby zaplanowali nurkowanie w sposób ograniczający do minimum wysiłek fizyczny na powierzchni.

Nurkowanie w prądzie

W regionach, gdzie występują stałe prądy i w niektórych rzekach zazwyczaj przeprowadza się nurkowanie w prądzie. Polega ono zwykle na tym, że po wejściu do wody płynie się z prądem, raczej nie walcząc z nim, a wychodzi się w innym miejscu, po przebyciu określonego odcinka nurtu. Nurkowanie w prądzie wymaga często dokładnej koordynacji działań, szczególnie w regionach, gdzie praktyka nakazuje, by nurkowie tworzący grupę razem wchodzili, nurkowali i wychodzili z wody.

Sprzęt

- W zależności od lokalizacji możesz używać linki opustowej z bojką (zalecana jest mocna, nylonowa, co najmniej 3 mm linka). Jednakże nie wszystkie techniki nurkowania w prądzie nakazują korzystanie z linki z bojką.
- Generalnie zaleca się nurkom, by posiadali urządzenia do sygnalizacji z powierzchni, takie jak boja sygnałowa w kształcie wąskiej tuby, race, lusterka sygnałowe i tym podobne. Ułatwiają one załodze łodzi odszukanie nurka, który przypadkowo minął łódź i został uniesiony przez prąd.

Ewentualne problemy

- Ważnym czynnikiem jest wyszkolenie i doświadczenie nurków. Może się okazać, że nurkowie nie znają procedur stosowanych podczas nurkowania w prądzie lub znają tylko jedną technikę.
- Ważnym czynnikiem może być również głębokość, często bowiem nurkowania w prądzie są nurkowaniami głębokimi. Może będziesz musiał wziąć pod uwagę zalecenia co do nadzorowania nurkowań głębokich.
- Kiedy nurkuje się w prądzie jako pojedyncza grupa, bardzo ważne jest utrzymywanie stałego kontaktu w grupie. Wszyscy muszą trzymać się razem, a każdy z nurków powinien wiedzieć co zrobić w przypadku rozdzielenia się. W zależności od przyjętej techniki, nurkowie mogą zaplanować, że wynurzą się razem całą grupą już wtedy, kiedy pierwszej parze zostanie mało powietrza lub że będą wynurzać się w parach stopniowo, w miarę jak powietrze będzie im się kończyć. Ponieważ w silnym prądzie tylko przez krótki okres czasu można płynąć „pod prąd”, bardzo ważne jest, by nurkowie w pełni zrozumieli procedury pomagające uniknąć oddzielenia od grupy i uniesienia przez prąd.
- Zmiana kierunku prądu może zaburzyć kontakt z łodzią nurkową. Oczywiście to zagrożenie nie występuje, kiedy nurkuje się z brzegu, ale i tak to zjawisko może mieć wpływ na możliwość dotarcia do właściwego miejsca wyjścia z wody. Zmiana kierunku zazwyczaj nie następuje w stałych prądach morskich, ale można się z tym spotkać podczas nurkowania w prądach pływowych.

Procedury

- Na odprawie szczegółowo omów procedury, które będą stosowane podczas danego nurkowania w prądzie, obejmujące postępowanie w przypadku oddzielenia się od grupy, lub niemożności zanurzenia się, poinformuj przy jakim zapasie powietrza należy kończyć nurkowanie itp. Dla nurków znających lokalne zasady potrzebne może się okazać jedynie

krótkie przypomnienie najważniejszych procedur, ale nie wahaj się poświęcić więcej czasu na wyjaśnienia dla tych nurków, którzy ich nie znają.

- Przy wyborze punktu obserwacyjnego należy wziąć pod uwagę podobne czynniki jak w przypadku innych nurkowań. W wielu rejonach, oprócz divemastera, który prowadzi nadzór w wodzie trzymając linkę z bojką, zazwyczaj dodatkowa osoba nadzoruje z łodzi i pomaga nurkom przy wychodzeniu. W innych rejonach zespoły nurków mogą dryfować z prądem w miarę niezależnie, podczas gdy divemaster nadzoruje ich z powierzchni.
- Wejścia do wody i zanurzenia wykonywane są zazwyczaj całą grupą i cała grupa razem dryfuje z prądem. Nawet jeśli zespoły nurków nie nurkują jako jedna grupa, wchodzi one do wody w niewielkich odstępach czasu, aby nie były zbyt od siebie oddalone.
- Podczas nadzorowania nurków mających niewielkie doświadczenie w nurkowaniu z prądem, wynurzenie i wyjście z wody zazwyczaj wymaga zebrania całej grupy przy powierzchni i wykonania przystanku bezpieczeństwa przy linie (jeśli jest używana), gdy pierwszemu z nurków zostanie mało powietrza. Przy bardziej doświadczonych nurkach i / lub gdy zespoły nurków nie tworzą jednej grupy, pary nurków mogą wynurzać się stopniowo przy linie (jeśli jest używana) i wchodzić na łódź. W obu przypadkach poradź nurkom, by po wynurzeniu nie płynęli w kierunku łodzi, tylko poczekali aż łódź przypłynie do nich.

Nurkowanie w przyboju

Techniki stosowane podczas przyboju przydają się wtedy, gdy na miejsce nurkowania trzeba się dostać poprzez wysokie fale, wystarczająco duże, by mogły spowodować utratę równowagi nurków. Techniki te są różne w różnych rejonach, a opisane poniżej na ogół stosuje się w przyboju o średniej sile (fale sięgają do klatki piersiowej).

Sprzęt

Nurkowanie w przyboju nie wymaga żadnego specjalnego „przybojowego” sprzętu, niemniej jednak trzeba mieć na względzie kilka uwarunkowań.

- Im większy przybój, tym większe ryzyko utraty lub zniszczenia sprzętu, szczególnie tych rzeczy, które niesiemy w rękach. Muszą o tym pamiętać szczególnie nurkowie zajmujący się podwodną fotografią lub filmowaniem; jeśli przybój jest większy niż ten, który określa się jako „łagodny”, zazwyczaj nie warto brać ze sobą aparatu lub kamery – po pierwsze z powodu ryzyka ich utraty lub zniszczenia, a po drugie ponieważ i tak warunki nie będą zbyt dobre na filmowanie.
- Większość automatów ma skłonność do wzbudzania się, gdy zostaną zanieczyszczone piaskiem, ale niektóre modele są bardziej na to podatne niż inne. Jeśli więc jako divemaster będziesz często nurkował w przyboju, może powinieneś pomyśleć o automacie, który byłby bardziej odporny na piasek.
- W strefie przyboju, wejście i wyjście z wody należy przeprowadzić jak najszybciej. Jakakolwiek zwłoka, jak np. dłuższe ubieranie płetw, może spowodować problemy.

Ewentualne problemy

- Nurkowie mogą nie znać procedur stosowanych podczas nurkowania w przyboju lub mogą nie znać procedur stosowanych w danym rejonie.

- Nurkowie mogą niechętnie zostawić sobie za mało powietrza pod koniec nurkowania, by wystarczyło go na wychodzenie poprzez przybój. Należy przypomnieć im, by kończyli nurkowanie z większą niż zwykle rezerwą – aby podczas wychodzenia z wody mieli powietrza pod dostatkiem.
- Ocena warunków wymaga cierpliwości. Obserwuj fale wystarczająco długo, by określić ich wysokość i częstotliwość z jaką uderzają. Między okresami silnej fali mogą być dłuższe przerwy.
- Wysoki przybój (fale sięgają powyżej głowy) może być uciążliwy i z zasady należy unikać nurkowania w takich warunkach. Nurkowie mający duże doświadczenie w nurkowaniu w przyboju z pewnością poradzą sobie podczas wchodzenia i wychodzenia, ale na ogół warunki nurkowe podczas takiego przyboju nie są warte włożonego wysiłku.

Procedury

- Podczas odprawy zazwyczaj opisuje się techniki wchodzenia i wychodzenia. Na ogół będą one obejmować niżej przedstawione zalecenia, które mogą się różnić w zależności od lokalizacji, warunków i doświadczenia nurków:
 1. Ubierz się w cały sprzęt przed wejściem w strefę przyboju (wyjątkiem są płetwy, które ubiera się lub nie, w zależności od przyjętej techniki).
 2. Spuść powietrze z jacketu, by móc iść mocno po dnie do momentu, gdy będziesz mógł płynąć.
 3. Przechodź szybko przez strefę przyboju, pomiędzy uderzeniami fal, aby uniknąć zalania. Oddychaj przez automat, by mieć powietrze w przypadku, gdyby przykryła cię fala i żeby ochronić go od piasku.
 4. Jeśli masz ubrane płetwy idź tyłem i obserwuj fale przez ramię.
 5. Gdy masz przed sobą falę obróć się do niej bokiem, przytrzymaj maskę i gdy fala sięga ci najwyżej do piersi pochyl się w jej kierunku. Gdy fale są wyższe zanurkuj i miń falę u jej podstawy.
 6. Bojkę ciągnij za sobą, by fala nie wcisnęła ją na ciebie.
 7. Gdy dojdiesz do wody wystarczająco głębokiej, by można było pływać, albo zanurz się pod wodę i przepłynij strefę pływu przy dnie, albo napełnij jacket, ubierz płetwy i jak najszybciej przepłynij na spokojniejszą wodę.
 8. Jeśli upadniesz, na ogół najlepiej jest pozostać już pod wodą i płynąć lub czołgać się, jeśli woda jest zbyt płytka i nie zakrywa cię.
- Podczas odprawy zazwyczaj opisuje się również techniki wychodzenia, oparte podobnie na lokalnej praktyce, warunkach i doświadczeniu nurków i na ogół zalecenia te są następujące:
 1. Zostaw sobie wystarczającą ilość powietrza, by podczas wychodzenia móc oddychać przez automat.

2. Poczekać chwilę przed strefą przyboju zanim w nią wejdiesz i obserwuj fale, by wejść w przybój, kiedy ma mniejszą siłę.
 3. Podpłyn pod falami jak najbliżej do brzegu, a następnie szybko się wyczołgaj. Inny sposób: płyn po powierzchni, aż woda będzie wystarczająco płytka, byś mógł stanąć, następnie wypuść powietrze z jacketu, zdejmij płetwy i wyjdź szybko z wody obserwując fale (wybór techniki zależy od warunków).
 4. Jeśli wywrócisz się, na ogół łatwiej będzie ci wyjść, jeśli nie będziesz próbował się podnosić, tylko wyczołgasz się na brzeg.
- Należy rozważnie wybrać punkt obserwacyjny. Miejsce na wzniesieniu ułatwia obserwacje tego, co dzieje się za falami, ale może znajdować się za daleko od wody.
 - Zaleca się, byś miał przygotowany w pobliżu sprzęt, abyś ty, albo ktoś inny z kadry, mógł wejść do wody i pomóc, gdy zajdzie taka potrzeba.

Nurkowanie nocne

W nocy można nurkować w większości miejsc, w których nurkuje się w dzień. Choć ciemności mogą wydawać się przeszkodą podczas nadzorowania nurków, często łatwiej zlokalizować w nocy nurka z latarką, niż tego samego nurka w tym samym miejscu w ciągu dnia.

Sprzęt

- Jedna latarka na jednego nurka – jest to wymagane minimum. Zaleca się, by każdy nurek posiadał dwie latarki - główną i zapasową. Zastanów się, czy nie wziąć ze sobą kilka dodatkowych latarek na wypadek, gdyby jakiś nurek zapomniał swojej lub któraś się zepsuła.
- Zaleca się, by każdy nurek miał osobisty marker świetlny w formie małej latarki lub światła chemicznego przyklejony do zaworu butli lub do fajki. Będzie on wskazywał pozycję nawet przy latarce wyłączonej lub skierowanej w drugą stronę. Przypomnij nurkom, by dobrze je zabezpieczyli, tak, aby nie uwolniły się i nie zaśmieciły akwenu.
- Nurkowanie nocne ułatwiają różnego rodzaju światła powierzchniowe. Światła na brzegu pomogą przy ubieraniu się w sprzęt, markery oznaczają miejsce wyjścia na brzegu lub łódź. Unikaj stosowania takich światel powierzchniowych, które kolidowałyby z lokalną sygnalizacją nawigacyjną.
- Markery podwodne takie jak błyskacz, podwieszona latarka lub światło chemiczne mogą wspomóc podwodną nawigację w stosunkowo przejrzystej wodzie.
- Podczas nurkowania nocnego dobrze jest ubrać się w cały skafander, nawet w ciepłych wodach (np. w skafander z lycry), ponieważ w ciemności łatwiej jest zderzyć się z jakimś przedmiotami.
- Lina opustowa ułatwia przeprowadzenie kontrolowanych zanurzeń i wynurzeń, szczególnie podczas nocnych nurkowań z łodzi i kiedy nie widać dna z powierzchni.

Ewentualne problemy

- Awaria latarki jest zazwyczaj największym zagrożeniem, które dotyczy nurkowania nocnego. Zachęcaj nurków, by zabierali ze sobą zapasowe źródło światła.
- W ciemnościach łatwiej stracić orientację. Poradź nurkom, by trzymali się blisko punktu wyjścia z wody i nie odpływali tak daleko, jak to mogą robić w dzień.
- Małe doświadczenie w nurkowaniu w nocy może stresować nurków. Zaproponuj nurkom na odprawie, by na partnera podczas nocnego nurkowania wybrali osobę z większym doświadczeniem w nurkowaniu nocnym. Może się też okazać, że jeśli nurkowie będą tego chcieli, to powinnięs zanurkować razem z nimi, prowadząc nadzór w wodzie.

Procedury

- Na ogół efektywny nadzór można poprowadzić z łodzi lub z brzegu, ponieważ w nocy z daleka widać światło nurkowych latarek. Jednakże odpowiedni może okazać się również nadzór w wodzie – w zależności od nurków i okoliczności.
- Odprawa przed nurkowaniem nocnym zazwyczaj zawiera następujące zalecenia:
 1. Sprawdzaj głębokość, czas, kierunek płynięcia i powietrze częściej niż zwykle.
 2. Dobrze kontroluj pływalności i utrzymuj się nad dnem, by uniknąć zmaczenia wody, zniszczenia środowiska i kontaktu z potencjalnie niebezpiecznymi organizmami, jak np. jeżowce.
 3. Nie odpływaj daleko; najlepiej nurkować w pobliżu miejsca wyjścia z wody, w celu uproszczenia nawigacji.
 4. Zwracaj uwagę na to, gdzie świecisz latarką; staraj się nie świecić światłem po oczach divemasterowi i innym nurkom, szczególnie podczas wchodzenia i wychodzenia z wody.
- Ważną kwestią może być określenie godziny rozpoczęcia nurkowania. Nurkowie mający mniej doświadczenia w nurkowaniu w nocy często wolą rozpocząć nurkowanie jeszcze za dnia, aby podczas nurkowania ciemności zapadały stopniowo. Nurkowie bardziej doświadczeni często wolą nurkować później, aby zobaczyć więcej nocnych stworzeń. Czasami należy tak zaplanować nurkowanie, aby jeszcze za dnia zdążyć przygotować sprzęt.
- Plan ratowniczy powinien określać, w jakie oświetlenie / markery mają być wyposażeni nurkowie ratownicy, by po wejściu do wody byli rozpoznawalni w ciemnościach.

Nurkowanie w zimnej wodzie

„Zimno” jest w jakimś stopniu odczuciem subiektywnym, na który ma wpływ indywidualna tolerancja i typ skafandra, noszonego przez daną osobę. Wodę o temperaturze 24°C ogólne standardy nurkowe określają jako „ciepłą” i statystyczny nurek, mając na sobie pełny skafander nurkowy, może przebywać w niej z uczuciem komfortu przez dłuższy czas. Chociaż poczucie komfortu ciepłego jest cechą indywidualną i zależy od temperatury wody i rodzaju skafandra, dla celów tego omówienia „zimna woda” zostanie zdefiniowana jako woda, w której nawet na krótkie nurkowanie niezbędny jest pełny skafander, łącznie z kapturem. Oznacza to mniej więcej

temperatury poniżej 21°C, chociaż są nurkowie, którzy dobrze się czują bez kaptura w takiej lub nawet trochę niższej temperaturze.

Sprzęt

- Planując nurkowanie w zimnej wodzie najważniejszą sprawą jest wybór odpowiedniego skafandra nurkowego. W zależności od temperatury wody i czasu trwania nurkowania, dla wody o temperaturze około 10°C, na ogół odpowiedni będzie pełny skafander mokry, składający się z „long-johnów” i kurtki (dwie warstwy pianki na tułowi), o grubości 6-7 mm wraz z kapturem i butami. Dla nurkowań dłuższych niż 40 – 60 minut, nurkowań powtórzeniowych oraz przy temperaturze wody niższej niż 10°C zaleca się suche skafandry (z wewnętrznym ubraniem - ocieplaczem - odpowiednim dla zimnej wody), a zazwyczaj uważa się je za niezbędne, jeśli temperatura wody jest niższa niż 5°C. Przy temperaturze poniżej 18°C, wszystko jedno czy masz skafander mokry czy suchy, powinieneś mieć grubsze rękawice neoprenowe.
- System balastowy powinien być dostosowany do rodzaju skafandra i umożliwiać szybkie zrzucenie ciężarków w celu uzyskania dodatkowej pływalności. Pamiętaj, że niekoniecznie musi to oznaczać zrzucenie wszystkich ciężarków, ale taką ich ilość, by nurek mógł wynurzyć się na powierzchnię nawet w zalanym suchym skafandrze i pustym jackecie.
- Dla utrzymania odpowiedniej ciepłoty ciała przed i po nurkowaniu duże znaczenie ma odpowiednio ciepłe ubranie. Nie ubrawszy po nurkowaniu odpowiedniego do temperatury otoczenia ubrania, dalej wyziębiasz się, zamiast ogrzać.

Ewentualne problemy

- Poczucie komfortu cieplnego nurków jest ważną sprawą, ponieważ zmarznięci nurkowie zazwyczaj uważają takie nurkowanie za niezbyt dobrą zabawę. Takim nastrojom zapobiegnie odpowiednio dobrany skafander nurkowy oraz odpowiednia odzież noszona przed i po nurkowaniu.
- Nadmierne przemarznięcie i zlekceważenie jego objawów może doprowadzić u nurków do hipotermii. Pierwszymi objawami są mimowolne dreszcze, drętwienie palców. W kolejnym stadium dreszcze ustają i następuje spowolnienie procesów myślenia.
- Suche skafandry pomagają uniknąć dyskomfortu i hipotermii, ale nurkowie nie umiejący w nich nurkować, swoje pierwsze nurkowanie w suchym skafandrze powinni wykonać pod nadzorem lub powinni ukończyć odpowiednie szkolenie.

Procedury

- W czasie odprawy zazwyczaj przypomina się nurkom, aby „trzymali się ciepło” przed i po nurkowaniu oraz by zakończyli nurkowanie, gdy wystąpią u nich mimowolne dreszcze.
- Jeśli wydaje ci się, że nurkowie są nieodpowiednio zabezpieczeni przed wychłodzeniem, doradź im co mają zrobić.
- Nurkowie muszą upewnić się, że swój system balastowy mogą zrzucić w każdej chwili i że nie odepnie się on przypadkowo, powodując niekontrolowane wynurzenie. Twoja pomoc może polegać na przypatrzeniu się, czy systemy balastowe nurków są właściwie zamocowane i na odpowiednim doradztwie.

- Powinieneś wyznaczyć osobę z kadry, która wejdzie do wody na wypadek niebezpieczeństwa, zapewniając jej odpowiedni do temperatury wody skafander. Stan gotowości może polegać na częściowym lub całkowitym ubraniu się w odpowiedni skafander i noszeniu go aż do momentu, gdy wszyscy nurkowie wyjdą z wody.
- Twój plan ratowniczy powinien zawierać zasady postępowania z nurkiem mającym hipotermię.
- Gdy opracowujesz plany nurkowań dla poszczególnych grup, czas przerw powierzchniowych powinien wynikać nie tylko z ilości rozpuszczonego azotu, ale powinien również być wystarczający, by nurkowie mogli się odpowiednio ogrzać pomiędzy nurkowaniami.
- Dobrą zasadą jest przypomnienie nurkom, by planując nurkowania w zimnej wodzie przy użyciu planera RDP przyjmowali głębokość o 4 metry większą od rzeczywistej lub postępowali według wskazań producenta ich komputerów nurkowych.

Nurkowanie nitroksowe i techniczne

W latach dziewięćdziesiątych nurkowania z użyciem nitroksu i nurkowania techniczne stały się integralną częścią rynku nurkowego. Nurkowania nitroksowe stanowiły pierwotnie niszową część rynku, ale szybko weszły do głównego nurtu nurkowania rekreacyjnego, nurkowanie techniczne natomiast ciągle pozostaje działalnością niszową, której oddaje się stosunkowo niewielu, ale wyróżniających się nurków. Nadzorowanie nurków uprawiających takie nurkowania stanowi nowe wyzwanie dla divemastera ..

Na potrzeby tego omówienia, nitroksowe nurkowanie rekreacyjne można zdefiniować jako bezdekompresyjne nurkowanie z użyciem nitroksu, do maksymalnej głębokości 40 metrów. Nurkowanie techniczne można zdefiniować jako niekomercyjne nurkowanie z użyciem specjalistycznego sprzętu i zastosowaniem procedur umożliwiających przekroczenie limitów bezdekompresyjnych i / lub przekroczenie głębokości 40 metrów. Nurkowanie techniczne pociąga za sobą dodatkowe ryzyko, o wiele większe niż nurkowanie rekreacyjne, które uczestnik musi zaakceptować.

Podczas gdy większość firm nurkowych bez problemu obsługuje nurków uprawiających rekreacyjne nurkowania nitroksowe, nie wszystkie firmy przyjmują nurków technicznych. Żadna firma nurkowa nie jest zobligowana do tego, by przyjąć i obsłużyć każdą osobę, twój pracodawca również **nie musi** prowadzić i nadzorować nurkowań technicznych, jeśli tego nie chce. Jednakże trzeba to z wyprzedzeniem, przed rozpoczęciem nurkowań, jasno wyjaśnić ewentualnym nurkom technicznym, by uniknąć nieporozumień. Należy dodatkowo pamiętać, że nurkowanie, podczas którego przekracza się limity nurkowania rekreacyjnego **bez** zastosowania specjalistycznego sprzętu i procedur, co ma na celu zminimalizowanie dodatkowego ryzyka, **nie jest uważane** za nurkowanie techniczne. Nawet jeśli twoja firma nurkowa obsługuje nurków technicznych, **nie** jest ona zobligowana do tego, by zajmować się osobą, która zamierza zlekceważyć obowiązujące zasady bezpieczeństwa lub zasady nurkowania technicznego.

Sprzęt

- Nitroksiem napełnia się specjalnie do niego przeznaczone butle i zazwyczaj przeznacza się je dla konkretnego nurka. Nieodpowiednie może być również napełnianie butli przeznaczonych do nitroksu kompresorem na łodzi.

- Producenci mają specjalne zalecenia dotyczące używania ich sprzętu podczas nurkowań nitroksowych oraz uwzględniania czystości tlenowej.
- Nurkowanie nitroksowe wymaga używania specjalnych tabel, można również używać komputerów nurkowych wyposażonych w specjalne programy nitroksowe.
- Nurkowanie techniczne wymaga dużej ilości sprzętu, a potrzebne elementy różnią się w zależności od typu nurkowania technicznego. Sprzęt do nurkowań technicznych składa się zazwyczaj z następujących elementów (nie ogranicza się jednak tylko do tej listy):
 1. Podwójne butle (twinsety) zawierające mieszanki helowe lub nitroksowe
 2. Butle dekompresyjne (stage) – pojedyncze butle mocowane z boku, najczęściej wykorzystywane podczas dekompresji
 3. Specjalistyczny jacket o dużej pojemności
 4. Trzy automaty lub więcej na jednego nurka
 5. Windy (lift bag), liny, kołowrotki

Ewentualne problemy

- Potencjalną trudność może stanowić oddzielenie sprzętu specjalistycznego od pozostałego, co ma na celu uniemożliwienie nurkom przypadkowego zabrania na nurkowanie butli z nitroksiem lub butli przeznaczonych dla nurków technicznych. Często praktyka chwytania pierwszej lepszej wolnej butli nie jest najlepsza, ponieważ nurkowie nitroksowi i techniczni muszą **osobiście** sprawdzić zawartość butli, której będą używać. Jest bardzo ważne, by nurkowie ci używali na nurkowaniu dokładnie tych butli, które osobiście sprawdzili.
- Nurkowie nitroksowi lub techniczni nie powinni nurkować w jednej grupie z innymi nurkami, którzy dzięki temu dowiedzą się, że takie nurkowania różnią się pod względem skali ryzyka i mają inne procedury niż nurkowania rekreacyjne na powietrzu. Nurkowie rekreacyjni powinni zrozumieć, że nurkowie techniczni stosują inne i bardziej skomplikowane procedury i dlatego obowiązują ich inne reguły i limity. Nurkowanie techniczne nie unieważnia limitów nurkowania rekreacyjnego i nurkowie rekreacyjni nie powinni naśladować nurków technicznych podczas swoich nurkowań.
- Nurkowie nitroksowi muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje – zanim zaczną nurkować z nitroksiem muszą ukończyć szkolenie w tym zakresie. Nurkowie techniczni powinni mieć certyfikat dokumentujący ich specjalistyczne wyszkolenie lub posiadać inne doświadczenie lub kwalifikacje. Pytaj nurków technicznych o ich kwalifikacje nawet dokładniej niż nurków rekreacyjnych.
- Może się zdarzyć, że w sytuacji awaryjnej nie będzie możliwości udzielenia pomocy nurkowi technicznemu, ponieważ nurkowie techniczni często znajdują się w takich okolicznościach, które praktycznie wykluczają jakąkolwiek pomoc (niedostępne środowisko, ekstremalne głębokości) – jest to część ryzyka, które akceptują indywidualnie. Jednakże nie dotyczy to całego nurkowania; nurek techniczny może potrzebować pomocy będąc na przystanku dekompresyjnym na 6 metrach i niekoniecznie pomoc ta będzie trudna do udzielenia.

Procedury – nurkowanie nitroksowe

- Nurkowie nitroksowi zazwyczaj nurkują w osobnych parach, by wykorzystać dłuższy czas bezdekompresyjny.
- W zależności od używanej mieszanki, nurkowie nitroksowi mogą musieć nurkować na **mniejszą** głębokość niż nurkowie z powietrzem. Miej to na względzie, gdy warunki wymuszają zmianę miejsca nurkowania,.
- Może być to użyteczne, by poprosić nurków o powrót na łódź po określonym czasie, który będzie wypadkową pomiędzy dłuższym czasem bezdekompresyjnym nurków nitroksowych, a potrzebami pozostałych nurków czekających na pokładzie.
- Jeśli na nurkowaniu jest wiele grup, na ogół nurkowie nitroksowi wchodzi do wody pierwsi, dzięki czemu czas jaki upłynie od powrotu innych nurków do ich powrotu będzie krótszy.
- Oprócz limitów czasu i głębokości oraz zaleceń dotyczących sprzętu, podczas nurkowań nitroksowych stosuje się takie same procedury jak podczas nurkowań powietrznych.

Procedury – nurkowanie techniczne

- Limity czasu i głębokości nurków technicznych mogą **bardzo** różnić się od tych, które obowiązują nurków rekreacyjnych. Zazwyczaj pyta się nurków technicznych, kiedy można spodziewać się ich na określonym miejscu, np. na przystanku dekompresyjnym. Będziesz musiał opracować elastyczny plan nurkowań, by zaspokoić potrzeby zarówno nurków technicznych, jak i rekreacyjnych, będących razem na jednej łodzi.
- Podczas, gdy nie jest niczym niezwykłym sprawdzanie w chwili wejścia do wody, czy nurek rekreacyjny ma odkręconą butlę, w nurkowaniu technicznym generalną zasadą jest **niedotykanie** żadnego elementu sprzętu, jeśli sam nurek nie poprosi cię o to.
- Nurkowie techniczni mogą poprosić o jakąś szczególną pomoc, np. by ktoś podpłynął do nich podczas dekompresji (w ramach głębokości rekreacyjnych) i sprawdził, czy wszystko jest w porządku. Zarówno ty, jak i nurkowie musicie uzgodnić, co będzie wchodziło, a co nie, w zakres takiej pomocy.
- Jeśli nurkowie techniczni zawiadomią cię, że na głębokościach dostępnych dla nurków rekreacyjnych zostawia butle dekompresyjne (częsta praktyka przy penetracji wraku), należy poinformować nurków rekreacyjnych, że nie jest to sprzęt porzucony – został tam zostawiony specjalnie i nie powinno się go ruszać.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 2-9

1. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań głębokich obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. automaty
 - b. tabele dekompresyjne i komputery
 - c. zwiększone ryzyko choroby dekompresyjnej
 - d. promowanie postępowania zmniejszającego ryzyko wystąpienia choroby dekompresyjnej
2. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań z łodzi obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. podwodną florę i faunę
 - b. liny
 - c. zagospodarowanie wolnej przestrzeni na łodzi
 - d. odczytanie listy obecności przed odpłynięciem z miejsca nurkowania
3. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań w górach obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. ochrona przed zimnem
 - b. korzystanie z tabel głębokości teoretycznych
 - c. przyjazd w góry
 - d. dokładność wskazań komputera lub manometru w górach
4. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań w prądzie obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. urządzenia do sygnalizacji z powierzchni
 - b. kontakt w grupie
 - c. wejście do wody całą grupą
 - d. sytuację braku powietrza
5. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań w przyboju obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. utratę sprzętu
 - b. wymagany specjalny sprzęt do nurkowania w przyboju
 - c. wchodzenie i wychodzenie z wody pomiędzy uderzeniami fal
 - d. oddychanie z automatu podczas wchodzenia i wychodzenia z wody

Ćwiczenie 2 – 9 - c.d.

2. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań nocnych obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. dwie latarki na jednego nurka (zalecane)
- b. awarię latarki
- c. utratę orientacji w ciemnościach
- d. odpowiedni skafander

3. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań w zimnej wodzie obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. ochronę przed zimnem
- b. komfort cieplny
- c. hipotermię
- d. ogrzanie się przed i po nurkowaniu

4. Zagadnienia związane ze sprzętem, ewentualne problemy i procedury dotyczące nurkowań nitroksowych i technicznych obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. odmienne limity czasu i głębokości
- b. oddzielenie sprzętu
- c. zakres udzielanej pomocy
- d. ewentualny brak możliwości udzielenia pomocy nurkowi technicznemu

Jak ci poszło?

1. a, b, c, d. 2. b, c, d. Odpowiedź a nie jest poprawna, ponieważ podwodna flora i fauna to temat, który nie odnosi się w specyficzny sposób do nurkowania z łodzi. 3. a, b, c, d. 4. a, b, c. Odpowiedź d nie jest poprawna, ponieważ sytuacja braku powietrza nie odnosi się w specyficzny sposób do nurkowania w prądzie. 5. a, c, d. Odpowiedź b nie jest poprawna, ponieważ nie istnieje jakiś specjalny sprzęt do nurkowania w przyboju. 6. a, b, c, d. 7. a, b, c, d. 8. a, b, c, d.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 2

10. Sześć cech charakteryzujących zachowanie odpowiedzialnych nurków, to:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

Wymień cztery sposoby promowania odpowiedzialnego zachowania nurków:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

11. Opisz aspekty nurkowania, za które divemaster jest odpowiedzialny i za które nie jest odpowiedzialny oraz aspekty planowania nurkowania i samego nurkowania, za które każdy nurek musi sam wziąć odpowiedzialność.

12. Napisz jak ocenić ogólne warunki nurkowania i jak według ciebie warunki mogą wpłynąć na nurkowanie.

13. Cztery aspekty nadzoru podczas nurkowania, to:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

14. Wymień i opisz zalety i wady nadzoru z wody i nadzoru z powierzchni oraz zalety i wady punktu obserwacyjnego w wodzie i na powierzchni.

Nadzór

Punkty obserwacyjne

15. Wymień osiem rodzajów wyposażenia, które pomaga nadzorować certyfikowanych nurków.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____

16. Podstawowym celem procedury liczenia nurków jest _____

17. Opisz charakterystyczne cechy stresu przed nurkowaniem i wyjaśnij jak możesz pomóc nurkom radzić sobie z nim.

18. Wymień dziesięć punktów/części, które zazwyczaj zawiera odprawa.

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____
6 _____
7 _____
8 _____
9 _____
10 _____

19. Opisz ogólne zasady rozwiązywania problemu, z którym się wcześniej nie spotkałeś.

20. Wyjaśnij, kiedy okoliczności nurkowania wymagają podjęcia przez ciebie decyzji i jak rozwijasz umiejętność podejmowania właściwej decyzji jako divemaster.

21. Dwie role, jakie . Divemaster może pełnić podczas wypadku nurkowego, to

_____ lub _____.

22. Wyjaśnij, w jaki sposób zdobyć więcej wiedzy i doświadczenia w zakresie nurkowań specjalistycznych.

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział trzeci

Relacja instruktor - asystent

Obowiązki certyfikowanych asystentów .

Pomaganie w kontroli i nadzorze oraz organizacji

Demonstracja ćwiczeń

Pomaganie kursantom mającym trudności w nauce

Pomaganie kursantom podczas szkolenia

Na moim kursie OWD divemasterem był Wojtek. Naprawdę go podziwiałem – wyglądał profesjonalnie. Nauczyłem się mnóstwa rzeczy tylko go obserwując. Sprzęt leżał na nim jakby był przyrośnięty, a pod wodą sunął bez wysiłku, jakby tylko wystarczyło żeby pomyślał o jakimś ruchu i już. Mimo to wcale nie zadzierał nosa. Ciągle nas rozbawiał i nigdy nie odmawiał pomocy. Ale to nie wszystko. Opowiedziałem po kursie mojej dziewczynie, że o pewne rzeczy wołałem pytać Wojtka, a nie instruktora. Nie ważne dlaczego; tak po prostu czułem.

Kiedy nurkowaliśmy na wodach otwartych, Wojtek miał naprawdę mnóstwo pracy przed nurkowaniami i po nich: przygotowywał bojki, sprawdzał nasz sprzęt i pilnował, by wszystko szło gładko. Pomyślałem wtedy, że nie chciałbym być instruktorem nie mając do pomocy kogoś takiego jak on.

Podczas samego nurkowania Wojtek tylko wisiał przed nami w wodzie, podczas gdy my ćwiczyliśmy z instruktorem i płynął za nami, gdy poszliśmy na podwodną wycieczkę. Nie wydawało mi się, żeby jakoś szczególnie dużo miał do roboty, ale czułem się pewniej wiedząc, że jest blisko nas.

- ▶ Dlaczego uważasz, że nurek opowiadający tę historię podziwia Wojtkę? Dlaczego ten nurek uważał, że Wojtek jest bardziej przystępny niż instruktor? Myślisz, że divemasterzy są zawsze bardziej przystępni niż instruktorzy, czy tylko Wojtek taki był?
- ▶ Opisz jak postrzegasz Wojtkę. Jak zajmuje się sobą? Jak konfiguruje swój sprzęt? Ile ma lat? Jak wygląda jego sprzęt w porównaniu do zestawu instruktora?
- ▶ Jak myślisz, co instruktor sądzi o Wojtku jako swoim asystencie? Dlaczego?

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

4. **Jaka jest podstawowa rola Divemastera PADI w porównaniu do podstawowej roli Instruktora PADI w procesie szkolenia?**
5. **Jakie siedem funkcji może pełnić divemaster asystując przy szkoleniu na basenie i wodach otwartych?**
6. **Jaką najważniejszą umiejętność powinien posiadać Divemaster PADI, aby być idealnym asystentem szkoleniowym?**
7. **Na czym polega „relacja mentorska” pomiędzy instruktorem i kandydatem na divemastera?**
8. **Jakie są cztery powody, dla których Divemaster PADI powinien posiadać własny *Manual Instruktorski PADI*?**
9. **Jaka jest podstawowa rola divemastera w relacji divemaster – kursanci podczas szkolenia?**

Relacja instruktor – asystent

Dopóki nie zostaniesz Instruktorem, nie jesteś w stanie w pełni docenić wartości zdolnego i efektywnego Divemastera. Choć instruktor może w pojedynkę prowadzić lekcje bezpiecznie i sprawnie, pomoc Divemastera i/lub Asystenta Instruktora odciąża go w wielu kwestiach, gdyż mogą oni zająć się logistyką, obserwować kursantów w czasie, gdy uwaga instruktora jest zwrócona na coś innego i wykonywać inne obowiązki. Divemasterzy (i Asystenci Instruktora) pełnią ważną rolę jeśli chodzi o towarzyski aspekt nurkowania, a także mają swój wielki udział w ukazywaniu kursantom, że nurkowanie to styl życia i przygoda.

Jako divemaster nadzorujący certyfikowanych nurków jesteś zazwyczaj „przywódcą stada” – nurkowym liderem o najwyższych kompetencjach. Jako divemaster asystujący instruktorowi jesteś numerem drugim (lub nawet trzecim, gdy obecny jest Asystent Instruktora), którą to pozycję często dzielisz z innym asystującym divemasterem. Niemniej jednak, jako Divemaster asystujący przy szkoleniu, twoje działanie może mieć większy wpływ na nurków, których nadzorujesz i przynosić im więcej korzyści niż ci się wydaje. Dotyczy to szczególnie nurków początkujących, nie posiadających jeszcze certyfikatu.

Więcej o programach, które możesz prowadzić samodzielnie jako Divemaster, dowiesz się w Rozdziale Szóstym, nie będziesz miał jednak uprawnień, by samodzielnie prowadzić kursy nurkowania w sprzęcie. Dlatego więc, gdy asystujesz kursantom podczas szkolenia, twoją podstawową rolą

jest organizacja zajęć i pomaganie w nadzorowaniu kursantów. Natomiast podstawową rolą instruktora jest skupienie się na nauczaniu i procesie uczenia się poszczególnych kursantów. Jesteś częścią zespołu, którym dowodzi Instruktor . i twoje zadanie polega na wspieraniu decyzji i wysiłków instruktora.

Funkcje i cechy Divemastera . jako asystenta szkoleniowego

W poprzednim rozdziale poznałeś funkcje i cechy divemastera, który nadzoruje certyfikowanych nurków. Istnieją również inne funkcje i umiejętności, których będziesz się uczył na tym kursie i po jego ukończeniu, wzbogacając swoje doświadczenie.

Funkcje

Funkcje, które będziesz pełnił asystując przy szkoleniu będą się zmieniały w zależności od potrzeby chwili. Obejmują one (nie ograniczają się jednak tylko do tego wyliczenia):

- Nadzorowanie przydziału sprzętu przed nurkowaniem poszczególnym kursantom, zbieranie sprzętu po nurkowaniu i zajmowanie się problemami ze sprzętem.
- Nadzorowanie kursantów, których w danym momencie nie obserwuje instruktor.
- Logistyka, np. koordynacja zmian grup kursantów, by szkolenie przebiegało płynnie.
- Prowadzenie podwodnych wycieczek w części nurkowej kursu.
- Przekazywanie instruktorowi dodatkowych informacji na temat poziomu wykonywania ćwiczeń przez kursantów.
- Liczenie nurków przed i po nurkowaniu na miejscu szkolenia.
- Indywidualne pomaganie kursantom mającym trudności w nauce.

Cechy

Idealny asystent szkoleniowy ma wiele wspólnych cech idealnego instruktora: posiada rozległą wiedzę o nurkowaniu i środowisku naturalnym, wzorcowe umiejętności, jest osobą, z którą lubią przebywać inni, jest cierpliwy, wesoły itd. Ta lista obejmuje te cechy, które sam chciałbyś widzieć u kogoś, kto nadzoruje certyfikowanych nurków. Ale gdybyś musiał podać jakąś jedną cechę, która najlepiej podsumowuje obraz idealnego asystenta szkoleniowego, byłaby to **umiejętność przewidywania i zapewniania instruktorowi tego wszystkiego, czego potrzebuje, by spełnić potrzeby kursantów**. Postaraj się zdobyć tę umiejętność doskonaląc swoje umiejętności szkoleniowe podczas kursu Divemastera, a zajdziesz daleko. Każdy instruktor powie ci, że najlepszy asystent to ten, który zapewni to co trzeba, zanim zostanie o to poproszony.

Relacja Kandydat na Divemastera – Instruktor

Kurs Divemastera to kluczowy krok na drodze do uzyskania stopnia Asystenta Instruktora lub Instruktora ., dlatego odkryjesz, że twoja relacja z instruktorem w jakiś sposób różni się od tej, jaką miałeś na poprzednich kursach. Już nie jest to relacja instruktor – kursant, wraz z instruktorem powinniście się starać, by przekształciła się ona w relację mentorską typu opiekun – uczeń. To oznacza, że twój instruktor stanie się trenerem, przewodnikiem, powiernikiem i doradcą.

Jako twój opiekun, instruktor umożliwi ci bezpośrednie zdobywanie doświadczenia (pod nadzorem) w szkoleniu kursantów. Twój instruktor pomoże ci poznać zasady rządzące podejmowaniem decyzji i dokonywaniem osądu sytuacji podczas szkolenia lub nadzorowania nurków, dzieląc się z tobą swoim doświadczeniem i ukazując sposób myślenia, który prowadzi do podjęcia danej decyzji. Będziesz zajmował się sprawami organizacyjnymi i wykonywał inne obowiązki, za które przede wszystkim jest odpowiedzialny twój instruktor nie dlatego, że w ten sposób pomagasz instruktorowi, ale dlatego, że zajmując się tym wszystkim zdobywasz doświadczenie i poznajesz te aspekty procesu szkolenia, za które pewnego dnia sam staniesz się odpowiedzialny jako instruktor.

Nawet jeśli nie zamierzasz od razu wychodzić poza poziom Divemastera, relacja ta nie zmniejsza swojego znaczenia. Relacja mentorska pozwala ci rozwijać umiejętności szkoleniowe, a także przyniesie ci wiele korzyści jeśli chodzi o twoją drugą rolę - nadzorującego certyfikowanych nurków. I chociaż może nie od razu chcesz zostać Asystentem Instruktora .., to może zechcesz kiedyś w przyszłości; dobra relacja mentorska teraz przygotowuje cię do tego przyszłego kroku.

Jeśli będziesz kontynuował swoją karierę nurkową, prawdopodobnie kilka razy doświadczysz omawianej relacji opiekun – uczeń: asystując innym instruktorom, a później na kursie instruktorskim IDC, w stosunku do szkolącego cię Dyrektora Kursów .. Jako instruktor będziesz miał okazję sam zostać opiekunem nurków, których będziesz szkolił na Divemasterów i Asystentów Instruktora; wiele z tego, co im wtedy przekażesz będzie miało swoje źródło w tym, czego się nauczysz na tym kursie.

Manual Instruktorski .

Chociaż nie jesteś jeszcze instruktorem, nawet jeśli nie zamierzasz nim zostać, twoje obowiązki, które wykonujesz jako divemaster asystujący przy szkoleniu są wystarczającym powodem, byś zaopatrzył się w swój własny egzemplarz *Manuala Instruktorskiego* .. Manual zawiera wszystkie standardy i procedury, do których stosuje się twój instruktor, mając więc do nich bardziej bezpośredni dostęp, łatwiej ci będzie przewidywać i spełniać potrzeby instruktora. Manual zawiera również standardy, do których sam będziesz się musiał stosować, gdy będziesz prowadził te programy, które możesz organizować samodzielnie jako Divemaster . (więcej o tym w Rozdziale Szóstym).

Jeśli zamierzasz zostać Instruktorem . w niedalekiej przyszłości, jak najwcześniejsze zaznajomienie się z *Manuałem Instruktorskim* przyniesie ci wiele korzyści. Od instruktora wymaga się bowiem biegłości w korzystaniu z tego podręcznika i umiejętności sprawnego odszukiwania standardów danego kursu lub programu (sprawdza się to na Egzaminie Instruktorskim). Im wcześniej zaczniesz korzystać z *Manuala Instruktorskiego*, tym lepiej będziesz go znał.

Po uzyskaniu certyfikatu Divemastera .., co kwartał będziesz otrzymywał *Training Bulletin* i inne materiały aktualizujące Manual. Dzięki temu będziesz pozostawał na bieżąco ze zmianami zachodzącymi w metodach i standardach szkoleniowych, co jest niezaprzeczalną korzyścią, uzyskiwaną dzięki corocznemu odnawianiu członkostwa w ..

Relacja Kursant – Asystent

Kiedy asystujesz przy szkoleniu, relacja jaka zachodzi pomiędzy tobą, a kursantami jest podobna do tej, jaka zachodzi między kursantami a instruktorem. Twoją podstawową rolą w tej relacji jest

bycie wzorem i pośrednikiem pomiędzy kursantami i instruktorem. Wypełnianie tej roli obejmuje:

- Modelowe postępowanie, zgodne ze standardami . i z wytycznymi twojego instruktora. Kursanci o wiele więcej uczą się obserwując twoje działania, niż wykonując to, co się im każe zrobić. Świeć zawsze dobrym przykładem, by można cię było we wszystkim naśladować, a najlepiej pozbaądź się złych nurkowych nawyków.
- Rozwiązywanie problemów i wyjaśnianie wątpliwości. Jako divemaster, będziesz uznany przez kursantów za osobę bliższą ich poziomowi niż instruktor. Wielu z nich będzie wolało o pewne rzeczy zapytać właśnie ciebie, ponieważ w stosunku do divemastera będą mniej onieśmieleni niż wobec instruktora. Bycie takim „przyjaznym kanałem komunikacyjnym” to kolejny aspekt twojej obecności, przynoszący korzyści zarówno kursantom, jak i instruktorowi; jeśli uznasz to za właściwe, możesz przekazywać instruktorowi wątpliwości i pytania kursantów.
- Utrzymywanie dobrej, radosnej atmosfery podczas szkolenia. Ludzie uczą się nurkować, by czerpać z tego przyjemność, tak więc powinieneś starać się zapewnić kursantom dobrą zabawę podczas szkolenia. Ma to naprawdę duże znaczenie dla efektywności szkolenia, ponieważ ludzie uczą się lepiej i mają większą motywację do nauki, jeśli udział w zajęciach sprawia im przyjemność.

Gdy cały przemysł nurkowy zmienia się, by sprostać potrzebom klientów, ty także powinieneś zmieniać się wraz z nim. Prawdopodobnie najbardziej znaczącą zmianą jest przeniesienie akcentu na samodzielną naukę kursantów, mającą na celu zmniejszenie ilości wykładów teoretycznych i umożliwienie nurkom początkującym (wliczając w to uczestników programów basenowych) jak najszybsze wejście do wody. Ta ważna zmiana pociąga za sobą zmiany w systemie szkolenia, możliwe dzięki wprowadzeniu nowych pomocy szkoleniowych, takich jak materiały multimedialne, płyty CD i filmy video. Zmiana ta ma kluczowe znaczenie dla utrzymania rozwoju przemysłu nurkowego, ponieważ wielu ludzi uważa, że to właśnie czas jest największą przeszkodą na drodze do rozpoczęcia nurkowania. Dodatkowo istnieje przekonanie, że rozpoczęcie nauki nurkowania i rzeczywiste, „prawdziwe” nurkowanie dzieli jakaś przerwa, dlatego wszystko, co w jakimś stopniu zmniejsza tę zwłokę zachęca więcej ludzi do nurkowania.

Jako Divemaster . i asystent szkoleniowy masz obowiązek pomagać przy wprowadzaniu tych zmian. Na przykład: zajęcia w wodzie basenopodobnej lub na basenie to nurkowanie – szczególnie dla nurków początkujących – chociaż nurkowie poziomu kierowniczego nie myślą o nich w ten sposób. Dlatego nazywanie tych zajęć „nurkowaniami basenowymi” uzmysławia nurkom początkującym, że naprawdę nurkują. Wraz ze zwiększeniem udziału samodzielnej nauki w procesie szkolenia umożliwiasz również kursantom i instruktorowi jak najefektywniejsze wykorzystanie czasu – pomagając tym spośród kursantów, którzy mają pytania lub problemy związane z przedmiotem swojej nauki. W rozmowach z osobami nie nurkującymi podkreślaj, że nowoczesna nauka nurkowania kładzie nacisk na **uczenie poprzez nurkowanie**, najpierw w wodzie basenopodobnej, a następnie w wodzie otwartej, a ilość wykładów teoretycznych może dzięki samodzielnej nauce zmniejszyć się do poziomu, który najbardziej odpowiada nurkowi .

Większość z tego, co będziesz ćwiczył i demonstrował podczas Interny lub Ćwiczeń nr 2 i 3 z Części Praktycznej kursu Divemastera odnosi się do twoich relacji z instruktorem i kursantami.

Zanurkuj dzisiaj

Istnieje **przekonanie**, że największą przeszkodą oddzielającą potencjalnego nurka od rozpoczęcia nurkowania jest **czas**: czas, który trzeba przeznaczyć na zajęcia kursu i czas, jaki upływa między rozpoczęciem nauki nurkowania a rzeczywistym nurkowaniem.

Jako Divemaster PADI, spotykając się z potencjalnymi nurkami powinieneś mieć na uwadze hasło „zanurkuj dzisiaj”. Mając ograniczoną ilość czasu przeznaczoną na odpoczynek, ludzie nie chcą czekać i nie chcą tracić czasu.

Spotykając się z potencjalnymi nurkami podkreślaj, że samodzielna nauka pozwala pokonać przeszkodę jaką jest harmonogram kursu, umożliwiając kursantom zdobywanie wiedzy w najbardziej dogodny dla nich sposób. Zamiast terminów typu „wykład teoretyczny”, który kojarzy się z czymś długim i nudnym, mów raczej „podsumowanie”, „dyskusja”, które to terminy nie tylko brzmią lepiej, ale – wzięwszy pod uwagę samodzielną naukę – bardziej adekwatnie opisują te zajęcia.

Mocno podkreślaj również, że nauka nurkowania **jest** prawdziwym nurkowaniem. Nurkowanie na basenie może nie wydawać się atrakcyjne dla doświadczonych nurków, ale przypomnij sobie czasy, kiedy sam po raz pierwszy nurkowałeś w sprężenie – było to doświadczenie ekscytujące i uważałeś je za nurkowanie – bez względu czy odbyło się na basenie czy nie. Początkujący nurkowie zaczynają nurkować już od pierwszych zajęć, ale ponieważ nurkowa społeczność często uważa za „prawdziwe” tylko nurkowania w wodach otwartych, ciągle jeszcze można spotkać ludzi, *którzy myślą, że ze sprzętem można zanurkować dopiero pod koniec kursu lub jeszcze gorzej, dopiero po kursie.*

Filozofia „Zanurkuj dzisiaj” jest jednym z podstawowych narzędzi nurkowej społeczności w walce z mitem „to zabiera za dużo czasu”, a ty jako Divemaster PADI znajdujesz się na kluczowej pozycji w tych staraniach.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 3-1

1. W procesie szkolenia, podstawową rolą Divemastera PADI jest _____,
a podstawową rolą Instruktora jest _____.

5. Siedem funkcji, które divemaster może pełnić jako asystent szkoleniowy obejmuje (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. prowadzenie podwodnych wycieczek w części nurkowej kursu
 - b. nadzorowanie rozdzielania i zbierania sprzętu
 - c. zajmowanie się logistyką
 - d. nadzorowanie kursantów, których w danej chwili nie obserwuje bezpośrednio instruktor
 - e. prowadzenie kursów nurkowania zleconych przez firmę nurkową
 - f. indywidualne pomaganie poszczególnym kursantom
 - g. liczenie kursantów przed wejściem i po wyjściu z wody
 - h. zapewnianie instruktorowi dodatkowych informacji na temat poziomu wykonywania ćwiczeń przez kursantów

6. Najważniejszą umiejętnością, którą powinien posiadać Divemaster PADI, aby być idealnym asystentem szkoleniowym jest _____
i _____ instruktorowi wszystkiego, czego potrzebuje, by spełnić potrzeby kursantów.

7. Relacja mentorska pomiędzy tobą a instruktorem polega na tym, że wasze kontakty będą rzadsze i bardziej oficjalne niż w poprzednich kursach.
 - Prawda Fałsz

8. Warto mieć swój własny egzemplarz *Manuala Instruktorskiego* PADI ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. zawiera standardy kursów, przy których będziesz asystował
 - b. posiadanie go umożliwia zaznajomienie się z tym podręcznikiem przed przystąpieniem do kursu instruktorskiego
 - c. zawiera standardy programów PADI, które możesz prowadzić jako Divemaster PADI i do których to standardów musisz się stosować
 - d. umożliwia pozostawanie na bieżąco ze zmianami w standardach PADI dzięki korzystaniu z kwartalnika *Training Bulletin*

9. Twoją podstawową rolą w stosunku do kursantów podczas szkolenia jest bycie _____ i _____ pomiędzy kursantami i instruktorem.

Jak ci poszło?

1. organizacja zajęć i pomaganie w nadzorowaniu kursantów; skupienie się na nauczaniu i procesie uczenia się poszczególnych kursantów. 2. a, b, c, d, f, g, h. Odpowiedź e nie jest poprawna, ponieważ Divemaster PADI nie ma uprawnień do prowadzenia kursów nurkowania w sprzeczności. 3. Umiejętność przewidywania, zapewnianie. 4. Fałsz. Relacja mentorska oznacza, że twój instruktor zapewni bliższe kontakty i będzie twym przewodnikiem, dzięki czemu będziesz mógł nazwać jego sposób myślenia. 5. a, b, c, d. 6. wzorem

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

7. W odniesieniu do programów PADI, co oznacza termin „certyfikowany asystent”?
8. Według standardów PADI, co certyfikowany asystent może robić?
9. Jak wybór twojego miejsca pod wodą wpływa na możliwość pomagania w nadzorowaniu kursantów?
10. Jakie są dwa najczęstsze miejsca umieszczenia kursantów i dwie pozycje asystenta podczas ćwiczenia umiejętności kursu OWD i jakie, z punktu widzenia twojej roli, są ich zalety i wady?
11. Jakich jest pięć przykładowych funkcji związanych z logistyką, które możesz pełnić podczas asystowania nurkom na powierzchni i jakich jest pięć przykładowych funkcji związanych z logistyką, które możesz pełnić podczas asystowania nurkom pod wodą?

Obowiązki certyfikowanego asystenta .

Jedną z korzyści, w odniesieniu do programów ., jakie daje uzyskanie stopnia Divemastera . jest zdobycie uprawnień **certyfikowanego asystenta**. Oznaczają one, że według standardów niektórych programów . wyszczególnionych w *Manualu Instruktorskim* będziesz mógł pełnić określone funkcje jako asystent szkoleniowy - pod warunkiem, że każdego roku odnowisz swoje członkostwo (i będziesz posiadał profesjonalne ubezpieczenie, takie jakie jest wymagane przez lokalne biuro .). W takim rozumieniu, funkcje, które możesz pełnić asystując przy szkoleniu obejmują:

- Samodzielne prowadzenie kursantów OWD podczas wycieczki podwodnej w ramach nurkowań szkoleniowych od 2 do 4 kursu OWD, przy współczynniku dwóch kursantów na jednego certyfikowanego divemastera. Certyfikowany divemaster może również samodzielnie prowadzić opcjonalne nurkowanie w ABC.
- Towarzystwo kursantom OWD pod **niebezpośrednim** nadzorem Instruktora . w czasie płynięcia po powierzchni do lub z miejsca wejścia lub wyjścia, podczas ćwiczeń nawigacyjnych nurkowania 4 oraz towarzyszenie na powierzchni lub pod wodą, kiedy instruktor wykonuje ćwiczenie (np. wynurzenie) z pojedynczym kursantem lub parą nurków. Termin „niebezpośredni” oznacza, że instruktor jest obecny na miejscu nurkowania i

nadzoruje szkolenie, ale nie musi towarzyszyć kursantom.

- Prowadzenie każdego nurkowania oprócz pierwszego dla uczestników kursu Discover Scuba Diving, przy współczynniku 2:1, pod warunkiem, że nurkowie pozytywnie zaliczyli pierwsze nurkowanie pod nadzorem Instruktora ..
- Towarzystwo kursantom podczas nurkowań szkoleniowych kursów Advanced OWD, Rescue Diver i Specjalizacji. (Szkolenie i ocena umiejętności, jeśli ma miejsce podczas tych nurkowań, muszą być prowadzone osobiście przez Instruktora ..)
- Ogólne nadzorowanie zarówno związanych, jak i nie związanych ze szkoleniem działań poprzez pomaganie kursantom w planowaniu i organizacji nurkowań.

- Asystowanie Instruktorowi . mającemu status nauczycielski w szkoleniu nurków na wodach otwartych. Dopuszczalny współczynnik kursanci : instruktor wzrasta o czterech dodatkowych kursantów na każdego certyfikowanego, mającego aktualne członkostwo, Divemastera . (lub innego certyfikowanego asystenta) dla wszystkich programów i kursów ., jeśli standardy danego kursu lub programu nie stanowią inaczej.

Jednym z takich kursów jest kurs OWD, gdzie dopuszczalny współczynnik kursanci : instruktor wzrasta o dwóch dodatkowych kursantów na każdego certyfikowanego, mającego aktualne członkostwo, Divemastera . (lub innego certyfikowanego asystenta) do maksymalnej ilości 10 kursantów na jednego instruktora. Instruktor może korzystać z pomocy więcej niż dwóch certyfikowanych asystentów na kursie OWD, ale nie musi zwiększać liczby kursantów do 10 na wodach otwartych.

- Asystowanie Instruktorowi . mającemu status nauczycielski w szkoleniu nurków na wodach basenopodobnych. Certyfikowany, mający aktualne członkostwo, Divemaster . (lub inny certyfikowany asystent) zwiększa dopuszczalny współczynnik kursanci : instruktor w wodach **basenopodobnych** o czterech dodatkowych kursantów dla wszystkich kursów, jeśli standardy danego kursu lub programu nie stanowią inaczej.

Pamiętaj, że wynikające z asystowania przy szkoleniu funkcje Divemastera rozwijają się; sprawdzaj w Manualu Instruktorskim i czytaj Training Bulletin. Warto również pamiętać, że tylko posiadający aktualne członkostwo Divemasterzy, Asystenci Instruktorów i Instruktorzy . mają uprawnienia certyfikowanych asystentów; ci, którzy nie posiadają aktualnego członkostwa, są zawieszani, wydaleny lub toczy się w stosunku do nich postępowanie administracyjne nie posiadają tych uprawnień. Poza tym twoje szkolenie na Divemastera w systemie . jest ważniejsze od szkoleń w innej organizacji, nawet na poziomie instruktorskim; nie uprawniają one bowiem do bycia certyfikowanym asystentem przy programach ..

Jako kandydat na Divemastera . będący w trakcie szkolenia, nie jesteś jeszcze certyfikowanym asystentem. Dlatego jeśli bierzesz udział w ćwiczeniach Praktyki Divemasterowskiej i pracujesz z rzeczywistymi nurkami, robisz to pod bezpośrednim nadzorem posiadającego odpowiednie uprawnienia instruktora i/lub divemastera, którego to nadzoru i tak wymagałyby standardy.

Pomaganie w kontroli i nadzorze oraz organizacji

Największą różnicą pomiędzy nadzorowaniem kursantów i nadzorowaniem certyfikowanych nurków jest to, że kiedy zachodzi taka potrzeba, nad kursantami można bardziej zapanować. Inna różnica polega na tym, że to instruktor jest odpowiedzialny za utrzymanie kontroli, a ty jesteś tylko jednym ze „środków” pomagających mu w tym. Jak już wspomniano, twoim zadaniem często będzie sprawowanie kontroli i reagowanie na problemy wielu kursantów, w czasie, gdy instruktor będzie zajmował się pojedynczym nurkiem. Duża część zajęć praktycznych kursu Divemastera będzie służyła zdobywaniu doświadczenia i ćwiczeniu technik, które umożliwiają ci nadzorowanie kursantów, podczas gdy instruktor będzie kierował działaniami grupy i twoimi, czuwając nad całością.

Wybór miejsca pod wodą

Tak jak wybór punktu obserwacyjnego ma duże znaczenie dla nadzorowania certyfikowanych nurków, również wybór miejsca, w którym będziesz się znajdował pod wodą wpływa na możliwość pomagania w nadzorowaniu kursantów. Odległość, w jakiej się znajdujesz od kursantów, to, czy widzisz kursantów i czy oni widzą ciebie – te czynniki mają znaczenie dla rozpoznawania i reagowania na problemy i potrzeby. Idealnym miejscem jest takie, które umożliwi ci obserwację całej grupy i instruktora, pozwala szybko zareagować, gdy jakiś kursant ma problem, pozwala kierować przemieszczaniem się kursantów do i od instruktora w razie takiej potrzeby oraz umożliwia kursantom łatwe zwrócenie twojej uwagi. Tak jak przy wyborze punktu obserwacyjnego, w rzeczywistości często będziesz musiał iść na kompromis, aby zdecydować, które miejsce jest najlepsze z punktu widzenia całości.

Na kursie Open Water Diver, podczas zajęć praktycznych, najczęściej ustawia się grupę na dwa sposoby. Zgodnie z pierwszym, kursanci ustawiają się w półkolu lub w rzędzie przed instruktorem, a ty zazwyczaj zajmujesz miejsce za nimi, dokładnie naprzeciwko instruktora. Instruktor przesuwa się od jednego nurka do drugiego podczas ćwiczenia danej umiejętności. Zaletą takiego ustawienia jest to, że widzisz całą grupę wraz z instruktorem i znajdujesz się blisko kursantów. Wadą jest natomiast to, że nurkowie cię nie widzą i aby zwrócić twoją uwagę muszą się obrócić.

Według drugiego sposobu kursanci ustawiają się w prostej linii, na której początku znajduje się instruktor, a na końcu ty. Każdy kursant wykonuje ćwiczenie i przepływa do ciebie, a ty ustawiasz go na końcu „kolejki”. Nurkowie przesuwać się do przodu do momentu, aż wszyscy wykonają ćwiczenie. Ze swojego miejsca widzisz całą grupę i instruktora, a oni widzą ciebie. Każdy łatwo może zwrócić twoją uwagę. Jednakże będąc na końcu linii, znajdujesz się stosunkowo daleko od kursantów będących na jej początku, pomijając fakt, że znajduje się tam instruktor. Poza tym, podczas szkolenia na wodach otwartych w miejscu, gdzie dno jest muliste kursanci przepływając z miejsca na miejsce mogą zmącić wodę i pogorszyć widoczność.

Istnieje wiele kombinacji tych dwóch sposobów ustawienia grupy i instruktor powie ci jakie ustawienie zastosujecie. Na wodach otwartych częściej będziecie stosować metody, w których osobą przemieszczającą się jest instruktor, co pozwala uniknąć zamięcia wody, na basenie lub wodach basenopodobnych częściej będzie w użyciu „kolejka”, która aktywizuje kursantów. Niemniej jednak w każdym przypadku ważne jest, abyś zawsze miał możliwość komunikacji z pozostałymi osobami, aby instruktor był w stanie zwrócić twoją uwagę i bez zwłoki przekazać swoje polecenia.

Pomaganie w organizacji

Instruktorzy oczekują, że asystenci pomogą im przy organizacji szkolenia, tak by wszystko szło gładko. Ta część twojej pracy nie zawsze będzie należeć do najprzyjemniejszych. Noszenie sprzętu, podczas gdy instruktor rozmawia z kursantami czekając, aż zbierze się cała grupa może wydawać się niewolniczą pracą, ale instruktor liczy na taką pomoc, ponieważ dzięki temu lepsza jest obsługa klienta (kursanci nie muszą tego robić) i oszczędza się czas. Zresztą możesz być pewny, że w swojej karierze nurkowej instruktor robił to wcześniej wiele razy.

Organizacja na powierzchni

Jest mnóstwo rzeczy, przy których możesz pomóc instruktorowi przed i po zajęciach szkoleniowych na basenie lub wodach otwartych. Poniższa lista wylicza najczęstsze obowiązki

związane z organizacją zajęć, sam prawdopodobnie będziesz potrafił podać dziesiątki innych. Sposoby zaspokajania danej potrzeby będą się różniły w zależności od sytuacji.

- **Koordinacja działań kursantów** — kiedy kursanci pojawią się na miejscu szkolenia, pokaż im gdzie mają iść i powiedz co robić (montować sprzęt, przebierać się w stroje kąpielowe itp.). Możesz również nadzorować wymianę kursantów podczas szkolenia wielopoziomowego.
- **Dbanie o bezpieczeństwo lub o stosowanie się do regulaminu** — jeśli zachodzi taka potrzeba, przypominaj kursantom zasady bezpieczeństwa, że na przykład nie wolno biegać na basenie, nie można wykonywać ćwiczeń nurkowych bez nadzoru instruktora itp., a z drugiej strony pomóż instruktorowi pilnować, by kursanci przestrzegali tych zasad.
- **Zajmowanie się sprzętem** — ładowanie i wyładowanie sprzętu z samochodu, noszenie sprzętu na miejsce zajęć, doglądanie napełniania butli pomiędzy nurkowaniami i inne obowiązki związane ze sprzętem mogą stać się twoim udziałem. Sprawy organizacyjne związane ze sprzętem zazwyczaj zajmują wiele czasu, więc gdy bierzesz je na siebie odciążasz instruktora i umożliwiasz mu pracę z kursantami.
- **Pomoc w przygotowaniu kursantów** — pomagaj kursantom montować sprzęt i przeprowadzać kontrolne sprawdzenie sprzętu.
- **Eskortowanie** — możesz pomagać kursantom w wodzie lub na powierzchni lub eskortować ich w drodze do lub powrotnej z łodzi lub brzegu na miejsce nurkowania (np. do boji).
- **Zajmowanie się dokumentacją** — możesz pomóc instruktorowi porządkując formularze i dokumenty i aktualizując dokumentację kursantów według wskazań instruktora.

Organizacja pod wodą

Funkcje związane z organizacją działań pod wodą również pomagają zwiększyć efektywność pracy instruktora. Oto kilka przykładów:

- **Prowadzenie / zamykanie grupy** — możesz prowadzić grupę, podczas gdy instruktor ją zamyka lub zamykać grupę, kiedy instruktor prowadzi.
- **Eskortowanie** — w przypadku wielu programów, np. specjalizacji, podczas szkolenia podwodnego certyfikowanych nurków instruktor nie musi bezpośrednio nadzorować kursantów. Możesz towarzyszyć tym kursantom, aby pomagać im przy nauce lub aby zdobywać doświadczenie, które kiedyś przyda ci się jako instruktorowi.
- **Kontrolowanie zużycia powietrza** — przypominanie kursantom (i instruktorowi, jeśli sam cię o to poprosił) w regularnych odstępach czasu o sprawdzaniu ilości powietrza wyrabia w nich dobre nawyki i zmniejsza możliwość wystąpienia sytuacji braku powietrza. Za każdym razem informuj instruktora jakie nurkowie mają ciśnienie w butlach.
- **Tymczasowe nadzorowanie części grupy** — jeśli grupa kursantów nieoczekiwanie rozdzieli się, jak np. wtedy gdy instruktor musi pomóc osobie, która nie może wyrównać ciśnienia w uszach, a reszta grupy kontynuuje zanurzenie, towarzyszysz grupie, by nie pozostała bez nadzoru.

- **Nawigacja** — możesz pomagać certyfikowanym nurkom uczestniczącym w kursach kontynuacji edukacji w utrzymywaniu dobrego kursu podczas powrotu do punktu wejścia. Instruktor może cię również poprosić o nawigację i poprowadzenie całej grupy, dzięki czemu będzie mógł skoncentrować się na kursantach.

Ćwiczenie 3-2

Szybka powtórka

- W odniesieniu do programów PADI, certyfikowanym asystentem jest (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. każdy instruktor
 - b. Divemaster, Asystent Instruktora lub Instruktor posiadający aktualne członkostwo (oraz ubezpieczenie, jeśli jest wymagane)
 - c. nurek ze stopniem Rescue Diver, za zgodą instruktora
 - d. standardy PADI nie podają definicji certyfikowanego asystenta
- Według standardów PADI, certyfikowany asystent może (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. prowadzić podwodną wycieczkę podczas nurkowania 2, 3 i 4 kursu OWD przy współczynniku czterech kursantów na jednego divemastera (lub innego certyfikowanego asystenta)
 - b. prowadzić uczestników kursu Discover Scuba Diving podczas wszystkich nurkowań oprócz pierwszego, przy współczynniku 2:1
 - c. towarzyszyć kursantom kursu Advanced OWD podczas nurkowań szkoleniowych
 - d. umożliwi instruktorowi dodanie czterech kursantów na divemastera (lub innego certyfikowanego asystenta) podczas szkolenia na wodach basenopodobnych na kursie Open Water Diver.
- Wybór miejsca, w którym będziesz się znajdował pod wodą wpływa na możliwość _____ kursantów i instruktora oraz ma znaczenie przy _____ i _____ na problemy.
- Zaznacz literą „A” zdania, które charakteryzują metodę ustawienia kursantów w rzędzie z instruktorem z przodu i tobą z tyłu oraz literą „B” zdania, które charakteryzują metodę ustawienia kursantów w „kolejkę” z tobą na jednym końcu i instruktorem na drugim.
 - znajdujesz się blisko wszystkich kursantów i możesz szybko reagować na problemy
 - kursantom trudniej jest zwrócić twoją uwagę
 - na wodach otwartych woda może zostać zmacona
 - częściej stosowana na wodach otwartych, bo pozwala uniknąć zmażenia wody
 - kursanci cię widzą
- Funkcje związane z organizacją zajęć, które możesz pełnić na powierzchni obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. zajmowanie się sprzętem
 - b. pomoc w prowadzeniu dokumentacji
 - c. koordynacja wymiany kursantów podczas szkolenia
 - d. dbanie o bezpieczeństwo
- Funkcje związane z organizacją zajęć, które możesz pełnić pod wodą obejmują (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. eskortowanie nurków pod wodą
 - b. prowadzenie nawigacji
 - c. tymczasowe nadzorowanie części grupy
 - d. kontrolowanie zużycia powietrza

Jak ci poszło?

1. b. 2. b, c, d. Odpowiedź a nie jest poprawna, ponieważ współczynnik wynosi dwóch kursantów na jednego divemastera. 3. Obserwowania, rozpoznawaniu, reagowaniu. 4. A, A, B, A, B. 5. a, b, c, d. 6. a, b, c, d.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

12. Kiedy i dlaczego Divemaster PADI demonstruje ćwiczenie?
13. Czym charakteryzuje się wykonanie ćwiczenia w jakości demonstracyjnej?
14. Jakich jest 20 podstawowych umiejętności nurkowych kursu Open Water Diver PADI?
15. Jak doskonalisz demonstracyjną jakość ćwiczeń?

Demonstracja ćwiczeń

W Rozdziale Pierwszym dowiedziałeś się, że jedną z cech, których oczekuje się od divemastera jest wykazywanie się wzorcowymi umiejętnościami nurkowymi. Posiadanie tych umiejętności na wysokim poziomie jest ci potrzebne z wielu przyczyn, począwszy od tego, że pełnisz rolę wzorca postępowania, a skończywszy na tym, że pomaga ci to przygotować się do stopnia Asystenta Instruktora i Instruktora. Jeśli chodzi o pomaganie kursantom podczas szkolenia, wzorcowe umiejętności pozwalają ci demonstrować im ćwiczenia, szczególnie tym początkującym, na kursie Open Water Diver.

W większości przypadków, szczególnie na kursie OWD to instruktor demonstruje ćwiczenia, ale są sytuacje, kiedy instruktor poprosi o demonstrację ciebie. Na przykład niektóre ćwiczenia, takie jak oddychanie z alternatywnego źródła powietrza, wymagają udziału dwóch nurków i podczas demonstracji będziesz partnerem instruktora. Inną taką sytuacją jest ta, kiedy jakiś kursant ma trudności w nauce danej umiejętności. Kursant oglądał już demonstrację instruktora, ale może

będziesz musiał ponownie zademonstrować mu raz lub więcej razy to ćwiczenie, by pomóc mu w nauce. Na koniec, w niektórych przypadkach instruktor może poprosić cię o zademonstrowanie ćwiczenia, by sam mógł obserwować kursanta i lepiej go przypilnować.

Wykonanie ćwiczenia w jakości demonstracyjnej

W powyżej opisanych sytuacjach jesteś potrzebny instruktorowi, by zademonstrować daną umiejętność w sposób, który pozwala kursantom jak najwięcej się nauczyć. Dla kogoś nie umiejącego wykonać danego ćwiczenia, będzie się ono składało z serii pewnych czynności (etapów), wykonywanych w określonej kolejności. Etapy te noszą nazwę **kluczowych elementów**, ponieważ bez nich kursant nie wykona poprawnie ćwiczenia. Ucząc się, kursant musi pamiętać o wykonaniu każdego etapu i przechodzeniu od jednej czynności do następnej. Wymaga to od kursanta, by myślał o ćwiczeniu w trakcie jego wykonywania. Jednak, wraz z praktyką, umysł zapamiętuje kluczowe elementy i ich kolejność, aż stają się one jedną, skoordynowaną czynnością, której wykonanie wymaga niewielkiego udziału świadomej uwagi.

Do celów pokazowych, minimalnym wymaganiem jest bezbłędne wykonanie ćwiczenia. Kursanci bardzo dużo uczą się oglądając modelowy pokaz umiejętności, który różni się nieznacznie od sposobu wykonywania jej wtedy, gdy nikt nie obserwuje. Jednak wykonanie ćwiczenia w jakości demonstracyjnej polega na modelowym pokazaniu go w sposób, który najbardziej odpowiada potrzebom nauki. Wykonanie ćwiczenia w jakości demonstracyjnej charakteryzuje się następującymi cechami:

- **Wolne tempo** — powolna demonstracja ułatwia kursantom rozróżnić szczegóły ćwiczenia

- **Zaakcentowanie kluczowych elementów** — podkreślaj kluczowe elementy, a szczególnie te, które mogą umknąć osobie, która nigdy wcześniej nie wykonywała danego ćwiczenia. Możesz to uzyskać wykonując małe ruchy lub wykonując przesadne ruchy.
- **Zaakcentowanie kolejności** — podkreślaj kolejność kluczowych elementów, kiedy jest ona istotna dla danej umiejętności. Możesz to robić licząc na palcach i pokazując: „jeden” – jako pierwsze zrób to, ‘dwa’ – jako drugie zrób to, itp. lub po prostu pokazuj ręką kluczowe elementy bez liczenia.
- **Umożliwienie dokładnej obserwacji** — wykonuj ćwiczenie tak, by wszyscy kursanci mogli to dokładnie zobaczyć. Pomyśl w jakiej odległości i pod jakim kątem nurkowie będą je oglądać. Powtórz demonstrację jeśli zajdzie taka potrzeba, by wszyscy kursanci w grupie dokładnie ją zobaczyli. Niektóre ćwiczenia wymagają wielokrotnego powtórzenia, przy innych wystarczy jedno.
- **Mistrzostwo i automatyzm** — pokazuj ćwiczenie bezbłędnie i płynnie, nie zastanawiając się długo nad kolejnymi etapami. I chociaż powinieneś akcentować kluczowe elementy, powinieneś również pokazać jak w danym ćwiczeniu płynnie przechodzi się od jednego etapu do następnego.

Dwadzieścia podstawowych ćwiczeń kursu OWD

Spośród wielu nurkowych umiejętności, które doskonaliłeś począwszy od swojej pierwszej lekcji nurkowania, dwadzieścia ćwiczeń kursu OWD uważa się za fundamentalne. Ucząc się wykonywać ćwiczenia w jakości demonstracyjnej zacznij od tych 20 umiejętności, chociaż prawdopodobnie będziesz również doskonalił umiejętność demonstracji ćwiczeń z wyższych poziomów szkolenia. Oprócz umiejętności, których uczą się kursanci kursu OWD istnieją również inne, poza tym niektóre z tych podstawowych ćwiczeń mogą się zmieniać w zależności od indywidualnych potrzeb nurków.

20 podstawowych ćwiczeń

Dla kursu PADI Open Water Diver

1. Przygotowanie, zmontowanie, założenie dopasowanie i rozmontowanie sprzętu.
2. Sprawdzenie sprzętu przed nurkowaniem.
3. Wejście do głębokiej wody.
4. Kontrola pływalności na powierzchni.
5. Pięć - punktowe zanurzenie.
6. Zdjęcie i założenie pasa balastowego.
7. Utrzymanie neutralnej pływalności (pivot).
8. Pięć – punktowe wynurzenie.
9. Wymiana fajki na automat i automatu na fajkę.
10. Zdjęcie i założenie sprzętu pod wodą (jacketu z butlą i automatem).
11. Hovering (30 sekund w toni).
12. Stacjonarne oddychanie z jednego automatu, jako dawca i biorca.
13. Oddychanie partnerskie z jednego automatu podczas płynięcia, jako dawca.
14. Zdjęcie, założenie i oczyszczenie maski.
15. Oddychanie partnerskie z jednego automatu podczas płynięcia, jako biorca.
16. Wynurzenie się oddychając z alternatywnego źródła powietrza.
17. Oddychanie ze wzbudzonego automatu (free flow).
18. Kontrolowane wynurzenie awaryjne (CESA).
- 19.
- 20.

Na przykład oddychanie partnerskie jest

opcjonalne na poziomie OWD, ale jest to umiejętność, którą ty powinieneś być w stanie zademonstrować.

Doskonalenie jakości demonstracyjnej ćwiczeń

Pierwszym krokiem na drodze doskonalenia demonstracyjnej jakości ćwiczeń jest obserwacja tych ćwiczeń (w wykonaniu instruktora, na kasecie video lub płycie CD-romie do kursu OWD) w celu określenia kluczowych elementów oraz zaznajomienie się z wymaganiami zaliczeniowymi dla każdej umiejętności zawartymi w *Manualu Instruktorskim* (Tabliczka Oceny Ćwiczeń). Pamiętaj, że **demonstracja** nie zawsze musi dokładnie odzwierciedlać każde wymaganie zaliczeniowe, ale powinna umożliwić kursantom zrozumienie tych wymagań i pokazać jak należy wykonywać ćwiczenie. Na przykład kursanci muszą oddychać ze wzbudzonego automatu (freeflow) przez 30 sekund, ale ty możesz demonstrować to ćwiczenie krócej.

Gdy poznasz już elementy ćwiczenia i wymagania zaliczeniowe, musisz **ćwiczyć**. Jedynym sposobem udoskonalania umiejętności motorycznych jest praktyka wspomagana przez znajomość wyników treningu czyli wiedzę, jakie postępy czyniłeś z każdym powtórzeniem. Jeśli sam nie jesteś w stanie ocenić jak ci idzie, zacznij ćwiczyć z innym kandydatem na divemastera lub jeszcze lepiej z certyfikowanym Divemasterem lub nurkiem z jeszcze wyższym stopniem, którzy powiedzą ci czy twoje prezentacje są dobre. Ćwicz każdą umiejętność do momentu aż będziesz umiał wykonać ją płynnie i automatycznie, w przemyślany sposób i w wolnym tempie, akcentując kluczowe elementy i odpowiednią kolejność (jeśli jest istotna).

Szybka powtórka

Ćwiczenie 3-3

1. Jako Divemaster PADI możesz demonstrować ćwiczenia gdy (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. ćwiczenie wymaga udziału dwóch osób
 - b. demonstracja instruktora jest kiepska
 - c. pomagasz kursantowi z trudnościami w nauce
 - d. instruktor tak zdecydował w celu lepszego nadzoru,
2. Wykonanie ćwiczenia w jakości demonstracyjnej charakteryzuje się (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. zaakcentowaniem kluczowych elementów
 - b. szybkim wykonaniem, by pokazać jak elementy ćwiczenia są ze sobą zintegrowane
 - c. zaakcentowaniem kolejności elementów ćwiczenia
 - d. płynnością wykonania

3. 20 podstawowych umiejętności nurkowych dla kursu Open Water Diver PADI to:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____

1. Doskonalenie jakości demonstracyjnej ćwiczeń wymaga poznania kluczowych elementów i wymagań zaliczeniowych, a następnie praktycznego ćwiczenia każdej umiejętności.

Prawda

Fałsz

Jak ci poszło?

1. a, c, d. 2. a, c, d. Odpowiedź b nie jest poprawna, ponieważ ćwiczenie o jakości demonstracyjnej powinno być wykonane wolno, by kursanci mogli dostrzec jego szczegóły. 3. Zobacz listę powyżej, na str. 4. Prawda.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

16. Z jakimi problemami możesz się najczęściej spotkać, gdy kursanci ćwiczą umiejętności na basenie lub wodach otwartych?
17. Jakie trzy kroki możesz podjąć, by pomóc kursantowi w nauce nurkowej umiejętności?
18. Gdzie możesz znaleźć wymagania demonstracyjne dla każdej umiejętności, której kursanci muszą się nauczyć podczas kursów PADI?

Pomaganie kursantom mającym trudności w nauce

Jako Divemaster pomagający kursantom w czasie szkolenia będziesz również pomagał tym spośród nich, którzy mają problemy. Czasami pomoc będzie natychmiastowa, jak w przypadku nurka, który przypadkowo zgubi płetwę, czasami instruktor zleci ci pracę z nurkami, którzy potrzebują więcej czasu, aby nauczyć się jakiejś umiejętności. Pozwoli to instruktorowi kontynuować ćwiczenia z resztą grupy, a potem zająć się ponownie nurkami, którym pomagasz, gdy już przeciwicysz z nimi potrzebne elementy.

Szczególnie na kursie OWD problemy kursantów można łatwo przewidzieć; wraz ze zdobywanym przez siebie doświadczeniem i wyszkoleniem zobaczysz, że są to wciąż te same trudności. Dzięki temu procesowi będziesz na nie przygotowany i zazwyczaj z góry będziesz wiedział jak odpowiednio zareagować na dany problem.

Zamieszczona poniżej lista wylicza najczęstsze problemy jakie mają kursanci kursu OWD podczas zajęć na basenie i wodach otwartych. Uważnie przeczytaj listę, by rozecznąć się jakiego rodzaju problemy pojawiają się podczas przedstawionych 28 ćwiczeń, ale nie musisz uczyć się jej na pamięć – kursanci mają również inne problemy lub mają problemy z umiejętnościami lub w sytuacjach, które nie zostały uwzględnione na tej liście. Lista ma być dla ciebie punktem odniesienia jeśli chodzi o **możliwe** okoliczności i typy problemów. Korzystaj z niej, by uzmysłowić sobie gdzie i kiedy mogą pojawić się problemy i poznać naturę problemów, co ma podstawowe znaczenie w nauce ich **przewidywania**.

Podczas czytania listy zastanów się jak mógłbyś zareagować: czy od razu, czy zależy to od danego problemu, jak mógłbyś pokierować kursantem, by przy następnej próbie uniknął powtórzenia błędu. Takie przemyślenia są bardziej użyteczne niż uczenie się listy na pamięć. Proces rozwiązywania tego typu problemów obejmuje cztery kroki, które zazwyczaj będziesz podejmował automatycznie i intuicyjnie. Po pierwsze określ problem i zaplanuj odpowiednią reakcję (rozwiązanie problemu). Po drugie, jeśli problem wywołuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa (jak np. szybkie wynurzenie) każ kursantowi zatrzymać się lub sam go zatrzymaj. Jeśli nie ma bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa właściwsze może się okazać, gdy pozwolisz kursantowi kontynuować działania i zatrzymać się dopiero w odpowiednim miejscu. Po trzecie określ problem i upewnij się, że kursant zrozumiał na czym on polega. I na koniec poleć kursantowi, by skorygował problem jeśli jest to możliwe, ponieważ bardzo to wspiera proces nauczania. Problemy, które wywołują bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa lub które są trudne do rozwiązania ze względów logistycznych (jak np. zerwanie pod wodą taśmy mocującej butlę) zazwyczaj będziesz rozwiązywał **za** kursanta.

Najczęstsze problemy kursantów

Przygotowanie i dopasowanie sprzętu

- niewłaściwe zmontowanie
- pomyłona kolejność ubierania
- zostawienie bez opieki stojącej butli
- przegrzanie w skafandrze na słońcu
- niedziałający lub niekompletny sprzęt

Ubieranie sprzętu / balastu

- sprzęt ubrany na pas balastowy, w sposób uniemożliwiający jego zrzućcenie
- węże przytrzaśnięte pod taśmami
- nie pomaganie partnerowi
- brak sprawdzenia sprzętu przed nurkowaniem
- za mało / za dużo balastu

Napełnianie / opróżnianie jacketu

- pomylenie przycisków
- nadmierne napełnianie

Odszukanie i oczyszczenie automatu pod wodą

- brak wydechu po wyjęciu automatu z ust
- niemożność zlokalizowania automatu
- zakrztuszenie się wodą

Przedmuchiwanie maski

- niemożność zrobienia wydechu nosem
- zamknięte oczy
- maska trzymana za daleko od twarzy (ciągły napływ wody)
- temperatura wody (szok wywołany kontaktem z zimną wodą)
- kaptur lub włosy przeszkadzają w uszczelnieniu się maski

Praca płetwami

- niewłaściwa praca nogami – ugięte kolana, niewłaściwa pozycja ciała
- skurcze – niewytrenowane mięśnie i/lub zły rozmiar płetw

Wyrównywanie ciśnienia

- zbyt późne wyrównywanie ciśnienia lub zbyt szybkie zanurzenie się
- niemożność złapania za nos przez maskę

Zanurzenie / wynurzenie

- zbyt szybkie tempo – zła kontrola pływalności
- oddalanie się od partnera
- kursant nie patrzy w kierunku płynięcia
- utrata kontaktu fizycznego lub wzrokowego z liną (jeśli wymagana)

Przedmuchiwanie fajki

- zbyt słabe dmuchnięcie
- zła kontrola oddechu

Kontrolowane wejście do wody z pozycji siedzącej

- utrata balastu
- zahaczenie butlą o brzeg basenu / łodzi
- problem ze zmianą pozycji stojącej na siedzącą

Wymiana fajki na automat

- zła kontrola oddychania
- niewłaściwe umiejscowienie fajki

Oddychanie bez maski

- kursant wciąga wodę nosem

Wyjście z głębokiej wody

- zdjęcie butli z jacketem przed zdjęciem pasa balastowego
- zgubienie pasa balastowego
- nie zabezpieczone obciążniki ześlizgują się z pasa
- brak współpracy z partnerem

Wejście do wody wykrokiem

- nie przytrzymanie maski
- nie napełniony jacket przed skokiem
- nie pokazanie znaku OK.
- odpływa za daleko od punktu wejścia
- zbyt mały wyrok

Pływanie bez maski

- stale zamknięte oczy
- wchodzenie wody do nosa

Utrzymanie neutralnej pływalności (pivot)

- za mało / za dużo powietrza w jackecie
- niewłaściwe kontrolowanie pływalności oddechem
- brak kontaktu z dnem

Oddychanie z alternatywnego źródła powietrza

- brak kontaktu z partnerem
- próba oddychania z niewłaściwego automatu
- problemy z pływalnością
- automat do góry nogami

Oddychanie ze wzbudzonego automatu

- uniemożliwienie wypływu nadmiaru powietrza z ust
- brak stymulacji przepływu powietrza poprzez naciskanie by-pasa
- zła kontrola oddechu

Kontrolowane wynurzenie awaryjne CESA

- wypadnięcie automatu z ust
- brak dźwięku „aaaaa”
- zbyt szybkie płynięcie / wynurzenie
- wypuszczenie inflatora / nie wyciągnięte ręce

Zanurzenie „scyzorykiem” w ABC

- za duża dodatnia pływalność
- machanie rękami (nie dotyczy osób niepełnosprawnych nie mogących pracować nogami)

Oczyszczanie fajki metodą wyparcia

- rozpoczęcie oczyszczania zbyt wcześnie / zbyt późno
- nie patrzeć do góry
- duże zaworki fajki przepuszczają wydychane powietrze (dla niektórych modeli metoda nieodpowiednia)

Hovering (30 sekund w toni)

- machanie rękami / nogami
- zła kontrola lub wstrzymywanie oddechu
- za mało / za dużo powietrza w jackecie

Oddychanie partnerskie

- nie pokazanie znaku „brak powietrza”
- nie wypuszczanie bąbli pomiędzy oddechami
- branie zbyt dużej ilości wdechów za jednym razem
- brak kontaktu z partnerem
- zasłonięty przycisk membrany automatu

Zdjęcie i założenie pasa balastowego

- spleątany pas
- pas balastowy trzymany za daleko od siebie – utrata kontroli pływalności
- pas balastowy przytrzaśnięty sprzętem

Zdjęcie i założenie sprzętu pod wodą

- jacket zbyt napompowany
- spleątane węże z inflatorem jacketu
- zdejmowanie sprzętu od prawego ramienia; wyrwanie automatu z ust

Podwodna wycieczka

- oddalenie się od partnera
- odpływanie od grupy
- bardzo szybkie zużywanie powietrza

Korzystanie z kompasu

- nieprawidłowa pozycja ciała
- patrzeć przed siebie zamiast na kompas
- brak kontaktu z partnerem

Problemy ogólne

- nieznanomość znaków
- brak kontroli zużycia powietrza
- trzymanie maski na czole
- nie obserwowanie instruktora
- brak fajki / automatu w ustach na powierzchni
- trudności z wyrównywaniem ciśnienia

Pomaganie kursantom w nauce umiejętności

Kursanci, którzy mają trudności z wykonaniem jakiegoś ćwiczenia potrzebują cierpliwości. Już sam fakt, że gorzej im z czymś idzie może być dla nurków frustrujący i denerwujący, a uczucia te może potęgować niepokój wywołany przebywaniem pod wodą lub używaniem nieznanego sprzętu. Twoim zadaniem jest uspokajać, wspierać i podtrzymywać na duchu nurków, pomagając im „zachować twarz” podczas doskonalenia umiejętności. To mogą być trudne sytuacje, ale poczujesz satysfakcję, gdy ktoś, kto „odpada od ściany”, dzięki twojej pomocy zdobędzie szczyt. Doświadczenie, które zdobędziesz w takich sytuacjach przyniesie ci wiele korzyści, gdy zdecydujesz się zostać Asystentem Instruktora lub Instruktorem ..

Na kursie Open Water Diver instruktor omawia każde ćwiczenie i demonstruje je (lub prosi ciebie o demonstrację), a następnie poleca kursantom, by je wykonali. Zajmując się kursantami mającymi jakieś trudności, możesz więc być pewny, że zostali oni już zaznajomieni z danym ćwiczeniem. Dlatego możesz postępować według następujących kroków:

1. Poleć kursantowi, by spróbował wykonać ćwiczenie, co pozwoli ci zorientować się, które z kluczowych elementów pomija lub wykonuje niewłaściwie. Przyczynami niewłaściwego wykonania umiejętności motorycznej są albo niewykonanie lub nieudane wykonanie jednej z czynności (etapu) albo pomylenie kolejności etapów. Przyczyn pominięcia etapów, błędów w technice czy niewłaściwej kolejności jest wiele: od nieumiejętności rozpoznania kluczowych elementów po brak wiary we własne siły i zdolność do wykonania ćwiczenia.

2. Zademonstruj ćwiczenie jeszcze raz. Zaakcentuj pominięte lub niewłaściwie wykonane kluczowe elementy. Powtórzona demonstracja wspomaga naukę, ponieważ z każdą demonstracją kursant zauważa coraz więcej szczegółów i nabiera wprawy. Możesz powtarzać demonstrację między próbami kursanta, bo uczeń zawsze czegoś się uczy z każdej demonstracji.

3. Chwal pierwsze sukcesy. Nie zniechęcaj i nie utrudniaj, a kursant zrobi postępy. Sukces motywuje kursanta do ponawiania prób. Gdy kursant wykonuje ćwiczenie zapamiętaj, które elementy wykonuje poprawnie i pochwal je, by w następnych próbach wykonywał je tak samo i by go pozytywnie wesprzeć. Stopniowo wzmagaj trudność, dodając elementy wystarczająco wolno, by kursant odnosił sukcesy na każdym etapie, aż będzie w stanie wykonać całe ćwiczenie. Następnie poleć mu, by powtarzał ćwiczenie aż do momentu, gdy osiągnie poziom odpowiedni dla kursu OWD.

Zajmując się kursantami mającymi trudności w nauczaniu się jakiejś umiejętności pamiętaj, że **wymagania zaliczeniowe** dla każdej umiejętności danego kursu są podane w *Manualu Instruktorskim*. Wymagania zaliczeniowe opisują co każdy kursant powinien umieć, ale zazwyczaj istnieje więcej niż jeden sposób na spełnienie tych wymagań. Gdy kursant ma trudności w wykonaniu ćwiczenia określoną techniką, może zastosowanie innej techniki, dzięki której zostanie spełnione to samo wymaganie, okazać się lepszym rozwiązaniem. Dotyczy to szczególnie osób niepełnosprawnych. Dobrym przykładem jest „wejście do wody wykrokiem”, która to technika jest jedną z najczęściej nauczanych na kursie OWD metod wchodzenia do głębokiej wody ze stabilnego podłoża. Jednakże wymaganie zaliczeniowe podane w *Manualu Instruktorskim* brzmi: **zademonstrować odpowiednie metody wejścia na głęboką wodę**. Osoby z niesprawnymi nogami nie muszą wchodzić do wody wykrokiem, istnieją bowiem inne odpowiednie metody wchodzenia na głęboką wodę, które równie dobrze spełniają powyższe wymaganie (kontrolowane wejście z pozycji siedzącej, przewrót do tyłu z pozycji siedzącej, itp.)

Kiedy kursant pokona już trudności i udoskonali umiejętność, pamiętaj, że instruktor musi **osobiście** ocenić ćwiczenie i potwierdzić, że dana osoba spełniła dane wymaganie zaliczeniowe.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 3-4

2. Z jakimi problemami możesz się najczęściej spotkać, gdy kursant wykonuje następujące ćwiczenia:

Wejście do wody wykrokiem _____

Przedmuchiwanie maski _____

Zdjęcie i założenie pasa balastowego _____

Zanurzenie / wynurzenie _____

3. Aby pomóc kursantowi udoskonalić umiejętność należy (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):

- a. określić, które elementy ćwiczenia zostały pominięte lub niewłaściwie wykonane
- b. raz powtórzyć demonstrację i nie tracić czasu na kolejne powtórzenia
- c. wspierać i zachęcać do prób

4. Wymagania zaliczeniowe dotyczące umiejętności, które kursanci muszą opanować podane są w _____

Jak ci poszło?

1. Zobacz listę „Najczęstsze problemy kursantów” na str. 86. 2. a, c. Odpowiedź b nie jest poprawna, ponieważ powtarzanie demonstracji może pomóc kursantowi. 3. Manualu Instruktorskim PADI.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 3

23. Porównaj, podając podobieństwa i różnice, podstawową rolę Divemastera . do podstawowej roli Instruktora . w procesie szkolenia.

24. Wymień siedem funkcji, jakie divemaster może pełnić asystując przy szkoleniu.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

25. Jaka najważniejsza umiejętność powinien posiadać Divemaster ., aby być idealnym asystentem szkoleniowym?

26. Opisz relację, jaka zachodzi między instruktorem i tobą - kandydatem na Divemastera ..

27. Cztery powody, dla których powinno się posiadać swój własny *Manual Instruktorski* ., to:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

28. Opisz swoją rolę jako Divemastera . w stosunku do kursantów podczas szkolenia.

29. W odniesieniu do programów ., kim jest „certyfikowany asystent” i co certyfikowany asystent może robić?

30. Wyjaśnij, w jaki sposób wybór pozycji wpływa na twoją możliwość pomagania w nadzorowaniu kursantów i podaj dwie najczęstsze pozycje jakie zajmiesz podczas ćwiczenia umiejętności na kursie Open Water Diver.

31. Podaj po pięć przykładów funkcji związanych z logistyką, które możesz pełnić podczas asystowania nurkom na powierzchni i pod wodą:

Na powierzchni

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

Pod wodą

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

32. Opisz jak wykonasz ćwiczenie „zdjęcie, założenie i przedmuchiwanie maski” w jakości demonstracyjnej.
33. Wymień i opisz jakie trzy kroki należy podjąć, aby pomóc kursantowi udoskonalić daną nurkową umiejętność.
34. Gdzie znajdziesz wymagania zaliczeniowe dotyczące umiejętności, które kursanci muszą opanować na kursach .?

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział czwarty

Potrzeba posiadania gruntownej wiedzy teoretycznej

Biblioteka nurkowa

Szkolenie specjalistyczne

Zakres teorii nurkowej kursu Divemastera

Wprowadzenie do zagadnień teoretycznych

„Jeden z nich musi być błędny” stwierdził z przekonaniem nurek pokazując Grześkowi czasy: pierwszy, który sam znalazł na Planerze Nurkowań Rekreacyjnych RDP i drugi swojego partnera, który korzystał z tabel U. S. Navy. Planer podawał o wiele dłuższy czas nurkowania powtórzeniowego.

„Tak naprawdę, to nie. Oba są poprawne” rozproszył wątpliwości Grzesiek.

„Jak to?”

„Planer RDP został zaprojektowany wyłącznie dla nurkowań bezdekompresyjnych. Nurkowaliście bezdekompresyjnie, prawda?”

Nurek skinął twierdząco głową.

„Cóż, tabele Navy zostały stworzone na potrzeby nurkowań dekompresyjnych. Obliczając nurkowania powtórzeniowe, tabele te zakładają, że poprzednie nurkowanie było nurkowaniem dekompresyjnym, co oznacza większy poziom azotu w organizmie nurka.”

„No tak, rozumiem.” powiedział nurek. „RDP podaje dłuższy czas, ponieważ najwyższy poziom rozpuszczonego w organizmie azotu po nurkowaniu bezdekompresyjnym jest mniejszy niż najwyższy poziom rozpuszczonego azotu po nurkowaniu dekompresyjnym.

„Dokładnie tak”

„Dzięki” powiedział nurek. Wrócił do swojego partnera i przekazał mu to, czego się nauczył od Grześka.

- ▶ Jak sądzisz, czy ta rozmowa miała wpływ na opinię nurka o Grzesku (nawet w sposób nieuświadomiony)? Dlaczego?
- ▶ Gdyby Grzesiek nie był w stanie wyjaśnić różnic między tabelami, jak by to wpłynęło na drugie nurkowanie nurka?
- ▶ Czy sądzisz, że dzięki wyjaśnieniom Grzeska drugie nurkowanie nurka było równie przyjemne jak poprzednie? Dlaczego?
- ▶ Czy byłaby jakaś różnica, gdyby Grzesiek początkowo nie znał odpowiedzi na pytanie nurka, ale sprawdziłby wieczorem i wyjaśnił mu wszystko następnego dnia?

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

10. W danej dziedzinie, jakie cechy sprawiają, że eksperci łatwiej rozwiązują problemy niż laicy?
2. Jakie są trzy przyczyny tego, że kurs Divemastera PADI kładzie nacisk na szkolenie teoretyczne w zakresie nurkowania?
3. Dlaczego posiadanie biblioteki nurkowej jest korzystne i co mógłbyś do niej włączyć?
4. W jaki sposób nurkowe szkolenia specjalistyczne pomagają zdobywać wiedzę teoretyczną dotyczącą nurkowania?

Potrzeba posiadania gruntownej wiedzy teoretycznej

Do tego czasu, w trakcie swojej nurkowej edukacji na kursach „, prawdopodobnie już zauważyłeś, że pomiędzy tym, czego się uczysz na zajęciach teoretycznych i tym, co praktycznie ćwiczysz na wodach otwartych istnieje bezpośredni związek. Na przykład na kursie Rescue Diver bardzo dużo uczyłeś się o sprzęcie i pierwszej pomocy pod kątem umiejętności przewidywania i radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach nurkowych.

Na obecnym kursie zaczynasz poznawać zagadnienia teoretyczne dotyczące nurkowania, z których wiele nie posiada jakiegoś określonego zastosowania w twojej działalności jako divemaster. Jest to jedna z cech odróżniających szkolenie na poziomie kierowniczym od szkolenia na niższych poziomach. Jedną z cech, jakie charakteryzują Divemastera „, jest „bycie ekspertem od nurkowania”, co obejmuje wiedzę teoretyczną. Ten nacisk położony na teorię podczas kursu Divemastera „, ma na celu: 1) rozwinąć twoje umiejętności rozwiązywania problemów, 2) dostarczyć ci wiedzę teoretyczną, która ma zastosowanie podczas zajęć praktycznych oraz 3) przygotować cię do

szkolenia na poziomie instruktorskim.

Jak się już dowiedziałeś w rozdziale o rozwiązywaniu problemów, problemy jest łatwiej rozwiązywać, jeśli posiada się rozległą wiedzę teoretyczną, do której można sięgać. Badania psychologii poznawczej pokazują, że eksperci w danej dziedzinie mają większe umiejętności rozwiązywania problemów niż laicy, przede wszystkim dlatego, że posiadają właśnie wiedzę teoretyczną, do której mogą się odnosić, a nie dlatego, że sami z siebie lepiej rozwiązują problemy. Gdy szukasz rozwiązania jakiegoś problemu gruntowna wiedza teoretyczna i rozległe

doświadczenie ułatwiają identyfikację lub zrozumienie związków przyczynowo-skutkowych. Często poradzisz sobie z problemem zanim on się w ogóle pojawi, a w innych przypadkach szybko określisz jego przyczynę, dzięki czemu szybciej znajdziesz rozwiązanie.

Chociaż nie od razu znajdziesz bezpośrednie zastosowanie wszystkiego, czego się uczysz poszerzając zakres swojej wiedzy nurkowej, ale wiele z tych wiadomości będziesz mógł wykorzystać podczas zajęć z modułu Umiejętności praktycznych tego kursu. Ponieważ podczas zajęć praktycznych sytuacje, w których uczestniczysz mają charakter dynamiczny, nie ma sposobu, by przewidzieć jaka wiadomość i kiedy okaże się przydatna.

Kolejna korzyść jaką niesie poszerzanie wiedzy nurkowej pojawia się, gdy planujesz zostać Instruktorem .. Od kandydatów na Instruktora . oczekuje się posiadania gruntownej wiedzy teoretycznej w zakresie nurkowania, która będzie weryfikowana podczas Egzaminu Instruktorskiego. Pamiętaj jednak, że teoria nurkowa **nie jest** częścią Kursu Instruktorskiego (IDC), ponieważ poznasz ją na **tym** kursie.

Krótko omówimy poszczególne zagadnienia teoretyczne pod kątem wymagań zaliczeniowych z teorii nurkowej tego kursu, ale najpierw przedstawimy dwa sposoby zdobywania i poszerzania swojej wiedzy o nurkowaniu poza tym kursem: posiadanie biblioteczki nurkowej i uczestnictwo w specjalistycznym szkoleniu nurkowym.

Biblioteka nurkowa

Biblioteka nurkowa służy liderowi nurkowemu tak samo jak każda specjalistyczna biblioteka służy profesjonalście w danej dziedzinie - jako źródło odniesienia. Dzięki niej możesz znaleźć potrzebne informacje i pozostawać na bieżąco z postępem w nauce i zmianami. Będziesz lepszym ekspertem, ponieważ biblioteka rozszerzy twoją wiedzę poza zakres, który poznasz na kursach nurkowania. Takie źródło wiedzy pod ręką oznacza nie tylko natychmiastowy dostęp, ale ułatwia również okresowe powtarzanie i odświeżanie wiadomości.

Prawdopodobnie posiadasz już zaczątek takiej osobistej biblioteki nurkowej, nawet jeśli jej stworzenie nie było twoim zamierzeniem. Podręczniki, które dostałeś na poprzednich kursach . tworzą „kręgosłup” biblioteki, najpewniej dodałeś też do niej kilka tytułów w oparciu o twoje indywidualne zainteresowania. Wraz ze wzrostem zainteresowania nurkowaniem i podwodnym światem rozszerzył się zakres publikacji, które możesz włączać do biblioteki – nie są to już tylko książki, ale również czasopisma, kasety video, płyty CD, mapy i inne pozycje odnoszące się do nurkowania.

Podręczniki ., książki, filmy na kasetach video, materiały multimedialne i CD-Romy są naturalnym zaczątkiem twojej biblioteki, a prenumeraty nurkowych czasopism stanowią systematyczne źródło wiedzy. Swoje miejsce mogą w niej znaleźć pozycje naukowe i z dziedzin technicznych, jak również przewodniki i czasopisma na temat podwodnej flory i fauny. Przewodniki po miejscach nurkowych i mapy są bardzo przydatne dla prowadzących grupy, więc powinieneś je zbierać, jeśli wyprawy nurkowe są ważną częścią twojej działalności nurkowej.

Przydatne dla nurków mogą się również okazać wydawnictwa specjalistyczne. Książki historyczne (na tematy marynistyczne) i publikacje z zakresu nawigacji (locje) mogą dostarczyć wiadomości o popularnych wrakach lub pomóc w zlokalizowaniu tych jeszcze nieodkrytych. Wiadomości geograficzne mogą czasami mieć kolosalne znaczenie dla poznania topografii dna. Instrukcje obsługi i podręczniki techniczne dotyczące napraw sprzętu będą stały na twojej półce, jeśli jesteś wyszkolonym i autoryzowanym serwisantem sprzętowym.

Szkolenie specjalistyczne

Kilka razy wspomnieliśmy, że szkolenie specjalistyczne wspomaga twoją działalność jako Divemastera, odnosi się to również do nauki teorii. Nurkowe specjalizacje często wglębiają się w teoretyczne zagadnienia bardziej szczegółowo niż inne źródła informacji i umożliwiają ci zastosowanie zdobytej wiedzy w taki sposób, jaki może nie być możliwy w przypadku „zwykłego” nurkowania. Na przykład na kursie „Podwodny Fotograf” dużo się uczysz na temat zachowania światła w ośrodku wodnym. W czasie nurkowań szkoleniowych tego kursu abstrakcyjna wiedza staje się wiedzą doświadczalną, ponieważ wykorzystujesz teorię do uzyskania dobrych zdjęć. Innym razem możesz wykorzystać zdobyte wiadomości o zachowaniu światła pod wodą w sytuacjach, które nie mają z fotografią nic wspólnego.

Odnosnie poszerzania swojej wiedzy nurkowej, znaczący wydaje się fakt, że tak naprawdę nie jesteś w stanie przewidzieć kiedy i jakie korzyści przyniesie ci zdobyta przez siebie wiedza, aż do momentu, gdy dane informacje okazują się potrzebne.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 4-1

5. Eksperti w danej dziedzinie rozwiązują problemy lepiej niż laicy ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. posiadają większy zakres wiedzy, do której mogą sięgnąć
 - b. są lepsi w rozwiązywaniu problemów sami z siebie i byłiby lepsi od innych w każdej dziedzinie
6. Kurs Divemastera PADI kładzie nacisk na szkolenie teoretyczne, aby (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. rozwinąć twoje umiejętności rozwiązywania problemów
 - b. dostarczyć ci podstawy teoretyczne, które mają zastosowanie podczas zajęć praktycznych tego kursu
 - c. przygotować cię do szkolenia instruktorskiego
7. Biblioteka nurkowa (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. stanowi natychmiastowe źródło informacji
 - b. zawiera podręczniki PADI, filmy video, materiały multimedialne i CD-Romy
 - c. pomaga rozszerzyć twoją wiedzę nurkową poza zakres, który poznasz na tym kursie
 - d. może zawierać naukową literaturę nurkową, czasopisma, publikacje morskie i mapy
8. Nurkowe szkolenia specjalistyczne korzystnie wpływają na twoją wiedzę z zakresu nurkowania, ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. wglębiają się w zagadnienia teoretyczne bardziej szczegółowo
 - b. umożliwiają zastosowanie zdobytej wiedzy w różnych sytuacjach nurkowych

Jak ci poszło?

1. a. 2. a, b, c. 3. a, b, c, d. 4. a, b.

Zakres teorii nurkowej kursu Divemastera

Na kursie Divemastera . będziesz poznawał fizykę nurkowania, fizjologię, sprzęt i teorię dekompresji. Wiedzę z tych dziedzin będziesz zdobywał poprzez naukę samodzielną oraz na wykładach teoretycznych, jeśli twój instruktor uzna je za potrzebne. Naukę samodzielną możesz prowadzić w oparciu o ten podręcznik (Rozdział 5), a także korzystać z *Encyklopedii nurkowania rekreacyjnego* (w formie książki lub CD-Romu) i wypełniać *Ćwiczenia z teorii nurkowej*. *Ćwiczenia* pomogą ci ocenić postępy w twojej wiedzy i ukierunkują twoją naukę.

Po ukończeniu nauki przystąpisz do egzaminu z każdego poznawanego przedmiotu. Będziesz musiał uzyskać co najmniej 75% poprawnych odpowiedzi z każdego tematu; jeśli uzyskasz mniej, będziesz mógł powtórzyć sobie swoje wiadomości przed przystąpieniem do egzaminu poprawkowego. Poza egzaminem z teorii będziesz pokazywał zastosowanie poznanej teorii podczas zajęć z Umiejętności praktycznych, więc twoja praca nad teorią może mieć wpływ na pomyślne zaliczenie przez ciebie tej części kursu. Wymagania zaliczeniowe dotyczące teorii na tym kursie (i innych części kursu) wymienione są w Dodatku na końcu tego podręcznika, możesz więc z łatwością dowiedzieć się co będziesz musiał umieć, by pomyślnie zdać egzaminy.

Jeśli ukończyłeś kurs . Advanced Plus, możesz przez swego instruktora, jeśli tak zadecyduje, zostać zwolniony z uczestnictwa w wielu wykładach lub z samodzielnej nauki, ponieważ już zaliczyłeś te przedmioty. Jednakże ty też będziesz musiał zdać egzamin, możesz więc uczestniczyć w tych zajęciach, aby powtórzyć i uzupełnić wiadomości lub upewnić się, że twoja wiedza jest aktualna i wszystko świeżo pamiętasz.

Oprócz egzaminów z fizyki, fizjologii, sprzętu i teorii dekompresji przystąpisz również do czterech kolejnych egzaminów z nadzorowania certyfikowanych nurków, nadzorowania kursantów podczas szkolenia, umiejętności nurkowych i środowiska oraz programów prowadzonych przez Divemasterów .. Są one przeprowadzane w oparciu o wiadomości zdobywane podczas innych części tego kursu i na zajęciach praktycznych. Zapewne poznałeś dużo z tego materiału podczas swoich poprzednich szkoleń (lecz chociaż powinieneś wiele wiedzieć, mądrze będzie zrobić powtórkę) i w czasie różnorodnych zajęć i doświadczeń tego kursu. Jak w przypadku poprzednich, będziesz musiał uzyskać co najmniej 75% poprawnych odpowiedzi z każdego tematu i będziesz pokazywał zastosowanie poznanej teorii podczas zajęć z Umiejętności praktycznych.

Jak zostaniesz już Divemasterem, ważne jest, byś utrzymywał stan swojej wiedzy nurkowej na profesjonalnym poziomie. Jeśli zapomnisz o tej zasadzie, może to zahamować twoją karierę

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

- 5. Jak zademonstrujesz doskonale opanowanie teoretycznej wiedzy nurkowej z zakresu tego kursu?**
- 6. Gdzie znajdziesz informacje z teorii, które są ci potrzebne na tym kursie?**
- 7. W jaki sposób jako nurkowy profesjonalista będziesz systematycznie uzupełniał i uaktualniał swoją wiedzę?**

nurkową, ponieważ przestaniesz być wiarygodny jako ekspert w dziedzinach związanych z nurkowaniem.

Aby pozostawać na bieżąco prenumeruj i czytaj nurkowe czasopisma. Czytaj i powtarzaj wiadomości z Encyklopedii i innych publikacji tworzących twoją bibliotekę. Uaktualniaj swoją bibliotekę o najnowsze poprawki w książkach i podręcznikach i przeznacz swój czas, by te poprawki przeczytać i dowiedzieć się, jakie zaszły zmiany. Jak już wspomniano możesz zapisać się na różne kursy specjalistyczne i brać udział w różnych seminariach i zjazdach naukowych dotyczących związanych z nurkowaniem dziedzin.

Na koniec, najlepszym sposobem, by stale utrzymywać swoją wiedzę na bieżąco jest pomaganie innym w nauce. Wielu instruktorów może ci potwierdzić, że nie tylko kursanci korzystają i uczą się podczas przekazywania wiedzy.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 4-2

1. Aby zademonstrować doskonale opanowanie teoretycznej wiedzy nurkowej z zakresu tego kursu (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne) należy:
 - a. przystąpić do egzaminu z fizyki nurkowania, fizjologii, sprzętu, teorii dekompresji i umiejętności nurkowych i środowiska
 - b. uzyskać co najmniej 70% poprawnych odpowiedzi
 - c. pokazać zastosowanie poznanej teorii podczas zajęć z Umiejętności praktycznych
2. Nauka różnych aspektów teorii nurkowej na tym kursie może obejmować (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. uczestnictwo w wykładach
 - b. samodzielne korzystanie z *Encyklopedii nurkowania rekreacyjnego* i *Ćwiczeń z teorii nurkowej*
 - c. powtarzanie materiału z poprzednich poziomów szkolenia
 - d. zaliczaniu pozostałych części kursu
3. Aby, jako profesjonalista, pozostawać na bieżąco z wiedzą nurkową po ukończeniu tego kursu, możesz (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. prenumerować i czytać nurkowe czasopisma
 - b. brać udział w seminariach
 - c. unikać przekazywania innym swojej wiedzy

Jak ci poszło?

1. a, c. Odpowiedź b nie jest poprawna, ponieważ musisz uzyskać co najmniej 75%. 2. a, b, c, d.
3. a, b. Odpowiedź c nie jest poprawna, ponieważ przekazywanie wiedzy jest wspaniałym sposobem pozostawania na bieżąco z wiedzą nurkową.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 4

35. Wyjaśnij, dlaczego kurs Divemastera . kładzie nacisk na szkolenie teoretyczne w zakresie nurkowania.

36. Wyjaśnij, dlaczego powinno się posiadać bibliotekę nurkową.

37. Wymień, jakie pozycje posiadasz obecnie w swojej nurkowej bibliotece (do 12 punktów).
Wymień cztery publikacje, lub rodzaje publikacji, o które chciałbyś ją powiększyć i wyjaśnij dlaczego.

38. Wyjaśnij, dlaczego nurkowe szkolenia specjalistyczne mają korzystny wpływ na zdobywanie wiedzy teoretycznej dotyczącej nurkowania.

39. Wymień tematy z teorii, których uczysz się na kursie Divemastera . i opisz, jak zademonstrujesz doskonale opanowanie wiedzy w tych zakresach.

40. Wyjaśnij, jak najbardziej szczegółowo, w jaki sposób po ukończeniu tego kursu będziesz pozostawał na bieżąco z wiedzą teoretyczną na temat nurkowania.

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział piąty

Dekompresyjny model Haldane'a

Tabele U.S. Navy a nurkowania powtórzeniowe

Tabele RDP

Komputery nurkowe

Tabele RDP i komputery nurkowe –
specjalne zasady, zalecenia i sytuacje

Znajomość tabeli prostokątnej (RDP) i koła (Wheel)

Teoria dekompresji i tabele RDP

Jeżeli zamierzasz skonstruować lepszą pułapkę na myszy, dobrze byłoby najpierw przyjrzeć się tym istniejącym. Kiedy poznasz ich dobre i złe strony, będziesz wiedział od czego zacząć.

Dr Raymond E. Rogers, „Renovating Haldane”
The Undersea Journal, 3rd Quarter 1988

Badania nad dekompresją i chorobą dekompresyjną (DCS) są ściśle związane z fizyką i fizjologią nurkowania. Jeżeli nie znasz tych zagadnień, powinieneś przed przeczytaniem tego rozdziału przeczytać rozdziały „Chemia i fizyka nurkowania” oraz „Fizjologia nurkowania” w *Encyklopedii Nurkowania Rekreacyjnego* lub wysłuchać wykładu z fizyki i fizjologii przeprowadzonego przez twojego instruktora. *Przewodnik po teorii dekompresji, tabelach nurkowych i komputerach nurkowych dla nurków rekreacyjnych* szczegółowo omawia modele dekompresyjne. Oczywiście możesz równie dobrze przeczytać ten rozdział bez tego wcześniejszego przygotowania. Całkiem możliwe, że uznasz wtedy, iż do całkowitego

zrozumienia tego tematu potrzebne ci będzie ponowne przeczytanie niniejszego rozdziału po zdobyciu więcej wiadomości o fizyce lub fizjologii nurkowania.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

- 11. Kogo uznaje się za twórcę podstawowego modelu dekompresyjnego, który do dzisiaj jest wykorzystywany w większości komputerów i tabel nurkowych?**
- 5. Co oznaczają terminy kompartment, półokres i wartość M ?**
- 6. Dlaczego powinieneś wiedzieć, na jakiej wysokości n.p.m. nurkujesz?**
- 7. Jaka zachodzi relacja między modelem Haldane'a a ludzkim organizmem i w jakim stopniu można polegać na modelu?**

Powinieneś również umieć:

- 8. Opisać strukturę i działanie modelu Haldane'a.**

Dekompresyjny model

Haldane'a

Chociaż nurkowanie rekreacyjne narodziło się na przełomie lat 40-tych i 50-tych XX wieku, pierwszy przypadek choroby dekompresyjnej został opisany około 100 lat wcześniej. W latach 1840-tych górnicy pracujący pod ciśnieniem wykazywali symptomy choroby dekompresyjnej po wyjściu na powierzchnię. Lekarze Pol i Watelle opisali chorobę w 1854 roku, ale nie byli w stanie wyjaśnić jej przyczyn.

W 1906 Brytyjska Marynarka Królewska zleciła lekarzowi Johnowi Scottowi Haldane'owi przeprowadzenie badań nad chorobą dekompresyjną, mających odkryć jej przyczyny oraz metody zapobiegania i leczenia. Haldane sięgnął do badań naukowca Paula Berta, który za winnego choroby dekompresyjnej uznał rozpuszczony w organizmie azot, ale to Haldane był pierwszym badaczem, który w usystematyzowany sposób podjął próby przewidzenia choroby i zapobieżenia jej.

Pracując z zespołem badaczy, Haldane początkowo prowadził eksperymenty na kozach, zamykając je w komorach ciśnieniowych. Na podstawie tych badań stworzył teoretyczny model dekompresyjny, który posłużył mu do opracowania tabel dekompresyjnych, a tabele zostały poddane weryfikacji podczas doświadczalnych nurkowań na wodach otwartych z udziałem ludzi. W 1908 roku Haldane, razem z innymi

badaczami: Boycottem i Damantem, opisali swoje badania, model dekompresyjny i tabele w artykule "Prevention of Compressed Air Illness", zamieszczonym w *Journal of Hygiene*, który to artykuł stanowił punkt zwrotny w badaniach nad chorobą dekompresyjną. W obecnych czasach, praktycznie wszystkie tabele i komputery nurkowe obliczają limity bezdekompresyjne i przystanki dekompresyjne (jeśli potrzebne) w oparciu o oryginalny dekompresyjny model Haldane'a. I chociaż poczyniono w nim pewne unowocześnienia w oparciu o nowe badania i specyficzne zastosowania, obecny model dekompresyjny koncepcyjnie różni się bardzo nieznacznie od oryginalnego modelu haldanowskiego.

Struktura i działanie modelu Haldane'a

Opierając się na wcześniejszych pracach fizyków i Paula Berta oraz na swoich eksperymentach, Haldane oparł swój model na następujących założeniach:

- Podczas zanurzania się na daną głębokość, ciśnienie azotu we wdychanym powietrzu jest wyższe niż ciśnienie azotu rozpuszczonego w organizmie. Azot przechodzi z powietrza (gdzie ma wyższe ciśnienie) do tkanek (gdzie ma niższe ciśnienie).

- Azot rozpuszcza się w tkankach przez określony czas, aż do momentu, gdy zostaną nasycone i nie pobierają więcej azotu na danej głębokości. Ciśnienia azotu we wdychanym powietrzu i w organizmie wyrównują się.
- Podczas wynurzania azot rozpuszczony w organizmie ma ciśnienie wyższe niż w wydychanym powietrzu. Azot przechodzi z tkanek (gdzie ma wyższe ciśnienie) do wydychanego powietrza (gdzie ma niższe ciśnienie) i jest wydalany z organizmu wraz z oddechem.
- Różnica pomiędzy ciśnieniem rozpuszczonego w organizmie azotu a ciśnieniem otoczenia (zarówno podczas zanurzania, jak i wynurzania) nazywana jest **gradientem ciśnień**.
- W czasie wynurzania, tkanki tolerują pewien stopień gradientu ciśnień (przesycenia) bez wystąpienia choroby dekompresyjnej. Rozpuszczony azot wydziela się z tkanek nie czyniąc szkód.
- Jeżeli gradient przekroczy bezpieczne limity, rozpuszczony w tkankach azot zaczyna wydzielać się w szybszym tempie i organizm nie nadąży z usuwaniem go poprzez oddychanie i krążenie. Powstają pęcherzyki azotu wywołujące chorobę dekompresyjną.
- Chorobie dekompresyjnej można zapobiec utrzymując gradient ciśnień (stopień przesycenia) w obrębie bezpiecznych limitów. Należy obliczyć teoretyczne ciśnienie azotu rozpuszczonego w organizmie i kontrolować wynurzenie, aby różnica pomiędzy teoretycznym ciśnieniem tkankowym a ciśnieniem otoczenia (stopień przesycenia) nie przekroczyła wartości krytycznej. Jeżeli gradient ciśnień (stopień przesycenia) będzie zbyt duży na to, aby nurek wynurzył się bezpośrednio na powierzchnię, nurek wynurza się wykonując przystanki dekompresyjne, które umożliwiają usunięcie azotu z organizmu bez przekraczania bezpiecznej wartości gradientu.

Kompartymenty tkankowe

Podczas swoich eksperymentów Haldane odkrył również, że różne tkanki organizmu absorbują i uwalniają rozpuszczony azot w różnym tempie. W odpowiedzi na to, Haldane opracował model matematyczny, obejmujący wiele **tkanek teoretycznych**. Tkanki teoretyczne nie są odpowiednikami żadnych konkretnych ludzkich tkanek, po prostu tłumaczą fakt, że poszczególne ludzkie tkanki nie absorbują i nie uwalniają azotu w jednakowym, równym tempie. Z tego powodu lepiej używać terminu **kompartyment** („przedział”) lub **kompartyment tkankowy** niż „tkanka”.

Oryginalny model Haldane’a obejmował pięć kompartymentów. Prace U.S. Navy poszerzyły go do sześciu (omówimy to później), a współczesne wersje obejmują nawet 14 lub więcej kompartymentów. Teoretycznie, możliwe jest opracowanie modelu o tysiącu kompartymentów, ale z praktycznego punktu widzenia nie przynosi to żadnych korzyści.

Półokres

Każdemu kompartymentowi Haldane przypisał **półokres**, czyli tempo, w jakim absorbuje on i uwalnia azot. Półokres jest to czas podany w minutach, w jakim dany kompartyment osiąga połowę wartości ciśnienia tkankowego (nasylenia azotem) licząc od początkowego ciśnienia tkankowego do wyrównania ciśnień na nowej głębokości (wysycenia). Dany kompartyment nasyca się lub odsyca z połowy pozostałego azotu podczas jednego półokresu, w postępie wykładniczym, czyli kompartyment ma 50% nasylenia / odsycenia po jednym półokresie, 75% po dwóch półokresach, 87,5 % po trzech itd. Praktycznie, uważa się, że po sześciu półokresach

kompartament osiąga
100 %-owe nasycenie azotem (wyrównanie ciśnień) na nowej głębokości - dokładnie 98,4 %.

Każdy kompartament posiada swój półokres podany w minutach. Kompartament o pięciominutowym półokresie osiągnie pełne nasycenie po 30 minutach, a kompartament o 60-cio minutowym półokresie - po 360 minutach. Półokresy w oryginalnym modelu Haldane'a miały zakres od 5 minut do 75 minut; półokresy we współczesnych modelach mają zakres od 3 minut do ponad 600 minut. Kompartamenty o krótkich półokresach nazywa się niekiedy „tkankami szybkimi”, a te o dłuższych półokresach nazywa się „tkankami wolnymi” lub „wolnymi kompartamentami”.

Kilka przykładów obliczania teoretycznego poziomu nasycenia kompartamentu azotem:

1. Jakie ciśnienie tkankowe będzie miał po 5 minutach 5-cio minutowy kompartament po zanurzeniu w morzu na 18 metrów z powierzchni?

Odpowiedź: 9 msw (metrów słupa wody) – podczas jednego półokresu kompartament osiąga połowę wartości nowego ciśnienia (nasycenia).

2. Jakie ciśnienie tkankowe osiągnie po 40 minutach 20-to minutowy kompartament na głębokości 24 metrów w morzu?

Odpowiedź: 18 msw (metrów słupa wody) – 40 minut = 2 półokresy dla kompartamentu 20-to minutowego. Po pierwszym półokresie ciśnienie osiągnie połowę wartości ciśnienia (nasycenia) na 24 m, czyli 12 msw. Po drugim półokresie ciśnienie osiągnie połowę pozostałej wartości ciśnienia (nasycenia) czyli 12 msw + 6 msw = 18 msw.

3. Jak długo 120-to minutowy kompartament będzie się nasycał na głębokości 30 m?

Odpowiedź: 6 półokresów, co wynosi 720 minut (120 x 6). 6 półokresów to poprawna odpowiedź dla każdej głębokości.

Wartość M

Oprócz różnych półokresów każdy kompartament posiada inną **wartość M**. Wartość M to maksymalne ciśnienie tkankowe (nasycenie), jakie może osiągnąć dany kompartament podczas wynurzenia. Jeśli u nurka wartość M jakiegokolwiek kompartamentu zostaje przekroczona, pojawia się zwiększone ryzyko wystąpienia choroby dekompresyjnej. (Uwaga: planując nurkowania dekompresyjne pamiętaj, że każdy kompartament posiada inną wartość M na poszczególnych przystankach dekompresyjnych. Dla nurkowań bezdekompresyjnych znaczenie ma tylko powierzchniowa wartość M, oznaczana również jako wartość M_0 .) Im szybszy jest kompartament, tym większa jest wartość M, więc wolniejsze kompartamenty będą miały niższe wartości M.

Twórcy modeli dekompresyjnych wyznaczają wartości M w oparciu o dane pochodzące z nurkowań testowych, które pokazują, jaki wpływ na chorobę dekompresyjną ma ekspozycja lub pęcherzyki azotu wykryte przez ultradźwiękowy detektor Dopplera, które jednak nie wywołują choroby (tzw. pęcherzyki nieme). Naukowcy ustalają taką wartość M dla każdego

kompartmentu, aby limity czasowe określone przez model dekompresyjny były zgodne z tymi danymi.

W większości modeli dekompresyjnych wykorzystywanych w tabelach nurkowych i komputerach przeznaczonych dla nurkowania rekreacyjnego, wartość M jest obliczana dla poziomu morza. Na wysokości wyższej niż około 300 metrów n.p.m., ciśnienie atmosferyczne jest mniejsze niż na poziomie morza, na skutek czego po wynurzeniu gradient ciśnień może okazać się zbyt wysoki, zwiększając ryzyko wystąpienia choroby dekompresyjnej. Dlatego, jak już czytałeś o tym wcześniej w rozdziale o nadzorowaniu nurkowań w górach, powinieneś wiedzieć, na jakiej wysokości n.p.m. nurkujesz i w razie potrzeby zastosować odpowiednie procedury.

Działanie modelu Haldane'a przy pojedynczym nurkowaniu

Chociaż różni się niektórymi szczegółami (które zostaną omówione później, w rozdziale o komputerach nurkowych), współczesne wersje modelu haldanowskiego działają na ogół w ten sam sposób. Działanie modelu polega na tym, że oblicza on ile azotu absorbuje dany kompartment na danej głębokości i w danym czasie; kiedy jakiś kompartment osiąga swoją wartość M, nurkowanie się kończy (lub staje się nurkowaniem dekompresyjnym). Ten sam model i procedury są wykorzystywane do projektowania tabel nurkowych, jak i w nurkowych komputerach do obliczania teoretycznego nasycenia kompartmentów azotem. Z punktu widzenia modelu dekompresyjnego komputer nurkowy nie jest więc lepszym lub bardziej wiarygodnym narzędziem niż tabela nurkowa.

W czasie głębszych nurkowań szybsze kompartmenty zazwyczaj pierwsze osiągają swoje wartości M. Wartości M mają wyższe, ale ich półokresy są na tyle krótkie, że kompartment szybko osiąga swoje limity. Na płytszych nurkowaniach maksymalne ciśnienie, jakiemu jest poddany każdy kompartment, nawet po pełnym nasyceniu (6 półokresach), jest mniejsze niż wartość M szybszych kompartmentów. Oznacza to, że szybkie kompartmenty mogą **nigdy** nie osiągnąć wartości M na płytkim nurkowaniu, więc to właśnie wolniejsze kompartmenty ustalają limity nurkowania, czyli **kontrolują** nurkowanie. Zarówno na płytkim, jak i głębokim nurkowaniu ten kompartment, który pierwszy osiąga swoją wartość M i w ten sposób kończy nurkowanie jest nazywany **kompartmentem kontrolnym**.

Podstawy modelu Haldane'a

Jak już wspomniano, Haldane oparł swój model matematyczny na przeprowadzanych przez siebie eksperymentach. Podobnie, poprawki i uzupełnienia do tego modelu wprowadzane w przeciągu wielu lat również były wspierane przez badania i testy. Pomiędzy modelem dekompresyjnym, a organizmem ludzkim nie zachodzi jednak bezpośrednia relacja. Dane pochodzące z rzeczywistych nurkowań uwiarygodniają i wspierają tę relację, ale jak w przypadku wszystkich modeli teoretycznych, na modelach dekompresyjnych również można polegać w ograniczonym stopniu. Model teoretyczny jest niedoskonały, można mu zaufać tylko w takim zakresie, jaki objęły przeprowadzane badania i doświadczenia, a nawet w obrębie tych limitów ciągle istnieje ryzyko wystąpienia choroby dekompresyjnej. Dlatego nurków od początku uczy się, że zawsze istnieje jakieś ryzyko, nawet jeśli przestrzega się limitów wyznaczanych przez tabele lub komputery. Choć obecnie choroba dekompresyjna stanowi mniej niż 1% wypadków nurkowych, to i tak jedynym sposobem, by uniknąć jakiegokolwiek ryzyka jest nie nurkować.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 5-1

9. Za twórcę podstawowego modelu dekompresyjnego, który do dzisiaj jest wykorzystywany w większości komputerów i tabel nurkowych uznawany jest:
- a. Jacques Cousteau
 - b. Paul Bert
 - c. Pol i Wattell
 - d. John Scott Haldane
10. Model Haldane'a obejmuje kilka _____, z których każdy posiada swój _____ podany w minutach, który pokazuje jak szybko absorbuje on i uwalnia azot oraz _____, która określa maksymalne ciśnienie tkankowe (nasylenie), jakie dany kompartment może osiągnąć podczas wynurzania.
11. Powinieneś wiedzieć, na jakiej wysokości n.p.m. nurkujesz, ponieważ większość modeli dekompresyjnych zakłada, że nurek wynurza się na poziomie morza.
- Prawda Fałsz
12. Pomiędzy modelem Haldane'a, a organizmem ludzkim zachodzi _____ relacja; na modelu teoretycznym można polegać tylko w takim zakresie, jaki objęły _____
- a. niebezpośrednia, badania i doświadczenia
 - b. bezpośrednia, obliczenia matematyczne
 - c. natychmiastowa, swoim patronatem społeczności nurkowe
 - d. zrozumiała, zespoły badawcze
13. Po 2 godzinach na 12 metrach, 40-to minutowy kompartment osiągnie ciśnienie tkankowe _____.

Jak ci poszło?

1. d. 2. kompartmentów, półokres, wartość M. 3. Prawda. 4. a. 5. 10,5 msw (2 godziny = 120 minut = 3 półokresy. Po pierwszym półokresie ciśnienie = 6msw, po drugim = 9msw, po trzecim = 10,5 msw.)

Tabele U.S. Navy a nurkowania powtórzeniowe

Tabele Haldane'a były ogromnym krokiem naprzód i znacznie zwiększyły bezpieczeństwo nurkowania. Bardzo szybko rozpowszechniły się w marynarkach wojennych na całym świecie, ale okazało się, że mają one obszary, które wymagają poprawek. Na przykład dla niektórych nurkowań zalecane procedury dekompresyjne okazały się zbyt konserwatywne, podczas gdy dla innych nurkowań dekompresja wydawała się być niewystarczająca, ponieważ zdarzały się przypadki choroby dekompresyjnej. Nie były również opracowane procedury dla nurkowań powtórzeniowych. Planując nurkowanie powtórzeniowe, nurek obliczał dekompresję w oparciu o największą głębokość z dwu nurkowań i czas powstały z dodania czasów obu nurkowań. Nie była również opracowana metoda określania ilości azotu wydzielonego z organizmu w czasie przerwy powierzchniowej.

W odpowiedzi na te potrzeby, U.S. Navy zweryfikowało tabele w latach 1930-tych, a drugi raz w latach 1950-tych, kiedy to przyjęły obecną formę. Jedną ze zmian dokonaną przez U.S. Navy, wynikłą z przeprowadzonych badań, było dodanie jednego kompartmentu do 5-cio kompartmentowego modelu Haldane'a czyli opracowanie modelu 6-cio kompartmentowego. Przeprowadzone doświadczenia wykazały, że istnieją tkanki, które mają dłuższy półokres niż najdłuższy, 75-cio minutowy półokres w modelu Haldane'a – nowy kompartment miał półokres 120-to minutowy.

Drugą ważną zmianą dokonaną przez U.S. Navy było opracowanie procedur dla przerwy powierzchniowej między nurkowaniami powtórzeniowymi. Zmiana ta w głównej mierze została przeprowadzona w odpowiedzi na potrzeby nurków, wykonujących nurkowania w warunkach bojowych.

Chociaż tabele U.S. Navy były opracowywane przede wszystkim na potrzeby wojskowych nurkowań dekompresyjnych, stały się standardem dla młodego środowiska nurków rekreacyjnych i pozostały nim aż do połowy lat 1980-tych. Zadecydowało o tym kilka przyczyn. Po pierwsze opracowanie tabeli nurkowej jest żmudnym, czasochłonnym procesem, którego realizacja, w czasach przed rozpowszechnieniem się komputerów osobistych, pozostawała poza możliwościami praktycznie każdego nurka. Po drugie, wielu nurków i instruktorów miało wojskowe korzenie – używali oni tabel U.S. Navy, ponieważ robili to wcześniej i byli z nimi zaznajomieni. Po trzecie, tabele te uznane za dokumenty dobra publicznego były szeroko dostępne i wydawcy mogli je reprodukcować pod różnymi formami, odpowiadając na potrzeby rynku nurkowania rekreacyjnego.

Mając na uwadze, że tabele U.S. Navy nie były przeznaczone dla nurkowań rekreacyjnych, spełniały one swoje zadanie i można było na nich polegać, jeśli przestrzegano się konserwatywnych zasad bezpiecznego nurkowania.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

- 6. Dlaczego w pewnym okresie tabele U.S. Navy były uznane za standard w nurkowaniu rekreacyjnym?**
- 7. Co stoi u podstaw przerwy powierzchniowej między nurkowaniami powtórzeniowymi w tabelach U.S. Navy (USN)?**

Model Haldane'a a nurkowania powtórzeniowe

Opracowanie procedur dla nurkowań powtórzeniowych okazało się bardzo złożone. W modelu matematycznym wszystkie kompartmenty uwalniają azot w tempie zgodnym ze swoim półokresem, czyli 5-cio minutowy kompartment teoretycznie całkowicie odsyci się z azotu po 30 minutach (6 półokresów); 10-cio minutowy kompartment odsyci się po 60 minutach itd. To oznacza, że każdy kompartment może potencjalnie być kompartmentem kontrolnym na nurkowaniu powtórzeniowym, w zależności od głębokości i czasu pierwszego nurkowania, przerwy powierzchniowej oraz głębokości i czasu drugiego nurkowania.

Obecnie komputery mogą przeliczać zmienne wartości sześciu kompartmentów i prawie nieskończoną ilość kombinacji różnych głębokości, czasów i przerw powierzchniowych, ale w latach 1950-tych komputery nie były jeszcze wykorzystywane do badań – cały system musiał opierać się o tabele i nie być zbyt skomplikowany. W tym celu U.S. Navy opracowała swoją tabelę przerw powierzchniowych w oparciu o najbardziej niebezpieczną z możliwych wersję nurkowań, jaką według Navy było nurkowanie powtórzeniowe wykonane po nurkowaniu dekompresyjnym, a przerwy powierzchniowe zostały obliczone w oparciu o najwolniejszy, 120-to minutowy kompartment. Dlatego według tabel U.S. Navy dopiero po upływie 12 godzin nurkowanie nie jest uważane za powtórzeniowe (6 półokresów, czyli 720 minut = 12h). Model dekompresyjny zakłada, że wszystkie kompartmenty odsycają się (uwalniają azot) na powierzchni zgodnie ze 120-to minutowym półokresem.

U.S. Navy testowała swoje tabele obejmujące procedury nurkowań powtórzeniowych wykonując nurkowania z udziałem swoich nurków. W doświadczeniach brali więc udział sami mężczyźni, w dobrej formie fizycznej, głównie w przedziale wiekowym od 20 do 30 lat. Kryterium testowym było wystąpienie lub nie wystąpienie choroby dekompresyjnej – nie istniał wtedy jeszcze ultradźwiękowy detektor Dopplera wykrywający asymptomatyczne (nieme) pęcherzyki azotu. Po doświadczeniach i końcowych poprawkach tabele zostały dopuszczone do użytku w marynarce wojennej.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 5-2

1. Tabele U.S. Navy były uznane za standard w nurkowaniu rekreacyjnym, ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. były szeroko dostępne
 - b. wielu nurków było wcześniej nurkami wojskowymi i używało tych tabel
 - c. przed rozwojem komputerów opracowanie tabeli nurkowej pozostawało poza możliwościami większości ludzi
 - d. były najbardziej dokładne
2. Podstawą przerwy powierzchniowej w tabelach U.S. Navy jest _____ minutowy kompartment.

Jak ci poszło?

1. a, b, c. Odpowiedź d nie jest poprawna, ponieważ dokładność nie była kryterium znaczącym
2. 120

Planer Nurkowania Rekreacyjnego – tabela RDP

Tabele U.S. Navy były podporą dla rekreacyjnych nurków przez więcej niż trzy dekady, dopiero na początku lat 1980-tych zaczęło się to powoli zmieniać. Pojawiły się pierwsze komputery nurkowe i choć nie od razu weszły do powszechnego użytku, stały się oznaką nadchodzących zmian w podejściu do dekompresji w nurkowaniu rekreacyjnym.

Mniej więcej w tym samym czasie Divemaster . dr Raymond E. Rogers rozpoczął badania nad tabelami U.S. Navy i ich zastosowaniem w rekreacyjnym, bezdekompresyjnym nurkowaniu. Docenił ich wybitny wkład w rozwój nurkowania, ale uważał, że nie są idealne z punktu widzenia nurkowania rekreacyjnego. Po pierwsze, zauważył, że obliczanie stopnia odsycenia w oparciu o 120-to minutowy półokres, chociaż właściwe w nurkowaniu dekompresyjnym, w przypadku wyłącznie bezdekompresyjnych nurkowań może być zbyt konserwatywne. Po drugie zwrócił uwagę na to, że grupa doświadczalna, na której badania prowadziła U.S. Navy, chociaż znów odpowiednia dla celów militarnych, nie była w pełni reprezentatywna dla społeczności nurków rekreacyjnych. Po trzecie, do użytku wszedł ultradźwiękowy detektor Dopplera, który wykrywał pęcherzyki nieme azotu, często tworzące się podczas nurkowań na tabelach U.S. Navy, co by sugerowało, że dla „cywilnych” nurkowań odpowiedniejsze będzie przyjęcie mniejszych wartości M. W przypadku tabel U.S. Navy, których podstawą jest 120-to minutowy kompartment i wyższe wartości M było jasne, że w zależności od okoliczności, wskazania tych tabel byłyby albo zbyt konserwatywne albo niewystarczająco konserwatywne.

Za współpracowników mając członków . i DSAT (Diving Science & Technology Corporation – organizacja afiliowana przy .) dr Rogers dostosował koncepcje Haldane’a do potrzeb nurkowania rekreacyjnego. Bazując na jego modelu opracował Planer Nurkowania Rekreacyjnego (Recreational Dive Planner) w formacie prostokątnym (tabela RDP) i kołowym (Wheel). Prototyp Planera przeszedł testy doświadczalne w 1987 roku, a w roku 1988 został poddany kolejnym testom pod kątem nurkowań wielokrotnych, z uwagi na to, że wielodniowe rejsy nurkowe mają duże znaczenie dla rozwoju rekreacyjnego rynku nurkowego. Obie serie testów zostały przeprowadzone przez zespół Instytut Fizjologii i Medycyny Stosowanej (Institute of Applied Physiology and Medicine), którym kierował dr Michael R. Powell.

Od wprowadzenia na rynek w 1988 roku, tabele RDP stały się najpopularniejszymi na świecie tabelami przeznaczonymi dla nurkowania rekreacyjnego. Poznaje je i stosuje więcej nurków niż wszystkich innych tabel razem wziętych. Przyczyną tak wielkiego sukcesu jest fakt, że zostały

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

8. Dlaczego w tabelach RDP nurkowanie powtórzeniowe ma inną podstawę niż w tabelach USN?
9. Jaki wpływ na nurkowanie powtórzeniowe ma przerwa powierzchniowa w tabelach RDP w porównaniu do tabel USN?
10. Dla kogo RDP jest przeznaczona i czym testy doświadczalne RDP różniły się od testów tabel USN?
11. Dlaczego grupy powtórzeniowe tabel RDP nie mogą być wykorzystane do tabel USN lub jakichkolwiek innych?
12. Dlaczego tabela RDP ma dwie formy?

one specjalnie opracowane i dostosowane dla potrzeb rekreacyjnego, bezdekompresyjnego nurkowania.

Najważniejszą zmianą dr Rogersa był wybór kompartmentu o 60-cio minutowym półokresie jako podstawowego kompartmentu dla nurkowania powtórzeniowego. Szczegółowe analizy komputerowe bezdekompresyjnych profili nurkowych potwierdziły jego podejrzenia, że 120-to minutowy kompartment tabel Navy był zbyt konserwatywny w przypadku nurkowań bezdekompresyjnych. W wyniku tej zmiany, dla danego profilu nurkowania, RDP podaje około dwukrotnie zmniejszone nasycenie dla danej przerwy powierzchniowej. To oznacza, że czas potrzebny na odsycenie się z azotu przed nurkowaniem powtórzeniowym jest dwukrotnie krótszy w porównaniu do czasu, który podaje tabela Navy. Na przykład:

Pierwsze nurkowanie:	18 m / 30 minut	
Przerwa powierzchniowa:	2 godz.	
Czas azotu resztkowego dla nurkowania na 18 m:	USN	RDP
	24 min	11 min

Poza tym, że tabele RDP opierają przerwy powierzchniowe na szybszym kompartmentcie niż tabele U.S. Navy, dr Rogers opracował model dekompresyjny RDP w oparciu o znacznie większą ilość kompartmentów i o wiele dłuższe półokresy. Model RDP obejmuje 14 kompartmentów o półokresach rozciągających się od 5 minut do 480 minut, co umożliwiło dr Rogersowi skalkulowanie nurkowań wielokrotnych i ich możliwych efektów. Odkrył on, że w przypadku wielokrotnych, długich i płytkich nurkowań bezdekompresyjnych, nurkowanie powtórzeniowe może być kontrolowane przez kompartment wolniejszy niż 60-cio minutowy. Opracowano więc zasadę WX, YZ, aby dostosować się do tego faktu bez niepotrzebnego zmniejszania dopuszczalnego czasu nurkowań powtórzeniowych, co ma zastosowanie w bardzo dużej ilości nurkowań.

W porównaniu do tabel Navy, dr Rogers obniżył wartości M, aby uwzględnić ostatnie wyniki badań detektorem Dopplera. Czas bezdekompresyjnego pojedynczego nurkowania na RDP jest w ten sposób nieco krótszy niż na tabeli Navy; limit ten jest czasem nazywany „limitem Spencer”, gdyż to właśnie dr Merrill Spencer, fizjolog, pierwsza wykorzystała detektor Dopplera do badań nad dekompresją i na ich podstawie zaproponowała te limity.

Tabela prostokątna i Koło (Wheel)

Od samego początku tabele RDP były dostępne w dwóch formach – w konwencjonalnej formie prostokątnej i w formie kołowej (Wheel). Tabela prostokątna została wprowadzona przede wszystkim dlatego, że wielu nurków było już przyzwyczajonych do takiej formy i było zaznajomionych z tego typu tabelami.

Forma Koła, która stanowiła znaczne odstępstwo od istniejących dotychczas na rynku, jest korzystniejszym rozwiązaniem z kilku powodów. Koło jest bardziej precyzyjne, jeśli chodzi o głębokość i czas, zmniejszając potrzebę ciągłego zaokrąglania wartości i może być używane do planowania nurkowań wielopoziomowych. Dzięki temu, nurek, który używa Koła ma często znacznie więcej czasu bezdekompresyjnego niż przy użyciu tabeli prostokątnej. Koło jest

również łatwiejsze i szybsze w użyciu, gdyż eliminuje potrzebę dodawania czasu azotu resztkowego.

Dr Rogers wprowadził więcej grup powtórzeniowych do swoich tabel (w obu wersjach) w porównaniu do tabel Navy, dzięki czemu tabele RDP są bardziej precyzyjne w zakresie nurkowania bezdekompresyjnego, gdyż ponownie zmniejsza to potrzebę zaokrąglania wartości. Grupy powtórzeniowe RDP są zamienne: pomiędzy formą prostokątną i Kołem, pomiędzy wersją metryczną i angielską, dotyczy to również nitroksowych tabel RDP, wykorzystywanych przez certyfikowanych Nurków Nitroksowych. Grupy powtórzeniowe określają teoretyczny poziom azotu w oparciu o dany model. Ponieważ więc tabele U.S. Navy i pozostałe tabele oparte są o inne modele teoretyczne niż tabele RDP, oznaczenia grup (litery) pomiędzy tabelami RDP i innymi tabelami *nie* są zamienne.

Testowanie tabel RDP

Jak już wspomniano, tabele RDP testowano w 1987 roku, a w roku 1988 testowano je pod kątem wielodniowych wielokrotnych nurkowań powtórzeniowych. Koncepcje dr Rogersa musiały zostać zweryfikowane, zgodnie z tezą, że na modelu teoretycznym można polegać tylko do tego stopnia, w jakim obejmują go badania i dane z doświadczeń.

Testy potwierdziły trafność wyboru 60-cio minutowego półokresu jako podstawy dla obliczania przerwy powierzchniowej dla bezdekompresyjnego nurkowania powtórzeniowego. W dodatku testy obejmując nurkowania wielopoziomowe dostarczyły pierwszych poważnych danych potwierdzających, że bezdekompresyjny czas nurkowania zwiększa się dzięki stopniowemu wynurzaniu się na płytsze głębokości.

W porównaniu z doświadczeniami U.S. Navy, testy RDP zostały przeprowadzone na szerszej grupie demograficznej - obejmującej kobiety, osoby w większym przedziale wiekowym i o bardziej zróżnicowanym typie fizycznym - która była bardziej reprezentatywna dla populacji nurków rekreacyjnych. Testy były oceniane w oparciu o obecność wykrytych przez detektor Dopplera pęcherzyków niemych, a nie tylko o przypadki wystąpienia u nurków choroby dekompresyjnej. Na koniec, testy nurkowań wielokrotnych poszerzyły bazę danych zebranych podczas pierwotnej sesji testów i wykazały, że przy użyciu RDP można zaplanować i wykonać cztery nurkowania dziennie przez sześć dni z rzędu (choć zaleca się nurkowanie bardziej konserwatywne). W sumie wykonano ponad 1000 nurkowań zarówno w komorze dekompresyjnej, jak i na wodach otwartych, które ostatecznie udowodniły trafność założeń tabel RDP.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 5-3

4. W tabelach RDP nurkowanie powtórzeniowe ma inną podstawę niż w tabelach U.S. Navy, ponieważ:
- a. taką potrzebę wywołały wskazania detektora Dopplera
 - b. jest to potrzebne przy nurkowaniach wielopoziomowych
 - c. przy nurkowaniach bezdekompresyjnych przerwa powierzchniowa może być mniejsza
 - d. zwiększa to dokładność kalkulacji nurkowań powtórzeniowych
5. 60-cio minutowy kompartment jako podstawa przerwy powierzchniowej w tabelach RDP daje około _____ zmniejszone nasycenie dla danej przerwy powierzchniowej w porównaniu do tabel U.S. Navy.
6. Tabele RDP zostały opracowane dla nurków _____ i zostały przetestowane na grupie demograficznej obejmującej _____ oraz osoby w szerokim przedziale _____ i zróżnicowanym typie _____.
7. Nie można wymieniać grup powtórzeniowych pomiędzy tabelami RDP a U.S. Navy, ponieważ:
- a. tabele te oparte są o dwa różne modele teoretyczne
 - b. zabrania tego regulamin U.S. Navy
 - c. to nieprawda – grupy powtórzeniowe są zamienne
8. Tabele RDP mają dwie formy, aby (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
- a. dostosować je do potrzeb nurków przyzwyczajonych do tabel o konwencjonalnej formie
 - b. umożliwić nurkowania wielopoziomowe
 - c. dostarczyć formy łatwiejszej w użyciu w porównaniu do formy prostokątnej
 - d. zwiększyć dokładność w porównaniu do formy konwencjonalnej

Jak ci poszło?

1. c. 2. dwukrotnie. 3. rekreacyjnych, kobiety, wiekowym, fizycznym. 4. a. 5. a, b, c, d.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

- 13. Jak współczesne komputery nurkowe wykorzystują modele dekompresyjne do zwiększenia bezdekompresyjnego czasu nurkowania?**
- 14. Jak komputery różnią się między sobą i w stosunku do tabel RDP pod względem przerwy powierzchniowej i wartości M?**

Komputery nurkowe

Na początku lat 80-tych XX wieku nieczęsto można było zobaczyć nurków wyposażonych w komputery nurkowe, chociaż istniały już na rynku. Pod koniec tej dekady natomiast używała ich już większość często nurkujących nurków. W dzisiejszych czasach posiadanie komputera jest regułą, a nie wyjątkiem, ale nurkowie ciągle uczą się używania tabel, zarówno jako metody ustalania koncepcji dekompresyjnych, jak i planowania nurkowania w przypadku awarii komputera.

Modele dekompresyjne zastosowane w nurkowych komputerach są zasadniczo takie same jak te, które wykorzystano przy opracowywaniu tabel. Komputery nurkowe tworzą po prostu spersonalizowaną tabelę nurkową dla danej głębokości, czasu i przerwy powierzchniowej, zwiększając czas nurkowania w porównaniu do wskazań tabel dzięki eliminacji niepotrzebnego zaokrąglania wartości.

Komputery nurkowe różnią się jednak między sobą sposobem przeprowadzania obliczeń. Komputery można podzielić na trzy podstawowe grupy 1) limity Spencer, odsycenie EE, 2) limity Spencer, odsycenie 60-cio minutowe, 3) limity Buhlmana, odsycenie EE. Komputery należące do tych trzech głównych grup posiadają również indywidualne warianty, ale podział ten powstał w oparciu o najważniejszą zasadę w sposobie obliczania przez nie nurkowań powtórzeniowych.

Limity Spencer, odsycenie EE

Komputery tej grupy przyjmują wartości M w przybliżeniu takie same jak w tabelach RDP i będą podawać podobne limity bezdekompresyjne dla pojedynczego nurkowania jak tabele RDP. Podczas przerwy powierzchniowej wszystkie kompartментy odsycają się w tempie zgodnym ze swoim półokresem (EE znaczy „Wykładnicze pobieranie – Wykładnicze uwalnianie”, z ang. Exponential - Exponential). Takie tempo odsycania oznacza, że bardzo szybkie kompartментy, które kontrolują głębsze nurkowania, bardzo szybko całkowicie uwolnią swój azot. Dzięki temu komputery te pozwalają wykonać nurkowania o profilach, które przekraczają niezawodne granice bezpieczeństwa, na przykład umożliwiają wykonanie aż trzech 10-cio minutowych nurkowań na 40 metrów z tylko 30-to minutowymi przerwami powierzchniowymi pomiędzy nimi.

Na szczęście, w praktyce nie stanowi to dużego problemu, ponieważ nurkowie zazwyczaj nie nurkują w ten sposób. Odsycenie typu EE nie stanowi problemu, gdy nurkowie unikają wielokrotnych głębokich nurkowań z krótkimi przerwami powierzchniowymi, które w ogóle z zasady nie są zalecane, bez względu na to, jakiego komputera czy tabeli się używa. W przypadku zwykłej praktyki nurkowej (czyli: najgłębsze nurkowanie jako pierwsze, przerwy powierzchniowe trwają godzinę lub dłużej, nurkowania powtórzeniowe stopniowo coraz płytsze, a nurkowanie wielopoziomowe rozpoczyna się od największej głębokości, po czym następuje stopniowe wynurzanie się na płytszą wodę) komputery te podają limity określone przez zakres przeprowadzonych testów i doświadczeń.

Limity Spencer, odsycenie 60-cio minutowe

Komputery z tej grupy wykorzystują do swoich obliczeń dane pochodzące z testów RDP oraz inne dane. Zakładają, że na powierzchni wszystkie kompartменты o 60-cio minutowym lub krótszym półokresie odsycają się w tempie 60-cio minutowym. Wolniejsze kompartменты odsycają się zgodnie ze swoim podwodnym półokresem.

Komputery te tworzą profile nurkowań bardzo podobne do tych, które umożliwia model dekompresyjny tabel RDP, z uwagi na to, że wykorzystują do swoich obliczeń te same dane.

Limity Bühlmanna, odsycenie EE

Komputery z tej grupy stosują mniejsze wartości M, w oparciu o prace dr Bühlmanna i zakładają, że kompartменты odsycają się zgodnie ze swoimi podwodnymi półokresami. Komputery te wymuszają krótsze pojedyncze nurkowania w porównaniu do tabel RDP, ale z powodu mniejszych wartości M umożliwiają nurkowania powtórzeniowe podobne do RDP, a więc również głębokie nurkowania powtórzeniowe z krótkimi przerwami powierzchniowymi, chociaż jak już wspomniano przekraczają one te limity, których niezawodność została udowodniona podczas rzeczywistych nurkowań.

Najbardziej rozpowszechnione na rynku są komputery typu Spencer-60 minut oraz typu Bühlmann-EE. Komputery stają się coraz bardziej złożone, niektóre modele mają dodatkowe modyfikacje, które zmniejszają czas nurkowania, gdy nurek przekracza bezpieczne tempo wynurzania, gdy woda jest zimna, gdy przerwa powierzchniowa jest krótka i pod wpływem innych czynników mogących stanowić ryzyko. Modyfikacje te zastępują zwykłe kalkulacje bardziej konserwatywnymi. Wiele nowych komputerów posiada również opcję nitroksową – podczas oddychania nitroksen odpowiednio przeliczają czas bezdekompresyjny. Funkcja ta nie zaburza przedstawionego powyżej podziału komputerów na główne grupy, ponieważ obliczenia nitroksowe dokonywane są w oparciu o dane, które uwzględniają zmniejszony pobór azotu przez organizm.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 5-4

1. Komputery nurkowe wykorzystują modele dekompresyjne, aby zwiększyć, w porównaniu do tabel, bezdekompresyjny czas nurkowania:
 - a. stosując dokładniejszą wersję modelu.
 - b. tworząc niejako spersonalizowaną tabelę nurkową, która eliminuje niepotrzebne zaokrąglenie wartości.
 - c. w oparciu o fizjologiczne dane o krwiobiegu nurka.
 - d. żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna
2. Wpisz w odpowiednie miejsce nazwę grupy komputerów o podanej charakterystyce:
 - _____ - limity bezdekompresyjne jak w RDP, odsycanie wg 60-cio minutowego kompartменты
 - _____ - limity bezdekompresyjne jak w RDP, kompartменты odsycają się zgodnie ze swoimi półokresami
 - _____ - limity krótsze niż w RDP, kompartменты odsycają się zgodnie ze swoimi półokresami

Jak ci poszło?

1. b.
2. Spencer-60 minut; Spencer-EE; Bühlmann-EE..

Tabele RDP i komputery nurkowe - specjalne zasady, zalecenia i sytuacje

Nurkowań przy użyciu tabel RDP dotyczą te same zalecenia, których przestrzega się podczas nurkowania z jakąkolwiek inną tabelą nurkową lub komputerem. Istnieją również procedury, które odnoszą się wyłącznie do RDP. Jako Divemaster . powinienes je wszystkie znać i dogłębnie rozumieć, by w razie potrzeby umieć je wytłumaczyć jakiemuś nurkowi.

Zasady dotyczące RDP

Przyjrzyjmy się każdej zasadzie dotyczącej RDP i ich podstawom.

1. Planując nurkowanie w zimnej wodzie, lub gdy warunki nurkowania mogą wymagać zwiększonej aktywności załóż, że głębokość tego nurkowania jest o 4 metry większa niż w rzeczywistości.

Zimna woda i zwiększony wysiłek mają wpływ na krążenie, zmieniając zwykle tempo pobierania i uwalniania azotu z tkanek ciała. Dodatkowe 4 metry pomagają zrównoważyć to niebezpieczeństwo, gdyż dzięki nim profil nurkowania jest bardziej konserwatywny. Gdy nurkujesz z komputerem, w większości modeli nie możesz przyjąć zwiększonej głębokości, ale możesz ściśle kontrolować, czy w każdej minucie nurkowania pozostajesz w obrębie bezdekompresyjnych limitów. Jeśli posiadasz

komputer, który ma opcję „nurkowanie w górach”, możesz nastawić go na wyższą niż w rzeczywistości wysokość n.p.m., co sprawi, że profil nurkowania będzie bardzo konserwatywny.

2. Planuj nurkowania powtórzeniowe w ten sposób, aby każde następne nurkowanie odbywało się na taką samą lub mniejszą głębokość jak poprzednie. Nie wykonuj nurkowania głębszego po nurkowaniu płytszym. Najgłębsze nurkowanie zaplanuj jako pierwsze.

Chociaż z punktu widzenia modelu dekompresyjnego to zalecenie nie ma swojej matematycznej podstawy, wydaje się, że istnieje związek pomiędzy odwróconymi profilami nurkowań (nurkowanie płytkie przed nurkowaniem znacznie głębszym), a dysproporcjonalnie zwiększoną ilością przypadków DCS. Zalecenie to ma zastosowanie do nurkowań na każdej tabeli lub komputerze, komputery zresztą i tak na szczęście znacznie ograniczają ilość takich nurkowań. W przypadku nurkowania wielopoziomowego, zgodnie z tą zasadą nurkowanie należy rozpocząć od największej głębokości i stopniowo przechodzić płycej. Nieznaczne wahnięcia głębokości góra-

Uwaga

Ponieważ ludzie mają różną podatność na DCS, ani tabele nurkowe ani komputer nie gwarantują, że nie wystąpi choroba dekompresyjna, nawet jeśli nurek przestrzega podanych przez nie limitów. Nigdy na „naciągaj” wskazań komputera lub tabeli.

dół podczas nurkowania nie są uznawane za niebezpieczne, ale powinno się unikać znacznych zmian głębokości, czyli profilu typu „zęby piły”.

3. Dostosuj maksymalną głębokość nurkowania do swojego wykształcenia i doświadczenia. (Nurkowie ze stopniem Scuba Diver – 12 m, Open Water Diver – 18 m, nurkowie mający wyższe stopnie i większe doświadczenie – 30 m, maksymalna głębokość nurkowania rekreacyjnego – 40 m.)

Zalecenie to powstało w oparciu o standardy nurkowe obowiązujące nurków o różnych stopniach wykształcenia i doświadczeniu i ma zastosowanie do nurkowań na każdej tabeli lub komputerze.

4. Wielokrotne nurkowania powtórzeniowe – stosuj, gdy planujesz wykonać trzy lub więcej nurkowań w ciągu jednego dnia.

a. Gdy kończysz nurkowanie z grupą powtórzeniową W lub X, minimalna przerwa powierzchniowa pomiędzy wszystkimi następnymi nurkowaniami wynosi 1 godzinę.

b. Gdy kończysz nurkowanie z grupą powtórzeniową Y lub Z, minimalna przerwa powierzchniowa pomiędzy wszystkimi następnymi nurkowaniami wynosi 3 godziny.

Jak pamiętasz z rozdziału o RDP, model dekompresyjny tej tabeli opiera się na 14 kompartmentach o półokresach do 480 minut. W pewnych rzadkich okolicznościach, do których należą długie, płytkie nurkowania powtórzeniowe, kompartment wolniejszy niż 60-cio minutowy może teoretycznie kontrolować nurkowanie powtórzeniowe. Zalecenia te mają zastosowanie do nurkowań na wszystkich wersjach tabeli RDP i powstały przy założeniu, że nurkowanie powtórzeniowe jest kontrolowane przez kompartment 60-cio minutowy.

5. Nurkowanie powtórzeniowe zaplanuj do głębokości 30 metrów lub płytszej.

Wydaje się, że istnieje związek pomiędzy głębokimi nurkowaniami powtórzeniowymi, a dysproporcjonalnie zwiększoną ilością przypadków DCS, dlatego zalecenie to ma zastosowanie do nurkowań na każdej tabeli lub komputerze. Przypominając sobie wiadomości z rozdziału o komputerach zrozumiesz również, że przestrzeganie tej zasady zmniejsza niektóre obawy odnośnie komputerów typu EE.

6. Głębokość 42 metry na tabeli RDP jest uwzględniona tylko ze względów bezpieczeństwa; nie nurkuj głębiej niż 40 metrów.

40 metrów jako limit głębokości dla nurkowania rekreacyjnego powstał w oparciu o ograniczenia wynikające z charakterystyki rekreacyjnego sprzętu i szkoleń. Limit ten został wielokrotnie potwierdzony i ma zastosowanie bez względu na używane tabele lub komputery. Nurkowie techniczni lub komercyjni mogą go przekraczać, ale ich techniki nurkowe wynikają z możliwości, jakie daje specjalistyczny sprzęt i wykształcenie.

7. Jeśli przypadkowo opadniesz na głębokość większą niż 40 metrów, natychmiast rozpocznij wynurzanie (w tempie nie przekraczającym 18 m/min.) i na głębokości 5 metrów wykonaj przystanek bezpieczeństwa przez 8 minut – jeżeli limit bezdekompresyjny dla głębokości 40 metrów jest przekroczony o MNIEJ niż 5 minut. Nie nurkuj przez następne 6 godzin.

Tabele RDP są przeznaczone tylko do nurkowania rekreacyjnego. W przypadku, gdy nurek przez swoją nieuwagę przekracza limity tych tabel, reguła ta zmniejsza prawdopodobieństwo, że wypadnie on poza teoretyczne limity modelu dekompresyjnego. Sześciogodzinna przerwa powierzchniowa umożliwia wypłukanie azotu z tkanek w ilości wystarczającej, by zostały znowu objęte przez założenia modelu dekompresyjnego. Gdy nurkujesz z komputerem lub na tabeli innej niż RDP dowiedz się, jakie procedury zaleca ich producent w przypadku przekroczenia głębokości 40 metrów podczas nurkowania.

Przystanki bezpieczeństwa

Zalecane jest wykonywanie przystanku bezpieczeństwa przez 3 minuty na 5 metrach po każdym nurkowaniu, bez względu na rodzaj komputera lub tabeli, której się używa. Chociaż model dekompresyjny nie wymaga wykonywania przystanku dekompresyjnego, testy z użyciem detektora Dopplera pokazują, że przystanki dekompresyjne zmniejszają niebezpieczeństwo powstania pęcherzyków azotu i wystąpienia choroby dekompresyjnej. Używając tabeli RDP nie musisz dodawać czasu przystanku dekompresyjnego do czasu nurkowania (bottom time), nawet jeśli przystanek jest dłuższy niż 3 minuty.

Procedury RDP **wymagają** odbycia przystanku dekompresyjnego po każdym nurkowaniu do 30 metrów lub głębiej, po każdym nurkowaniu, które kończy się jedną z trzech grup powtórzeniowych przed limitem bezdekompresyjnym lub po każdym nurkowaniu, w czasie którego zostały osiągnięte jakiegokolwiek limity RDP. Przystanki te są **wymagane**, ponieważ w powyższych sytuacjach nurek może zbliżyć się do limitów modelu dekompresyjnego; przystanki pozwalają utrzymać nurka w ramach modelu, co zmniejsza ryzyko wystąpienia choroby dekompresyjnej. Chociaż się ich wymaga, przystanki te powinny być uznane bardziej za przystanki **bezpieczeństwa** niż przystanki dekompresyjne, gdyż nurkowie nie przekraczają limitów modelu dekompresyjnego.

Przystanki bezpieczeństwa mają wiele wspólnego z utrzymywaniem właściwego tempa wynurzania. Kampania . pod nazwą S.A.F.E. (Slowly Ascend From Every Dive) to wyraz znaczenia, jakie dla . ma propagowanie wśród nurków wolnego tempa wynurzania. Zgodnie z tabelą RDP **maksymalne** tempo wynurzania to 18 metrów na minutę, ale tempo wolniejsze również jest do przyjęcia. Wiele komputerów nurkowych wymaga, by maksymalne tempo wynurzania wynosiło w przybliżeniu 10 metrów na minutę i tempo to również pozostaje w obrębie limitów tabel RDP.

Dekompresja awaryjna

Wykonanie przystanku awaryjnego wymagane jest wtedy, gdy nurek przekroczy jakikolwiek limit tabeli. W odróżnieniu od przystanku bezpieczeństwa, w sytuacji awaryjnej limity modelu dekompresyjnego mogły zostać przekroczone i wynurzenie się na powierzchnię bez zatrzymywania się może stworzyć bardzo duże ryzyko wystąpienia DCS. Procedury dekompresji awaryjnej tabeli RDP są następujące:

1. Jeżeli czas bezdekompresyjny jest przekroczony o 5 minut lub mniej musi zostać wykonany przystanek awaryjny przez 8 minut na 5 metrach.

- **Po wyjściu na powierzchnię nurek musi odczekać przynajmniej 6 godzin przed następnym nurkowaniem.**

2. Jeżeli czas bezdekompresyjny jest przekroczony o więcej niż 5 minut wymagane jest wykonanie przystanku awaryjnego przez minimum 15 minut na 5 metrach (w zależności od zapasu powietrza).

- **Po wyjściu na powierzchnię nurek musi odczekać przynajmniej 24 godziny przed następnym nurkowaniem.**

Przerwy powierzchniowe są potrzebne, by nabrać pewności, że organizm nurka uwolnił azot w wystarczającej ilości i wrócił znów w obręb limitów modelu dekompresyjnego, zanim nurek ten rozpocznie następne nurkowanie. Inne tabele i komputery mają swoje własne procedury dekompresji awaryjnej, które możesz znaleźć w instrukcjach publikowanych przez producentów.

W nurkowaniu rekreacyjnym procedury dekompresyjne wykonuje się tylko w sytuacji awaryjnej. Tabele RDP nie są odpowiednie dla dekompresyjnych nurkowań zawodowych, technicznych lub wojskowych. Nie powinno się ich stosować, gdy nurkuje się na innej niż powietrze lub nitroks mieszaninie oddechowej (w przypadku tej ostatniej przestrzegając procedur odpowiednich dla nurkowania z użyciem nitroksu).

Pominięty przystanek dekompresyjny

Gdy nurek po wynurzeniu się na powierzchnię odkryje, że powinien był wykonać przystanek awaryjny, a z jakiś przyczyn tego nie zrobił, przynajmniej przez 24 godziny nie powinien ponownie wchodzić do wody. Nurek powinien odpoczywać i obserwować swój organizm czy nie wystąpią u niego oznaki i symptomy choroby dekompresyjnej. Pooddychanie czystym tlenem może zmniejszyć ryzyko wystąpienia DCS, jest to również podstawowa procedura pierwszej pomocy, gdy wystąpią oznaki i symptomy tej choroby. W przypadku wystąpienia symptomów choroby dekompresyjnej należy wezwać pomoc medyczną.

Zazwyczaj nie powinno się podejmować prób rekompresji u nurka, który przejawia symptomy DCI (Decompression Illness). Rekompresja jest procesem długotrwałym, wymaga tlenu i często wiąże się z podawaniem odpowiednich leków. Te wymagane środki zwykle nie są dostępne na miejscu nurkowania, a niekompletna rekompresja z reguły pogarsza stan uszkodzanego nurka.

Uwagi odnośnie wysokości n.p.m.

Dowiedziałeś się już wcześniej, że gdy wynurzasz się na powierzchnię wody, która znajduje się wyżej niż poziom morza, zmniejszone ciśnienie atmosferyczne może powodować problemy związane z dekompresją. Gdy nurkujesz z RDP w miejscach znajdujących się powyżej 300 m n.p.m. musisz stosować odpowiednie dla nurkowania w górach procedury tej tabeli. Takie procedury i zalecenia są różne w zależności od tabel i komputerów. Możesz je znaleźć w instrukcjach producentów.

Zalecenia odnośnie latania samolotem

lub wyjazdów w góry po nurkowaniu

Istnieją również zalecenia mające zastosowanie, gdy planujesz po nurkowaniu lecieć samolotem lub wznieść się na wysokość 300 - 2400 metrów n.p.m. Powstały one w oparciu o badania ośrodków medycyny hiperbarycznej i mają zastosowanie bez względu na to, jakiej tabeli czy komputera się używa:

- 1. Po nurkowaniu odczekaj minimum 12 godzin przed lotem samolotem.**
- 2. Jeśli planujesz, że przez kilka dni będziesz codziennie wykonywał kilka nurkowań powtórzeniowych lub będziesz wykonywał nurkowania dekompresyjne, zastosuj specjalny środek ostrożności – wydłuż swoją przerwę powierzchniową przed lotem samolotem znacznie ponad 18 godzin.**

Nie ma specjalnych zaleceń odnośnie wyjazdów samochodem w góry po nurkowaniu, ale należy podchodzić do tego konserwatywnie i pozwolić, by przerwa powierzchniowa była jak najdłuższa.

Dodatkowe zalecenia odnośnie nurkowań z komputerem

Dodatkowo, oprócz przedstawionych powyżej zaleceń, istnieje jeszcze kilka specyficznych zasad dotyczących komputerów:

1. Nurkowie powinni posiadać swoje własne komputery i nie użyczać ich (nie zgadzać się, by na jednym komputerze nurkowało kilku nurków).

Zalecenie to ma kilka przyczyn. Po pierwsze, komputery śledzą profil nurkowania bardzo dokładnie; profil nurkowania „towarzyszącego” nurka może bardzo się różnić z punktu widzenia dekompresji od profilu nurka, który fizycznie nosi komputer – szczególnie po nurkowaniach wielokrotnych. Po drugie, gdy nurkowie rozdziela się, nurek bez komputera nie ma żadnej możliwości, by określić swoje limity głębokości i czasu. Po trzecie, nie można zmieniać komputerów wraz z kolejnymi nurkowaniem, ponieważ śledzą one całościowy profil nurkowań. Jeśli nurek zaczyna nurkować na jakimś komputerze, powinien używać tego samego komputera przez cały dzień nurkowy lub dłużej, jeśli takie są ustalenia producenta.

2. Pamiętaj, że zarówno komputery, jak i tabele mają te same podstawy teoretyczne – nie ma żadnych powodów, by twierdzić, że komputery są „lepsze” lub „bezpieczniejsze” niż tabele.

Niektórzy nurkowie żywią błędne przekonanie, że nurkując z komputerem nie muszą już w jakimś stopniu przestrzegać takich wytycznych, jak unikanie profilu typu „zęby piły” itp. Jak już wiesz, zalecenia te ciągle zachowują swoją ważność.

3. Przestrzegaj wszystkich zaleceń producenta.

W komputerach wykorzystane są różne modele dekompresyjne, stąd zalecenia co do ich używania mogą się różnić. Poza tym właściwe użytkowanie komputera ma wielkie znaczenie dla utrzymania jego niezawodności i dokładności.

4. Kończ nurkowanie w oparciu o najbardziej konserwatywny komputer w grupie.

Kontynuowanie nurkowania, gdy twój partner ciągle ma jeszcze czas bezdekompresyjny może sprawić, że inny partner wejdzie w dekompresję, czyli w efekcie powstanie sytuacja jak przy „użyczeniu” komputera.

Główne cele

Przed przystąpieniem do Egzaminu powinieneś umieć:

17. Pokazać jak znaleźć limit bezdekompresyjny dla nurkowania pierwszego i powtórzeniowego na tabeli prostokątnej RDP i na Kole.
18. Pokazać jak zaplanować nurkowanie wielopoziomowe przy użyciu Koła.
19. Używając tabeli prostokątnej RDP oraz Koła, pokazać, jak obliczyć profile trzech lub więcej nurkowań powtórzeniowych.

Znajomość tabeli prostokątnej (RDP) i koła (Wheel)

Jako Divemaster . będzie się od ciebie oczekiwać dobrej znajomości tabel RDP i Koła. Egzamin divemasterski zawiera pytania na temat obu tych tabel. Na tym etapie twojego wyszkolenia powinieneś już być zaznajomiony z którąś z wersji, ale może zechcesz powtórzyć sobie zasady korzystania z drugiej. Twoje umiejętności w zakresie używania różnych wersji tabel RDP odświeżą takie materiały jak: *Open Water Diver* CD-ROM, *Scuba Tune-up Multimedia* CD-ROM lub przewodnik, *Podręcznik kursu Open Water Diver* oraz *Instrukcja korzystania z tabel RDP*.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 5-5

1. Które z poniższych zdań **nie** jest zaleceniem lub regułą odnoszącą się do używania tabel RDP (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. Nurkowania głębsze wykonuj przed nurkowaniami płytszymi.
 - b. Wykonuj przystanek bezpieczeństwa pod koniec **każdego** nurkowania.
 - c. Nurkowania w zimnej wodzie lub wymagające zwiększonego wysiłku planuj, zakładając, że ich głębokość jest 4 metry większa od rzeczywistej.
 - d. Po ostatnim nurkowaniu odczekaj przynajmniej 12 godzin przed lotem samolotem.
2. Nurkując z komputerem (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. przestrzegaj zaleceń, które odnoszą się do tabel nurkowych.
 - b. pamiętaj, że komputer wykorzystuje model dekompresyjny tego samego typu jak tabela nurkowa.
 - c. nie użyczaj go partnerowi.
 - d. przestrzegaj wszystkich zaleceń producenta.

Jak ci poszło?

1. Wszystkie zadania są zaleceniami lub regułami.
2. a, b, c, d.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 5

41. Wyjaśnij, co to jest *kompartment* oraz co oznacza termin *pólczas* i *wartość M*.
42. Wyjaśnij, dlaczego powinieneś znać w przybliżeniu wysokość nad poziomem morza, na jakiej nurkujesz.
43. Opisz związek, jaki zachodzi pomiędzy modelem Haldane'a i ludzkim organizmem i wyjaśnij, do jakiego stopnia można polegać na tym modelu.
44. W metrach słupa wody podaj ile azotu będą miały kompartmenty o 5, 10, 20 i 60 minutowym półczasie po 60 minutach na 18 metrach?
45. Porównaj założenia procedur nurkowań powtórzeniowych tabel U.S. Navy i tabel RDP. Napisz a) jaki kompartment kontroluje w nich nurkowania powtórzeniowe, b) dlaczego jest on odpowiedni dla tej tabeli i c) podaj czym różnią się w praktyce nurkowania powtórzeniowe wykonywane według tych dwóch tabel.
- a)
- b)
- c)

46. Wyjaśnij, dlaczego nie można wykorzystywać Grup Powtórzeniowych z tabel RDP do tabel U.S. Navy lub jakichkolwiek innych tabel.

47. Wyjaśnij, jak współczesne komputery nurkowe wykorzystują modele dekompresyjne do zwiększenia bezdekompresyjnego czasu nurkowania w porównaniu do tabel.

48. Wymień trzy główne grupy komputerów oraz podaj ich wartości M i przerwy powierzchniowe, porównując dane każdej grupy zarówno do RDP jak i pozostałych grup.

49. Wyjaśnij, dlaczego ogólne zalecenia dotyczące nurkowania przy użyciu tabel równie dobrze można zastosować przy komputerach nurkowych oraz wymień trzy zalecenia specyficzne dla nurkowania z użyciem komputera.

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział szósty

Korzystanie z Manuala Instruktorskiego .

Wymagania administracyjne

Marketing

Programy prowadzone przez Divemasterów

Bogu dzięki, że istnieją divemasterzy! Tydzień temu wyglądało, jakby wszyscy nurkowie świata zwalili się do nas w jednym momencie. Fajnie mieć własną firmę, ale poczułam się jednak trochę przytłoczona.

Przyjechał klub nurkowy z Warszawy – szesnastu nurków – i siedmiu z nich chciało zrobić program Scuba Review. Oczywiście musiało trafić na taki dzień, kiedy wszyscy z moich instruktorów mieli już przydzielone zajęcia. Nienawidzę odmawiać klientom, ale myślałam, że tego dnia będę musiała odesłać ich z kwitkiem.

O moich kłopotach usłyszeli jednak Ela i Borys, dwoje divemasterów, którzy niedawno zaczęli z nami pracować.

„Może my się tym zajmiemy?” zaproponowali, a ja przypomniałam sobie, że Scuba Review dla certyfikowanych nurków to jeden z tych programów, które divemasterzy mogą prowadzić samodzielnie, bez nadzoru instruktora.

Mówię wam, oni uratowali ten dzień! Następnego dnia na łodzi zastałam siedmiu rozpromienionych nurków, czekających z niecierpliwością, by wskoczyć do wody z resztą swoich kolegów z klubu.

- ▶ Jak według ciebie właścicielka firmy nurkowej opowiadająca tę historię będzie w przyszłości dobierała kadrę w programach, które Divemasterzy . mogą prowadzić samodzielnie?
- ▶ Jaki według ciebie będzie to miało wpływ na obsługę klienta?
- ▶ Jeśli chodzi o zawodową karierę Eli i Borysa, jakie korzyści przyniesie im nadzorowanie programów, które divemasterzy mogą prowadzić samodzielnie?
- ▶ Jaki według ciebie będzie to miało wpływ na ich możliwości zawodowe kiedy zostaną Instruktorami .?
- ▶ Dlaczego?

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

12. Gdzie w *Manualu Instruktorskim PADI* znajdziesz standardy i inne informacje dotyczące programów prowadzonych przez Divemasterów?
9. Czytając *Manual Instruktorski* jak odróżnisz wymagania, do których musisz się stosować prowadząc program (standardy) od innych zaleceń i materiałów pomocniczych?
10. Gdzie znajdziesz maksymalne współczynniki uczestnicy-divemaster dla poszczególnych programów prowadzonych przez Divemasterów?
11. Gdzie znajdziesz wymagania zaliczeniowe dla każdego programu i dlaczego należy zazwyczaj przedstawiać je uczestnikom kursu?
12. Gdzie znajdziesz listy materiałów szkoleniowych, które są wymagane i zalecane do każdego programu prowadzonego przez Divemastera?

Zazwyczaj Divemasterów . uważa się za certyfikowanych asystentów pomagających w procesie szkolenia. Jednak wraz z uzyskaniem tego stopnia będziesz mógł prowadzić niektóre programy bez bezpośredniego lub pośredniego nadzoru instruktora. Obejmują one kurs nurkowania w ABC (Kurs . Skin Diver), odświeżanie wiedzy i umiejętności certyfikowanych nurków (program Scuba Review) i prowadzenie wycieczek snorkelingowych (program Discover Snorkeling). Jak już wspomniano wcześniej, do programów tych zalicza się również wycieczka nurkowa dla certyfikowanych nurków, zapoznająca ich z lokalnym środowiskiem, nosząca nazwę Discover Local Diving.

Prowadzenie przez ciebie tych programów stwarza dodatkowe możliwości dla firmy nurkowej, w której pracujesz i wzbogaca twoją zawodową karierę. Dzięki twojej pomocy w prowadzeniu tych programów, nie muszą tego robić instruktorzy i mogą oni zająć się innymi kursami, co w efekcie poszerza ofertę firmy. Dla ciebie prowadzenie tych programów będzie dobrą zabawą i zdobędziesz dzięki nim doświadczenie, które przyda ci się od razu podczas asystowania przy szkoleniu w trakcie innych kursów, a także w przyszłości, gdy zostaniesz Asystentem Instruktora lub samym Instruktorem.

Niniejsze omówienie skupia się na programach: . Skin Diver, . Scuba Review i . Discover Snorkeling. Jednak w tak dynamicznym systemie szkoleniowym, jakim jest system ., często następują zmiany, które z jednej strony mają na celu dotrzymywanie tempa zmiennym zainteresowaniom społeczności nurków, a z drugiej dostosowanie się do nowych metod

szkoleniowych. Z biegiem czasu mogą również powstać dodatkowe programy, które będziesz mógł prowadzić samodzielnie jako divemaster .. Z tych przyczyn główny nacisk w tym rozdziale nie będzie położony na charakterystykę poszczególnych programów, ale na to, **gdzie możesz znaleźć** aktualne informacje, których potrzebujesz prowadząc dany program.

Korzystanie z Manuala Instruktorskiego .

Informacje na temat programów prowadzonych przez Divemasterów (jak również na temat programów, przy których asystujesz) znajdziesz w *Manualu Instruktorskim* .. Dlatego powinieneś mieć dostęp do tego manuala lub posiadać własny egzemplarz. W *Manualu Instruktorskim* informacje na temat programów, które możesz prowadzić zawarte są w trzech rozdziałach.

Rozdział “Standardy i procedury ogólne” omawia uprawnienia nurków o różnych stopniach, procedury kontroli jakości, procedury certyfikacyjne oraz co najważniejsze, zawiera standardy i informacje dotyczące szkolenia na wodach basenopodobnych, szkolenia na wodach otwartych i odnoszące się do innych kwestii, które mają ogólne zastosowanie do programów .. Standardy zamieszczone w tej sekcji mają zastosowanie do wszystkich kursów i programów, z wyjątkiem kilku przypadków, gdy standardy danego kursu stwierdzają inaczej.

Standardów poszczególnych programów należy szukać w specjalnych rozdziałach - przewodnikach *Manuala Instruktorskiego*. Rozdział „Kurs Skin Diver - przewodnik dla instruktora” zawiera standardy i zalecenia odnoszące się do tego kursu. Podobnie, rozdział „Programy Experience” obejmuje kilka przewodników, z których każdy dotyczy innego programu . typu Discover lub Experience. W tym rozdziale znajdziesz przewodniki do programów Discover Local Diving, Discover Snorkeling i Scuba Review, w których podane są poszczególne standardy, do których musisz się zastosować.

Ponieważ każdy rozdział *Manuala Instruktorskiego* . zawiera zarówno standardy (do których musisz się stosować) jak i informacje dodatkowe (sugestie itp.) ważne jest umieć odróżnić standardy od pozostałego materiału. **Standardy drukowane są pogrubioną czcionką (wyboldowane)**. Dlatego więc polecenia wyboldowane są bezwzględnie obowiązujące podczas prowadzenia danego programu, a informacje napisane czcionką normalną (nie pogrubioną) stanowią materiał pomocniczy i podają np. sposoby spełniania standardów, kwestie logistyczne, filozofię szkolenia, pomysły marketingowe itp. Wśród wyboldowanych standardów, zarówno ogólnych, jak i do poszczególnych kursów, znajdziesz **maksymalne współczynniki, wymagania zaliczeniowe oraz listy materiałów szkoleniowych**.

Współczynniki

Maksymalny współczynnik określa maksymalną dozwoloną liczbę kursantów lub uczestników przypadających na jednego Instruktora . (lub Divemastera . w przypadku programów prowadzonych przez divemasterów). Ogólne współczynniki są wymienione w rozdziale „Standardy i procedury ogólne”, a standardy specyficzne można znaleźć w rozdziale omawiającym dany program. Być może najłatwiej maksymalny współczynnik będzie można znaleźć w ramce z Kluczowymi Standardami kursu, znajdującej się w każdym rozdziale – przewodniku.

Pamiętaj, że chociaż przy każdym programie podane są maksymalne współczynniki, wyliczone są one w oparciu o optymalne warunki i optymalnych uczestników. Powinieneś sam zdecydować, czy nie zmniejszyć współczynnika dostosowując się do takich okoliczności, jak:

zmniejszona widoczność, zimna woda, prąd, wolniej uczący się kursanci itp. W razie jakichkolwiek wątpliwości bądź raczej zbyt niż za mało konserwatywny.

Wymagania zaliczeniowe

W Manualu Instruktorskim, dla każdego programu podane są pogrubioną czcionką **wymagania zaliczeniowe**, które określają co kursanci powinni mieć przed wzięciem udziału w następnych zajęciach kursu i przed ukończeniem całego kursu. Zgodnie ze standardami, kursant lub uczestnik programu musi spełnić te wymagania.

Wymagania zaliczeniowe znajdują się w różnych miejscach i mają różną formę. W prezentacjach są określane czasem jako **cele nauki**, a w materiałach szkoleniowych dla kursanta (łącznie z tym podręcznikiem) mogą mieć formę pytań i nazywać się **główne cele**.

Z badań wynika, że wcześniejsze przedstawienie kursantom lub uczestnikom programu wymagań zaliczeniowych pomaga im w nauce, ponieważ dzięki temu wiedzą czego się od nich oczekuje. Nie oznacza to jednak, że masz przeczytać im te wymagania z *Manuala Instruktorskiego*, raczej po prostu opowiedz kursantom co powinni mieć po zajęciach.

Na przykład jedno z wymagań zaliczeniowych programu Scuba Review stwierdza: „Przed końcem tych zajęć kursant będzie umiał zdjąć, założyć, dopasować i zabezpieczyć system balastowy na dnie, przy jak najmniejszej pomocy innej osoby, w wodzie zbyt głębokiej by stanąć”. Zamiast tego możesz jednak powiedzieć coś typu: „Okay, chodźmy na głęboką wodę gdzie poćwiczymy zdejmowanie i zakładanie pasa balastowego. Należy zdjąć go i ponownie założyć, tak by znalazł się w tym samym miejscu co poprzednio i leżał wygodnie i należy to zrobić bez pomocy partnera, albo z jego niewielkim udziałem. Robi się to w następujący sposób...” Jasno określiłeś cel w bardziej kontaktowej formie.

Materiały szkoleniowe

Listy wymaganych i zalecanych materiałów szkoleniowych (jeśli są jakieś) znajdziesz w rozdziałach – przewodnikach dla instruktorów do poszczególnych programów. Materiały wyboldowane oznaczają materiały, których użycia wymagają standardy; na przykład podczas programu Scuba Review wymagane jest korzystanie z podręcznika *Scuba Tune-up* lub jego wersji multimedialnej, jeśli są dostępne w języku zrozumiałym przez uczestnika. Jeśli nie są dostępne, aby spełnić wymaganie musisz się w jakiś sposób upewnić (np. za pomocą tłumaczenia), że uczestnik programu jest w stanie poprawnie odpowiedzieć na wszystkie pytania zawarte w tym podręczniku.

W przewodnikach *Manuala Instruktorskiego* lista materiałów zalecanych z reguły umieszczona jest obok listy materiałów wymaganych. Posługując się znowu przykładem programu Scuba Review, jako materiały polecane do tego kursu wymienione są film video *Doskonała pływalność zerowa* oraz niektóre części filmu *Open Water Diver* – od twojej decyzji jednak zależy czy je obejrzysz, czy nie.

Ważną okolicznością jest to, że niektóre programy dopuszczają samodzielną naukę uczestników. Może powinieneś uwzględnić taką opcję, jeśli samodzielna nauka jest uzasadniona z praktycznego punktu widzenia, pamiętając, że przynosi ona wiele korzyści kursantom i umożliwi im lepsze dostosowanie się do harmonogramu zajęć.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 6-1

14. W *Manualu Instruktorskim PADI* standardy i inne informacje dotyczące programów prowadzonych przez Divemasterów znajdziesz (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
- a. w rozdziale „Standardy i procedury ogólne”.
 - b. w rozdziałach – przewodnikach do poszczególnych programów.
 - c. w podręczniku „Kurs Divemastera PADI - przewodnik dla instruktora”.
 - d. w żadnym z powyższych.
15. Wymagania, do których musisz się stosować (standardy) odróżnisz od innych zaleceń w *Manualu Instruktorskim*, ponieważ te wymagania są wydrukowane _____
16. Maksymalne współczynniki dla programów prowadzonych przez Divemasterów znajdziesz (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
- a. w przewodnikach opisujących poszczególne programy.
 - b. w ramce zawierającej Kluczowe Standardy danego kursu.
 - c. w rozdziale „Standardy i procedury ogólne”.
17. Wymagania zaliczeniowe dla każdego programu znajdziesz w _____ dla _____ do danego programu.
18. Wymagania zaliczeniowe należy przedstawiać uczestnikom programu, ponieważ
- a. w większości państw wymaga tego prawo edukacyjne.
 - b. wspomaga to naukę.
19. Listy wymaganych i zalecanych materiałów szkoleniowych do danego programu PADI znajdziesz
- a. w rozdziale „Materiały szkoleniowe do programów – przewodnik” *Manuala Instruktorskiego PADI*
 - b. w rozdziałach – przewodnikach dla instruktorów do poszczególnych programów.
 - c. obie powyższe odpowiedzi są poprawne.

Jak ci poszło?

1. a, b. Odpowiedź c nie jest poprawna, ponieważ podręcznik ten nie zawiera standardów dla programów, które Divemaster PADI może prowadzić. 2. pogrubioną czcionką. 3. a, b, c. 4. Przewodniku, instruktora. 5. b.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

6. Jakich jest sześć ogólnych wymagań administracyjnych programów PADI?
7. Jakie wymagania odnośnie corocznego odnawiania członkostwa musi spełnić Divemaster PADI?
8. Jakie wymagania odnośnie profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej musi spełnić Divemaster PADI?

Wymagania administracyjne

Uczestnictwo w jakimkolwiek programie wiąże się z wypełnieniem określonych formularzy i spełnieniem innych wymagań administracyjnych. Niektóre z nich służą uświadomieniu uczestnikom ich praw, odpowiedzialności i ryzyka związanego z uczestnictwem w kursie. Pomagają kursantom podjąć świadomą decyzję, a dla Ciebie stanowią istotne zabezpieczenie przed ponoszeniem niepotrzebnego ryzyka prawnego. Więcej na ten temat dowiesz się w następnym rozdziale, a w tym miejscu poznasz specyficzne wymagania administracyjne i dowiesz się gdzie można znaleźć ich listę.

Ogólne wymagania administracyjne

Każdy program ma swój zestaw formularzy do wypełnienia i, jak pewnie słusznie podejrzewasz, ich listę można znaleźć w *Manualu Instruktorskim*

∴ w rozdziałach – przewodnikach dla instruktorów do poszczególnych programów oraz w rozdziale „Standardy i procedury ogólne”. Jest sześć wymagań, które mają zastosowanie do wszystkich kursów:

1. Każdy uczestnik musi wypełnić i podpisać formularz „Oświadczenie medyczne” na początku jakiegokolwiek kursu lub programu, z wyjątkiem programów Medic First Aid, Discover Local Diving, Scuba Review i programów, których zajęcia nie odbywają się w wodzie. Jeśli uczestnik odpowie „tak” na jakiegokolwiek zamieszczone tam pytanie, przed wzięciem udziału w kursie musi przedstawić zaświadczenie lekarskie stwierdzające, że może brać udział w zajęciach. Ważne jest, aby upewnić się, że uczestnicy nie podlegają warunkom zdrowotnym, które w odniesieniu do nurkowania uznane zostały za potencjalnie niebezpieczne lub które nurkowanie może pogorszyć. Zaświadczenie lekarskie może mieć formę podpisu pod wypełnionym oświadczeniem medycznym uczestnika. W niektórych krajach prawo wymaga, by **wszyscy** uczestnicy kursu przedstawili zaświadczenie lekarskie, nawet jeśli na żadne z pytań formularza nie odpowiedzieli twierdząco.

2. Decyzja w jakiegokolwiek kwestii natury zdrowotnej leży wyłącznie w kompetencji lekarza. Nie możesz przyjąć na kurs żadnej osoby, która sygnalizuje jakiś problem natury medycznej dopóki nie uzyska ona zgody lekarza. Z drugiej strony to ty, jako pracownik firmy nurkowej, podejmujesz ostateczną decyzję co do tego, kto bierze udział w zajęciach, które prowadzisz. Możesz kogoś nie przyjąć, nawet jeśli ta osoba ma zaświadczenie od lekarza.

3. Uczestnicy każdego programu „, który obejmuje zajęcia w sprzęcie nurkowym podpisują formularz „Poświadczenie zrozumienia zasad bezpiecznego nurkowania”

4. Uczestnicy każdego programu „, który obejmuje zajęcia w sprzęcie nurkowym podpisują również ponownie formularz „Zwolnienie z odpowiedzialności i przejęcie ryzyka”.

5. Dokumentacja każdego uczestnika musi być przechowywana przez minimum siedem lat lub dłużej, jeśli wymaga tego lokalne prawo. Może być ona przechowywana przez firmę nurkową, dla której pracujesz, co również spełnia założenia tego standardu.

6. Jeśli byłeś świadkiem lub uczestniczyłeś w jakimś wypadku nurkowym masz obowiązek wypełnić odpowiedni formularz – raport z wypadku i przesłać go do twojego biura .. Powinieneś to zrobić jak najszybciej, należy więc pamiętać, by nie pominąć żadnej ważnej informacji. Ważne jest również, by wysłać taki raport nawet w razie wypadku, który wydaje ci się być bez znaczenia.

Na pewno zwrócisz uwagę, że Dokumentacja Kursanta . obejmuje powyższe formularze, z wyjątkiem formularza „Raport wypadku nurkowego”, który znajdziesz w dodatku do rozdziału „Standardy i procedury ogólne” *Manuala Instruktorskiego* .. Formularzy z Dokumentacja Kursanta możesz użyć na kursie Skin Diver oraz Scuba Review. Programy Skin Diver i Discover Snorkeling mają specjalny formularz „Zwolnienia od odpowiedzialności i przejęcia ryzyka”, którego użycie jest bardzo zalecane podczas tych programów i który znajdziesz w dodatku do rozdziału „Programy Experience”. Znajdziesz tam również specjalny formularz „Zwolnienia od odpowiedzialności i przejęcia ryzyka” do programu Discover Lokal Diving.

Wypełnianie PIC-ów

Certyfikując kursantów, którzy pozytywnie ukończyli kurs . Skin Diver, powinieneś wypełnić specjalny formularz zwany PIC (Positive Identification Card) i przesłać go do twojego biura .. Ważne jest, abyście ty i twój kursant wypełnili go poprawnie i wyczerpująco, bo w przeciwnym razie PIC wróci do ciebie i nastąpi niepotrzebna zwłoka w certyfikacji. Ty wypełniasz część przeznaczoną dla instruktora, a kursant część przeznaczoną dla kursanta. Do najczęstszych błędów przy wypełnianiu PIC-a należą: brak podpisu (divemastera lub kursanta), niekompletne informacje (np. brak adresu), brak zdjęcia i niepoprawna data urodzenia (aktualna data zamiast daty urodzenia). Daty podaje się w kolejności dzień – miesiąc – rok, co jest formatem międzynarodowym. Czasami certyfikacja ulega opóźnieniu, ponieważ załączone zdjęcie nie spełnia warunków potrzebnych do identyfikacji danej osoby (np. osoba na zdjęciu nosi okulary słoneczne, zdjęcie jest bardzo niewyraźne itp.) Poproś Instruktora ., by sprawdził kilka pierwszych wypełnionych przez ciebie PIC-ów zanim je wyślesz. Szczegółowe instrukcje wypełniania PIC-ów znajdują się w rozdziale „Standardy i procedury ogólne” *Manuala Instruktorskiego*.

Wymagania obowiązujące Divemasterów . odnośnie odnawiania członkostwa i ubezpieczenia

Jak pamiętasz, żeby mieć uprawnienia certyfikowanego asystenta musisz być Divemasterem . **posiadającym aktualne członkostwo**; wymóg ten odnosi się również do prowadzenia programów „divemasterowskich”. Członkostwo w . odnawia się podpisując odpowiedni formularz i odsyłając go do swojego biura . oraz opłacając roczną składkę. Jeśli pozwolisz, by twoje członkostwo w . wygasło, nie będziesz mógł asystować przy kursach lub prowadzić programów dopóki nie skontaktujesz się z biurem . i nie odnowisz go.

Ponieważ w różnych krajach istnieją różnorodne systemy zarządzania ryzykiem prawnym, wymagania co do ubezpieczenia dla Divemastera . będą się różnić w zależności od miejsca, gdzie mieszkasz i pracujesz i od zakresu usług oferowanych przez twoje biuro .. W większości krajów, aby nadzorować rekreacyjne nurkowania i asystować przy programach . nie musi się posiadać profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, chociaż jest to bardzo

zalecane. (Więcej o korzyściach, które daje ubezpieczenie w następnym rozdziale). Jednakże standardy **wymagają** posiadania profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przy prowadzeniu programów divemasterowskich, z czego wyłączone jest tylko kilka obszarów. Pamiętaj również, że istnieją na świecie takie miejsca, gdzie ubezpieczenie będzie wymagane przy każdej działalności nurkowej, łącznie z nadzorowaniem certyfikowanych nurków. Twoje biuro . udzieli ci informacji o wymaganiach obowiązujących na twoim terenie i pomoże uzyskać ubezpieczenie.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 6-2

9. Ogólne wymagania administracyjne programów PADI stwierdzają, że:
- Każdy uczestnik programu PADI obejmującego zajęcia w sprzęcie nurkowym wypełnia formularz „Zwolnienie z _____ i _____ ryzyka”.
 - Uczestnik, który odpowiedział „tak” na jakiegokolwiek pytanie formularza _____, przed wzięciem udziału w programie musi przedłożyć zaświadczenie _____.
 - Każdy uczestnik programu PADI obejmującego zajęcia w sprzęcie nurkowym wypełnia formularz „Poświadczenie zrozumienia _____”.
 - Dokumentacja musi być przechowywana przez _____.
 - Jeśli byłeś świadkiem wypadku, masz obowiązek wypełnić i przesłać formularz „_____” do biura PADI.
10. Do prowadzenia programów „divemasterowskich”, posiadanie aktualnego członkostwa jest
- a. zalecane.
 - b. wymagane.
11. Do prowadzenia programów „divemasterowskich”, posiadanie profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jest
- a. zalecane
 - b. wymagane

Jak ci poszło?

1. odpowiedzialności, przejęcie / Oświadczenie medyczne, lekarskie / zasad bezpiecznego nurkowania / siedem lat / Raport z wypadku nurkowego 2 h 3 h

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

9. Jaka jest potencjalna grupa odbiorców poszczególnych programów prowadzonych przez Divemasterów?
10. Jakie wskazówki marketingowe można wykorzystać do promocji programów prowadzonych przez Divemasterów ?

Marketing

Każdy z programów . typu Discover oraz Experience powstał w odwołaniu do specyficznej grupy odbiorców. Uświadomienie sobie do jakiej grupy docelowej skierowany jest dany program i zrozumienie jego filozofii pomoże ci znaleźć klientów. Poznanie potencjalnych odbiorców i ich oczekiwań w stosunku do danego programu pomoże ci natomiast poprowadzić dany program pod kątem tych oczekiwań.

Wiele sugestii marketingowych odnośnie poszczególnych programów zawarty jest w przewodnikach instruktorskich do tych programów oraz w dodatku do rozdziału „Programy Experience” w *Manualu Instruktorskim* .. Powinieneś zaglądać do tych rozdziałów, gdy potrzebne są ci dodatkowe informacje lub informacje o programach nie omawianych w tym rozdziale.

Kurs . Skin Diver

Kurs . Skin Diver (Nurkowanie w ABC) skierowany jest do osób zainteresowanych nurkowaniem, ale niekoniecznie nurkowaniem w sprężeniu. Jest to program dla osób interesujących się swoją kondycją fizyczną, a w USA jest popularny w szkołach wyższych, które nie mają wystarczających środków na subwencjonowanie kursów nurkowania w sprężeniu, ale chcą mieć w swoim programie dydaktycznym jakiś program nurkowy (który zazwyczaj stanowi opcję przy przedmiotach związanych ze środowiskiem wodnym). Odpowiedni jest również dla dzieci nurków, zanim osiągną one odpowiedni wiek, by mogły zapisać się na kurs . Junior Open Water Diver (12 lat). Generalnie - aktywni młodzi ludzie, którzy dobrze czują się w wodzie mogą mieć na tym kursie dużo dobrej zabawy i z łatwością będą się uczyć nurkowania i pływania w ABC.

Kurs . Skin Diver można przedstawiać jako naukę „poważnego” nurkowania na zatrzymanym oddechu – kurs nurkowania w ABC – a obejmuje on wykłady na temat sprzętu, zagadnień teoretycznych związanych z nurkowaniem, środowiska i technik nurkowania w ABC. Część praktyczna obejmuje nurkowanie i pływanie pod wodą na zatrzymanym oddechu. Formuła kursu jest elastyczna, możesz więc go skrócić lub wydłużyć, gdy jest to potrzebne do spełnienia wymagań.

Rady i sugestie marketingowe:

- Proponuj ten kurs dorosłym uczestnikom kursów nurkowania jako sposób na rozpoczęcie przygody z nurkowaniem przez ich dzieci, które nie ukończyły jeszcze 12 lat (młodzi ludzie też otrzymają certyfikat jak mama i tata). Zajęcia dla dzieci i rodziców mogą odbywać się równocześnie, dzięki czemu rodzicom spadnie z głowy problem znalezienia opieki dla dzieci w czasie, gdy sami mają kurs.
- Reklamuj go w centrach rekreacji i siłowniach jako wspaniały sposób wykonywania ćwiczeń w wodzie.

- Promuj go w szkołach jako program wspierający lub łączący się z przedmiotami związanymi ze środowiskiem wodnym. W takim ujęciu możesz poszerzyć zakres wykładu o środowisku wodnym.
- Promuj go w organizacjach młodzieżowych, np. wśród harcerzy.
- W części teoretycznej wprowadzaj jak najwięcej samodzielnej nauki, co uelastycznia harmonogram i wyrównuje różne tempo uczenia się kursantów.

Program Discover Snorkeling

Chociaż zarówno kurs Discover Snorkeling, jak i Skin Diver obejmują zajęcia z nurkowania w płetwach, masce i fajce, w rzeczywistości są to dwa różne programy. Cele i marketing tych kursów mogą się zająć, ale ich filozofia jest inna i skierowane są do różnych grup odbiorców.

Program Discover Snorkeling skierowany jest do osób zainteresowanych swobodnym pływaniem połączonym z oglądaniem podwodnego świata, któremu to zajęciu chcą oddawać się od czasu do czasu. Nie jest to kurs (nie dostaje się certyfikatu), lecz miłe, łatwe i przyjemne doświadczenie. Twoim zadaniem jest pokazać uczestnikom, jak z takiej formy spędzania czasu czerpać najwięcej przyjemności – będziesz więc ich uczył jak przeciwdziałać parowaniu maski, dopasowywać sprzęt, omówisz podstawowe zasady bezpieczeństwa itp. Uczestnicy kursu Skin Diver muszą zademonstrować opanowanie takich umiejętności, jak zanurzenie z powierzchni i płynięcie pod wodą, natomiast program Discover Snorkeling nie wymaga tego. Uczestnicy Discover Snorkeling w pełni akceptują fakt, że podwodne widoki oglądają pozostając cały czas na powierzchni wody. Kurs Skin Diver rozpoczyna się na basenie, a program Discover Snorkeling w całości możesz poprowadzić na wodach otwartych.

Program Discover Snorkeling przemawia do ludzi, którzy czują, że nurkowanie w sprzęcie jest dla nich zbyt skomplikowane lub boją się go. Jest również dobrym sposobem promowania nurkowania, gdy nie masz zbyt wiele czasu. Podobnie jak w przypadku kursu Skin Diver możesz podkreślać jego walory zdrowotno – kondycyjne, a patrząc pod takim kątem dodatkowa zaletą Discover Snorkeling jest to, że jest to program krótszy i łatwiejszy, co może bardziej odpowiadać osobom zainteresowanym **tylko** jego aspektem kondycyjnym. Podstawowym celem Discover Snorkeling jest dobra zabawa, dlatego propozycje, by na wycieczki zabierać np. tabliczkę do identyfikacji ryb lub jednorazowy aparat fotograficzny do zdjęć podwodnych to pomysły, które w wielkiej mierze przyczyniają się do uatrakcyjnienia tego programu.

Rady i sugestie marketingowe:

- Promuj program w centrach rekreacji jako sposób na ćwiczenie.
- Reklamuj go na miejscowych kąpieliskach.
- Reklamuj go poprzez miejscowe biura podróży jako naukę umiejętności, które mogą być przydatne w czasie wypoczynku. Jest to szczególnie efektywne, gdy z uczestnictwem w kursie łączy się np. promocja na sprzęt ABC zakupiony w zatrudniającym cię centrum nurkowym.
- Promuj go jako kolejny rodzaj aktywności wśród osób uprawiających już inne sporty wodne, takie jak żeglarstwo, jazdę na nartach wodnych, surfing, itp.

Program Discover Local Diving

Jak już wspomniano w rozdziale 2, Discover Local Diving to typowy program zapoznawczy i przeznaczony jest dla certyfikowanych nurków odwiedzających nowe miejsce. Nadaje się on również dla certyfikowanych nurków, którzy po przerwie chcą wrócić do nurkowania i którzy łączą często ten program z programem Scuba Review.

Discover Local Diving to podwodna wycieczka z przewodnikiem, zapoznająca uczestników z lokalnym środowiskiem wodnym, warunkami, niebezpieczeństwami, ciekawymi miejscami nurkowymi oraz technikami i procedurami. Na odprawie po nurkowaniu opowiadasz nurkom o tym, co widzieli pod wodą i omawiasz specyficzne techniki, które stosowaliście, ale Discover Local Diving nie jest nurkowaniem, które może zostać zaliczone jako nurkowanie szkoleniowe przy jakiejś specjalizacji lub do kursu Advanced OWD.

Rady i sugestie marketingowe:

- Promuj ten program wśród nurków odwiedzających twój region lub wśród „świeżo upieczonych” nurków. Pamiętaj, że program ten jest szczególnie przydatny w odniesieniu do miejsc, które nie są uważane za typowe miejsca do nurkowania, takich jak rzeki, jeziora, zalane kamieniołomy itp.; nurkowie mogą nawet nie zdawać sobie sprawy, że można tam zanurkować.
- Łącz go w pakiet z programem Scuba Review jako dodatkowe doświadczenie odświeżające umiejętności nurkowe.
- Gdy podpisujesz uczestnikowi nurkowanie w logbooku przybij też pieczętkę twojego centrum nurkowego (jeśli jest). Doda to nurkowaniu wiarygodności.
- Zaproponuj kolejne nurkowania lub inne programy w swoim regionie.

Program Scuba Review

Program ten umożliwia certyfikowanym nurkom odświeżenie swojej wiedzy i umiejętności nurkowych po okresie przerwy w nurkowaniu. Można go również zaproponować nurkom nie posiadającym żadnego certyfikatu, ale wtedy zajęcia musi nadzorować Instruktor ..

Jako program doszkalający, Scuba Review rozpoczyna się od przypomnienia wiedzy teoretycznej. Uczestnik ma za zadanie przeczytać *Scuba Tune-up* w wersji multimedialnej lub książkowej. Materiał ten umożliwia naukę samodzielną i samodzielną ocenę własnych postępów, ale będziesz musiał omawiać pytania, na które uczestnicy programu odpowiedzą błędnie i upewnić się, że je zrozumieli. Zalecane jest również, aby uczestnicy oglądali film *Doskonała pływalność zerowa*, który odświeży ich wiedzę na temat kontroli pływalności.

Ponieważ filozofią tego programu jest powtórzenie, praktyczna część Scuba Review polega na przypomnieniu uczestnikom podstawowych umiejętności nurkowych, to znaczy umiejętności, które już znają. Uczestnicy mają możliwość przećwiczenia ich pod twoim nadzorem lub, gdy okaże się to konieczne, ponownie się ich uczyć pod twoim przewodnictwem. Po spełnieniu przez uczestnika wszystkich wymagań możesz nakleić mu na certyfikacie specjalny znaczek Scuba Review.

Rady i sugestie marketingowe:

- Namawiaj do tego programu nurków, którzy obawiają się wrócić do nurkowania po dłuższej przerwie. Niektórzy nurkowie sądzą, że będą musieli powtórzyć cały kurs nurkowania, aby

ponownie zacząć nurkować; pojedyncza sesja doszkalająca może natomiast powstrzymać ich od całkowitego porzucenia nurkowania.

- Reklamuj go w miejscowościach wypoczynkowych, gdzie w czasie wakacji pojawiają się nieoczekiwane okazje do nurkowania. Możesz w ten sposób zachęcić takich klientów, którzy wcześniej nawet by nie pomyśleli o nurkowaniu, ale decydują się pod wpływem nagłego impulsu. Często w ten właśnie sposób wraca do nurkowania wielu nieaktywnych od jakiegoś czasu nurków.
- Proponuj ten program uczestnikom kursów odbywających się właśnie w twojej firmie nurkowej jako doskonały sposób na przyciągnięcie z powrotem do nurkowania ich nieaktywnych nurkujących kolegów. Jeśli logistyka na to pozwoli, zgraj w czasie basenowe zajęcia Scuba Review z ostatnią sesją basenową kursu Open Water Diver, dzięki czemu uczestnicy będą mogli zanurkować razem.
- Proponuj Scuba Review nurkom, którzy zapisali się na nurkowanie Discover Local Diving i okazało się (po przeglądnięciu logbooku lub w wyniku rozmowy), że nie nurkowali od jakiegoś czasu. Zaznacz, że dalej są uczestnikami Discover Local Diving.
- Program Scuba Review jest dobrze przystosowany do samodzielnej nauki przy użyciu podręcznika *Scuba Tune-up* lub jego wersji na CD-Romie. Należy oferować uczestnikom tę opcję, ponieważ zwiększa to ich wygodę – pamiętaj, że trudności w rozplanowaniu zajęć są częstą przyczyną rezygnacji z nurkowania, tak więc uczestnicy Scuba Review szczególnie powinni mieć możliwość skorzystania z udogodnienia, jakim jest nauka samodzielna.

Nadzorowanie nurków ze stopniem . Scuba Diver

Chociaż prowadzenie grupy nurków mających stopień . Scuba Diver nie jest żadnym „programem”, należy wtedy wziąć pod uwagę podobne czynniki jak podczas prowadzenia uczestników kursu Discover Scuba Diving.

Stopień . Scuba Diver uprawnia nurka do nurkowania pod bezpośrednim nadzorem Divemastera . lub nurka o wyższym stopniu, prowadzonym w wodzie. Nadzorowanie nurków ze stopniem . Scuba Diver jest podobne do prowadzenia uczestników kursu Discover Scuba Diving, tyle tylko, że nurkowie Scuba Diver odbyli dłuższe przeszkolenie i mają większe doświadczenie niż uczestnicy DSD.

- Zalecany limit głębokości dla nurków . Scuba Diver to 12 metrów. Planuj nurkowania zgodnie z tym limitem.
- Podobnie jak uczestnicy kursu DSD, nurkowie . Scuba Diver formalnie nie byli uczeni i nie mają uprawnień, by korzystać z tabel nurkowych lub komputerów (choć najprawdopodobniej i tak znajdują się wśród nich tacy, którzy będą wiedzieć jak ich używać), dlatego będziesz musiał za nich kontrolować głębokość i czas.
- Nurkowie . Scuba Diver mogą mieć swój własny sprzęt.
- Nurkowie Scuba Diver jako grupa chętniej będą chcieli uczestniczyć w jakiś działaniach pod wodą (np. robić zdjęcia itp.), oczywiście w ramach swoich uprawnień. Samo bycie pod wodą nie jest już dla nich żadną nowością.

- Można przyłączyć nurków Scuba Diver do wycieczki kursu Discover Scuba Diving. Nurków Scuba Diver, którzy mieli krótką przerwę możesz dołączyć do zajęć praktycznych kursu DSD, aby odświeżyli i dopracowali swoje umiejętności.
- Nurkowie . Scuba Diver mogą zainteresować się wycieczką nurkową składającą się z dwóch nurkowań (wymiana butli) oraz pakietami nurkowymi obejmującymi kilka nurkowań w czasie ich wakacyjnego pobytu.
- Aktywni nurkowie . Scuba Diver po kilku nurkowaniach będą prawdopodobnie chcieli nurkować samodzielnie. Skieruj ich do Instruktora . w twojej firmie; nurkowie ci mogą ukończyć kurs Open Water Diver nawet w ciągu jednego dnia.

Oczywistą rzeczą jest, że nurkowie ze stopniem . Scuba Diver są prawdziwymi nurkami – fakt, iż chcą nurkować wyłącznie pod nadzorem nie oznacza, że będą mniej zainteresowani inwestowaniem w swój sprzęt lub uczestnictwem w imprezach organizowanych przez twoją firmę nurkową.

Uwagi ogólne na temat marketingu

Efektywny marketing to po prostu rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb ludzi. Powyższe propozycje pokazują jak programy prowadzone przez Divemasterów mogą odpowiadać na specyficzne zainteresowania, ale ty nauczysz się rozpoznawać wiele innych potrzeb. Nurkowe publikacje takie jak *The Undersea Journal*, *The Business of Diving* i inne produkty . przeznaczone dla profesjonalistów zawierają pomysły na promowanie programów . oraz podsuwają strategie marketingowe zmieniające się wraz z modą i zainteresowaniami konsumentów.

Przy promocji programów, które możesz prowadzić jako Divemaster . duże znaczenie ma współpraca z zatrudniającą cię firmą nurkową i jej kadrą szkoleniową. Dzięki niej twoje działania promocyjne są spójne z ogólną strategią marketingową firmy, a twoje programy łączą się i wspierają profil szkolenia. Firma nurkowa, dla której pracujesz może stawiać sobie różne cele i mieć różne strategie marketingowe i twoje działania nie powinny stać z nimi w sprzeczności.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 6

50. Napisz, gdzie można znaleźć standardy i inne potrzebne informacje dotyczące programów prowadzonych przez Divemasterów . oraz jak odróżnisz standardy, do których musisz się zastosować, od innych informacji pomocniczych.

51. Napisz, gdzie znajdziesz maksymalne współczynniki divemaster : uczestnicy dla programów prowadzonych przez Divemasterów ..

52. Napisz, gdzie znajdziesz wymagania zaliczeniowe danego programu i wyjaśnij dlaczego dobrą zasadą jest przedstawienie kursantom tych wymagań..

53. Napisz, gdzie znajdziesz listy materiałów wymaganych i zalecanych do programów prowadzonych przez Divemasterów ..

54. Wymień sześć ogólnych wymagań administracyjnych, które mają zastosowanie do wszystkich programów .:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

55. Podaj wymagania dotyczące corocznego odnawiania członkostwa dla Divemastera ..

56.Podaj wymagania dotyczące profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla Divemastera ..

57.Określ grupę docelową i podstawową filozofię każdego z następujących programów .:
Kurs Skin Diver

Discover Local Diving

Discover Snorkeling

Scuba Review

58.Podaj jeden pomysł marketingowy dla każdego z następujących programów. (Spróbuj wymyślić coś oryginalnego, nie podawać pomysłów omawianych w podręczniku.)
Kurs Skin Diver

Discover Local Diving

Discover Snorkeling

Scuba Review

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział siódmy

Co to jest zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem odpowiedzialności prawnej

Etapy zarządzania ryzykiem odpowiedzialności prawnej w razie wypadku

Zarządzanie jakością – kontrola i gwarancja

Zdrowie i bezpieczeństwo własne

Zarządzanie ryzykiem

„Ale ja naprawdę nie zrobiłem nic złego” powiedział Janusz, „O co mógłbym być oskarżony?”

„Oczywiście, że nie zrobiłeś” zapewnił go jego adwokat. „Niemniej jednak zawsze można cię o coś oskarżyć. Zdarzył się nieszczęśliwy wypadek i ani ty, ani żaden inny divemaster nie bylibyście w stanie mu zapobiec. Jeśli to wykażemy, wygramy sprawę. Nurek, który został uszkodzony wiedział o ryzyku i zaakceptował je. Jeśli to udowodnimy, nie będziemy musieli już nic więcej udowadniać”.

„W porządku, ale jak to zrobimy?”

„Czy dałeś każdemu do podpisania zwolnienie z odpowiedzialności?”

„Oczywiście, formularz . „Zwolnienie z odpowiedzialności i przejęcie ryzyka”. Janusz przeglądnął dokumentację i wręczył adwokatowi zwolnienie.

„Doskonale – wszystko tak jak powinno być” stwierdził adwokat po przeczytaniu go, „Janusz, znając miejscowe prawo sędzę, że ten jeden dokument wystarczy, by zakończyć sprawę.”

„Zwykłe zwolnienie?”

„Tak, ale nie wszystkie systemy prawne tak działają. Jednak nawet, gdybyśmy podlegali innemu prawu, ten dokument jest dowodem, że nurek zaakceptował ryzyko związane z nurkowaniem, a to jest jedna z najlepszych linii obrony przed sądem.”

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

13. Co oznacza termin **zarządzanie ryzykiem**?
13. Co oznaczają terminy **obowiązek opieki** oraz **zaniedbanie w większości systemów prawnych**?
14. Dlaczego zaleca się posiadanie profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, nawet jeśli nie jest ono wymagane, a ty zamierzasz pracować wyłącznie jako asystent pod nadzorem Instruktora PADI?
15. Jaki najważniejszy krok możesz podjąć, by zarządzać ryzykiem odpowiedzialności prawnej?
16. Dlaczego przestrzeganie standardów zmniejsza ryzyko odpowiedzialności prawnej?
17. Jaką rolę w zmniejszeniu ryzyka odpowiedzialności prawnej pełni umiejętność podejmowania właściwej decyzji?
18. Jaką rolę w zmniejszeniu ryzyka odpowiedzialności prawnej odgrywa dokumentacja i administracja?
19. Co powinieneś zrobić w razie wypadku nurkowego z punktu widzenia zarządzania ryzykiem, dając oczywiście pierwszeństwo procedurom postępowania w razie niebezpieczeństwa?

- ▶ Papierkowa robota wydaje się czasem przykrym obowiązkiem i zwracaniem głowy. Jaki wpływ według ciebie będzie miało to wydarzenie na podejście Janusza do niej?
- ▶ Jaki wpływ na twoje podejście do starannego wypełniania i przechowywania dokumentów ma świadomość, że sama odpowiednia dokumentacja wystarczy (i wiele razy się tak stało), by oddalić zarzut?
- ▶ Tak jak w przypadku Janusza, wiele systemów prawnych umożliwia wytoczenie ci sprawy przed sądem bez wcześniejszego udowodnienia twojej odpowiedzialności. Nawet jeśli nie zrobiłeś nic złego, jeśli zostaniesz postawiony przed sądem, będziesz musiał się bronić. Jaki w takim razie nasuwa ci się wniosek odnośnie znaczenia jakie ma posiadanie profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, nawet jeśli jesteś „idealnym” divemasterem, który nigdy nie popełnia błędów?

Co to jest zarządzanie ryzykiem

Ponieważ rozpocząłeś już swoją profesjonalną karierę w nurkowaniu, prawdopodobnie słyszałeś lub czytałeś, że profesjonaliści nurkowi „zarządzają ryzykiem” w ramach swojej codziennej działalności. Zarządzanie ryzykiem to termin o szerokim zakresie i może nie być dla ciebie całkiem jasne co on oznacza lub co obejmuje.

“Zarządzanie ryzykiem” to proces ograniczania ryzyka, które ponosisz działając w ramach swoich uprawnień jako Divemaster .. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa kursantów, nurków i twojego. Strategia polega na unikaniu wypadków jakiegokolwiek ze stron i na redukowaniu twojego ryzyka odpowiedzialności prawnej jako nurkowego lidera.

Biorąc pod uwagę te cele, zarządzanie ryzykiem można podzielić na dwa szerokie zakresy: 1) zarządzanie ryzykiem odpowiedzialności prawnej, co wiąże się z zakresem potencjalnej

odpowiedzialności oraz 2)twoje własne zdrowie i bezpieczeństwo.

Zarządzanie ryzykiem odpowiedzialności prawnej

Funkcjonowanie jako nurek poziomu kierowniczego nadzorujący innych nurków, w większości krajów pociąga za sobą ryzyko odpowiedzialności prawnej. Według większości systemów prawnych spoczywa na tobie **obowiązek opieki** nad osobami, które nadzorujesz. Oznacza to, że mając na względzie bezpieczeństwo, powinieneś postępować tak, jak w takich samych lub podobnych okolicznościach postępowałby naprawdę rozważny divemaster.

Nurkowanie jest jednak aktywnością, która zawiera w sobie element ryzyka, divemaster więc nie zawsze może **zagwarantować** bezpieczeństwo nurka. Zawsze istnieje jakieś ryzyko poważnego zranienia lub śmierci, pominiawszy najlepsze starania divemastera czy kapitana łodzi, i nurkowie muszą zaakceptować to ryzyko jeśli chcą uprawiać nurkowanie. Obowiązek opieki dla ciebie jako divemastera jest generalnie ograniczony do dołożenia jak najlepszych starań pozostających w zakresie twoich obowiązków w celu uniknięcia **racjonalnie przewidywalnych** wypadków.

Zaniedbanie w rozumieniu większości systemów prawnych oznacza niedopełnienie oczekiwanego obowiązku opieki. Jeśli zdarzy się wypadek i rozpoczną się przeciwko tobie działania prawne (zostanie ci wytoczony **proces**), strona skarżąca czyli **powód** zazwyczaj twierdzi, że jako divemaster nie dopełniłeś obowiązku opieki, który na tobie spoczywał i w ten sposób dopuściłeś się zaniedbania. Jeżeli zostanie udowodnione przed sądem, że spoczywał na tobie obowiązek opieki, dopuściłeś się zaniedbania i że to zaniedbanie doprowadziło do wypadku, w wyniku którego została poszkodowana jakaś osoba lub zostało zniszczone jakieś mienie, zostaniesz pociągnięty do odpowiedzialności (przegrasz proces) i będziesz musiał zapłacić odszkodowanie (rekompensatę) w wysokości określonej przez sąd.

Profesjonalne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej

Rozpatrując pojęcia „obowiązek opieki” i „zaniedbanie”, należy mieć na względzie, że wiele systemów prawnych umożliwia wytoczenie ci procesu **nawet jeśli nie zrobiłeś nic złego**. Powód (strona skarżąca) podejmie próby wykazania, że na pozwanym (czyli tobie) spoczywał obowiązek opieki i nie został on dopełniony. Nawet jeśli ostatecznie wygrasz sprawę, koszty, które poniesiesz na obronę mogą okazać się znaczne. Jeśli przegrasz sprawę, oprócz kosztów sądowych będziesz musiał zapłacić jeszcze dodatkowo odszkodowanie.

Jako Divemaster . powinieneś posiadać profesjonalne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, nawet wtedy, gdy rodzaj twojej działalności i twoje biuro . tego nie wymagają – by w razie wytoczenia ci sprawy po pierwsze pokryło koszty prawne, a po drugie, by pokryło ewentualne odszkodowanie, jeśli zostaniesz pociągnięty przez sąd do odpowiedzialności.

Ubezpieczenie to ma duże znaczenie, nawet jeśli masz zamiar ograniczyć zakres swojej działalności jako Divemastera do asystowania instruktorowi. Instruktorzy posiadają własne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, ale polisa instruktorska nie obejmuje jego asystenta. Chociaż nie dzieje się tak często, w większości systemów prawnych można nie tylko wytoczyć ci proces, ale możesz również zostać włączony do sprawy w toku jej trwania. W zależności od okoliczności, możesz zostać pociągnięty do odpowiedzialności za swoje działania, nawet jeśli na miejscu zdarzenia obecny był instruktor.

Jeśli masz zamiar samodzielnie prowadzić programy „divemasterowskie”, posiadanie ubezpieczenia jest **wymagane** w większości krajów, z niewielkimi tylko wyjątkami. Twój instruktor lub biuro . podadzą ci jakie specyficzne wymagania co do ubezpieczenia obowiązują

na twoim terenie. Niektóre biura . oferują polisy „asystenckie” dostosowane do potrzeb Divemasterów i Asystentów Instruktora. Tego rodzaju ubezpieczenie pokrywa mniejszy zakres działań - nie obejmuje samodzielnego prowadzenia programów i nadzorowania certyfikowanych nurków.

Ubezpieczenie sprzętu — kolejną ważną sprawą związaną z profesjonalnym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej jest fakt, że nie obejmuje ono wypadków spowodowanych przez twój osobisty sprzęt, w który wyposażyłś kursanta lub nurka. Takie wypadki obejmuje polisa centrum nurkowego, więc jeśli zabierasz ze sobą na zajęcia zapasowy sprzęt (na wypadek, gdyby coś się zgubiło lub zepsuło) upewnij się, że jest to sprzęt firmy nurkowej, a nie twój własny. Niektóre profesjonalne ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej zawierają specjalne, ograniczone ubezpieczenie sprzętu, jeżeli warunki twojej pracy wymagają od ciebie, byś wyposażał nurków lub kursantów w twój własny sprzęt, nie dzieje się to jednak automatycznie.

Jak zarządzać ryzykiem odpowiedzialności prawnej

Ubezpieczenie pokrywa koszty związane z wytoczeniem ci przez kogoś sprawy, przede wszystkim jednak przyjrzyjmy się sposobom uniknięcia takich działań, a jeśli już do tego dojdzie, zobaczymy jak zapewnić sobie wygraną mając w ręku odpowiednie dowody na to, że postępowałeś jak naprawdę rozważny divemaster.

Najważniejszą zasadą w zarządzaniu ryzykiem odpowiedzialności prawnej jest zapobieganie wypadkom poprzez stosowanie konserwatywnych norm bezpieczeństwa i podejmowanie właściwych decyzji podczas asystowania lub nadzorowania nurków. Ta zasada odzwierciedla przede wszystkim sposób, w jaki opiekuńcza i współczująca osoba powinna traktować innych ludzi, ale stosowanie jej odgrywa również dużą rolę w zarządzaniu ryzykiem odpowiedzialności prawnej, gdyż zapobiega wielu wypadkom. Poza tym, nie jest zbyt prawdopodobne, by wytoczono ci proces za wypadek, który się nie wydarzył.

Niestety, możesz wykonywać wszystko poprawnie jak naprawdę rozważny divemaster, a i tak może przydarzyć się jakiś wypadek w czasie, gdy asystujesz lub nadzorujesz nurków. Może się tak zdarzyć na przykład, gdy nurkowie lekceważą zasady bezpieczeństwa i narażają się na zwiększone ryzyko. W takich przypadkach stosowanie się do standardów ., umiejętność podejmowania właściwej decyzji, prowadzenie odpowiedniej dokumentacji i odpowiednie postępowanie w czasie wypadku pomoże ci uniknąć podjęcia w stosunku do ciebie kroków prawnych lub umożliwi wygranę sprawy.

Standardy . Stosowanie się do standardów . podczas szkolenia jest podstawową linią obrony jeśli sąd w jakikolwiek sposób kwestionuje twoje postępowanie jako Divemastera .. Wykazując, że postępowałeś zgodnie ze standardami . udowadniasz, że dopełniłeś obowiązku opieki, który spoczywa na nurkach . poziomu kierowniczego. Jeśli zakwestionowane zostaną standardy, ich obrona spada na ., a nie na ciebie.

Z drugiej strony, jeśli zdarzy ci się wypadek, kiedy postępujesz niezgodnie ze standardami ., obrona twoich poczynań może być o wiele trudniejsza. Może się tak zdarzyć, że twoje działania nie będą miały nic wspólnego z samym wypadkiem, ale będziesz musiał udowodnić, że twoje postępowanie albo nie miało żadnego wpływu na dany wypadek, albo, że było ono dalej rozważne, pomimo odstępstwa od standardów.

Standardy społeczności nurkowej.

Społeczność nurków jako całość i środowiska lokalne tworzą swoje standardy i praktykę. Stanowią one w danym środowisku akceptowalne metody postępowania. Standardy i praktyka całej społeczności nurków mają tendencję do stawania się bardziej ogólnymi , ponieważ

środowiska wodne są bardzo zróżnicowane. Standardy społeczności lokalnych są zazwyczaj bardziej określone i powstają w oparciu o miejscowe możliwości, warunki i inne czynniki. Mogą obejmować na przykład takie rzeczy, jak metody kotwiczenia łodzi, techniki nadzoru nurków, rodzaj środków bezpieczeństwa posiadanych na łodzi, zalecane techniki nurkowania. Standardy środowiskowe mogą być nieformalne, stając się po prostu powszechnie stosowaną konwencją postępowania lub mogą stać się formalnie obowiązującymi, gdy zaadoptuje je jakaś lokalna organizacja, np. miejscowy klub sportów wodnych.

Podobnie jak standardy „, standardy środowiskowe dostarczają pewnej ochrony od odpowiedzialności prawnej, jeśli się stosuje te standardy lub bardziej konserwatywną praktykę. Na przykład, przypuśćmy, że pracujesz na osłoniętym akwenu, gdzie spotyka się tylko małe fale, więc lokalną praktyką jest zabieranie grup nurków na nurkowania małymi pontonami. Masz właśnie taką grupę na nurkowaniu i nagle niespodziewana dwumetrowa fala wywołana nie zapowiedzianym wcześniej podwodnym wybuchem w odległości 3 kilometrów wyrzaca twój ponton i rani nurka. Jeśli zostaniesz oskarżony o to, że przyczyniłeś się do wypadku zabierając nurków na nurkowanie pontonem, lokalna praktyka nurkowa pomoże ci udowodnić, że wybór pontonu jako łodzi dla nurków był rozsądnym i normalnym postępowaniem na tym terenie.

Jednakże postępowanie niezgodne ze standardami środowiskowymi i lokalną praktyką może powodować problemy prawne. W razie wypadku i wytoczenia ci sprawy będziesz może musiał udowadniać, że twoje postępowanie albo nie miało żadnego wpływu na dany wypadek, albo, że było ono dalej rozważne, pomimo odstępstwa od standardów lokalnych. Nie zawsze jest to jednak łatwe.

Właściwa decyzja.

Standardy „, standardy środowiskowe i zasady lokalnej praktyki nie są w stanie ogarnąć wszystkich możliwych sytuacji, przestrzeganie ich nie uwalnia cię więc od odpowiedzialności za podejmowanie właściwych decyzji i wykazywania konserwatywnego podejścia. Oznacza to na przykład, że gdy warunki tego wymagają powinieneś zmniejszyć współczynnik uczestniczy-divemaster lub w ogóle odwołać nurkowanie jeśli zachodzi taka potrzeba. W razie jakichkolwiek wątpliwości bądź raczej zbyt ostrożnie niż za mało rozważnie.

Jest to jeden z najważniejszych czynników przy podejmowaniu decyzji. Jeśli masz wytoczoną sprawę, nie wystarczy tłumaczenie, że postępowałeś „zgodnie ze standardami „ lub że „wszyscy tak robią”, jeśli istniały inne okoliczności, które twoją decyzję czyniły nierozważną. Sąd będzie rozpatrywał, czy twoje działania były **racjonalnie rozważne**.

Na przykład, pozostając przy omawianym przykładzie, przypuśćmy, że zabierasz grupę nurków na nurkowanie małym pontonem na osłonięty akwen, gdzie spotyka się tylko małe fale. Nagła burza wywołuje fale dwumetrowe, ale ty i tak wyprowadzasz grupę. Fale zalewają ponton i przewracają go raniąc jednego pasażera. W tym przypadku, standard środowiskowy nie obroni twojej decyzji o wypłynięciu. Fale nie były nieprzewidzianym zjawiskiem i naprawdę rozważny divemaster zdałby sobie sprawę, że są zbyt niebezpieczne dla małego pontonu.

Podejmowanie właściwych decyzji ściśle wiąże się z zasadą, że po pierwsze należy zrobić wszystko, by uniknąć wypadku. Ale gdy jakiś się wydarzy, o wiele łatwiej będzie ci bronić swojego postępowania, gdy będziesz mógł wykazać, że nie tylko przestrzegałeś standardów, ale przestrzegałeś ich w sposób konserwatywny.

Dokumentacja.

Nie można zaprzeczyć stwierdzeniu, że prowadzenie dokumentacji to kłopot i zawracanie głowy. Niemniej jednak jest to **potrzebny** kłopot – profesjonalne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej wymaga posiadania odpowiednich dokumentów, w przeciwnym razie jest nieważne. Dokumentacja ma taką wagę, ponieważ stanowi dowód, że postępujesz jak naprawdę rozważny divemaster przestrzegający standardów oraz wykazuje, że kursanci i nurkowie zaakceptowali ryzyko związane z nurkowaniem. **Zdarza się, że do oddalenia sprawy sądowej wystarcza jedynie właściwa dokumentacja!** Poza sprawami natury prawnej, dokumentacja pomaga zachować ogólny porządek, co ułatwia spełnianie standardów, wspiera dobrą obsługę klienta i profesjonalizm.

Formularz „**Zwolnienie z odpowiedzialności i przejęcie ryzyka**” (w niektórych krajach jest to „Potwierdzenie zrozumienia”) jest bardzo ważny, ponieważ tam gdzie prawo na to pozwala przesuwa odpowiedzialność prawną związaną z uczestnictwem w jakimś programie na uczestników tego programu. Nazywa się to „przejęciem ryzyka”. Dokument ten przedstawia uczestnikowi niebezpieczeństwa związane z nurkowaniem i stanowi prawną umowę, którą powinieneś przechowywać w aktach. Niektóre systemy prawa nie uznają tego formularza jako podstawy do oddalenia zarzutu, ale i tak stanowi on ważny dowód dla linii obrony. Dlatego więc uczestnicy kursów i programów powinni podpisać ten dokument przed wzięciem udziału w jakimkolwiek programie ., bez względu na to, gdzie się on odbywa i gdzie ci uczestnicy zamieszkują.

Formularz „**Oświadczenie Medyczne**” pomaga zapobiegać wypadkom wyłapując te osoby, które z medycznego punktu widzenia nie spełniają warunków potrzebnych do uprawiania nurkowania. Każdy kto odpowie „tak” na jakiegokolwiek pytanie tego formularza, przed wzięciem udziału w programie . obejmującym nurkowanie w sprzecznie musi uzyskać zgodę lekarza. (W niektórych krajach prawo wymaga, by **wszyscy** uczestnicy otrzymali zgodę lekarza przed wzięciem udziału w zajęciach nurkowych.) Jeśli zdarzy się wypadek związany ze stanem zdrowia, „Oświadczenie medyczne” pomaga przenieść odpowiedzialność prawną na uczestnika programu (w przypadku błędnego wypełnienia formularza) lub na lekarza, który wydał danej osobie zaświadczenie potwierdzające zdolność do nurkowania.

Właściwe **administrowanie dokumentacją** jest równie ważne jak sama dokumentacja, ponieważ gdy jakiś formularz jest źle wypełniony lub nie możesz go zlokalizować, to tak, jakby go wcale nie było. Przeglądaj dokumenty, by upewnić się, że są czytelnie, poprawnie i w całości wypełnione. Nie pozwalaj nikomu zmieniać lub skreślać sformułowań formularza; jeśli ktoś nie chce zaakceptować ryzyka i odpowiedzialności związanych z udziałem w nurkowym programie, nie przyjmuj takiej osoby na kurs.

Przechowuj całą dokumentację przez co najmniej siedem lat lub dłużej, jeśli wymaga tego lokalne prawo. Nie musisz przechowywać dokumentacji osobiście, jeśli robi to firma nurkowa, dla której pracujesz i gdy masz do tych dokumentów dostęp.

Etapy zarządzania ryzykiem odpowiedzialności prawnej w razie wypadku

Jeśli pomimo twoich najlepszych starań zdarzy się jakiś wypadek, twoje postępowanie podczas tego wydarzenia może zdecydować, czy zostanie ci wytoczona jakaś sprawa oraz umożliwić obronę w sądzie, gdy podjęte zostaną czynności prawne. Poniżej przedstawione są kroki jakie należy przedsięwziąć w razie wypadku:

1. **Sprawą nadrzędną jest pokierowanie wypadkiem poprzez zawiadomienie odpowiednich służb i wezwanie pomocy medycznej, okazując współczucie należy robić wszystko co w twojej mocy mając na celu dobro osoby poszkodowanej.**
2. **Poinformuj** rodzinę osoby poszkodowanej o wypadku okazując współczucie i zaangażowanie.
3. **Współpracuj** ze służbami i przedstaw im *fakty* na temat wypadku.
4. **Nie** oskarżaj, nie wysuwaj przypuszczeń, nie spekuluj na temat przyczyn lub winy. Przede wszystkim dlatego, że odrywa to twoją uwagę od spraw związanych z kierowaniem wypadkiem i pomaganiem osobie poszkodowanej. Po drugie, rzadko jesteś w stanie ogarnąć całość sytuacji, twoja znajomość faktów jest niekompletna, więc twoje przypuszczenia są zazwyczaj błędne lub nie do końca prawdziwe. Twoje stwierdzenia na temat przyczyn wypadku lub czyjejs winy mogą pojawić się w prasie i w sądzie (gdy podjęte zostaną czynności prawne) *nawet jeśli późniejsze dochodzenie udowodni ich nieprawdziwość.*
5. **Zabezpiecz** sprzęt osoby poszkodowanej, by wręczyć go odpowiednim służbom. Jeśli masz taką możliwość poproś jakąś osobę (nurka) nie związaną z wypadkiem, by potwierdziła na piśmie, czy sprzęt ten wydaje się funkcjonować normalnie i ile powietrza jest w butli. Zapisz informacje kontaktowe tej osoby. Taka kontrola ma znaczenie, ponieważ sprzęt osoby poszkodowanej może być przechowywany później przez kilka miesięcy (nie przepłukany) i nie działać właściwie podczas następnej próby.
6. **Zawiadom** swoje biuro . o wypadku wysyłając formularz „Raport z wypadku”. Nie zdarza się to często, ale nawet niegroźne wypadki mogą skutkować wytoczeniem ci sprawy lub innymi działaniami prawnymi, które będą miały na celu obarczenie cię winą za zniszczenia i straty. Twoje biuro . zajmuje się dokumentowaniem wypadków przygotowując się z góry do ewentualnej sprawy sądowej. Po konsultacjach może ci zostać polecony, w zależności od okoliczności, prawnik lub adwokat albo towarzystwo ubezpieczeniowe. Biuro . doradzi ci również jakie kolejne kroki powinieneś podjąć i czego możesz się spodziewać.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 7-1

20. Zarządzanie ryzykiem to proces _____, które ponosisz działając w ramach swoich uprawnień jako Divemaster PADI.
21. W rozumieniu większości systemów prawnych **obowiązek opieki** to
- a. zobowiązanie do zapobiegania jakimkolwiek i wszystkim wypadkom podczas wypełniania obowiązków divemastera.
 - b. zobowiązanie do dokładania wszelkich starań w celu uniknięcia **racjonalnie przewidywalnych** wypadków i postępowania jak naprawdę rozważny divemaster.
22. W rozumieniu większości systemów prawnych **zaniedbanie** oznacza, że
- a. nie zapobiegłeś wypadkowi.
 - b. nie dopełniłeś obowiązku opieki.
23. Jako Divemaster PADI powinieneś posiadać profesjonalne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, nawet gdy nie jest ono wymagane, a ty masz zamiar tylko asystować instruktorowi, ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
- a. jako divemasterowi może ci zostać wytoczona sprawa sądową lub inne kroki prawne.
 - b. polisa instruktorska nie obejmuje jego asystenta.
 - c. możesz być pociągnięty do odpowiedzialności za powstałe szkody niezależnie od instruktora.
 - d. wymagają tego standardy PADI.
24. Najważniejszą zasadą w zarządzaniu ryzykiem odpowiedzialności prawnej jest przede wszystkim _____ wypadkom.
25. Stosowanie się do standardów PADI pomaga zmniejszyć ryzyko odpowiedzialności prawnej, ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
- a. wykazuje, że dopełniasz przypisanego ci obowiązku opieki.
 - b. uwalnia cię od potrzeby udowadniania zasadności samych standardów .
 - c. sprawia, że zarzut może zostać oddalony na tej podstawie.
26. Umiejętność podejmowania właściwych decyzji jest ci równie potrzebna jak standardy, gdyż
- a. są sytuacje, kiedy dopuszcza się odstępstwo od standardów
 - b. standardy nie są w stanie ogarnąć wszystkich możliwych sytuacji i potrzebna jest dodatkowa doza konserwatyzmu.
27. Dokumentacja odgrywa dużą rolę w zmniejszaniu ryzyka odpowiedzialności prawnej, ponieważ (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
- a. uwalnia cię od wszelkiego ryzyka.
 - b. może być wymagana przez prawo lub ubezpieczenie.
 - c. umożliwia przejęcie ryzyka przez uczestników programów.
 - d. zapobiega wypadkom wyłapując te osoby, które z medycznego punktu widzenia nie spełniają warunków potrzebnych do uprawiania nurkowania.
28. W razie wypadku nie powinieneś spekulować na temat przyczyn lub winy ponieważ może to oderwać twoją uwagę od opieki nad poszkodowanym, twoja znajomość faktów jest niekompletna i twoje przypuszczenia mogą pojawić się w prasie lub podczas rozprawy.
- Prawda
 - Fałsz

Jak ci poszło?

1 ograniczenie ryzyka 2 b 3 b 4 a b c 5 Zapobieganie 6 a b 7 b 8 b c d 9

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

9. W jaki sposób proces kontroli jakości pomaga ci ograniczyć ryzyko odpowiedzialności prawnej?
10. Jakie są etapy procesu kontroli jakości?

Zarządzanie jakością – kontrola i gwarancja

Wszystkie biura . mają swoje procedury zarządzania jakością, by upewnić się, że programy . prowadzone są zgodnie ze standardami .. Poprzez losowe ankietywanie kursantów i uczestników programów oraz kontrole na miejscu Departament Kontroli Jakości . sprawdza, czy członkowie . rozumieją i stosują się do standardów ..

Gwarantowana jakość jest jedną z przyczyn tego, że na rynku nurkowym programy . są częściej poszukiwane niż wszystkie inne programy nurkowe razem wzięte. Jest to aktywny proces, który pomaga programom . zachować spójność i profesjonalizm, bez względu na to gdzie się odbywają.

W przypadku Divemasterów, Asystentów Instruktorów i Instruktorów . aktywny proces kontroli jakości pomaga zmniejszyć ryzyko odpowiedzialności prawnej i docenić wasze profesjonalne starania. Losowe ankiety tworzą dokumentację, która wykazuje, że ty i twoi koledzy, inni członkowie ., przestrzegacie standardów, i która stanowi dodatkowe wsparcie dla dokumentacji prowadzonej przez ciebie i twoich ewentualnych wystąpień przed sądem. Proces ten broni twojej wiarygodności, pokazując, że . sprawdza swoje standardy i egzekwuje ich przestrzeganie.

Czasami proces kontroli jakości prowadzi do odkrycia, że jakiś członek . nie przestrzega standardów. Przyczyną jest zazwyczaj niewiedza; dana osoba nie zna lub nie rozumie jakiegoś standardu. Jako pierwszy krok następuje pouczenie mające na celu zmianę postępowania na poprawne zanim wydarzy się jakiś wypadek i, co ważne, **udzielenie tego pouczenia jest odnotowywane**. *W razie, gdy po tym pouczeniu nastąpi wypadek, adnotacja ta uniemożliwi, by doniesienia świadków o naruszeniach standardów, które miały miejsce przed pouczeniem stały się podstawą do przypuszczenia, że te naruszenia spowodowały wypadek.*

Procedury kontroli jakości

Wraz z odkryciem, że większość problemów związanych z przestrzeganiem standardów wynika z nieporozumień, procedury kontroli jakości zaczęły w przeważającej mierze nabierać charakteru pouczeń. Większość spraw kończy się wraz z udowodnieniem, że dana osoba rozumie określony standard oraz odnotowaniem pouczenia.

Szczegółowo wszystkie procedury procesu kontroli jakości opisane są w rozdziale „Standardy i procedury ogólne” *Manuala Instruktorskiego* .. W ogólnym zarysie, procedury te są następujące:

1. Departament Kontroli Jakości dowiaduje się z ankiet, że mógł wystąpić jakiś problem bądź otrzymuje skargę lub raport od naocznego świadka. Rozpoczęte postępowanie zajmuje się tylko udokumentowanymi raportami; anonimowe pogłoski i plotki nie są brane pod uwagę.
2. Departament rozpoczyna gromadzenie dodatkowych informacji za pomocą dodatkowych ankiet, listów, rozmów telefonicznych i bezpośrednich rozmów z nurkiem. Bardzo często działania te powodują rozwiązanie problemu i sprawa zostaje zamknięta.

3. Jeśli departament uzna, że nurek prawdopodobnie nie przestrzegał standardów, kontaktuje się z nim (jeśli jeszcze nie zrobił tego do tej pory), by poznać jego wersję wydarzeń.
4. Zazwyczaj wersja nurka albo potwierdza niezrozumienie przez niego danego standardu albo wyjaśnia pomyłki, które wynikły ze strony świadków lub ankiet. Jeśli nurek weryfikuje swoje postępowanie Komisja Zarządzania Jakością opracowuje odpowiednie pouczenie i odnotowuje je w dokumentacji.
5. W przypadkach, gdy rozbieżności pomiędzy oświadczeniem nurka i informacjami pochodzącymi od świadków lub z ankiet nie da się łatwo wyjaśnić, Komisja Zarządzania Jakością sprawdzi wszystkie informacje i opracuje odpowiednie działanie.

Chociaż procedury kontroli jakości . mają przede wszystkim charakter pouczeń i wskazówek, a nie kar, pamiętaj, że . traktuje standardy bardzo poważnie mając na względzie bezpieczeństwo nurków, swoją renomę na rynku nurkowym oraz integralność i spójność systemu szkoleniowego.

Szybka powtórka

Ćwiczenie 7-2

1. Proces kontroli jakości zmniejsza ryzyko odpowiedzialności prawnej poprzez (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. rozpoznanie problemu i pouczenie odnośnie poprawnego postępowania zanim wydarzy się jakiś wypadek.
 - b. odnotowywanie pouczeń odnośnie poprawnego postępowania.
 - c. egzekwowanie standardów, co dodaje im wiarygodności.
 - d. wspieranie twoich oświadczeń i dokumentacji stanowiących dowód przestrzegania przez ciebie standardów
2. Departament Kontroli Jakości zbiera informacje poprzez (zaznacz wszystkie odpowiedzi poprawne):
 - a. sprawdzanie plotek.
 - b. losowe ankietowanie kursantów i uczestników programów.
 - c. sprawdzanie raportów naocznych świadków.
 - d. skontaktowanie się z członkiem PADI.

Jak ci poszło?

1. a, b, c, d. 2. b, c, d. *Odpowiedź a nie jest poprawna, ponieważ proces kontroli jakości opiera się na faktach, a nie na plotkach.*

cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedź na następujące pytanie:

11. Jakich jest pięć zaleceń odnośnie zarządzania ryzykiem związanym z twoim własnym zdrowiem i bezpieczeństwem podczas pełnienia roli divemastera?

Innym aspektem zarządzania ryzykiem jest zachowanie twojego własnego zdrowia i bezpieczeństwa podczas pełnienia obowiązków divemastera .. Powinieneś uświadomić sobie kilka zagrożeń, aby podjąć odpowiednie kroki ograniczające ryzyko.

Nadzorowanie nurków może wymagać dłuższych okresów dyspozycyjności i aktywności, czasami nawet po kilka dni z rzędu, bez względu na to czy masz możliwość wyspać się w nocy, czy nie. Innym razem może będziesz musiał wykonać wiele nurkowań i zanurzeń w stosunkowo krótkim okresie czasu, co będzie ciężką fizyczną pracą, będzie wymagało od ciebie wytrzymałości i będzie

wyczerpujące. Prawdopodobnie poznasz, w ograniczonym stopniu, ten aspekt swoich obowiązków podczas zajęć praktycznych na obecnym kursie.

Zachowanie dobrego stanu zdrowia i bezpieczeństwa to kwestia przestrzegania ogólnych zasad zdrowotnych, stosowania konserwatywnych norm nurkowych i „zdrowego rozsądku”. Poniższych pięć zaleceń odnosi się do tych wskazówek:

1. Utrzymuj dobrą kondycję fizyczną poprzez regularne ćwiczenia, wystarczający odpoczynek i właściwe odżywianie.
2. Kiedy wykonujesz wielokrotne nurkowania powtórzeniowe, planuj je w ten sposób, by najgłębsze nurkowanie danego dnia wykonać jako pierwsze, a następne na coraz płytszą głębokość, pozostając cały czas **z dużym zapasem w obrębie limitów** bezdekompresyjnych. Pod koniec każdego nurkowania wykonuj przystanek bezpieczeństwa. Co kilka dni rób sobie dzień wolny od nurkowania.
3. Dużo pij. Pamiętaj, że słońce, wiatr i upał przyspieszają ubytek płynów w organizmie, podobnie kofeina i napoje alkoholowe.
4. Kiedy jesteś chory lub poważnie skaleczony dostosuj odpowiednio swoje obowiązki. Pośpiech może opóźnić powrót do zdrowia lub pogorszyć twoją sprawność.
5. Zwracaj uwagę na swój stan psychiczny – nurkuj również dla przyjemności, a nie tylko z obowiązku, bo taką masz pracę, dzięki czemu unikniesz zniechęcenia. Poznawaj inne sposoby spędzania wolnego czasu i miej inne hobby; nurkowi liderzy, którzy nurkują tylko z kursantami i uczestnikami programów zapominają czasem, że nurkowanie ma sprawiać przyjemność – i wtedy kiedy się z nimi nurkuje wcale nie ma zabawy.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 7

59. Zdefiniuj terminy: **zarządzanie ryzykiem, obowiązek opieki, zaniedbanie.**

60. Wyjaśnij, dlaczego zaleca się posiadanie profesjonalnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, nawet jeśli nie jest ono wymagane, a ty zamierzasz pracować wyłącznie jako asystent pod nadzorem Instruktora ..

61. Podaj, jaka jest najważniejsza zasada w zarządzaniu ryzykiem odpowiedzialności prawnej.

62. Wyjaśnij, jak przestrzeganie standardów pomaga zmniejszyć ryzyko odpowiedzialności prawnej i jaką rolę w zmniejszeniu ryzyka odpowiedzialności prawnej pełni umiejętność podejmowania właściwych decyzji.

63. Wyjaśnij rolę właściwej dokumentacji w zmniejszeniu ryzyka odpowiedzialności prawnej i opisz jakie czynności administracyjne należy wykonać podczas każdego programu ..

64. Wymień jakie kroki należy, a jakich nie należy przedsięwziąć podczas wypadku nurkowego, z punktu widzenia zarządzania ryzykiem odpowiedzialności prawnej.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

65. Wyjaśnij, w jaki sposób proces zarządzania jakością pomaga ograniczyć ryzyko odpowiedzialności prawnej.

66. Opisz podstawowe etapy procesu kontroli jakości.

67. Podaj pięć zaleceń, mogących pomóc ci w zarządzaniu ryzykiem związanym z twoim własnym zdrowiem i bezpieczeństwem podczas pełnienia roli divemastera.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział ósmy

Klient nurkowy i trzy eS

Doradztwo w sprawach sprzętu

Przemysł nurkowy

Klaudia i Marzena właśnie wróciły ze wspaniałego wyjazdu do Egiptu, gdzie ukończyły kurs Open Water Diver .. Powiedziały mi, że całkiem im odbiło na punkcie nurkowania i że odwiedzą centrum, bo chcą kupić nowy sprzęt.

I rzeczywiście, pojawiły się zaraz na początku tygodnia. Pierwsze o co zapytały, to „Czy jest dzisiaj Filip?”. Filip to jeden z divemasterów, który pomagał przy ich kursie. Świeżo upieczeni nurkowie pytają o niego cały czas.

Filip poświęcił dziewczynom tego dnia około półtorej godziny, rozmawiając z nimi o tym jak chcą nurkować, odpowiadając na ich pytania i generalnie pomagając wybrać to, co najbardziej im pasuje. Obie kupiły automaty z manometrem i oktopusem oraz jackety, a Marzena kupiła jeszcze piankę – shorta. Ale największe wrażenie zrobiło na mnie to, że gdy podliczał to wszystko, to zapytał „Kiedy macie zamiar wypróbować wasz nowy sprzęt w wodzie?” i namówił je jeszcze na nurkowanie.

„Jesteś jednym z moich najlepszych sprzedawców” powiedziałem mu, gdy dziewczyny wyszły.

„Naprawdę? Wcale nie myślę o sobie, że jestem sprzedawcą.”

„Nie? Ale przecież jesteś.”

Filip wzruszył ramionami „Chyba tak. Ale kocham nurkowanie i tak naprawdę nie myślę o sprzedawaniu tylko o tym, by pomóc innym nurkom wyciągnąć z nurkowania tyle radości, ile ja mam. To oznacza, że muszą kupować sprzęt, ale jest to w porządku, bo pamiętam, że kiedy ja zaczynałem nurkować stanowiło to część tej zabawy.” Zastanowił się. „Może w pewnym sensie na tym w ogóle polega sprzedawanie, co?”

„Nie»w pewnym sensie«” odrzekłem „Na tym powinno polegać sprzedawanie”

- ▶ Dlaczego uważasz, że Filip jest efektywnym sprzedawcą?
- ▶ Dlaczego według ciebie nie uważa się on za sprzedawcę?
- ▶ Gdybyś był klientem, czy chciałbyś, by pomagał ci Filip? Dlaczego tak, a dlaczego nie?
- ▶ Co ma na myśli opowiadający te historię właściciel centrum mówiąc „Na tym *powinno* polegać sprzedawanie”?

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

14. Jakie są nurkowe „trzy eS” i gdzie nurkowi klienci mogą je znaleźć?
20. Jakie funkcje może pełnić Divemaster PADI pomagając klientom w zaspokajaniu trzech eS?
21. Jaką rolę pełnią nurkowie poziomu kierowniczego jeśli chodzi o doradztwo w sprawach sprzętu?
22. Jakie są cztery zasady pozytywnego procesu sprzedaży?

Klient nurkowy i trzy eS

Od swoich narodzin w latach 1950-tych przemysł nurkowy stale się rozwija rozpoznając potrzeby nurków i zaspokajając je. I chociaż istnieje wiele aspektów potrzeb i oczekiwań nurków, wszystkie z nich można zaliczyć do jednej z trzech kategorii: szkolenia, sprzętu i szukania wrażeń (lub doświadczenia). Nazywa się je nurkowymi „trzy eS” i możesz je uważać za receptę na to, by uczynić z nurkowania jak najlepszą zabawę i by każdy mógł znaleźć w nim coś dla siebie.

Szkolenie

Aby nurkować bezpiecznie, nurkowie potrzebują nauki nurkowania. Aby brać udział w coraz innych, dostarczających kolejnych wyzwań nurkowaniach, nurkowie powinni kontynuować swoją edukację, co jest podstawowym sposobem realizowania specjalnych zainteresowań (np. fotografia podwodna) i nauki specjalistycznych technik nurkowych (np. nurkowania głębokie lub wrakowe).

Sprzęt

Bez sprzętu nie ma nurkowania. Nurkowie muszą mieć dostęp do sprzętu, żeby go kupić lub wypożyczyć. Badania pokazują, że istnieje ścisły związek między posiadaniem własnego sprzętu i aktywnością nurkową: ci, którzy posiadają swój sprzęt nurkują częściej.

Szukanie wrażeń lub doświadczenia

Gdy nie ma powodu do nurkowania, zarówno nurkowa edukacja jak i posiadanie sprzętu są bezcelowe. Nurkowie potrzebują podróży, nurkowań lokalnych, klubów i stowarzyszeń i innych związanych z nurkowaniem działań, które zapewniają dobrą zabawę i dostarczają powodów do nurkowania. Kontynuowanie szkolenia (kursów, specjalizacji) zapewnia zarówno naukę jak i zdobywanie doświadczenia.

Niektórzy nazywają środowisko czwartym eS. Racjonalną podstawą do tego jest pogląd, że nurkowie potrzebują zdrowego podwodnego świata, by mogli go odwiedzać, nie mówiąc już o tym, że wszyscy potrzebujemy zdrowego środowiska, by żyć. Wraz z rozwojem nurkowania musimy wziąć na siebie obowiązek odpowiedzialnego postępowania podczas naszej nurkowej działalności zarówno na powierzchni, jak i pod wodą, a także postępować jako obrońcy i rzecznicy podwodnego świata.

Rola Divemastera w zaspokajaniu trzech eS

Chociaż istnieje wiele miejsc, gdzie można znaleźć sprzęt nurkowy, wziąć udział w szkoleniach i zdobywać doświadczenie, to właśnie w centrum lub resorcie nurkowym nurkowy klient może znaleźć te trzy eS w jednym miejscu. Dlatego **centrum nurkowe stanowi centrum przemysłu nurkowego**. Prawdziwe jest stwierdzenie, że bez profesjonalnych firm nurkowych, nurkowanie nie rozwinęłoby się tak bardzo i zdobyłoby takiej popularności.

Jako nurek poziomu kierowniczego, pełnisz ważną rolę pomagając nurkom ich potrzeby związane ze szkoleniem, sprzętem i szukaniem nowych wrażeń. Twoja pomoc może przybierać różne formy – od bezpośredniego uczestnictwa w nurkowaniach, gdy prowadzisz grupy lub asystujesz przy szkoleniu poprzez udzielanie rad na temat sprzętu i polecanie ciekawych miejsc nurkowych, po promowanie nurkowań lokalnych i zachęcanie nurków do uczestniczenia w różnych imprezach związanych z nurkowaniem. Jako doświadczony nurek, twoje starania mają ogromne znaczenie – od ciebie zależy jak bardzo nurkowie, z którymi masz kontakt zaangażują się w nurkowanie lub nawet czy w ogóle pozostaną przy nurkowaniu.

Certyfikowani nurkowie chcą byś nadzorował i prowadził ich nurkowania również z tego powodu, że swoją osobą zapewniasz wszystkie trzy eS. Na przykład potrzebę szukania wrażeń zaspokajasz wiedząc gdzie znajdują się najlepsze miejsca nurkowe i uprzyjemniając wyjazd na nurkowanie. Uczestniczysz w szkoleniu pomagając nurkom podjąć decyzję, czy poziom ich wyszkolenia i doświadczenie jest wystarczający dla danego nurkowania. Możesz również pomóc im w ocenie, czy są odpowiednio wyposażeni na określone nurkowanie, a w przypadku jakiegoś problemu ze sprzętem zazwyczaj masz zapasowe elementy (z wypożyczalni twojej firmy nurkowej), dzięki czemu nikt nie straci nurkowania.

Kiedy zabierasz nurków na nurkowanie, wyprawę lub innego rodzaju imprezę, zabieraj ze sobą dobry humor i pomagaj wszystkim dobrze się bawić. Jesteś kimś w rodzaju „kierownika rozrywki”, którego zadaniem jest zapewnienie dobrej zabawy podczas nurkowania, a często również przed i po nurkowaniu.

Doradztwo w sprawach sprzętu

Co sądzisz na temat sprzedawców? W wielu kulturach sprzedawca jest zawodem wysoko cenionym społecznie, ale inne społeczeństwa mają tendencję do postrzegania tej profesji negatywnie. Jeśli twój stosunek do „sprzedawcy” jest bardziej negatywny niż pozytywny zastanów się przez chwilę dlaczego.

Może tak być, że hasła „sprzedaż” czy „sprzedawanie” kojarzą ci się z sytuacją, kiedy ktoś nie w pełni kompetentny, wykorzystując taktykę nacisku próbował zmusić cię do kupienia czegoś, nie zważając na to, czy tego potrzebujesz czy nie. Ta forma sprzedaży wiąże się z podejściem, że kiedy sprzedawca wygrywa, klient przegrywa. Sprzedawca nie jest zainteresowany rozwijaniem

relacji długoterminowej, tylko natychmiastową sprzedażą klientowi jak największej ilości towaru, bez względu na to czy jest on tym towarem zainteresowany, czy nie. Prawdopodobnie nie widzisz siebie w roli kogoś takiego i wcale nie musisz.

Jako nurek poziomu kierowniczego często będziesz musiał pełnić rolę sprzedawcy, chociaż bardziej odpowiednie byłoby określenie „doradca w sprawach sprzętu”. Nurkowie, a szczególnie kursanci, będą przychodzić do ciebie po radę w sprawach związanych ze sprzętem i z wielu powodów jest to całkowicie właściwe, że doradzasz im w zakupach sprzętu.

Nurkowanie jest sportem „technicznym”, dlatego duża część zdobywanej przez nurków wiedzy wiąże się ze sprzętem. Chociaż na kursach nurkowych przekazuje się dużo wiadomości na temat różnego sprzętu i jego zastosowania, nie ma praktycznych możliwości, by na danym programie omówić wszystkie modele dostępne na rynku. Jednakże ty, jako divemaster, jesteś najbardziej predestynowany do tego, by pokazać nurkom jaki określony sprzęt spełni ich potrzeby w zależności od ich zainteresowań i miejsca, gdzie będą nurkować. Nurkowie cenią sobie rady otrzymane od osób, które szanują, inaczej by nie pytali. Przypomnij sobie jak to było w twoim przypadku, gdy zaczynałeś nurkować, najprawdopodobniej też prosiłeś o radę bardziej doświadczonych nurków, których poważałeś i rady te były dla ciebie cenne.

Innym powodem, dla którego twoja rola doradcy w sprawach sprzętu jest tak ważna jest ten, że dla firmy nurkowej, w której pracujesz sprzedaż sprzętu jest jedną ze składowych jej rynkowego sukcesu. Jeśli nie pomożesz nurkom, którzy chcą zainwestować w sprzęt to nie zapewnisz im jednego z trzech eS i pójdą sobie gdzieś indziej – całkiem możliwe, że trafią do kogoś, kto jest mniej kompetentny i mniej zaznajomiony z ich indywidualnymi potrzebami. Taka postawa szkodzi zarówno twojej firmie nurkowej, jak i nurkom. Co gorzej, mogą oni zarzucić nurkowanie, co dla twojej firmy oznacza straty, a nurkowie mogą zyskać poczucie, że zmarnowali swój czas i niepotrzebnie włożyli tyle wysiłku w to, by zostać nurkami.

Cztery zasady pozytywnego procesu sprzedaży

Podejście pozytywne – to podejście do doradzania w sprawach zakupu sprzętu, które jest popierane przez ., większą część rynku nurkowego i z pewnością przez twoją firmę nurkową. Pozytywna sprzedaż nie powinna być odbierana jako „sprzedaż”, ponieważ ani nie wywierasz nacisku na ludzi, by coś kupili, ani nie traktujesz sprzedawania jako okazji przede wszystkim do otrzymania od klienta pieniędzy. Pozytywną sprzedaż charakteryzują cztery zasady, które odróżniają ją od taktyki wywierania nacisku, z którą to taktyką większość z nas nie chce mieć nic do czynienia.

1

Twoim zadaniem jest udzielenie jak najlepszych wskazówek, by nurkowie byli zadowoleni ze swoich inwestycji w sprzęt oraz rozwijanie relacji długoterminowej. Jak już wspomniano, nurkowie i kursanci szukają twoich rad. Kiedy polecasz im coś, mając na względzie ideę długoterminowej relacji opartej na zaufaniu, zasada „wciskania” towaru klientom ulatuje z wiatrem. Taką pełną zaufania relację możesz zbudować jedynie będąc otwartym i uczciwym w swoich zaleceniach i wskazówkach. Relacja długoterminowa jest lepsza dla klienta i na dłuższą metę przynosi więcej korzyści zarówno tobie, jak i firmie nurkowej.

2

Wysłuchaj nurków, który przychodzą do ciebie po radę i pomóż im w oparciu o to, co od nich usłyszysz. Nurkowie sami opowiedzą ci o tym, czego chcą i potrzebują, ale możesz zapytać ich o zainteresowania, jak planują używać danego sprzętu, jakie cechy uważają za ważne itp. Próbuje nie zakładać nic z góry i zapomnij o **swoich własnych** preferencjach, gdy próbujesz określić co będzie im

najbardziej odpowiadało. Możesz być zaskoczony jak często to, co nurkowie mówią i o co proszą będzie różne od tego, czego się spodziewałeś.

3

Nie zakładaj jaka będzie cena. Udzielając rady, polecaj sprzęt (usługę, miejsce nurkowe), który najlepiej spełnia potrzeby danego nurka, **nie martwiąc się o cenę**. Dzięki temu będziesz uczciwy i wiarygodny, nie stwarzając wrażenia, że „eksponujesz” coś, co kosztuje drożej. Poleć towar, który najlepiej spełni oczekiwania nurka; jeśli cena odgrywa rolę, nurek powiadomi cię o tym i wtedy pomożesz mu dokonać jak najlepszego wyboru i znaleźć kompromis pomiędzy ceną, a jakością.

Pamiętaj, że ludzie często **chcą** więcej niż **potrzebują**. Jesteś najprawdopodobniej dumny z tego, że posiadasz najlepszej jakości sprzęt nurkowy, podobnie świeżo upieczeni nurkowie. Kiedy doradzasz w sprawach sprzętu, podaj nurkom fakty – cechy i korzyści – na temat towarów, których zakup rozważają, a potem pozwól im samym zdecydować. Sprzęt wysokiej jakości zazwyczaj kosztuje więcej, ale na dłuższą metę okazuje się tańszy, nawet jeśli dana osoba nie potrzebuje w tym momencie sprzętu bardzo wysokiej jakości.

4

Udziel takich rad, jakie sam chciałbyś otrzymać. Postaw się na miejscu nurka i zastanów się jakich oczekiwałbyś sugestii lub wskazówek. Twoje doświadczenie pomoże ci zorientować się, jakie dodatkowe drobne zakupy uzupełnią inwestycję danego nurka. Frustrujące może być na przykład, kiedy po powrocie do domu odkryjesz, że co prawda kupiłeś nową super maskę, ale nie masz żadnego środka przeciw parowaniu. Tego rodzaju sugestie i przypomnienia mogą dotyczyć drobiazgow typu środek przeciw parowaniu, zapasowa maska, paski do płetw, uchwyty na przyrządy pomiarowe itp., a także obejmować praktyczne rady na temat sposobu pakowania sprzętu, by nie zniszczył się w czasie transportu, efektywnego sposobu ułożenia węża automatu (odkrytego przez ciebie) lub najlepszej metody płukania i suszenia pianki.

Doradzając w sprawach sprzętu pamiętaj, że najlepsze rady to takie, które wiążą zakupy ze zdobywaniem nowego doświadczenia. Podpowiadaj nurkom w jaki sposób mogą wypróbować swój nowy zakup, sugerując na przykład udział w następnym kursie lub nurkowej wyprawie. Bardzo wartościowe i docenione może okazać się zasugerowanie nowych sposobów wykorzystania sprzętu, o których nurkowie by normalnie nie pomyśleli. Na przykład nurkowie mieszkający w głębi kraju kupili aparat fotograficzny do podwodnych zdjęć z zamiarem wykorzystania go dopiero podczas nurkowań na rafie w ciepłych krajach. Będą na pewno zaskoczeni i zadowoleni, gdy opowiesz im o miejscowym zalanym kamieniołomie lub jeziorze, gdzie będą mogli użyć obiektywu do zdjęć makro, by zrobić wspaniałe fotografie. Jeszcze lepiej by było, gdybyś mógł pokazać im zdjęcia, które tam zrobiłeś.

Gdy doradzając w sprawach sprzętu stosujesz zasady pozytywnej sprzedaży, uwidoczni się twój entuzjazm w stosunku do nurkowania. Nie będziesz się czuł jakbyś coś „sprzedawał” lub jako „sprzedawca”, ale nurkowie, którym doradzasz i tak dokonają zakupu, ponieważ zobaczą, że nurkowanie to wspaniała sprawa, a oni otrzymali uczciwe i wiarygodne rady.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 8

68. Wymień „nurkowe trzy eS” – elementy nieodłącznie związane z nurkowaniem i wyjaśnij, dlaczego każdy z nich jest niezbędny, aby zostać nurkiem.

69. Gdzie nurek może znaleźć nurkowe trzy eS w jednym miejscu?

70. Wyjaśnij, jaką rolę pełnią nurkowie poziomu kierowniczego jeśli chodzi o doradztwo w sprawach sprzętu i dlaczego jest ona taka ważna.

71. Wymień cztery zasady pozytywnego procesu sprzedaży.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____

Rozdział dziewiąty

Szkolenia . wspierające twoją karierę nurkową

Inne szkolenia pomocne w karierze

Rola nowych technologii

Posłowie

Twoja kariera nurkowa

Potrzebowaliśmy dwóch divemasterów, żeby pomogli nam przy kursach, na naszej łodzi i w sklepie. Ale na dwa miejsca zgłosiło się dwunastu chętnych.

Każda z tych dwunastu osób posiadała aktualne członkostwo ., odpadło więc jedno kryterium. Wszyscy powiedzieli również, że chcą kontynuować swoją edukację, co ma dla nas duże znaczenie, ale czworo z nich zapisało się już na kurs Asystenta Instruktora .. To zawęziło moje pole poszukiwań, ponieważ wiedziałam, że te cztery osoby traktowały sprawę poważnie i będą mogły wcześniej niż inni więcej zdziałać dla firmy.

Z tych czterech osób trzy ukończyły szkolenie w zakresie pozytywnej sprzedaży, co jeszcze bardziej zawęziło poszukiwania, gdyż wszyscy członkowie kadry mają do czynienia z klientami. W pozostałej trójce jedna osoba wychowała się w gospodarstwie rolnym i silniki Diesla nie miały przed nią tajemnic. Ta dam! Oto zwycięzca – silniki na naszej łodzi wymagają stałej opieki.

O zwycięstwie w dogrywce zdecydowało to, że jeden z pozostałej dwójki kandydatów oprócz stopnia Divemastera . posiadał jeszcze certyfikat Master Scuba Diver. To oznaczało, że jest on nurkowym liderem, który będzie w stanie służyć pomocą wielu nurkom o różnorodnych zainteresowaniach, będzie wspaniałym asystentem podczas szkoleń specjalistycznych i wkrótce po uzyskaniu stopnia Instruktora . zostanie Instruktorem Specjalizacji.

- ▶ Jakie wnioski nasuwa ci ten komentarz właścicielki centrum nurkowego odnośnie sposobów poszerzania twoich możliwości zatrudnienia w przemyśle nurkowym ?
- ▶ Co mówi ci on na temat różnych ról, które może pełnić pracownik firmy nurkowej?

Szkolenia . wspierające twoją karierę nurkową

Zdajesz już sobie sprawę z tego, że kurs Divemastera . to po prostu pierwszy krok na drodze do nurkowego profesjonalizmu i zawodowej kariery w nurkowaniu. Certyfikat divemastera otwiera drzwi, ale wiele osób, które chcą odnieść sukces w przemyśle nurkowym kontynuuje swoją edukację zapisując się na kurs instruktorski . – Open Water Scuba Instructor. Z kilku powodów:

1. Instruktorzy to pracownicy bardziej wszechstronni.

Instruktor może prowadzić kursy zarówno dla nurków początkujących, jak i inne szkolenia, dzięki czemu zatrudniająca go firma nurkowa może proponować swoim klientom coraz to nowe nurkowania. Na wielu obszarach, włączając w to niektóre miejsca o ustalonej renomie nurkowej, prawdopodobnie nie zostaniesz zatrudniony dopóki nie zostaniesz instruktorem. Stopień divemastera dalej świadczy tam o wysokim poziomie umiejętności, ale uważany jest za stopień „pośredni”, rodzaj okresu „czeladniczego”, podczas którego zdobywasz doświadczenie potrzebne ci, aby zostać instruktorem.

2. Większość z „divemasterów” – podwodnych przewodników pracujących na łodziach to **instruktorzy**. Jako divemaster . masz uprawnienia do nadzorowania certyfikowanych nurków, ale na wielu obszarach firmy nurkowe wolą zatrudniać do tego mających pełniejsze uprawnienia instruktorów. Instruktorzy mogą prowadzić program Discover Scuba Diving dla niecertyfikowanych nurków, a także zakończyć szkolenie dla uczestników kursu Open Water Diver, co czyni z nich bardziej wszechstronnych pracowników.

Główne cele

Podczas czytania zaznacz lub podkreśl odpowiedzi na następujące pytania:

15. Z jakich sześciu powodów powinieneś kontynuować swoją edukację na poziomie instruktorskim - na kursie PADI OWSI?
23. Jakie korzyści daje ci ukończenie kursu Asystenta Instruktora PADI przed przystąpieniem do kursu instruktorskiego IDC?
24. W jaki sposób nurkowe szkolenia specjalistyczne pomagają ci w pracy divemastera?
25. Jakich jest sześć pozanurkowych umiejętności, które czynią cię bardziej atrakcyjnym na rynku pracy w przemyśle nurkowym?
26. Jaki wpływ na twoją karierę mają nowe technologie i jak powinieneś się do nich dostosowywać?

3. **Stopień instruktora jest najlepszym sposobem zaistnienia w różnych dziedzinach rynku nurkowego.** Jeśli twoim długoterminowym celem jest wyjście poza centrum nurkowe i myślisz o pracy u producenta sprzętu nurkowego (np. jako przedstawiciel handlowy) powinieneś docenić wagę posiadania solidnych podstaw w zakresie sprzedaży detalicznej i prowadzenia szkolenia. Producenci sprzętu i inni przedstawiciele przemysłu nurkowego szukają ludzi mających te podstawy, ponieważ są to osoby, które rozumieją na czym polega prowadzenie firmy nurkowej i wiedzą czego potrzebują ich klienci – sprzedawcy i instruktorzy. Polegając na swoim doświadczeniu możesz dostarczać im produkty i usługi, których potrzebują. Stopień instruktora odgrywa również ważną rolę w umocnieniu twojej wiarygodności.
4. **Stopień instruktora daje więcej możliwości, gdy nurkowanie jest tylko zajęciem dodatkowym, a nie głównym zawodem.** Wielu ludzi zostaje divemasterami . nie w celu zrobienia kariery zawodowej w nurkowaniu, ale dlatego, że jest to dające wiele satysfakcji dodatkowe zajęcie. Satysfakcji dostarcza uczestnictwo w wyprawach nurkowych, szacunek, jakim darzą cię inni nurkowie oraz zadowolenie płynące z umiejętności pomagania innym w nauce nurkowania i ukazywaniu im, ile przyjemności może przynieść nurkowanie. (Przekonasz się na pewno, że stopień Divemastera przysporzy ci wiele satysfakcji z powyższych powodów.)
5. **Stopień Instruktora . daje korzyści w dziedzinach poza nurkowymi.** W coraz większym stopniu instytucje rządowe i firmy komercyjne wielu krajów doceniają wysoki poziom wyszkolenia instruktorów ., co przekłada się na wzrost możliwości zawodowego rozwoju tych ostatnich w dziedzinach wykraczających poza nurkowanie. Na przykład, od ponad dziesięciu lat Amerykańska Rada Edukacji (American Council on Education) uznaje, że niektóre kursy . (m.in. kurs Divemastera . i kurs instruktorski IDC) dają dodatkowe punkty na studiach. W Wielkiej Brytanii stopnie Divemastera, Asystenta Instruktora oraz Instruktora zostały uznane przez Sekretarza Stanu (Secretary of State) za państwowe uprawnienia zawodowe. W Australii kursy . są uznawane przez Australijską Narodową Radę Szkoleniową (Australian National Training Authority) za dające uprawnienia, które mogą być przenoszone do innych dziedzin. Podobnie w Nowej Zelandii, stopień Instruktora . może umożliwić uzyskanie określonych kwalifikacji w dziedzinach innych niż nurkowanie i jest uznany przez Nowozelandzką Radę ds. Uprawnień Państwowych (New Zeland Qualifications Authority Administered National Qualifications Framework).
6. **Renoma.** Być może najważniejszym powodem dla osoby, która pragnie zdobyć nurkowe uprawnienia zawodowe okaże się to, że stopień Instruktora . cieszy się największą renomą z wszystkich profesjonalnych stopni nurkowych istniejących w przemyśle nurkowym. W wielu krajach popyt na instruktorów . przewyższa popyt na instruktorów wszystkich innych organizacji szkoleniowych **razem wziętych.**

Kurs Asystenta Instruktora .

Jak już prawdopodobnie wiesz, mając stopień Divemastera . możesz od razu zapisać się na kurs instruktorski IDC ., ale ukończenie kursu Asystenta Instruktora . (AI) daje kilka ważnych korzyści, które sprawiają, że dla wielu osób będzie to najbardziej odpowiedni kolejny krok na drodze ich kariery zawodowej.

Jedną z największych korzyści jest to, że kurs AI stanowi część kursu IDC. Oznacza to, że ukończenie kursu AI może przyczynić się do zmniejszenia twojego obciążenia na kursie IDC, dzięki czemu będziesz miał więcej czasu na naukę nowych wiadomości. Jeśli tak zdecyduje twój Dyrektor Kursów (. Course Director), Asystenci Instruktora mogą być wyłączeni z niektórych prezentacji, ponieważ zaliczyli już je na kursie AI.

Kolejna korzyść pojawia się wtedy, gdy nie posiadasz wymaganych na kurs instruktorski 100 zalogowanych nurkowań. Ukończenie kursu AI zwiększa liczbę programów, które możesz prowadzić, dzięki czemu łatwiej ci będzie spełnić to kryterium. Dodatkowe programy, które możesz prowadzić jako Asystent Instruktora obejmują niektóre nie-nurkowe specjalizacje . oraz specjalizację „Doskonała pływalność zerowa”. Możesz również zdobyć uprawnienia Instruktora EFR (Emergency First Response).

Jako Asystent Instruktora możesz zapisać się na kursy Instruktora Specjalizacji. Mając dziesięć nurkowań w danej specjalizacji (wykonane przed lub po zapisaniu się na kurs) i zdając egzamin instruktorski uzyskujesz uprawnienia do nauczania tych specjalizacji.

Może się zdarzyć, że dopiero wtedy, gdy zostaniesz instruktorem . zdasz sobie sprawę z największej korzyści jaką daje stopień Asystenta Instruktora. Dodatkowe – choć ograniczone – obowiązki, które stają się udziałem Asystenta Instruktora, a które wykraczają poza zakres obowiązków divemastera, stają się podstawą doświadczenia w pracy z kursantami, które w dużym stopniu przyczyni się do twojego sukcesu na kursie IDC i egzaminie instruktorskim oraz pomoże w twojej działalności jako certyfikowany Instruktor ..

Kursy specjalizacji .

Kursy specjalizacji, takie jak: Specjalizacja Nocna, Głęboka, Nawigacja podwodna, Fotografia podwodna, chociaż nie są zaliczane do kursów poziomu kierowniczego mogą wnieść duży wkład w twój profesjonalny rozwój. Aby zapisać się na te kursy nie musisz być ani Divemasterem ani Asystentem Instruktora ., możesz więc je rozpocząć kiedy chcesz.

Szkolenia specjalistyczne umożliwiają ci wykonanie dodatkowych nurkowań, co pozytywnie wpływa na twoje ogólne doświadczenie nurkowe, a szczególnie jest ważne, gdy potrzebujesz 60 nurkowań wymaganych do uzyskania certyfikatu Divemastera lub 100 nurkowań na stopień instruktorski. Poza tym wykonywane przez ciebie nurkowania specjalistyczne zaliczają się na poczet wymaganej ilości nurkowań, które musisz mieć, by uzyskać stopień instruktora danej specjalizacji.

Najważniejsze jest jednak to, że dzięki specjalistycznym szkoleniom zdobywasz dodatkowe umiejętności, które możesz wykorzystać nadzorując certyfikowanych nurków lub asystując przy kursach. Na przykład – to chyba najpopularniejsze porównanie – posiadając wiadomości i doświadczenie zdobyte na specjalizacji „Fotografia podwodna” możesz z łatwością doradzać w sprawach sprzętu, wyboru odpowiedniej ekspozycji lub obiektu do fotografowania itp. Jesteś również bardziej pomocny jako certyfikowany asystent dla instruktora prowadzącego ten kurs. Podobnie, ukończenie Specjalizacji Wrakowej może przynieść ci wiele korzyści i na pewno przyda ci się podczas prowadzenia nurkowań wrakowych dla certyfikowanych nurków.

W zależności od twoich możliwości i lokalnego środowiska naturalnego możesz zdobyć znaczne doświadczenie w jakiejś specjalizacji nie biorąc udziału w specjalnym kursie. Kurs specjalistyczny pozwala jednak uzupełnić braki w wiadomościach, szczególnie tych, które nie są ci potrzebne w codziennej praktyce i nawet osoby, mające naprawdę dużą wiedzę o jakiejś specjalizacji odkrywają, że ciągle są rzeczy, których mogą się nauczyć. Zastanów się również, czy oprócz certyfikatu Divemastera nie zdobyć też stopnia Master Scuba Diver ..

Inne szkolenia pomocne w karierze

Rynek nurkowy, jak każdy inny dział rynku, potrzebuje ludzi posiadających różnorodne umiejętności. W przemyśle nurkowym działają profesjonaliści, którzy nie muszą koniecznie być nurkami, na przykład plastycy pracujący w redakcjach nurkowych wydawnictw lub technicy wytwarzający części do automatów czy zaworów. Jednak przeważająca większość zatrudnionych w przemyśle nurkowym osób to nurkowie. Umiejętności zdobyte na kursach Divemastera, Asystenta Instruktora lub Instruktora . stanowią podstawę twojego wykształcenia, ale to dodatkowe umiejętności i szkolenia zwiększają twoją szansę na sukces w nurkowaniu, bez względu na to, czy jest ono dla ciebie zajęciem głównym czy dodatkowym.

To, jakie pozanurkowe szkolenia podejmiesz, zależy od twoich życiowych celów, osobistych zainteresowań i kierunku, który chcesz nadać swojej karierze. Oto kilka przykładów:

- Szkolenia motorowodne / licencja skipera – firmy nurkowe wykorzystujące łodzie do organizacji nurkowań potrzebują pracowników posiadających odpowiednie uprawnienia skiperskie pozwalające na prowadzenie łodzi z pasażerami. Im większe uprawnienia i doświadczenie posiadasz, tym większe są twoje możliwości znalezienia pracy w takich firmach.
- Szkolenie w zakresie sprzedaży detalicznej – jak pamiętasz z poprzedniego rozdziału, sprzedaż detaliczna ściśle wiąże się z prowadzeniem firmy nurkowej i doradzaniem kursantom. Jeśli twoim celem jest np. stanowisko przedstawiciela producenta sprzętu nurkowego przyda ci się również szkolenie i doświadczenie w zakresie pozytywnej sprzedaży.
- Szkolenie w zakresie zarządzania sprzedażą – jeśli stawiasz sobie za cel stworzenie własnej firmy nurkowej lub zarządzanie taką firmą, powinieneś nauczyć się jak zarządzać i kierować grupą pracowników. Zarządzanie sprzedażą to „kręgosłup” pionu sprzedaży centrum nurkowego. Nie ma więc nic niezwykłego w tym, że Divemaster, Asystent Instruktora lub Instruktor ., posiadający szkolenie w zakresie zarządzania sprzedażą, zostanie zatrudniony na stanowisku managera centrum nurkowego lub managera sprzedaży.
- Serwisant sprzętu danego producenta – w wielu firmach nurkowych serwis sprzętu klientów stanowi znaczne źródło dochodów. Posiadając licencję producenta uprawniającą do serwisowania danego sprzętu masz wpływ na wysokość dochodów firmy, a jeśli posiadasz takie uprawnienia, których w centrum nie ma żadna osoba, zatrudniająca ciebie firma może rozszerzyć swoją ofertę serwisową. Wymagania producenta co do autoryzacji punktu serwisowego w danym centrum nurkowym mogą być różne i obejmować warunki wykraczające poza zakres twojej licencji, ale i tak twoje uprawnienia stwarzają firmie nurkowej nowe możliwości.
- Serwisant sprężarki lub silników spalinowych – wszystkie firmy nurkowe mają sprężarkę i biorąc pod uwagę jak wielkie znaczenie ma ona dla codziennej działalności centrum, jej awaria to coś więcej niż niedogodność. Osoba, która zna się na sprężarkach i ma uprawnienia serwisowe przejawia ogromną wartość dla firmy. Im mniejsza jest firma, tym większą wartość mają takie umiejętności. Podobnie bardzo użyteczna jest znajomość silników wykorzystywanych na łodziach – często są to silniki Diesla. Jeśli twoim celem jest praca w dużym resorcie nurkowym, dzięki kwalifikacjom mechanika silników lub sprężarki możesz znaleźć się na pierwszym miejscu na liście zatrudnionych osób.
- Umiejętność redagowania tekstów, znajomość komputerowych programów do redagowania i składania tekstów oraz fotografii – firmy rozwijają się dzięki komunikacji z klientami i

potencjalnymi klientami. Większość centrów nurkowych zamawia swoje plakaty i foldery w profesjonalnych firmach reklamowych, jednak nie może sobie na to pozwolić w przypadku zwykłych ulotek i ogłoszeń, kluczowych dla codziennej działalności. Naucz się redagować i opracowywać teksty i poznaj odpowiedni program komputerowy, a na pewno będzie to argumentem na twoją korzyść podczas szukania pracy.

To tylko kilka przykładów. Zastanów się, w jakim kierunku chcesz rozwijać swoją karierę w nurkowaniu i jakich umiejętności – poza nurkowym szkoleniem na poziomie kierowniczym – wymaga ta pozycja. Zdobądź te umiejętności jako dodatkowe do tych, które zdobyłeś na kursach .., a będzie to wielki krok na drodze do osiągnięcia twoich zamierzeń.

Rola nowych technologii

Jeśli istnieje jakiś dogmat, który odnosi się do każdej dziedziny, to będzie to stwierdzenie, że nie możesz przestać się uczyć. Jest ono teraz o wiele bardziej prawdziwe niż 50 lat temu, będzie również bardziej prawdziwe za 50 lat, gdyż technika ciągle idzie naprzód. Nurkowanie, podobnie jak inne dziedziny, zmienia się wraz z upływem czasu.

Wiele z tego, co wiesz dzisiaj będzie przestarzałe, niepełne lub błędne już za kilka lat. Postęp w medycynie prawdopodobnie wymusi zmianę zalecanych procedur ratowniczych, pierwszej pomocy i reanimacji. Prawdopodobnie bardziej popularne w nurkowaniu rekreacyjnym staną się aparaty o obiegu zamkniętym lub półzamkniętym. Postęp w elektronice może zrewolucjonizować podwodną nawigację, a badania nad dekompresją i w dziedzinie fizjologii mogą przyczynić się do powstania nowych modeli komputerów i stworzyć nowe metody leczenia choroby dekompresyjnej.

Poza zmianami w samym nurkowaniu nieustannie zmienia się system szkolenia nurków. W coraz większym stopniu w celach edukacyjnych wykorzystuje się korzyści, jakie dają komputery, dostosowując naukę do możliwości czasowych kursantów. Szkolenie oparte na materiałach multimedialnych i internecie coraz bardziej skraca czas, jaki jest przeznaczony na wykłady teoretyczne w sali i przenosi akcent na samodzielną naukę nurka i samoocenę postępów w nauce. Ponieważ nauka nurkowania obejmuje umiejętności motoryczne i zagadnienia związane z bezpieczeństwem, nie istnieje duże prawdopodobieństwo, by instruktorzy i certyfikowani asystenci zostali zastąpieni przez nowe technologie – przynajmniej nie za naszego życia – ale nowe technologie ułatwiają im pracę, a obecnemu nie mającemu zbyt dużo czasu, zabieganemu klientowi uprzyjemniają naukę. Kadra będzie mogła coraz mniej czasu poświęcać na przekazywanie podstawowych informacji w formie wykładu, a coraz więcej czasu przeznaczać na dostosowywanie tej wiedzy do specyficznych potrzeb kursantów, sprzętu, który preferują oraz na zajęcia w wodach basenowych i otwartych.

Nurek poziomu kierowniczego musi dotrzymać kroku tym zmianom. Jeśli nie będziesz tego robił, jutro staniesz się tak przestarzały jak dzisiejsze komputery i może być ci trudno konkurować z nowymi profesjonalistami pojawiającymi się na rynku. Firmy nurkowe, które nie zapewniają wygody, jaką daje szkolenie oparte na materiałach multimedialnych tracą klientów na rzecz tych firm, które zapewnią taką opcję. A jeśli zmiany obejmą standardy związane z obowiązkiem dołożenia starań, te firmy, które nie dostosują się do nich mogą mieć problemy prawne.

Pozostawanie na bieżąco

Bycie na bieżąco jako nurkowy lider bardzo nieznacznie różni się od sposobu, w jaki pozostają na bieżąco profesjonalisci innych dziedzin: należy śledzić na bieżąco nurkowe media – czytać

różne nurkowe wydawnictwa, oglądać filmy i programy telewizyjne. Nie musisz czytać i oglądać wszystkiego, co pojawia się na rynku, ale wiedz, co nowego się pojawia i dowiaduj się, co powinieneś poznać bardziej szczegółowo, by być aktualnym. *Undersea Journal* . to publikacja, która ma dostarczać członkom . potrzebnych profesjonalnych informacji i jako taka jest dobra na początek.

Bierz udział w handlowych targach nurkowych. Będziesz mógł się tam spotkać z innymi nurkami i nawiązać korzystne dla obu stron kontakty. Na targach będziesz mógł bezpośrednio zobaczyć nowy sprzęt i porozmawiać z jego producentami lub dystrybutorami.

Śledź zmiany w technologii komputerowej, trendach rynkowych i w innych dziedzinach, które mają rzeczywisty wpływ na wszystkie gałęzie gospodarki, z nurkowaniem włącznie. Jednym z najlepszych sposobów, by wyciągnąć z jakiejś zmiany jak najwięcej korzyści jest przewidzenie jej zanim się jeszcze pojawi – nie uda ci się to jednak, jeśli nie będziesz miał „otwartych oczu”.

Jak pojawiają się jakieś nowe technologie lub sprzęt, wypróbuj je. Wypróbowanie to najlepsza metoda poznania czegoś nowego – wszystko jedno, czy jest to nowy automat, który mógłbyś polecić kursantom, czy nowy program komputerowy do tworzenia ofert dla klientów centrum nurkowego.

Jedna rada: nigdy nie akceptuj, ani nie odrzucaj czegoś tylko dlatego, że jest to nowość, albo ponieważ ktoś powiedział, że jest to coś wspaniałego. Bądź otwarty na zmiany (i tak ich nie zatrzymasz), ale sam oceniaj zalety nowych technologii. Zobaczysz wiele innowacji, które wniosą znaczne zmiany do nurkowania i wiele innych chwilowych mód o małej wartości praktycznej. Zauważysz, że niektóre rzeczy okrzyknięte „największym przełomem w bezpiecznym nurkowaniu” okażą się nie mieć w rzeczywistości praktycznego znaczenia, a inne, pojawiające się cicho i bez fanfar nie wiadomo jak i kiedy wślizną się do nurkowania i w krótkim czasie staną się standardowym wyposażeniem. Umiejętność odróżniania tych innowacji nabędziesz wraz z doświadczeniem.

Posłowie

Zdobycie stopnia Divemastera . otwiera drzwi na nowy poziom w nurkowaniu. Zyskujesz nowe korzyści i możliwości, stajesz w obliczu nowych wyzwań, wiążą się z nim również nowe obowiązki nurkowego lidera. Stopień niesie ze sobą radość i dreszczyk przygody, bez względu na to, czy spędzasz czas z nurkami mniej czy bardziej doświadczonymi od ciebie. Dostarcza ci zadowolenia, gdy widzisz jak inni nurkowie uczą się od ciebie i dzięki tobie zdobywają nowe umiejętności. Dostarcza ci również innego rodzaju satysfakcji, gdy rozwija się twoja kariera nurkowa.

Jak w każdej innej dziedzinie, twoja satysfakcja z bycia Divemasterem jest tym większa im więcej dokładasz starań. Ale jeśli kontynuujesz swoją edukację nurkową, pozostajesz na bieżąco ze zmianami, a fascynacja nurkowaniem jest twoim przewodnikiem, jednego możesz być pewny:

Nigdy ci się to nie znudzi.

Sprawdzian wiedzy —

Rozdział 9

72. Wymień sześć powodów, dla których powinieneś pomyśleć o kontynuowaniu swojej edukacji na poziomie instruktorskim – na kursie . Open Water Scuba Instructor.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

73. Wyjaśnij, jakie korzyści da ci ukończenie kursu Asystenta Instruktora . przed przystąpieniem do kursu instruktorskiego IDC.

74. Wyjaśnij, w jaki sposób nurkowe szkolenia specjalistyczne pomagają ci w pracy Divemastera ..

75. Wymień sześć pozanurkowych umiejętności, które czynią cię bardziej atrakcyjnym na rynku pracy w przemyśle nurkowym.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

76. Wyjaśnij, jaki wpływ na twoją karierę mają nowe technologie i jak powinieneś się do nich dostosowywać.

Oświadczenie Kandydata:

Wszystkie pytania, na które udzieliłem błędnej lub niekompletnej odpowiedzi zostały ze mną omówione i teraz w pełni je rozumiem.

Podpis _____ Data _____